

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XVII.

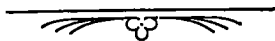
METSÄNHÖITOLAITOS.

UUSI JAKSO.

12.

METSÄHALLITUKSEN KERTOMUS

VUODELTA 1908.

**Tilastokirjasto
Statistikbiblioteket**

282418

HELSINGISSA, 1910

KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA.

SISÄLLYS.

	Siv.
<i>Kruununmaiden pinta-ala</i>	1
<i>Kruununpuistot</i>	12
<i>Metsämaiden osto</i>	15
<i>Henkilökunta</i>	16
Metsäballitus siv. 16, Ylimetsänhoitajat siv. 17, Hoitoalueiden henkilökunta siv. 20. Metsänhoidontarkastajat ja metsänarvostelijat siv. 27. Suonkuivausmetsänhoitajat siv. 27. Valtion sahalaitosten henkilökunta siv. 27. Metsäopiston ja metsänvartijakoulujen henkilökunta siv. 27. Virkatalojen metsänhoitajat siv. 28. Metsänhoidonneuvojat siv. 28. Metsäkonduktöörit siv. 28.	
<i>Metsäntuotteiden myynti, hinnat ja luovuttaminen</i>	29
A. Metsäntuotteiden myynti. Yleiset puutavarahuutokaupat siv. 29. Paikallishuutokaupat siv. 59. Välikirjakaupat siv. 64. Vähittäismyynti- eli käsikaupat siv. 67.	
B. Metsäntuotteiden luovuttaminen siv. 67. Maksutta luovutetut metsäntuotteet siv. 68. Luovutetut metsäntuotteet vuosina 1898—1908 siv. 70—71.	
<i>Metsähallinnon toimittamat hakkuut ja puutavaranhankinta valtionrautateille</i>	72
<i>Valtion sahalaitokset</i>	79
Siuron sahalaitos siv. 79. Kevätniemen sahalaitos siv. 88.	
<i>Tulot ja menot</i>	91
<i>Laiduntaminen kruununmailla</i>	102
Karjanlaiduntaminen siv. 102. Porojen laiduntaminen siv. 105.	
<i>Hyönteisten, myrskyjen, lumipainon y. m. tuottamat vahingot</i>	105
<i>Metsänraiskaus</i>	107
<i>Kulovalkeat</i>	112
<i>Syytökset</i>	117
<i>Metsänhoidontarkastukset ja metsänarvioiminen</i>	121
Metsänhoidontarkastukset siv. 121. Metsänarvioiminen siv. 123.	
<i>Vesiperäisten maiden kuivattaminen</i>	127
<i>Uittoväylät ja lauttaussäännöt</i>	134
<i>Siemenvuosi</i>	137
<i>Metsän uudistus- ja viljelystoimet</i>	143
<i>Erinäisiä muita metsänhoitotoimia</i>	149
Apuharvennus- ja väljennysshakkuutyöt siv. 149. Rajainkäyntityöt siv. 151. Tien- teko siv. 152. Kartasto siv. 154.	
<i>Asutus kruununmailla</i>	155
Metsänhoitajien virkatalot siv. 155. Metsätyönjohtajien asumukset siv. 156. Metsänvartijatorpat siv. 156. Kruununmetsätorpat siv. 162. Uudistalot siv. 169.	

II

<i>Evon metsäopisto</i>	171
<i>Metsänvartijakoulut</i>	175
Evon metsänvartijakoulu siv. 175. Tuomarniemen metsänvartijakoulu siv. 179.	
Metsänhoidolliset talvikurssit Tuomarniemen metsänvartijakoululla siv. 185.	
Nikkarilan metsänvartijakoulu siv. 187. Rovaniemen metsänvartijakoulu siv. 193. Söderkullan metsänvartijakoulu siv. 197.	
<i>Sotilas- ja siviilikunnan virkatalot</i>	200
<i>Kirkollisviraston virkatalot</i>	212
<i>Metsänhoidonneuvojain toiminta</i>	217
<i>Suojelusmetsäkysymys pohjois-Suomessa</i>	218
<i>Puutavaraliike</i>	220

Liittettä: Liite I. Kruununmetsistä luovutetut metsäntuotteet ja niistä saatu hinta v. 1908.

Liite II. Kruununmetsissä käytetyt apuripäivätyöt sekä menot hoitoalueiden pääkirjojen mukaan vuonna 1908.

Liite III. Tulot hoitoalueiden pääkirjojen mukaan v. 1908.

Metsähallituksen vuosikertomukset ovat muodostaneet XVII sarjan Suomenmaan virallista tilastoa ja on nyt ilmestynyt kertomus vuodelta 1908 N:ro 12 tässä sarjassa. Metsähallituksen kertomuksia on painatettu vuodesta 1885 joka kolmas vuosi paitsi vuodesta 1904, josta ajasta ne ovat joka vuosi ilmestyneet painosta. Puheena ollut sarja on kuitenkin nyt Suomen virallisen tilaston uudestaan järjestämistä varten asetetun komitean tarkastuksen ja käsittelyn alaisena, jotenka parannuksia on odotettavissa Metsähallituksen vastaisissa kertomuksissa, etenkin mitä niiden tilastoteknilliseen puoleen tulee. Myös tulee niissä täydellisemmin kuin ennen käsiteltäväksi kruununmetsätalouden eri aloja.

Nyt painatettu kertomus vuodelta 1908 on vielä vanhassa muodossaan. Samoin myös vuoden 1909 kertomus, joka ilmestyy 1910 vuoden kuluessa.

Kruununmaiden pinta-ala.

Niissä isoissajaoissa, joita maassamme on toimitettu, on sitä periaatetta noudatettu että kaikki metsämaa, jota jakoa tehdessä ei ole voitu antaa tiloille, on jääpä jakamatta ja liikamaana pidätettävä valtiolle, jolla on oikeus mielensä mukaan sitä käyttää.

Tätä oikeutta valtio yleensä onkin käyttänyt ja sen kautta saavuttanut itselleen huomattavan omaisuuden. Aluksi tätä hoitivat kuvernöörit kruununpalvelijain avulla, mutta kun tällä hallinnolla metsiä ei voitu tarpeenmukaisesti hoitaa ja tehdä valtiolle tuottaviksi, perustettiin maahamme järjestetty metsänhoitolaitos, ensin väliaikaisesti 14 p:nä tammikuuta 1851 annetun armollisen julistuksen ja sitten varsinaisesti 7 p:nä toukokuuta 1859 annetun julistuksen ja saman kuun 13 p:nä julaistun johtosäännön kautta.

Niiden 50 vuoden aikana, jolloin kruununmaat jo ovat olleet metsänhoitoviraston huolenpidon alaisina on niiden pinta-ala ollut moninaisten muutoksien alaisena. Seuraavat numerot antavat kuvan näistä laveuden vaihteluista:

Vuosi.	Koko pinta-ala sisältää likimäär. arviion mukaan.					Koko pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-alasta on kruununpuistoiksi julistettu.		
	Viljelysmaata.		Kasvullista metsämaata.	Korpia ja rämeitä, soita ja hylkymaita.	Vesiiä.		Hehtaaria.	Hehtaaria.	%
	Peltoa.	Niittyä ja kytö-maita.							
H e h t a a r i a .						Hehtaaria.	Hehtaaria.	%.	
1860.....	—	—	—	—	—	11,888,340.40	104,442.80	0.9	
1865.....	—	—	—	—	—	11,064,188.30	109,716.60	0.9	
1870.....	—	—	—	—	—	14,650,394.24	248,797.68	1.6	
1875.....	—	—	—	—	—	14,934,389.07	563,083.75	3.8	
1880.....	2,924.78	17,334.18	7,940,021.94	6,706,921.25	—	14,667,202.15	916,712.99	6.3	
1885.....	3,185.17	19,825.54	7,814,605.20	6,431,996.47	—	14,269,612.38	924,248.01	6.5	
1890.....	3,797.89	22,165.58	7,767,567.51	6,394,332.57	—	14,187,863.55	955,741.97	6.7	
1895.....	5,183.64	27,806.73	6,276,775.18	7,740,705.87	—	14,050,471.42	962,184.16	6.8	
1900.....	6,126.82	40,916.76	5,034,392.05	7,862,508.40	657,800.45	13,601,744.48	969,502.23	7.1	
1905.....	6,209.00	42,605.00	5,439,542.00	6,983,572.00	657,448.00	13,129,376.00	1,036,987.00	7.9	
1908.....	8,039.00	60,573.00	5,489,090.00	6,763,255.00	510,538.00	12,831,495.00	1,262,261.15	9.9	

Kuununmaiden pinta-ala, joka vuoden 1907 lopussa arvioitiin 12,827,164 hehtaariksi, on kertomusvuoden lopussa arvioitu, kuten edelläolevasta taulustakin näkyy, 12,831,495 hehtaariksi. Pinta-alan muuttuminen kertomusvuonna eri tarkastuspiireissä käy selville seuraavasta.

Turun—Hämeen läänin tarkastuspiirissä on Lopen hoitoalueeseen tullut lisää 200 ha kuivaa metsämaata, jonka maa-alueen valtio v. 1907 on ostanut Nikkilän ja Rauhalan tiloista N:o 1 Hyvinkään kylässä Nurmijärven pitäjässä ja mikä alue Keis. Senaatin määräyksen mukaan 21 piltä joulukuuta 1908 on yhdistetty mainitun hoitoalueen V vartiopiiriin. Samasta hoitoalueesta on kuitenkin toiselta puolen poistunut 6,12 hehtaaria, mikä maakappale on luovutettu valtionrautateille Röykän pysäkin luona Hankoon radan varrella. Lopen hoitoalueen pinta-ala, joka vuonna 1907 oli 13,130 ha, oli täten kertomusvuoden lopussa 13,324 ha. -- Parkanon hoitoalueen pinta-ala on kertomusvuonna näennäisesti vähentynyt 47,635 harista 47,607 hariin, mikä viimeainittu pinta-ala numero äskettäin toimitetussa metsänhoidontarkastuksessa lähemmin on saatu määritellyksi.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirin pinta-ala on näiden muutoksien kautta lisääntynyt 166 ha:lla eli 240,487 harista — 240,653 hariin.

Evon—Vesijaon hoitoalueen pinta-ala on entisellään, 9,303 ha.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on Miehikkälän hoitoalueeseen kertomusvuonna liitetty valtion ostamat Matarakydön, Kattilakosken, Kylmäkorven ja Juurikkajärven metsäpalstat tilasta N:ro 2 Muurolan kylässä Miehikkälän pitäjässä, alaltaan yhteensä 681,29 hehtaaria, jotenka mainitun hoitoalueen pinta-ala v. 1908 oli on 5,704 ha. Pällilän hoitoalueesta on sitävastoin kertomusvuonna poistunut 1,48 ha laajuinen maa-ala, joka on luovutettu valtionrautateille Galitsinan aseman luota. Hoitoalueen pinta-ala on täten vähentynyt 15,905 ha:riksi.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin pinta-ala on näiden muutoksien kautta lisääntynyt 680 ha:rilla eli 283,496 harista (v. 1907) 284,176 hariin (v. 1908).

Joroisten hoitoalueen pinta-ala on entisellään 6,488 ha.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on Suomensjärven hoitoalueeseen liitetty valtion ostamat Sikoniemen, Vaaralan ja Kivelän tilat Kolin kylässä Pielisjärven pitäjässä alaltaan yhteensä 1,116 ha, jotenka mainitun hoitoalueen pinta-ala on laajentunut 97,931 harista 99,047 ha:riksi ja koko tarkastuspiirin ala 526,162 harista 527,278 ha:riksi.

Vaasan läänin tarkastuspiirin pinta-aloissa on kertomusvuonna ollut seuraavat muutokset: Saarijärven hoitoalueen pinta-ala on lisääntynyt 1,71 ha:rilla sen kautta että kruunun omistamat Kaita- ja Lintusaaret Kyyjärven Karstulan pitäjässä ovat liitetty hoitoalueen VI vartiopiiriin, jotenka hoitoalueen koko

pinta-ala kertomusvuoden lopussa teki tasaluvussa 31,204 ha (v. 1907 31,203 ha). Jalasjärven hoitoalueessa on pinta-ala näennäisesti laajentunut sen kautta että Taivalmaan-Kortesnevan ja Yrjänän kruununmaat Jalasjärven pitäjässä, jotka aikaisemmin ovat jääneet pinta-alaa määriteltäessä huomioonottamatta, nyttemmin ovat otettu lukuun. Sitäpaitsi ovat muidenkin kruununmaiden alat Jalasjärven pitäjässä kruununmaiden tutkimuslautakunnan kokooman ainehaston avulla saatu tarkemmin määritellyiksi. Hoitoalueen pinta-ala on täten lisääntynyt 278 hehtaarilla, tehden kertomusvuoden lopussa 49,026 ha (v. 1907 48,748 ha). Alajärven hoitoalueen pinta-ala on vähentynyt Kuninkaanjoen kyläkunnassa Soinin pitäjässä olleen lohkojaon järjestelyn yhteydessä toimitetussa tilusvaihdossa 218,38 hehtaarilla, joten hoitoalueen pinta-ala kertomusvuonna tekee 61,227 ha (v. 1907 61,445 ha). Myöskin Lestin hoitoalueen pinta-ala on pienentynyt kertomusvuonna, siten että Keis. Senaatin 11 p:nä helmikuuta 1907 antaman päätöksen mukaan on Toholammin kruununmaasta lohkaistu Ylikorven ja Sahan uudistaloille Toholammin pitäjässä, edelliselle 47,270 ha ja jälkimmäiselle 65,055 ha maa-alaa. Hoitoalueen pinta-ala on näin ollen vähentynyt 57,860 ha:riksi (v. 1907 57,973 ha).

Näiden muutoksien kautta on Vaasan läänin tarkastuspiirin pinta-ala vähentynyt 52 ha:illa eli 411,063 ha:rista 411,011 ha:riksi.

Tuomarniemen hoitoalue. Sittenkun armollisen määräyksen mukaan 26 p:ltä elokuuta 1903 ja Keis. Senaatin päätöksen nojalla mainitun vuoden syyskuun 18 p:ltä uusi metsänvartijakoulu oli perustettu Tiala-nimiselle entiselle $\frac{5}{12}$ manttaalin kruunun luontoiselle tilalle Ätsärin pitäjässä, on tämä tila, jota kuninkaallisen kirjeen mukaan 20 p:ltä huhtikuuta 1683 oli käytetty Jyväskylän tuomiokunnan tuomarin virkatalona nimellä »Domarnäs», nyt täydellisesti joutunut Metsähallituksen hoidon alaiseksi ja esiintyy se sentähden kertomusvuonna ensikerran erityisenä hoitoalueena metsänhoitotilastossa. Hoitoalueen metsänhoitajana toimii Tuomarniemen metsänvartijakoulun johtaja. Pinta-ala tekee tasaluvussa 2,761 ha, mikä luku kuitenkin vielä tulee jonkun verran muuttumaan sittenkun tilalla par'aikaa toimitettavat mittaukset saadaan loppuunsaoritetuiksi.

Oulujärven tarkastuspiirin pinta-ala on entisellään, 1,448,134 ha, vaikkakin siihen kuuluvien hoitoalueiden välillä kertomusvuonna on toimitettu pienempiä maanvaihdoksia. Niinpä on Sotkamon hoitoalueesta, siellä toimitetun metsänhoidontarkastuksen johdosta, IV vartiopiiristä siirretty 15,12 ha laajuinen maa-ala Kuhmon hoitoalueeseen ja VI vartio-osuudesta 37,41 ha suuruinen palsta Lentiiran hoitoalueeseen, joiden luovutusten kautta Sotkamon hoitoalueen pinta-ala on vähentynyt 88,075 ha:rista 88,023 ha:riksi ja Kuhmon ja Lentiiran hoitoalueet suurentuneet, edellinen 194,034 ha:rista 194,040 ha:riin ja jälkimmäinen

146,377 ha:rista 146,414 ha:riin. Siikajoen hoitoalueessa ovat viljelysmaiden pinta-alat kertomusvuonna jonkun verran muuttuneet.

Iin tarkastuspiirin pinta-ala on kertomusvuonna sama kuin edellisenäkin: 1,893,643 ha.

Kemin tarkastuspiirissä on Ylitornion hoitoalueen pinta-ala siellä toimitetun metsänhoidontarkastuksen kautta saatu tarkemmin määriteltyksi siten että se on oleva 132,361 ha eikä 132,100 ha (v. 1907). Tarkastuspiirin pinta-ala on täten näennäisesti lisääntynyt 261 ha:rilla tehden kertomusvuoden lopussa 2,450,977 ha (v. 1907 2,450,716 ha).

Lapin tarkastuspiirin pinta-ala, joka vuonna 1907 arvioitiin 5,557,672 ha:riksi, on kertomusvuoden kuluessa vähentynyt seuraavien maanluovutusten kautta:

Hoitoalue.	Milloin luovutus on vahvistettu.	Kenelle maan-alueita on luovutettu.	Luovutettu ala.	
			Hehtaaria.	Yhteensä hehtaaria.
Yläkemi	—	Marjasuvannon uudistalolle N:o 17, Kemin kylässä Sodankylän pitäjässä.....	228.15	228.15
Kitinen	19 ¹⁰ / ₁₂ 04	Rönkään uudistalolle N:o 16 Sattasen kylässä Sodankylän pitäjässä.....	373.77	373.77
		Yhteensä	—	601.92

Tarkastuspiirin pinta-ala oli kertomusvuoden lopussa näiden vähennysten kautta siis 5,557,071 ha:ria.

Vaikka kruununmaiden kartoittamistyö viimeaikoina on tuntuvasti edistynyt, on pohjois-Suomessa melkoisia alueita, jotka vielä ovat taloudellista tarkoitusta varten mittaamatta, mikä seikka tekee varsin vaikeaksi saada oikeata kuvaa niistä eri tiluslajeista, jotka sisältyvät kruununmaiden koko pinta-alaan. Seuraavasta taulusta, johon on merkitty kruununmaiden pinta-alajaoitus tarkastuspiirittäin ja hoitoalueittain, käy kuitenkin myös selville eri tiluslajit likimääräisen arvion mukaan.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala sisältää likimääräisen arvion mukaan:					Koko pinta-ala on kunnunpuoleksi julistettu.
		Viljelysmaata.		Kasvillisuutta metsämaassa.	Korpiä ja riutaisia, soita ja hyökkymäta.	Vesinä.	
		Peltoa.	Niittyä ja kylvömaata.				
	Hehtaaria.	Hehtaaria.					Haaria.
Turun—Hämeen läänien.							
Loppi	13,324	400	461	7,501	4,567	395	5,427
Yläne	10,774	165	588	5,442	4,439	140	276
Kankaanpää	45,831	467	750	19,417	24,395	802	41,156
Karvia	43,175	313	1,300	19,742	20,602	1,218	40,320
Parkano	47,607	330	574	25,004	19,819	1,790	47,607
Aure	36,596	184	75	18,150	16,830	1,407	36,596
Orivesi	24,189	629	735	15,487	6,337	1,001	23,443
Jämsä	19,157	166	839	13,112	4,494	546	19,130
Yhteensä	240,653	2,604	5,322	123,945	101,483	7,299	213,955
Evon—Vesijaon hoitoalue.....	9,303	121	301	6,378	1,994	509	9,303
Viipurin—Mikkelin läänien.							
Miehikkälä	5,704	5	45	3,754	1,656	244	5,023
Pällilä	15,905	19	160	8,748	6,818	160	15,905
Rajajoki	13,561	41	139	8,741	4,470	170	13,561
Laatokka	18,035	11	751	14,271	2,670	332	16,040
Uomaa	57,006	30	245	31,692	21,740	3,299	57,006
Loimala	53,843	24	408	22,614	27,995	2,802	49,134
Korpiselkä	85,559	16	185	39,107	38,985	7,266	84,015
Mikkeli	34,563	172	246	20,371	11,665	2,109	7,285
Yhteensä	284,176	318	2,179	149,298	115,999	16,382	247,969
Joroisten hoitoalue.....	6,488	43	26	5,304	920	105	—
Kuopion läänin.							
Ilomantsi	135,427	55	425	69,628	64,464	855	7,869
Suomusjärvi	99,047	112	489	48,984	45,818	3,644	16,254
Jongunjoki	89,107	157	602	60,086	21,855	6,407	72,157
Kuohatti	49,343	50	337	22,769	23,463	2,724	49,244
Halmejärvi	57,502	82	210	27,279	27,973	1,958	57,502
Palojärvi	64,208	69	851	23,847	37,955	1,486	64,208
Iisalmi	32,644	45	107	14,704	17,610	178	31,410
Yhteensä	527,278	570	3,021	267,297	239,138	17,252	298,644

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala sisältää likimääräisen arvion mukaan:					Koko pinta-ala on kruununpuistoksi julistettu.
		Viljelysmaata.		Kasvillisuusmaata.	Koppia ja riemaita, soita ja hylkymaita.	Vesit.	
		Pelton.	Niittyä ja kylvömaata.				
	Hehtaaria.	Hehtaaria.					Haaria.
Vaasan läänin.							
Pyhäjärvi	34,250	312	829	19,200	12,051	1,858	30,173
Saarijärvi	31,204	70	307	12,908	17,481	438	15,925
Multia	25,026	72	120	10,144	14,153	537	13,459
Virrat	27,850	248	846	12,213	14,410	133	—
Jalasjärvi	49,026	288	634	18,340	29,384	374	25,542
Alajärvi	61,227	536	945	27,567	32,161	18	*) 37,487
Salamajärvi	83,247	100	497	44,312	34,796	3,542	41,853
Viitasaari	41,321	115	543	34,331	5,877	455	—
Lesti	57,860	102	545	30,777	25,086	1,350	15,861
Yhteensä	411,011	1,843	5,266	209,798	185,399	8,705	180,300
Tuomarniemen hoitoalue	2,761	43	67	1,282	663	706	—
Oulujärven.							
Haapajärvi	65,399	129	708	44,983	18,901	678	*) 60,438
Kalajoki	55,330	171	677	35,165	18,594	723	52,223
Pyhäjoki	49,303	101	927	30,554	17,436	285	*) 46,926
Siikajoki	81,878	241	1,127	38,253	39,957	2,300	46,090
Paltamo	112,361	187	2,776	40,642	64,841	3,915	—
Sotkamo	88,023	131	1,265	40,364	43,234	3,029	—
Kuhmo	194,049	115	2,269	110,102	74,857	6,706	12,942
Lenttiira	146,414	75	1,754	82,922	56,553	5,110	—
Hyrnsalmi	95,622	67	321	54,548	36,066	4,620	—
Suomussalmi	192,526	29	1,528	87,776	93,989	9,204	—
Piispajärvi	214,100	150	1,000	113,745	81,205	18,000	—
Puolanka	153,129	86	2,372	83,366	59,492	7,813	—
Yhteensä	1,448,134	1,482	16,724	762,420	605,125	62,383	218,619
lin.							
Utajärvi	95,893	89	275	34,635	58,606	2,288	62,214
Ii	88,195	55	3,105	38,341	46,165	529	9,871
Pudasjärvi	198,350	124	6,960	94,938	95,618	710	—

*) Kruununpuistojen alailmoitus ainoastaan likimääräinen.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala sisältää likimääräisen arvion mukaan:					Koko pinta-ala on krunnunnutistotkai- julistettu.
		Viijelys- maata.		Kasvullista metsänmaata.	Korpiä ja rii- meitä, soita ja hylkymäitä.	Vesii.	
		Peltoa.	Nittyyä ja kyö- maata.				
	Hehtaaria.	Hehtaaria.					Haaria.
Puhos.....	148,000	20	455	72,980	72,700	1,845	—
Taivalkoski	294,119	60	5,600	184,250	79,679	24,530	—
Kuusamo	235,200	45	500	141,321	82,134	11,200	—
Kitka	250,878	41	450	150,885	87,606	11,946	—
Ranua.....	170,000	30	420	74,550	88,000	7,000	—
Kuivaniemi	110,631	87	957	78,476	27,772	3,339	20,662
Simo.....	142,577	90	1,586	45,428	93,762	1,711	431
Ylisimo	159,800	40	660	46,700	105,600	6,800	—
Yhteensä	1,893,643	681	20,968	962,454	837,642	71,898	93,178
Kemin.							
Kemi	92,629	5	164	50,987	40,950	573	293
Muurola.....	168,561	46	240	100,038	64,421	3,816	—
Ylitornio.....	132,361	30	1,140	60,016	68,211	2,964	—
Turtola	141,002	14	300	77,442	57,646	5,600	—
Kolari.....	195,019	16	1,167	106,160	85,826	1,850	—
Meltaus	220,000	44	750	102,700	102,506	14,000	—
Rovaniemi	268,416	46	850	126,220	126,300	15,000	—
Etelä-Kemijärvi	177,849	22	125	96,500	78,702	2,500	—
Pohjois-Kemijärvi	196,040	18	225	96,540	96,257	3,000	—
Salla.....	366,100	18	300	196,600	158,082	11,100	—
Tuntsa	493,000	3	250	252,000	234,747	6,000	—
Yhteensä	2,450,977	262	5,511	1,265,153	1,113,648	66,403	293
Lapin.							
Yläkemi.....	578,232	2	23	302,671	271,040	4,496	—
Luiro	505,718	3	40	226,624	267,251	11,800	—
Sodankylä	267,800	2	211	84,487	170,300	12,800	—
Kitinen	411,311	3	24	194,261	215,723	1,300	—
Alakittilä	238,700	50	340	100,310	131,000	7,000	—
Ylikittilä	286,900	5	40	111,555	170,500	4,800	—
Muonio	156,210	5	54	86,651	62,400	7,100	—
Enontekiö	906,000	—	70	94,300	773,030	38,600	—
Inari.....	964,300	2	188	405,010	450,500	108,600	—
Utsjoki	1,241,900	—	198	129,802	1,049,500	62,400	—
Yhteensä	5,557,071	72	1,188	1,735,671	3,561,244	258,896	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Pinta-ala (vesineen).	Koko pinta-ala sisältää likimääräisen arvion mukaan:					Koko pinta-ala on kruununpuistoksi julistettu.
		Viljelysmaata.		Kasvillisista metsämaata.	Korpia ja rämeitä, soita ja hylkymaita.	Vesii.	
		Pelton.	Nitokse ja kylvömaata.				
	Hehtaaria.	Hehtaaria.					Haaria.
Yhteenvedo.							
Turun—Hämeen lään. tkp.	240,653	2,604	5,322	123,945	101,483	7,299	213,955
Evon—Vesijaon hoitoalue	9,303	121	301	6,378	1,994	509	9,303
Viipurin—Mikkelin lään. tkp.	294,176	318	2,179	149,298	115,999	16,382	247,969
Joroisten hoitoalue	6,488	43	26	5,394	920	105	—
Kuopion lään. tkp.	527,278	570	3,021	267,297	239,138	17,252	298,644
Vaasan » »	411,011	1,843	5,266	200,798	185,399	8,705	180,300
Tuomarniemen hoitoalue	2,761	43	67	1,282	663	706	—
Oulujärven tkp.	1,448,134	1,482	16,724	762,420	605,125	62,383	218,619
Iin »	1,893,643	681	20,968	962,454	837,642	71,898	93,178
Kemin »	2,450,977	262	5,511	1,265,153	1,113,648	66,403	293
Lapin »	5,557,071	72	1,188	1,735,671	3,561,244	258,896	—
Yhteensä pinta-alaa	12,831,495	3,039	60,573	5,489,090	6,763,255	510,538	1,262,261

Kuten edelläolevasta taulusta huomataan on kruununmaidan koko pinta-alasta kertomusvuonna:

68,612 hehtaaria	eli	0,5 %	viljelysmaita.
5,489,090	»	»	43,4 % kuivaa metsämaata.
6,763,255	»	»	52,9 % korpia ja rämeitä, soita ja hylkymaita.
510,538	»	»	3,2 % vesistöjä.

Mitä tulee kruununmaidan jaotukseen hoitoalueisiin, on kuten jo Metsähallituksen edellisessä kertomuksessa lähemmin on mainittu, Metsähallituksen esitys: että Pyhäjärven, Saarijärven, Multian, Suomensjärven ja Ilomantsin hoitoalueitten sekä Miehikkälän kruununpuistojen ja Mikkelin hoitoalueessa olevien Leivonmäen ja Mäntyharjun pitäjien kruununmaidan hoitaminen järjestettäisiin sillä tavoin, että niistä muodostetaan Saarijärvi, Karstula, Multia, Toivakka, Mikkelin, Miehikkälä, Suomensjärvi, Pohjois- ja Etelä-Ilomantsi nimiset uudet hoitoalueet, saanut 26 p:nä elokuuta kertomusvuonna armollisen vahvistuksensa. Tämä uusi hoitoaluejako astuu voimaan 1 p:nä tammikuuta 1909 ja tulevat vanhojen hoitoalueiden pinta-alat uusia kohti jakaantumaan seuraavalla tavalla:

Tarkastuspiiri ja uusi hoitoalue.	Vanhojen hoitoalueiden kruununmaiden jaotus uusia kohti.	Pinta-ala.	
		Hehtaaria.	Yhteensä hehtaaria.
Vaasan läänin.			
Saarijärvi.	Konginkankaan, Leonmaan, Räihän, Soskonniemen, Parantalan, Kurkelan, Pyhähäkin, Rahkolan ja Mämmiemen kruununmaat entisestä <i>Pyhäjärven</i> hoitoalueesta	18,915,62	26,260,08
	Hännilän ja Nikaranperän kruununmaat vanhasta <i>Saarijärven</i> hoitoalueesta	7,344,46	
Karstula.	Kukon, Ritoniemen, Vahangan, Kyyjärven, Oinolan, Kimingin ja Kalavastingin kruununmaat vanhasta <i>Saarijärven</i> hoitoalueesta	23,858,13	23,858,13
Multia.	Kuitulan kruununmaa entisestä <i>Pyhäjärven</i> hoitoalueesta	718,94	25,744,63
	Matosoon, Tyystänlammin ja Lautajärven, Riutuja Lylylammin, Tuhkion, Kangasojan, Talkkunamäen, Palojärven, Rajalan, Kekälistön, Aittolammin, Suojärven ja Hirvilammin kruununmaat vanhasta <i>Multian</i> hoitoalueesta	25,025,69	
Toivakka.	Toivakan, Kankaisten, Hohonmaan ja Mannilan kruununmaat ent. <i>Pyhäjärven</i> hoitoalueesta ..	14,615,78	
	Leivonmäen kruununmaat ent. <i>Mikkelin</i> hoitoal. Valtion ostamat Kurkijärven, Syysniemen, Sorsan, Aholan ja Hirvikumun tilat.....	3,642,68 5,494,56	
Viipurin—Mikkelin läänien.			
Mikkeli.	Punkaharjun, Lohikosken, Säamingin, Kangaslammin, Heinäveden ja Karvion kruununmaat ent. <i>Mikkelin</i> hoitoalueesta	28,964,04	28,964,04
Miehikkälä.	Miehikkälän kruununpuisto sekä valtion ostamat Matarakydön, Kattilakosken, Kylmäkorven ja ja Juurikkajärven palstat ja Salo-Urpalan lohko-tila.....	7,304,29	9,260,62
	Mäntyharju kruununpuisto ent. <i>Mikkelin</i> hoitoalueesta	1,956,33	
Kuopion läänin.			
Suomusjärvi.	Paiholan, Vuonislahden, Pielisjärven etel., Uimaharjun ja Pamilonkosken kruununmaat sekä valtion ostamat Sikoniemen, Vaaralan ja Kivelän tilat ent. <i>Suomusjärven</i> hoitoalueesta ..	80,440,75	

Tarkastuspiiri ja uusi hoitoalue.	Vanhojen hoitoalueiden kruununmaiden jaotus uusia kohti.	Pinta-ala.	
		Hehtaaria.	Yhteensä hehtaaria.
Pohjois-Ilomantsi.	Onkamon kruununmaa entisestä <i>Ilomantsin</i> hoitoalueesta	1,072,24	81,512,99
	Ilomantsin pohjoinen, Niemisenmaan, Pallosenvaaran ja Hiidenvaaran kruununmaat entisestä <i>Suomusjärven</i> hoitoalueesta	18,606,35	
Etelä-Ilomantsi.	Ilomantsin itäinen Joutsikinvaara, Hattuvaara, Kokkovaara, Pihlajavaara, Kontiovaara, Syväisensuu, Nuorajärven läntinen, Korentovaaran läntinen ja Puohtiinperä nimiset kruununmaat entisestä <i>Ilomantsin</i> hoitoalueesta	48,731,69	67,338,04
	Liusvaara, Ilomantsin itäinen, Vellivaara, Nuorajärven itäinen, Kivilampi, Salmilampi, Ilajan läntinen ja itäinen, Korentovaaran itäinen ja Petkeljärvi nimiset kruununmaat entisestä <i>Ilomantsin</i> hoitoalueesta	85,623,45	

Kruununmaiden edellämainittuun summa-pinta-alaan, 12,831,495 ha, ei ole luettu niiden erinäisten tilojen ja metsäpalstojen pinta-aloja, jotka valtio kertomusvuoden kuluessa on kruunun metsätaloutta varten yksityisiltä ostanut, syystä että nämä alueet eivät vielä ole hallinnollisessa suhteessa vastaaviin hoitoalueisiin lopullisesti yhdistetyt sekä myöskin siitä syystä, että tarkempia tietoja tilojen eri tiluslajisuhteista vielä puuttuu. Näiden kertomusvuonna ostettujen tilojen nimitykset ja sijoitukset samoinkuin niiden summa pinta-alat käyvät selville seuraavasta taulusta:

Pitäjä.	Kylä.	Tilan nimi.	Pinta-ala hehtaaria.
Sysmä. Virolahti.	Rapala.	Hirvikumun perintöaugmenttilalo N:o 2	1,570,81
	Ala-Urpala.	Salo-Urpalan lohkotila, lohkaistu yksityisperintötilasta N:o 1	1,600,00
Yhteensä			3,170,81

Myöskään ei ole mainittua pinta-ala-lukua määriteltäessä otettu huomioon valtion vuonna 1907 ostamat Kurkijärven, Syysniemen, Sorsan ja Aholan osat tilasta Kurkijärvi N:o 2 Leivonmäen kylässä Leivonmäen pitäjässä, tehden yh-

teensä 3,923,75 ha. mikä maa-alue liitetään vuoden 1909 alusta perustettavaan uuteen Toivakan hoitoalueeseen.

Mitä vastaisiin pinta-alojen muutoksiin tulee, niin ovat huomattavimmat ne, jotka tulevat vaikuttamaan Lapin tarkastuspiirin kruununmetsien vähene- miseen. Niinpä on Sodankylän pitäjässä kruununmaista jo eroitettu Askan jakokunta, Ojalan uudistalo N:o 17 Vaalajärven kylässä ja Pyhähuhdan uudis- talo N:o 43 Alaperän kylässä; Kittilän pitäjässä on lohkaistu Jersingin uudis- talo N:o 19 Kelontekemän kylässä, jotapaitsi niin hyvin Enontekiön kuin Ina- rin pitäjissä lohkojaon kautta on eroitettu kaikille tiloille väliaikaiset lohkot. Näitä kaikkia lohkomisia ei kuitenkaan ole vielä voitu pinta-ala-tilastossa hu- mioonottaa tarkempien alatietojen puutteessa. Mainittava on vielä että useat Sodankylän ja Kittilän pitäjien jakokunnat ovat isojakotoimituksien alaisina, joten pinta-alat Yläkemin, Luiron, Sodankylän, Kitisen, Alakittilän ja Ylikitti- län hoitoalueissa melkoisesti tulevat muuttumaan. Ja kun sitäpaitsi ottaa hu- mioon että Lapin tarkastuspiirissä vielä löytyy 96 lohkaistaviksi myönnettyä uudistaloa, joille ei vielä ole lopullista veronpanopäätöstä annettu, voidaan hel- posti huomata miten melkoisia alueita tulee kruununmaista näillä tienoin pois- tumaan, aloja, jotka eivät suinkaan ole kruunun huonoimpia metsämaita.

Kemin tarkastuspiirissä taasen tulevat etenkin Kolarin, Turtolan ja Ylitornion hoitoalueiden pinta-alat lähimmässä tulevaisuudessa vähenemään. Keisarilli- sen Senaatin päätöksiä nojalla lokakuun 15 pltä 1907 ja toukokuun 18 pltä 1908, jotka päätökset muuten nojautuvat aikaisempiin lupauksiin, on nim. muutamille kyläkunnille Ylitornion pitäjässä ja Turtolan ja Kolarin kappelikunnissa osaksi manttaalin korotusta osaksi metsäveroa vastaan myönnetty lohkaistavaksi melko- sia metsämaa-alueita, joiden pinta-alat muuten lähemmin näkyvät seur. taulusta:

Keis. Sen. anta- man päätöksen päivämäärä.	Hoitoalueet, joista metsä- maat lohkaist- taan.	K y l ä k u n t a.	Kruununmaasta loh- kaistavaksi myönnet- tyjen metsämaiden pinta-alat.	
			Hehtaaria.	Yhteensä hehtaaria.
19 15/10 07.	Kolari.	Sieppijärvi	1,556,775	6,881,450
»	»	Pasmajärvi	430,534	
»	»	Vaatto- ja Venejärvi	1,015,710	
»	»	Kurtakko	1,805,567	
»	»	Kolari	2,072,864	
19 18/8 08.	Turtola.	Pello	5,452,760	7,632,550
»	»	Matinlompolo	575,460	
»	»	Turtola	1,604,330	
»	Ylitornio.	Juoksenki	2,267,660	
		Yhteensä	—	16,781,660

Nämä Kemin tarkastuspiirin metsämaat eivät ole kuitenkaan vielä lopullisesti lohkaistut, vaan ovat vielä toistaiseksi kruunun hallinnon alaiset. Paitsi näiden alavähennysten kautta tulee tarkastuspiirin pinta-ala väheneään isojako-toimituksien kautta Kemijärven ja Kuolajärven pitäjissä, joissa knihtikontrahtien peruuttamisen johdosta v. 1879 laajoja maa-alueita tulee lohkokunnille luovutettaviksi. Samoin on asian laita Iin tarkastuspiirin kruununmailla Kuusamon pitäjässä.

Myös useissa hoitoalueissa etelä-Suomen tarkastuspiireissä on erinäisiä tilusluovutuksia määrätty toimitettaviksi, joita kumminkaan ei vielä ole voitu pinta-alatilastossa huomioonottaa osaksi tarkempien alatietojen puutteessa; osaksi sen takia, että lohkomistoimitukset ovat keskeneräisiä. Tämänkaltaisia huomattavimpia, poistuvia alueita ovat muun muassa 10:lle kruununmetsätorpalle luovutettavat maapalstat Karvian hoitoalueessa Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä, sekä ne aina 14,989 hehtaariin pinta-alaan nousevat maa-alueet jotka Keis. Senaatin päätöksen mukaan 22 p:ltä joulukuuta 1902 ovat lohkaistavat uudistalo-asutuksia varten Alajärven hoitoalueesta Vaasan läänin tarkastuspiirissä. Mainittava on vielä että Keis. Senaatin päätöksen mukaan 25 p:ltä toukokuuta 1908 tulee Vuosalmen (Ventelän) kruununpuistoksi nimitetty kruununmaa alaltaan 1,990,09 ha Laatokan hoitoalueessa Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä, luovutettavaksi yhteismetsäksi erinäisille tilallisille Muolan pitäjässä.

Kruununpuistot.

Metsähallituksen edellisessä vuosikertomuksessa on lyhyesti kerrottu aikaisemmista kruununpuistoiksi julistamistoimista ja samalla mainittu että nämä toimet ovat viime aikoina olleet läheisesti riippuvia siitä kruununmaiden tutkimisesta viljelystarkoituksia varten, joka on säädetty v. 1892 uudistaloasetuksessa. Samassa vuosikertomuksessa on tarkempi luettelo kaikista niistä kruununmaista, jotka v. 1907 olivat kruununpuistoiksi määrättyt, ja erityisessä taulussa on sitäpaitsi tehty selvää niistä maista, joiden lopullisesta käyttämisestä on päätetty edellämäinitun asetuksen mukaisesti 13 p:ltä lokakuuta 1892.

Kertomusvuonna on Keis. Senaatti, sittenkun asianomainen tutkimuslautakunta oli tarkastanut Jalasjärven pitäjässä olevat kruununmaat sekä läänin-komissiooni ja kuvernööri olivat tehneet asianmukaiset ehdotuksensa, 29 p:nä huhtikuuta 1908 antanut määräyksen seuraavien *Jalasjärven* hoitoalueeseen kuuluvien kruununmaiden lopullisesta käyttämisestä:

Aika, jolloin Keisarillinen Senaatti määrityksen on antanut.	Pitäjä.	Hoitoalue.	Kruununmaan nimi.	Kruununmaan koko pinta-ala.	Pinta-alasta on määrätty		
					kruununpuisto- kruununpuisto- kruununpuisto- pyyrytetty- väkeli.	toisensaeksi kruunun liike- maana pyyry- tettyväkeli.	eritettäväksi vähäpääkoti- tukseen.
				Hehtaaria.	Hehtaaria.		
19 ²⁹ / ₄ 08	Jalasjärvi	Jalasjärvi	Rustarinmaa.....	2,439.88	2,439.88	—	—
"	"	"	Majanevanmaa ja Sivumaa.....	45.13	—	45.13	—
"	"	"	Haara- ja Vasikkanevanmaa.....	549.95	359.29	190.66	—
"	"	"	Asumaa eli Pohjoisnevanmaa.....	445.60	445.60	—	—
"	"	"	Reunamäenmaa.....	128.18	128.18	—	—
"	"	"	Ilvesnevanmaat.....	1,779.55	1,779.55	—	—
"	"	"	Myllyniemenmaa.....	857.28	806.64	50.64	—
"	"	"	Saarijärvenmaa, Kalliomäenmaa, Korjanneva, Väärälä, Luoma ja Kankaanpää.....	1,494.43	557.81	936.62	—
"	"	"	Madesluomanmaa....	671.96	354.95	317.61	—
"	"	"	Pässikankaanmaa....	513.38	513.38	—	—
"	"	"	Murtomaa.....	763.78	635.44	128.34	—
"	"	"	Madesnevanmaa ja Kuskusaarenmaa.....	1,907.34	789.14	1,118.20	—
"	"	"	Salkkarinmaa.....	80.46	80.46	—	—
"	"	"	Kortnesnevanmaa.....	228.64	—	228.64	—
"	"	"	Yrjänänmaa.....	6.50	6.50	—	—
Yhteensä				11,912.06	8,896.22	3,015.84	—

Samana päivänä (29/4 08) julisti Keisarillinen Senaatti erään 18.0 ha käsittävän alueen Mämminiemen kruununmaasta *Pyhäjärven* hoitoalueessa Laukaan pitäjässä kruununpuistoksi, yhdistettäväksi samannimiseen jo vuonna 1897 kruununpuistoksi määrättyyn maa-alueeseen. Tämä alanlisäys on kuitenkin jo huomioonotettu vuoden 1907 kertomuksessa, jotenka Mämminiemen kruununpuiston alanumero: 1,762.43 ha, jää entiselleen. Todellinen lisäys kruununpuistojen summapinta-alassa kertomusvuonna on siis edelläolevassa taulussa huomattu 8,896.22 ha.

Mitä tulee muihin pinta-alamuutoksiin kruununpuistojen suhteen kertomusvuonna, on mainittava, että Parkanon hoitoalueessa on Parkanon, Sydänmaan ja Ikaalisten (Vahojärven) kruununpuistot saatu hoitoalueessa toimitetussa metsänhoidon tarkastuksessa pinta-alaltaan tarkemmin määritellyiksi: Parkanon kruununpuiston pinta-ala 15,678.25 ha:riksi (v. 1907 15,706.41 ha) Sydänmaan kruununpuiston ala 14,198.11 ha:riksi (v. 1907 14,198.15 ha) ja Ikaalisten 17,731.02 ha:riksi (v. 1907 17,730.12 ha). Myös Siikajoen hoitoalueen kruu-

nunpuistojen pinta-ala-numeroista on kertomusvuonna saatu varmempia tietoja Vuoden 1907 kertomuksessa olevassa kruununpuistojen luettelossa on sivulla 23 ilmoitettu mainitun hoitoalueen kruununpuistojen alaksi yhteensä 43,390.0 ha sekä merkitty niitä olevan ainoastaan Piippolan pitäjässä. Uusien itsenäisten kuntien muodostumisen kautta on Siikajoen hoitoalueen kruununpuistojen kunnallinen sijoituskin muuttunut. Hoitoalueen kruununpuistot ovat sijoituskiltaan, nimiltään ja pinta-aloiltaan nykyjään seuraavat:

Kestilän kunnassa: Kestilän kruununpuisto, alaltaan	4,840.00 ha
Pulkkilan kunnassa: Pulkkilan kruununpuisto, alaltaan	650.00 »
Piippolan kunnassa: Tavastkengän, Piippolan, Mulkuan ja Lamun kylien kruununpuisto, alaltaan	40,600.00 »
	Yhteensä 46,090.00 ha

Pällilän kruununpuiston pinta-ala on, kuten siv. 2 jo on mainittu, vähentynyt 1,48 ha:lla. Samoin Nummelan kruununpuisto Lopen hoitoalueessa 6,12 ha:lla valtionrautateille tapahtuneen maanluovutuksen kautta.

Huomioonottamalla kaikki edellä kerrotut pinta-alojen lisäykset ja muut muutokset saadaan kruununpuistojen yhteiseksi pinta-alaksi kertomusvuonna 1,262,261.15 ha (vuonna 1907 1,250,699.83 ha).

Maanteiden ja siltain ylläpitokustannukset, jotka ovat tämän kertomuksen loppuun liitettyssä liitteessä lähemmin merkityt kunkin hoitoalueen osalle, tekevät kertomusvuonna, mikäli kruununpuistot niihin ovat osaa ottaneet, yhteensä 54,982: 12 Smk., joka määrä, jaettuna manttaaliin pantujen kruununpuistojen aloihin ja manttaalinmääriin, näyttää seuraavat suhteet:

Tarkastuspiiri.	Manttaaliin pantujen kruununpuistojen		Kustannus maanteiden y. m. ylläpidosta,		Kustannus			
	pinta-ala, hehtaaria	manttaalinmäärä.	hehtaaria kohti.		hehtaaria kohti.		manttaalia kohti.	
			Smk.	p.	Smk.	p.	Smk.	p.
Turun- ja Hämeen l.	175,685.85	35.21	14,417	53	—	08	409	41
Evon- ja Vesijaon	9,303.01	2.05	65	03	—	01	31	72
Viipurin- ja Mikkelin l.	247,166.51	62.05	12,940	84	—	05	208	56
Kuopion läänin	272,142.30	47.23	6,123	12	—	02	129	64
Vaasan	24,763.88	3.80	*)8,400	02	*)—	34	*)2,210	53
Oulujärven	149,969.47	23.73	7,160	26	—	04	301	73
Iin	93,178.05	12.25	5,875	32	—	06	479	62
Kemin	293.15	0.06	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	972,502.22	186.33	54,982	12	—	05	295	—

*) Kustannussumman suuruus Vaasan läänin tarkastuspiirissä riippuu siitä, että Salajärven hoitoalueessa on muutamien kruununpuistojen osuudet parilta edelliseltä vuodelta suoritettu vasta kertomusvuonna, tämän vuoden osuuden yhteydessä.

Maanteiden ja siltain ylläpitovelvollisuuksiin nähden on kruununpuistoille siis laskettu 186.38 manttaalia, vaan on huomioon otettava, että osa kruununpuistoista nimittäin 289,758.93 ha, ei ole vielä manttaaliin pantu.

Metsämaiden osto.

Vuoden 1907 kertomuksessaan on Metsähallitus maininnut, että Keisarillinen Majesteetti Senaatin esityksestä oli 7 p:nä elokuuta 1906 sallinut Senaatin, kun sopivia tilaisuuksia ilmaantuu, ostaa yksityisten omistamia metsämaita etupäässä Uudenmaan, Turun- ja Porin, Hämeen, Mikkelin ja Vaasan lääneissä, sekä samalla valtuuttanut Senaatin tätä tarkoitusta varten vähitellen käyttämään yleisiä valtiovaroja aina 1,000,000 markkaan, kuitenkin siten että kutakin kalenterivuotta varten korkeintaan 300,000 markan suuruinen arviomääräraha olisi menosääntöön otettava, oikeudella seuraavan vuoden menosääntöön siirtää se määrä, jota sanotusta summasta vuoden ajalla ei ole tarkoitukseen käytetty.

Metsähallitus oli jo aikaisemmin alkanut tutkituttaa semmoisia yksityisten metsämaita maassamme, joilla metsänhävityksen kautta puuvarat alkavat olla lopussa ja jotka asemaansa nähden soveltuisivat hoidettaviksi entisten kruununmaidan yhteydessä. Edellä mainitun armollisen suostumuksen kautta avautui kuitenkin tilaisuus yhä suuremmassa määrässä jatkaa näitä tutkimuksia ja hankkia valtiolle yhä laajempia metsäalueita etelä-Suomessa, jossa kruununmaita on entisestään verraten vähän.

Metsämaiden ostoon myönnettyjä 1,000,000 mkaa käytettiin ensi kerran vuosien 1906—1907 vaihteessa, jolloin Metsähallitus, pelastaakseen metsän hävitykseltä, osti Kolin luonnonihanat kukkulat Pielisjärven pitäjässä, joita alueita on aikomuksena hoitaa luonnonpuistoina Suomusjärven hoitoalueen yhteydessä. Senjälkeen on metsämaita valtion metsätaloutta varten ostettu pääasiallisesti Miehikkälän, Leivonmäen, Sysmän ja Heinäveden pitäjissä. Ostettujen maa-alueiden pinta-alat ja ostohinnat näkyvät lähemmin seuraavasta taulusta:

Vuosi.	Pitäjä.	Kylä.	Ostettujen metsämaiden nimet.	Alu ha.	Lunastus-hinta Smk.	Keskinnäinen hinta hehtaarilta, Smk.
1906	Pielisjärvi	Koli	Sikoniemi N:o 2 ¹	482.98	50,000	— 103: 52
"	"	"	Vaarala N:o 2 ²	388.19	25,000	— 64: 41
"	"	"	Kivelä N:o 3	244.53	15,000	— 61: 34
1907	Nurmijärvi	Hyvinkää	Nikkilän ja Raubalan tiloista N:o 1 eroitettu metsäpalsta	200.00	34,637	28 173: 19
"	Miehikkälä	Muurola	Matarakydön, Kattilakosken, Kylmäkorven ja Juurikkajärven metsäpalstat tilasta N:o 2	681.29	26,850	— 39: 41

Vuosi.	Pitäjä.	Kylä.	Ostettujen metsämaiden nimet.	Ala ha.	Lunastus hinta Smk.	Keskikunta henkilöt Smk.
1907	Leivonmäki	Leivonmäki	Kurkijärven, Syysniemen, Sor- san ja Aholan osat tilasta Kurkijärvi N:o 2.....	3,923.75	113,000	— 28: 79
1908	Sysmä	Rapala	Hirvikumun perintöaugment- titalo N:o 2	1,570.81	135,000	— 85: 94
"	Virolahti	Ala-Urpala	Salo-Urpalan lohkotila loh- kaistu tilasta N:o 1.....	1,600.00	129,403	63 80: 88
1909	Tohmajärvi	Tohmajärvi	Jouhkolan kartanosta ero- tettu metsäalue	3,998.90 *)	84,600	— 21: 13
"	Heinävesi	Vihtari	Tiloista N:ot 15 ja 16 lohkaistu metsäalue	1,223.60	39,155	20 32: —
"	Orivesi	Lylyjärvi	Kangasniemen perintöal. N:o 6	961.79	70,000	— 72: 78
Yhteensä				15,275.84	722,646	11 47: 31

Edellä luetellut maa-alueet ovat kaikki ostetut Metsähallituksen aloitteesta, paitsi Jouhkolan kartano Tohmajärven pitäjässä, jonka Senaatti alkujaan on ostanut tilattomille palstoitettavaksi, mutta josta 3,998.90 ha laajuinen alue ehdotetaan pysytettäväksi valtion metsätaloutta varten.

Jatkaen maanostoja on Metsähallitus äskettäin ehdottanut valtiolle lunastettavaksi loppuosan tilasta N:o 15 Vihtarin kylässä Heinäveden pitäjässä, Meijerhofin, Brovikin ja Vauhkolan, yhteensä 1,645.64 ha käsittävät tilat Pyhityn kylässä Pieksämäen pitäjässä y. m., ja saadakseen edelleenkin varoja metsämaiden hankkimiseksi valtion haltuun, jonka toimenpiteen tarpeellisuus ja hyödyllisyys tulee sitä selvemmin näkyviin, mitä enemmän yksityismetsissä liikkakkuu jatkaa ja toiselta puolen mitä enemmän kruununmetsäin tuottavaisuus kohoo, on Metsähallitus esittänyt, että tarkoitusta varten käytettäväksi vielä myönnettäisiin ainakin 1,000,000 mk. yleisiä valtion varoja.

Henkilökunta.

Metsähallitus. Kertomusvuoden alkaessa oli Metsähallituksen vanha ohjesääntö vuodelta 1876 vielä voimassa, jotenka sen virkamiehistö oli entisellään. Siihen kuului paitsi ylitirehtööriä, ylitirehtöörinapulainen, 2 metsäinsinööriä, 2 alimetsänhoitajaa, kamreeri, sihteeri sekä 4 ylimääräistä esittelijää. Sitäpaitsi oli

*) Pinta-ala saattaa olla muutoksien alainen, riippuen siitä missä määrin ostetusta kartanosta tullaan luovuttamaan maata tilattomille.

kanslian puolella 1 kanslisti ja tämän apulainen sekä kamroerinkonttorissa 2 apukamreeria, 1 kirjanpitäjä ja apulainen. Näiden lisäksi toimitti 1 erityinen metsänhoitovirkamies 5 piirustajan avustamana Metsähallituksen karttatöitä.

Sittenkun Metsähallitus oli laatinut ehdotuksen tämän keskusviraston uudestaan järjestämisestä, astui armollisen asetuksen kautta 24 piltä tammi-kuuta 1908 Metsähallituksen uusi työjärjestys ja johtosääntö heinäkuun 1 p:nä kertomusvuonna voimaan, josta päivästä alkaen Metsähallituksessa on toiminut paitsi ylitirehtöörinä: 2 metsäneuvosta (joista toinen käsittelee ja esittää asioita, jotka koskevat puutavaran myyntiä, metsänviljelystöitä y. m. ja toinen kruunun metsämaiden käyttämisasiota, metsämaiden ostoa, metsänvartijakouluasioita y. m.), 1 metsänhoidonylitarkastaja (metsänhoidon järjestely, hoitosuunnitelmat y. m.), 2 metsäinsinööriä (joista toinen kruununmetsien hoidanto-osastolla käsittelee vesilaitoksia, uittoväyliä, lauttaamista, metsästystä ja kalastusta koskevia asioita ja toinen virkatalo-osastolla virkatalojen metsänhoitoa), 3 metsänhoitajaa (joista yksi avustaa virkatalo-osastolla metsäinsinööriä ja kaksi muuta käsittelevät kruununmetsien hoidanto-osastolla osaksi metsänmyyntiasioita, metsäntuotteiden luovuttamista y. m., osaksi kruununmaiden asutusta, maanvuokraamista y. m.), metsänarvostelija (Metsähallituksen karttatyöt, maanmittaus-toimitusasiat y. m.), metsäaktuari (kruununmetsien tilasto, Metsähallituksen vuosikertomus y. m.), sihteeri ja notaari (lainopillista laatua olevat asiat, virantäyttämiset y. m.), kamreeri ja 2 apukamreeria (Metsänhoitolaitoksen tilit, takaus- ja vakuusasiat, maksuajan pidennykset, matkalaskut y. m.), rekistraattori (Metsähallituksen diariot) ja 2 kirjanpitäjää (Metsähallituksen kirjanpito).

Asioita varten, jotka koskevat puutavaranhankintaa valtion laitoksille toimii Metsähallituksessa sitäpaitsi 1 ylimääräinen esittelijä. Avustajina eri osastoilla on sen lisäksi: 6 puhtaaksikirjoittajaa, 7 piirustajaa, 1 rekistraattorinapulainen, 1 kamreerinkonttorinapulainen, 1 virkatalo-osastonapulainen sekä 2 aktuarinapulaista. Vähimmäistareita on Metsähallituksessa 2.

Ylimetsänhoitajat. Kun Suomen kruununmetsät vuonna 1859 asetettiin metsänhoitolaitoksen alaisiksi ja samalla myöskin ylimetsänhoitajanvirat perustettiin, tuli ylimetsänhoitajain tehtäväksi, kruununmetsäin hallitusta koskevan toukokuun 13 p:nä samana vuonna annetun armollisen ohjesäännön mukaan, paikallisina tarkastajina valvoa metsiä koskevien asetusten ja sääntöjen noudattamista, pitää kirjaa kruununmetsistä ja niitten hoidosta, tarkastaa metsänhoitajien antamat luettelot ja kertomukset, usein käydä hoitoalueissa tarkastamassa metsänhoitoa ja vartiointia sekä neuvoa metsänhoitajia ja metsänvarti-joita näiden tehtävissä. Vielä antoi ohjesääntö yllhallitukselle vallan määrätä ylimetsänhoitajia mittaamaan ja kartalle panemaan kruununmetsämaita sekä niille laatimaan metsänhoitosuunnitelmia.

Ylimetsänhoitajain asiana oli myöskin aikaansaada tarkastuspiirreissänsä yhdenmukaista, paikallisoloihin sopivaa menettelytapaa metsänhoidollisissa toimissa ja metsänhoitajien avulla saada toimeen ja täydentää metsänhoidon tilastoa. Onnistuaksensa tehtävissänsä tuli ylimetsänhoitajan uutterasti liikkua tarkastuspiirissänsä sekä siten tutustua paikallisiin oloihin ja ottaa selkoa niin hyvin metsänhoitajien toimista kuin kaikista muistakin seikoista mitkä kruunumetsien hoidantoa koskivat.

Kun puutavaraa aluksi voitiin myydä verrattain vähissä erissä ja vähempiarvoisia metsäntuotteita ainoastaan nimeksi, olivat ylimetsänhoitajan kirjoitus- ja kansliatyöt ensi aikoina tästä ja monesta muustakin syystä niin vähäiset, etteivät ne estäneet häntä olemasta tarkastusmatkoillansa suuren osan vuodesta ja jos ylimetsänhoitaja enemmän aikaa hoiti samaa tarkastuspiiriä perehtyi hän niinmuodoin metsätoimiin ja sitä koskeviin asioihin siinä määrin, että hän kokemuksensa kautta saattoi metsänhoitajien muuttuessa uusille tulokkaille antaa hyvin tarvittavaa ohjausta.

Aikojen kuluessa ja sittenkun puutavarain menekki on suurentunut ja näiden arvo kohonnut, on metsien hoitaminenkin käynyt tarkemmaksi, mutta luonnollisena seurauksena siitä on myöskin ollut että ylimetsänhoitajien työt ja varsinkin kansliatyöt ovat enenneet. Hoitoalueiden jakamisen kautta lisääntyivät myös ylimetsänhoitajien kirjoitustyöt, vaikkakin yksi uusi tarkastuspiiri, Lapin, muodostettiin sen ohessa. Myöskin metsäkassöörien asettaminen lähinnä ylimetsänhoitajain valvonnan alaisiksi samoin kuin uuden tilijärjestyksen toimeenpano on lisännyt ylimetsähoitajien työtä.

Saadakseen parannusta aikaan ylimetsänhoitajalaitokseen nähden sekä vapauttaakseen ylimetsänhoitajat mahdollisimman suuressa määrässä koneellisesti kirjoitustyöstä ja antaakseen heille sen sijaan tilaisuutta enempään matkustamiseen ja heidän toimintansa edellyttämään paikallisoloihin tutustumiseen, teki Metsähallitus helmikuussa vuonna 1907 Keis. Senaattiin ehdotuksen että ylimetsänhoitajille myönnettäisiin korvaus matkoistaan voimassa olevan matkustussäännön mukaan, samalla kun heidän kantapalkkansakin korotettaisiin, ja että kullekin ylimetsänhoitajalle olisi hankittava erityinen kanslia-apulainen. Myös ehdotti Metsähallitus lähempiä määräyksiä heidän asuntopaikoistaan. Seurauksena tästä esityksestä oli armollisen asetuksen julkaiseminen 12 piltä lokakuuta 1907; jossa määrätään että:

1. Ylimetsänhoitajain palkka on korotettava 4,500: — markasta 5,000: — m:kaan vuodessa;
2. Ylimetsänhoitajain palkkio on oleva Turun—Hämeen läänien, Viipurin—Mikkelin läänien, Kuopion läänin ja Vaasan läänin tarkastuspiireissä 1,500: — m:kaa sekä Oulujärven, Iin, Kemin ja Lapin tarkastuspiireissä 2,000: — markkaa vuodessa;

3. Ylimetsänhoitajille tulee palkkionlisäystä 750 m:kaa viiden ja vieläkin 750 m:kaa vuodessa kymmenen vuoden palveluksen jälkeen semmoisessa virassa; olleen virkain nykyiset haltijat oikeutetut palkkionlisäyksen nauttimista varten hyväksensä lukemaan sen ajan, jonka he jo ovat tänlaisessa virassa olleet;

4. Ylimetsänhoitajat ovat oikeutetut saamaan matkoistaan virkatoimissa korvauksen voimassa olevan matkustusohjesäännön mukaan, jota vastoin heitä varten menosääntöön otetut matkarahamäärät peruutetaan;

5. Ylimetsänhoitajan tulee asua piirissään Keisarillisen Suomen Senaatin määräämällä paikalla;

6. Asetus astuu voimaan 1 p. tammikuuta 1908.

Samassa yhteydessä on mainittava, että Keis. Senaatti 30 p. maaliskuuta 1908, edellä kerrotun asetuksen johdosta, Metsähallituksen ehdotuksen mukaisesti määräsi, että ylimetsänhoitajien tulee asua tammikuun 1 p:stä 1909 siksi kunnes toisin määrätään:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja vaihtoehtoisesti joko Parkanon kirkonkylässä tai Tampereen kaupungissa tai jossain paikassa Vilppulan—Tampereen—Siuron välisen rautatielinjan varrella;

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja vaihtoehtoisesti joko Viipurin tai Sortavalan kaupungeissa tai jossain paikassa Viipurin—Sortavalan välisen rautatien varrella;

Kuopion läänin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja vaihtoehtoisesti joko Joensuun kaupungissa tai Nurmeksen kauppalassa tai jossain paikassa vastaisen Joensuun—Nurmeksen radan varrella;

Vaasan läänin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja jossain paikassa Suolahden—Jyväskylän—Haapamäen—Seinäjoen välisen rautatielinjan varrella;

Oulujärven tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja Kajaanin kaupungissa;

Iin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja vaihtoehtoisesti joko Pudasjärven kirkonkylässä tai Oulun kaupungissa;

Kemin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja vaihtoehtoisesti, joko Rovaniemen kirkonkylässä tai Kemin kaupungissa tai jossain paikassa vastaisen Rovaniemen rautatien varrella; ja

Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja Kittilän kirkonkylässä.

Edellä kerrotusta huomataan, että parannusta on saatu aikaan ylimetsänhoitajien palkkaeduissa samoin kuin heidän matkakustannuksensa korvaaminen ja asuntopaikkasuhteet ovat tulleet vaatimusten mukaisesti järjestetyiksi. Korjaamatta jäi kuitenkin vielä se seikka että ylimetsänhoitajien perin tärkeä tarkastustoiminta hoitoalueissa estyy ja kärsii heidän liiallisen mekaanisen kirjoitustyönsä kautta virkakonttoreissa. Kun tämän epäkohdan poistaminen on tärkeä edellytys ylimetsänhoitajalaitoksen vastaiselle kehitykselle teki

Metsähallitus äskettäin uudelleen esityksen kanslia-apulaisten hankkimisesta ylimetsänhoitajille.

Hoitoalueiden henkilökunta. Paitsi 1 ylimetsänhoitajaa kussakin maamme 8 tarkastuspiirissä on kruununmetsien paikallisessa hoidossa ja vartioimisessa toiminut seuraavan tauluun merkitty henkilökunta. Tauluun on myös merkitty vartiopiirien lukumäärä ja niiden keskimääräinen laajuus, samoinkuin asianomaisten virkamiesten palkkaukset erikseen ja yhteensä sekä paljonko palkkauskustannukset tekevät hehtaaria kohti pinta-alaa:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vartiopiirien		Metsähoitajia.	Metsäkassööri.	Apulaismetsänhoitajia tai avustaj. metsänhoitontekijä.	Metsätyönjohtajia.	Metsänvartioita.	Hallintokustannukset.					
	luku.	keskimääräinen laajuus, ha.						Yhteensä.	Metsäkassöörin palkkiot.	Metsätyönjohtajien ja metsänvartioiden palkkiot.	Metsäkassöörin palkkiot.	Metsänhoitajien ja avustajien metsänhoitoniiden palkkiot.	Yhteensä.
Turun—Hämeen läänin.													
Loppi	12	1,110	1	—	1	—	12	—	6,150: —	329: 81	880: 06	7,359: 87	0: 55
Yläne	5	2,155	1	—	1	—	5	1	6,000: —	373: 55	1,080: —	7,453: 55	0: 69
Kankaanpää	21	2,182	1	—	1	1	21	1	5,066: 60	1,137: 29	5,704: 25	11,908: 14	0: 26
Karvia	18	2,398	1	—	1	1	16	2	4,733: 33	552: 60	4,469: 92	9,755: 85	0: 23
Parkano	19	2,505	1	1	1	1	19	—	8,547: 24	719: 28	3,457: 54	12,724: 06	0: 26
Aure	14	2,614	1	1	1	1	14	—	9,631: 61	1,400: 57	3,396: 64	14,428: 82	0: 39
Orivesi	19	1,273	1	—	1	1	19	—	5,650: —	1,112: 90	1,900: 60	8,663: 50	0: 36
Jämsä	17	1,127	1	—	1	—	17	—	6,150: —	734: 85	702: 27	7,587: 12	0: 40
Yhteensä	125	1,925	8	2	6	5	123	4	51,928: 78	6,360: 85	21,591: 28	79,880: 91	0: 33
Evon—Vesijaon													
	8	1,163	1	1	1	—	8	—	4,888: —	418: 69	662: 69	5,969: 38	0: 64
Viipurin—Mikkelin läänien.													
Miehikkälä	3	1,674	1	—	1	1	3	—	3,032: 38	356: 40	1,666: 67	5,055: 45	0: 89
Pällilä	6	2,651	1	—	1	1	6	—	5,450: —	1,026: 51	3,958: 33	10,434: 84	0: 66
Rajajoki	9	1,507	1	—	1 ¹⁾	2	8	2	5,191: 66	560: 17	6,476: 67	12,228: 50	0: 90
Laatokka	6	3,006	1	—	1	—	6	—	6,150: —	523: 41	2,156: 25	8,829: 66	0: 49
Uomaa	10	7,126	1	1	1	1	10	1	7,450: —	556: 78	3,641: 68	11,648: 46	0: 20
Loimala	8	6,730	1	—	1	—	8	—	4,450: —	279: 84	2,400: —	7,129: 84	0: 13
Korpiselkä	8	10,695	1	1	1	1	8	—	5,902: 42	618: 04	2,491: 68	9,012: 14	0: 15
Mikkeli	20	1,728	1	1	1 ¹⁾	2	20	—	10,604: 90	735: 79	2,862: 50	14,203: 19	0: 41
Yhteensä	70	4,060	8	3	6	8	69	3	48,231: 36	4,656: 94	25,653: 78	78,542: 08	0: 27
Joroisten hoitoalue ..													
	4	1,622	2 ²⁾	—	2 ²⁾	—	4	1	—	51: 39	100: —	151: 39	0: 02

¹⁾ Hoitoalueen metsänhoitaja toimii metsäkassöörinä. — ²⁾ Metsänhoitajana toimii Nikkarilan metsänvartijakoulun johtaja ja metsäkassöörinä saman koulun opettaja.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vartiopiirin		Metsänhoitaja.	Metsäkassööri.	Apulaismetsänhoitaja tai avustav. metsänhoitomiehiä.	Metsäyönhoitaja.	Metsänvartijoi- ta.	ylinvaltuut- tina.	vakinaisia.	Hallintokustannukset.				
	Inku.	keuhkinäkkinen laajuus, ha.								Metsänhoitaja.	Metsähoitajien palkkiot.	Metsäkassöörin palkkiot.	Metsäyönhoitajien ja metsänvartijain palkkiot.	Yhteensä.
Kuopion läänin.														
Ilomantsi.....	34	3,983	1	1	—	—	32	—	4,700:—	454: 64	5,058: 99	10,213: 63	0: 07	
Suomusjärvi.....	21	4,716	1	—	1	—	21	2	4,816: 66	300:—	3,402: 06	8,518: 72	0: 08	
Jongunjoki.....	19	4,690	1	—	1	—	19	—	5,483: 33	3,539: 21	2,834: 12	11,856: 66	0: 13	
Kuohatti.....	7	7,049	1	—	—	—	7	—	5,650:—	300:—	914: 33	6,864: 33	0: 14	
Halmejärvi.....	10	5,750	1	—	1	—	10	—	4,650:—	300:—	1,259: 59	6,209: 59	0: 11	
Palojärvi.....	17	3,776	1	—	—	—	17	—	4,650:—	300:—	1,661: 37	6,611: 37	0: 10	
Iisalmi.....	13	2,511	1	—	1	—	13	—	6,150:—	550: 82	1,602: 49	8,303: 31	0: 25	
Yhteensä	121	4,192	7	—	3	3	119	2	36,099: 99	5,744: 67	16,732: 95	58,577: 61	0: 11	
Vaasan läänin.														
Pyhäjärvi.....	16	2,140	1	—	1	—	14	2	4,733: 34	885: 61	1,863: 12	7,432: 07	0: 22	
Saarijärvi.....	17	1,836	1	—	1	1	12	5	4,650:—	1,003: 12	2,439: 16	8,092: 28	0: 26	
Multia.....	8	3,128	1	—	1	1	8	—	6,150:—	1,296: 31	1,405: 84	8,852: 15	0: 35	
Virrat.....	13	2,142	1	—	1	1	12	1	6,150:—	1,380: 65	2,725: 59	10,256: 24	0: 37	
Jalasjärvi.....	19	2,580	1	—	1	1	11	8	4,650:—	519: 06	3,601: 90	8,770: 96	0: 18	
Alajärvi.....	16	3,826	1	—	1	—	15	1	4,650:—	300:—	2,389:—	7,339:—	0: 12	
Salamajärvi.....	23	3,619	1	—	1	—	18	5	5,566: 65	494: 55	3,359: 90	9,421: 10	0: 11	
Viitasaari.....	15	2,755	1	—	1	—	11	4	5,400:—	374: 16	1,897: 34	7,671: 50	0: 19	
Lesti.....	23	2,515	1	—	1	1	22	1	5,150:—	353: 37	2,965: 87	8,469: 24	0: 15	
Yhteensä	150	2,740	9	—	8	5	123	27	47,099: 99	6,556: 83	22,647: 72	76,304: 54	0: 19	
Tuomarniemen hoito- alue.....	15	184	2)	—	2)	—	3)	—	—	—	—	—	—	
Oulujärven.														
Haapajärvi.....	13	5,030	1	1	—	—	13	—	6,836: 65	403: 85	3,808: 34	11,048: 84	0: 17	
Kalajoki.....	12	4,611	1	—	1	—	12	—	5,000:—	1,280: 46	3,900:—	10,180: 46	0: 18	
Pyhäjoki.....	9	5,478	1	—	—	—	9	—	5,000:—	406: 49	2,700:—	8,106: 49	0: 16	
Siikajoki.....	12	6,823	1	—	1	—	12	—	5,000:—	325:—	3,640:—	8,965:—	0: 11	
Paltamo.....	11	10,214	1	—	1	—	11	—	6,000:—	487: 51	3,500:—	9,987: 51	0: 09	
Sotkamo.....	7	12,574	1	—	1	—	7	—	5,100:—	317: 62	1,866: 67	7,284: 29	0: 08	
Kuhmo.....	12	16,169	1	—	—	—	12	—	5,000:—	300:—	3,900:—	9,200:—	0: 05	
Lentüra.....	9	16,268	4)	2)	1	—	9	1	6,185: 28	328: 15	3,158: 34	9,671: 77	0: 07	

1) Hoitoalueen metsänhoitaja toimii metsäkassöörinä. — 2) Metsänhoitajana toimii Tuomarniemen metsänvartijakoulun johtaja, metsäkassöörinä saman koulun opettaja. Vartiomistyötä toimittavat kou-
lun oppilaat. — 3) Näistä on toinen metsäpäällismies. — 4) Hoidettu Sotkamon hoitoalueen yhteydessä.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vartiopiirien		Metsähöytäjä.	Apulaismetsänhoitaja tai avustav. metsänhoitomiehiä.	Metsäkassavärih.	Metsätyöntekijä.	Metsänvartiota, ylimääräisiä vakinaisia.	Hallintokustannukset.								
	Inku.	keskimääräinen laajuus, ha.						Metsähoitajien ja metsävartiain palkkiot.	Metsäkasvustorien palkkiot.	Metsähoitajien ja avustajien metsähoitoniesten palkkiot.	Yhteensä.	ja kuului hoitoalueen puitteissa.				
Hyrynsalmi	7	13,660	1	—	1	—	7	2	4,808: 33	459: 82	2,770: —	8,038: 15	0: 08			
Suomussalmi	7	27,504					1 ¹⁾	2	—	7	1	6,956: 01	446: 41	2,600: —	10,002: 42	0: 05
Piispajärvi	8	26,763					1	—	—	8	2	5,000: —	751: 54	3,200: —	8,951: 54	0: 04
Puolanka	9	17,014					2 ²⁾	1	2	1	—	9	1	6,259: 04	357: 64	4,050: —
Yhteensä	116	12,484	9	7	8	—	116	7	67,145: 31	5,864: 49	39,093: 35	112,103: 15	0: 08			
lin.																
Utajärvi	10	9,589	1	—	1	—	10	1	6,500: —	335: 64	3,100: —	9,935: 64	0: 14			
Ii	6	14,699	1	—	1	—	6	—	5,100: —	324: 55	3,240: —	8,664: 55	0: 10			
Pudasjärvi	8	24,793					1 ¹⁾	2	—	8	6	6,623: 26	1,157: 67	7,177: —	14,957: 93	0: 07
Puhos	8	18,500	1	—	1	1	8	3	5,500: —	878: 62	5,509: —	11,887: 62	0: 08			
Taivalkoski	10	29,412	1	—	1	1	10	3	5,000: —	958: 48	4,353: 56	10,312: 04	0: 03			
Kuusamo	6	39,200	1	—	1	—	6	—	5,000: —	300: —	2,326: —	7,626: —	0: 03			
Kitka	7	35,840					1 ¹⁾	2	—	7	3	6,160: 39	498: 43	3,830: —	10,488: 82	0: 04
Ranua	8	21,250	1	—	1	—	8	5	5,000: —	996: 94	5,826: 70	11,823: 64	0: 07			
Kuvaniemi	7	15,805	1	—	1	1	7	5	5,000: —	824: 39	5,828: 34	11,652: 73	0: 10			
Simo	8	17,822	1	—	1	1	8	2	5,000: —	1,035: 70	4,575: —	10,610: 70	0: 07			
Ylisimo	7	22,829	1	—	1	—	7	2	5,000: —	360: 29	3,260: —	8,620: 29	0: 05			
Yhteensä	85	22,278	9	4	9	4	85	30	59,883: 65	7,670: 71	49,025: 60	116,579: 96	0: 06			
Kemin.																
Kemi	6	15,440	1	—	1	1	6	—	7,100: —	466: 04	3,412: 50	10,978: 54	0: 12			
Muurola	6	28,093	1	—	1	1	6	3	5,300: —	529: 70	3,525: —	9,354: 70	0: 05			
Ylitornio	5	26,060	1	—	1	1	5	4	5,300: —	651: 56	2,600: —	8,551: 56	0: 06			
Turtola	5	28,200	1	—	1	—	5	2	5,300: —	300: —	2,650: —	8,250: —	0: 06			
Kolari	5	39,002	1	—	1	1	5	2	5,300: —	505: 30	4,061: 50	9,866: 80	0: 05			
Meltaus	5	44,000	1	—	1	—	5	3	2,450: —	337: 86	2,575: —	5,362: 86	0: 02			
Rovaniemi	7	44,736					1	—	1	1	7	—	6,200: —	895: 83	4,600: —	11,695: 83
Etelä-Kemijärvi	5	55,570	1	—	1	—	5	—	4,800: —	319: 69	1,850: —	6,969: 69	0: 04			
Pohjois-Kemijärvi	5	38,608	1	—	1	—	5	—	5,300: —	300: —	2,100: —	7,700: —	0: 04			
Salla	5	73,050	1	—	1	—	5	—	5,300: —	482: 95	1,849: 98	7,632: 93	0: 02			
Tuntsa	5	98,600	1	—	1	—	5	—	5,300: —	438: 84	1,816: 64	7,555: 48	0: 01			
Yhteensä	59	41,541	10	1	10	5	59	14	57,650: —	5,227: 77	31,040: 62	93,918: 39	0: 03			

¹⁾ Näistä on toinen metsäpäälysmies. — ²⁾ Hoidettu Utajärven hoitoalueen yhteydessä. — ³⁾ Metsäpäälysmies.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vartiopiirien		Metsänhoitajat.	Metsänvartijoi- ta,	Hallintokustannukset.								
	Joku.	keskinäkittinen laajuus, ha.			Metsänhoitaja.	Metsähoitajien ja avustajien palkkiot.	Metsähoitajien ja avustajien palkkiot.	Metsähoitajien ja avustajien palkkiot.	Yhteensä.	ha kohti hoito- alueen pinta-alaa.			
Lapin.													
Yläkemi.....	6	96,372	1	—	1	—	3	—	5,400: —	417: 27	1,000: —	6,817: 27	0: 01
Luiro	4	126,429	1	—	1	—	3	—	5,400: —	300: —	1,000: —	6,700: —	0: 01
Sodankylä	4	66,950	1	2	1	—	4	—	6,200: —	385: 32	1,400: —	7,985: 32	0: 03
Kitinen	4	102,827											
Alakittilä.....	5	47,740	1	—	1	—	5	—	5,600: —	1,083: 05	1,600: —	8,283: 05	0: 03
Ylikittilä.....	4	71,725	1	—	1	—	4	—	5,400: —	300: —	1,350: —	7,050: —	0: 02
Muonio.....	8	19,526	1	—	1	—	8	1	5,400: —	324: 72	2,600: —	8,324: 72	0: 05
Enontekiö.....	4	226,500	1	—	1	—	4	2	5,400: —	300: —	1,633: 33	7,333: 33	0: 01
Inari.....	4	241,075	1	1	—	—	4	—	5,900: —	789: 96	1,800: —	8,489: 96	0: 01
Utsjoki.....	7	177,414											
Yhteensä	50	111,141	8	3	8	—	46	3	54,100: —	4,249: 09	16,808: 33	75,157: 42	0: 01
Yhteenveto.													
Turun—Hämeen lään.	125	1,925	8	2	6	5	123	4	51,928: 78	6,360: 85	21,591: 28	79,880: 91	0: 33
Evon—Vesijaon.....	8	1,163	1	1	1	—	8	—	4,888: —	418: 69	662: 69	5,969: 38	0: 64
Viipurin—Mikkelin l.	70	4,060	8	3	6	8	69	3	48,231: 36	4,656: 94	25,653: 78	78,542: 08	0: 27
Joroisten hoitoalue..	4	1,622	—	—	—	—	4	1	—	51: 39	100: —	151: 39	0: 02
Kuopion läänin.....	121	4,192	7	—	3	3	119	2	36,099: 99	5,744: 67	16,732: 95	58,577: 61	0: 11
Vaasan »	150	2,740	9	—	8	5	123	27	47,099: 99	6,556: 83	22,647: 72	76,304: 54	0: 19
Tuomarn. hoitoalue..	15	184	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulujärven	116	12,484	9	7	8	—	116	7	67,145: 31	5,864: 49	39,093: 35	112,103: 15	0: 08
Iin	85	22,278	9	4	9	4	85	30	59,883: 65	7,670: 71	49,025: 60	116,579: 96	0: 06
Kemin	59	41,541	10	1	10	5	59	14	57,650: —	5,227: 77	31,040: 62	93,918: 39	0: 03
Lapin	50	111,141	8	3	8	—	46	3	54,100: —	4,249: 09	16,808: 33	75,157: 42	0: 01
Yhteensä	803	15,979	69	21	59	30	752	91	427,027: 08	46,801: 43	223,356: 32	697,184: 83	0: 05

Kuten edelläolevasta taulusta huomataan on kruununmetsien paikallisessa hallinnossa kertomusvuonna muun muassa vielä toiminut n. s. *metsäpäällysmiehiä*. Kun kruununmetsien hoito Oulun läänissä 1850 luvun loppupuolella väliaikaisesti järjestettiin määräsi Keis. Senaatti lokakuun 14 p:nä 1859 Maanmittaus- ja metsänhoito-ylihallituksen ehdotuksesta että niihin 17 hoitoalueeseen, jotka samalla perustettiin, oli metsänhoitajain avuksi otettava 27 n. s. »metsänkatsastajaa»,

¹⁾ Metsäpäällysmies. — ²⁾ Näistä toinen metsäpäällysmies.

mikä nimi myöhemmin on muutettu »metsäpäälyismieheksi». Nämä virkailijat sai toimiinsa ottaa edellämainittu Ylihallitus, ja oli niihin valittava henkilöitä joilla oli virkaan tarpeellisia tietoja ja muita ominaisuuksia. Kelpoisuusvaatimuksiin nähden ei kuitenkaan noudatettu sitä, että metsäpäälyismiesten tuli omata metsänhoidollisia ammattitietoja. Armollisen asetuksen kautta toukokuun 28 piltä 1874 asetettiin metsäpäälyismiehet sittemmin vakinaiselle palkkauskannalle, jolloin heille myönnettiin 1,000 mkaa palkkaa, 400 mkaa matkarahoja ja 120 mkaa vuokratuloja eli siis palkkaetuja yhteensä 1,520 mkaa vuodessa sekä oikeus eläkkeeseen ja osallisuus siviiliviraston leski- ja orpokassaan. Metsäpäälyismiesten palkkaedut järjestettiin myöhemmin armollisella määräyksellä 27 piltä maaliskuuta 1879, jolloin edellämainittuja palkkaetuja jonkun verran korotettiin, jotta paitsi metsäpäälyismiehille myönnettiin 200 markan palkan korotus 10 vuoden palveluksesta, sekä armollisessa julistuksessa 8 piltä joulukuuta 1886, jolloin heidän matkarahansa, sen kyytirahan korotuksen johdosta, mikä kyyti-laitoksesta 12 p:nä marraskuuta 1883 annetun julistuksen kautta oli saatu aikaan, jonkun verran korotettiin, niin että metsäpäälyismiesten palkkaedut näiden järjestelyn jälkeen tulivat nousemaan keskimäärin noin 2,200 markkaan vuodessa.

Luonnollista oli että hyöty tämmöisistä, ammattitietoja vailla olevista virkailijoista oli verrattain vähäinen. Mitään itsenäisempää toimintaa ei metsäpäälyismiehille ole voitu uskoa, vaan ovat metsänhoitajat, kukin arvostelunsa mukaan, käyttäneet heitä joko kirjoitusapulaisina tai käskyläisinä metsätöissä. Vasta myöhemmin aikoina, jolloin metsänhoito-opiston käyneitä henkilöitä oli karttunut vähän enemmän, jotkut näistä hakivat metsäpäälyismiehen virkoja, pysyen niissä kuitenkin ainoastaan väliaikaisesti kunnes edullisempia toimia metsänhoidon alalla oli saatavissa.

Näistä syistä ja kun varsinaiselle metsänhoidolle metsäpäälyismiehistä ei ollut toivottua hyötyä, tehtiin metsähallinnon puolesta 1890 luvun keskipai-koilla ehdotus metsäpäälyismiesvirkojen lakkauttamisesta, minkä johdosta Keisarillinen Senaatti huhtikuun 21 p:nä 1896 määräsi, että metsäpäälyismiehen virat, sen mukaan kuin niiden entiset haltijat eroaisivat, olivat jätettävät tois-laiseksi vakinaisesti täyttämättä ja hoidettavat viransijaisten kautta.

Tällä kannalla olivat asiat kun Metsähallituksen alkuunpanosta metsähallinnon uudesta-järjestely Oulun läänissä vuonna 1904 pantiin toimeen. Esityksessään Keisarilliseen Senaattiin tässä asiassa oli Metsähallitus metsäpäälyismiehen virkojen suhteen ehdottanut, että nämä virat, esityksessä lähemmin mainituista syistä ja kun niitä oli mahdoton järjestää niin että ne tulisivat kruununmetsänhoidolle kustannuksiaan vastaavassa määrässä hyötyä tuottaviksi, lakkautettaisiin. Sittenkun tämän esityksen mukaisesti armollisessa asetuksessa 1 piltä marraskuuta 1904, jonka kautta Oulun läänin kruununmetsät jaettiin 4

tarkastuspiiriin ja 44 hoitoalueeseen, metsäpäälysmiehen toimista oli säädetty että ne olivat lakkautettavat, silloin avoinna olevat asetuksen ilmestyessä ja toiset sitä myöten kuin ne tulevat avoimiksi, määräsi Keisarillinen Senaatti helmikuun 27 p:nä 1905 Metsähallituksen esityksestä, että metsänhoitajan virat niissä hoitoalueissa, joissa vakinaisia metsäpäälysmiehiä vielä oli, vastaiseksi olivat jätettävät täyttämättä sekä että kutakin näistä hoitoalueista saisi hoitaa rajalla asuva metsänhoitaja metsäpäälysmiehen avulla.

Kertomusvuoden alussa oli 8 metsäpäälysmiestä vielä toimessa, nimittäin: Lentiiran, Suomussalmen, Puolangan, Pudasjärven, Kitkan, Meltauksen, Kitisen ja Utsjoen hoitoalueissa. Näistä oli viisi jo oikeutettuja ikä- ja palvelusvuosiinsa nähden virastaan erotessaan saamaan täyden eläkkeen. Asiain näin ollen ja kun metsäpäälysmiesten virassa pysyminen oli esteenä vakinaisten omintakeisten metsänhoitomiesten sijoittamiselle edellämainittuihin hoitoalueisiin ja hoitoalueiden talous outui tästä kärsimään, teki Metsähallitus 5 p:nä toukokuuta 1908 esityksen Keisarilliseen Senaattiin metsäpäälysmiesvirkojen lopullisesta lakkauttamisesta. Tämän esityksen johdosta sääti Keisarillinen Majesteetti 26 p:nä tammikuuta 1909, että virassa vielä olevat metsäpäälysmiehet ovat lakkautuspalkalle asetettavat. Kertomusvuosi on siten ollut metsäpäälysmiehille heidän viimeinen täydellinen toimintavuotensa, ja voidaan sentähden niihin 8 hoitoalueeseen, joissa he viimeiseksi ovat toimineet, nyttemmin saada vakinaisia metsähoitajia.

Se ryhmä hoitoalueitten henkilökuntaa, jonka palkkaedut ja toimintaehdot ovat kertomusvuonna olleet ehken suurimman kehityksen alaisina on *metsänvartijakunta*. Vuoden 1907 kertomuksessaan on Metsähallitus jo maininnut' että Keisarillinen Majesteetti 12 p:nä lokakuuta 1907 vahvisti metsänvartijain uuden palkkausjärjestelmän Oulun läänin 4:ää tarkastuspiiriä varten, jonka järjestelmän tuli astua voimaan vuoden 1908 alusta. Uuden järjestelmän mukaan muutettiin jyväpalkka rahapalkkaukseksi, 300--350 mkaa vuodessa, jonka lisäksi tulee 5, 10 ja 15 vuoden palvelusajalta 50 mkaa joka kerralla. Ne metsänvartijat, joilla ei ole asuntona virkatorppaa, saavat 100 mkaa vuodessa vuokra-rahaa. Kertomusvuonna teki Metsähallitus samankaltaisen ehdotuksen etelä-Suomen metsänvartijain palkkain uudestaan järjestämiseksi, jonka mukaan entisen jyväpalkan sijaan tulee 300--600 mkan rahapalkkaus ynnä 100 mkaa vuokrarahaa niille, joilla ei ole kruunun omistamaa vartijatilaa asuttavanaan, sekä palkkionlisäystä 5, 10 ja 15 vuoden nuhteettomasta toimesta 50 mkaa vuodessa, joka kerralla. Tämä ehdotus sai vahvistuksensa 12 p:nä helmikuuta 1909.

Kun metsänvartijoiden johtosääntö vuodelta 1859 jo oli kaikin puolin vanhentunut, ryhtyi Metsähallitus kertomusvuonna toimenpiteisiin uuden johtosäännön aikaansaamiseksi metsänvartijoille ja metsänvartijatilojen hoitoa varten. Kertomusvuoden viimeisenä päivänä lähetti Metsähallitus Keisarilliseen Senaattiin.

ehdotuksensa johtosäännöksi ja sai se vahvistuksensa asetuksen kautta 29 p:ltä huhtikuuta 1909.

Tämä johtosääntö Suomen kruununmetsien metsänvartijoille sisältää ensimmäisessä luvussaan määräyksiä toimeen asettamisesta ja palkkaeduista. Metsänvartijoiksi kruununmetsiin otetaan terveitä, hyvämaineisia, luku- ja kirjoitustaitoisia miehiä, ja täyttää metsänvartijatoimet kukin ylimetsänhoitaja tarkastuspiirissään. Metsänvartija saapi palkkaa, palkkionkoroitusta sekä, ellei hänellä ole kruunun antamaa metsänvartijatilaa, vuokratrahaa erityisesti annettujen määräysten mukaan. Jos metsänvartija kuusikymmentä vuotta täytettyään ei terveydentilansa tai muitten ominaisuuksiensa puolesta ole täysin kykenevä tointaan hoitamaan, voi ylimetsänhoitaja, asianomaista metsänhoitajaa asiassa kuultuaan, metsänvartijan virastaan erottaa.

Toinen luku sisältää määräyksiä metsänvartijain toiminta-alasta ja asunto paikasta. Metsänvartijan toiminta-alana on se vartiopiiri, johon hän on vartijaksi määrätty. Hoitoalueen metsänhoitaja on kuitenkin, jos hän sen tarpeelliseksi katsoo, oikeutettu määräämään metsänvartijan toimituksiin hoitoalueen muihinkin vartiopiireihin. Toiminnasta vartiopiirinsä ulkopuolella on metsänvartija oikeutettu saamaan paikkakunnalla tavallisen päiväpalkan, kuitenkin korkeintaan kolme markkaa. Metsänvartija on velvollinen asumaan vartiopiirissään. Ellei metsänvartijatilaa ole eikä metsänvartijalla ole omaa asuntoa vartiopiirissä, määrää metsänhoitaja hänen asuntopaikkansa.

Kolmas luku sisältää määräyksiä kruunun metsänvartijatilojen asumisesta ja neljäs luku metsänvartijatilolla pidettävistä katselmuksista.

Viides luku koskee metsänvartijan yleisiä velvollisuuksia ja oikeuksia. Metsänvartijan tulee tehdä kihlakunnanoikeuden edessä metsänvartijavalan. Toimessaan on hän lähinnä hoitoalueen metsänhoitajan käskynalainen ja tulee hänen olla esimiehelleen kuuliainen sekä ututteruudella ja vilpittömästi täyttää hänelle uskotut tehtävät. Metsänvartija on oleva yhteistoiminnassa työnjohtajan kanssa ja on hänen annettava työnjohtajalle kaikki tämän pyytämät tiedot; hänen tulee myös noudattaa työnjohtajan, metsänhoitajan määräyksestä, antamia käskyjä. Metsänvartija ei ole oikeutettu harjoittamaan yksityistä metsäliikettä eikä semmoisessa olemaan osallisena tai asiamiehenä; myöskään ei saa hänen maanviljelyksensä tai muut toimensa olla esteenä hänen virkatehtävillessä. Metsänvartijalla on valta omaksi tarpeekseen, voimassa olevia asetuksia ja erityisesti annettuja tai annettavia määräyksiä noudattaen, vartiopiirissään kalastaa ja metsästä sekä, jos metsänvartija asuu kruunun maalla, kotitarpeiksi ottaa kaadettujen puiden latvoja sekä tuulenkaatoja, mutta muita tarvepuita ainoastaan osotuksen mukaan. Jos metsänvartijalla ei ole asuntoa kruunun maalla, määrätään hänen toimimääräyskirjassaan kuinka paljon polttopuita hän vuosittain saa vartiopiiristään kotitarpeeksi ottaa.

Kuudes eli viimeinen luku koskee metsänvartijain ammattivelvollisuuksia. Mitä muihin kruununmetsien paikallista hallintoa koskeviin seikkoihin tulee on mainittava, että se ehdotus etelä-Suomen hoitoalueiden pienentämisestä, josta Metsähallitus edellisessä kertomuksessaan on lähemmin tehnyt selvää, on kertomusvuonna, 26 p:nä elokuuta saanut armollisen vahvistuksensa ja astuu voimaan tammikuulla 1909. Hoitoalueiden luku tulee täten, jos sitäpaitsi ottaa huomioon Tuomarniemen ja Joroisten uudet hoitoalueet, olemaan maassamme kaikkiaan 81.

Metsänhoidontarkastajat ja metsänarvostelijat. Tuota tärkeätä, joka kymmenes vuosi uudistuvaa metsätalouden järjestämis- ja tarkastamistyötä varten oli Metsähallituksella vuonna 1905 käytettävänä: 6 ja vuosina 1906—1907 7 metsänhoidontarkastajaa. Mutta kun hoitoalueiden luku on kasvanut ja ainoastaan pienimmissä niissä ennätetään toimittaa metsänhoidon järjestämistyö yhdessä vuodessa, jotavastoin suurimmat hoitoalueet varsinkin Oulun läänissä pariksi kolmeksi vuodeksi sitovat metsänhoidontarkastajan, niin oli selvää, että kyseessä olevien toimimiesten lukumäärää oli lisättävä. Metsähallitus teki sentähden esityksen aluksi kahden uuden metsänhoidontarkastajan palkkaamisesta, johon esitykseen Keisarillinen Senaatti 13 p:nä tammikuuta kertomusvuonna suostuikin. Metsähallituksella oli täten käytettävänä kaikkiaan 9 metsänhoidontarkastajaa, joka lukumäärä kuitenkin myöhemmin uuden esityksen johdosta korotettiin vielä 3:lla, jotenka niitä tätä nykyä on 12.

Erään parannuksen metsänhoidontarkastustyössä on Metsähallitus saanut aikaan määräämällä metsälaitoksen palveluksessa olevat n. s. metsänarvostelijat, joita on 4, toimituksiin metsänhoidontarkastajien apulaisina missä semmoista avustusta on tarvittu.

Suonkuivausmetsänhoitajat. Päätöksellään 9 p:ltä maaliskuuta kertomusvuonna, suostui Keisarillinen Senaatti Metsähallituksen 16 p:nä joulukuuta 1907 tekemään ehdotukseen saada palkata huhtikuun alusta 1908 aluksi kaksi suonkuivausmetsänhoitajaa, joiden toimena olisi kruununmailla olevien vesiperäisten maiden tutkiminen sekä suunnitelmien laatiminen näiden maiden kuivattamiseksi metsänkasvua varten. Näiden kahden virkailijan toiminnasta tehdään selvää myöhemmin tässä kertomuksessa.

Valtion sahalaitosten henkilökunta. Valtion sahalaitoksissa Siuron aseman luona ja Kevätniemellä, Pielisjärven kirkonkylän luona, on kertomusvuonna kummassakin toiminut johtaja ja hänen apunaan 1 metsänhoitomies, joka samalla on ollut rahastonhoitajana. Siuron sahalaitoksen toimittamissa hakkuutöissä on sitäpaitsi ollut 1 metsäkonduktööri avustajana. Sahalaitosten työväestöstä tehdään tarkemmin selvää siinä luvussa, joka käsittelee sahalaitosten toimintaa.

Metsäopiston ja metsänvartijakoulujen henkilökunta. Niinä 8 kuukautena, jolloin Evon metsäopisto oli kertomusvuonna toiminnassa (korkeampi metsän-

hoito-opetus siirrettiin 1 p. syyskuuta 1908 yliopistoon) toimi opistolla paitsi johtajaa: 3 opettajaa, jotapaitsi Evon-Vesijaon hoitoalueen metsänhoitaja luennoitsi muutamissa aineissa. Käytännöllisten töiden johtoa ja avustusta varten oli opistoon määrätty sitäpaitsi 1 metsäkonduktööri. Samat henkilöt antoivat myös opetusta Evon metsänvartijakoulussa. Muissa metsänvartijakouluissa (4), on kussakin, paitsi johtajaa, toiminut 1 opettaja, Söderkullan ruotsinkielisessä metsäkoulussa kuitenkin johtaja yksinään työnjohtajan avustamana. Tuomarniemen metsänvartijakoululla toimitettuja talvikursseja varten yksityisille metsämaanomistajille, on koulun opettajistolla ollut avuksi määrättyä 1 metsäkonduktööri.

Virkatalojen metsänhoitajat. Sotilas- ja siviilivirkataloilla on kertomusvuonna Metsähallituksen suoranaisen johdon alla toiminut 3 sotilaskatalojen metsänhoitajaa, jotapaitsi 1 metsäkonduktööri oli lyhyemmän ajan toimituksilla näillä virkataloilla. Kirkollisvirkataloilla on toiminut 3 vakinaista ja 3 ylimääräistä kirkollisvirkatalojen metsänhoitajaa, jotapaitsi 5 metsäkonduktööriä on saanut tilapäisiä määräyksiä mainituille virkataloille.

Kun metsät kirkollisvirkataloilla v. 1895 asetettiin järkipärisen metsänhoidon alaisiksi palkattiin toimituksia varten niillä aluksi 3 ylimääräistä metsänhoitovirkamiestä, jotka sittemmin vuonna 1904 asetettiin vakinaiselle palkkauskannalle. Vuonna 1905 perustettiin näiden lisäksi 3 uutta ylimääräisen metsänhoitomiehen tointa. Kun tämäkin määrä huomattiin riittämättömäksi on Metsähallitus tehnyt Keisarilliseen Senaattiin esityksen saada vielä palkata 2 metsänhoitomiestä entisten lisäksi toimii kirkollisvirkataloilla, johon Keisarillinen Senaatti onkin suostunut.

Muista Metsähallituksen uudestajärjestämistoimista kirkollisvirkatalojen metsänhoitoon nähden, tehdään lähemmin selvää myöhemmin tässä kertomuksessa.

Metsänhoidonneuvojat. Metsähallituksen suoranaisen johdon alla on vuodesta 1879 ollut valtion palveluksessa 2 metsänhoidonneuvojaa yksityisten maanomistajien metsänhoitoa varten. Toinen on toiminut läntisessä piirissä, johon on kuulunut Uudenmaan, Turun- ja Porin, Hämeen ja Vaasan läänit, toinen taas itäisessä piirissä, joka on käsittänyt Viipurin, Mikkelin, Kuopion ja Oulun läänit.

Kun itäisen piirin metsänhoidonneuvojan toimi joutui avonaiseksi v. 1906 sen haltijan jouduttua toiseen virkaan, määräsi Keisarillinen Senaatti ettei mainittua tointa enään vakinaisesti täytetä. Armollisessa määräyksessä 1 p:ltä tammikuuta 1909 määräsi sittemmin Keisarillinen Majesteetti että valtion palvelukseen asetettujen kahden metsänhoidonneuvojan virat ovat lakkautettavat, avoinna oleva heti ja toinen sen jouduttua avonaiseksi.

Metsäkonduktöörit. Metsähallituksella on kertomusvuonna, kuten ennenkin, ollut käytettävänä useita metsäkonduktöörejä, joita on määrätty erinäisiin toimiin hoitoalueissa. Näitä toimia varten on Metsähallituksesta annettu kertomusvuonna seuraava luku määräyksiä 45 metsäkonduktöörille:

- 45 määräystä viransijaisuuksiin ja kiireellisiin metsätöihin hoitoalueissa, kuten
 puiden leimaamiseen, hakkuunvalvontaan y. m.
 5 » metsänarvioimis- y. m. senkaltaisiin töihin.
 12 » avustamaan puiden hankintatöissä valtionrautateitä varten y. m.
 8 » asiamiehiksi lauttausväyläin tarkastustoimituksiin y. m. senkal-
 taisiin töihin.

Metsäntuotteiden myynti, hinnat ja luovuttaminen.

A. Metsäntuotteiden myynti.

Sahahirsien myyntiä Suomen kruununmetsistä on tähän saakka toimitettu Keis. Senaatin kirjeen nojalla Metsähallitukselle toukokuun 26 p:ltä 1893, jossa kirjeessä olevat määräykset sittemmin osaksi muutettiin Keis. Senaatin kirjeen kautta maaliskuun 8 p:ltä 1897 sekä Kamaritoimituskunnan kirjeiden nojalla kesäkuun 28 p:ltä 1899 ja maaliskuun 6 p:ltä 1905. Kokemus oli kuitenkin osottanut että näissä kirjeissä säädetyt määräykset olivat, puutavarain myynnin kehittyessä ja vilkastuessa, jääneet koko lailla puutteelliseksi ja vanhentuneiksi. Metsähallitus ryhtyi sentähden tarpeellisiin toimenpiteisiin parannuksien aikaansaamiseksi tälläkin alalla ja lähetti kertomusvuoden lopulla Keis. Senaattiin täydellisen ehdotuksen uusiksi määräyksiksi puutavarain myynnistä Suomen kruununmetsistä yleisillä ja paikallishuutokaupoilla. Ehdotus sai vahvistuksensa Keis. Senaatin päätöksen kautta 22 p:ltä maaliskuuta 1909 ja julaitiin se saman vuoden asetuskokoelmassa.

Uuden asetuksen ensimmäinen luku sisältää määräyksiä myyntitavoista ja myytävistä puista ja lausutaan siinä se periaate, että puitten ja puutavarain myynti kruununmetsistä toimitetaan pääasiallisesti huutokaupalla. Arvokkaamat puuaineet myydään *n. s. yleisissä huutokaupoissa*, vähempiarvoiset *paikallishuutokaupoilla*. Metsähallituksella on valta antaa lähempiä määräyksiä myytäväksi tarjottavien puitten koosta ja laadusta sekä puiden leimaamisessa ja merkitsemisessä noudatettavista perusteista. Toinen luku sisältää määräyksiä myyntiehdotuksista ja huutokauppojen saattamisesta yleisön tietoon. Sen sijaan että *n. s. huutokauppakuulutusten* laatiminen ennen oli asianomaisten Kuvernöörien tehtävä, on se uusien määräysten mukaan jätetty, kuten luonnollisempaa onkin, Metsähallituksen toimeksi. Kolmannessa luvussa on annettu määräyksiä puutavarain otosta ja luovuttamisesta sekä maksuperusteista, ja neljännessä luvussa puutavarain otto- ja maksuajasta. Otto-ajan suhteen on huomattava, että pidennysien myöntäminen on uusien määräyksien mukaan jätetty Metsähallituksen päätettäväksi; ennen suuremmat ottoajan pidennys-

hakemuks \acute{e} t alistettiin Keis. Senaatin ratkaistavaksi. Maksuajan pidennyshakemuks \acute{e} t taas \acute{e} n j \acute{a} \acute{a} v \acute{a} t edelleenkin Keis. Senaatin p \acute{a} tt \acute{e} t \acute{e} viksi jos puutavarat ovat yleisell \acute{a} huutokaupalla ostetut, mutta Mets \acute{a} kallituksen ratkaistaviksi jos ne ovat paikallishuutokaupalla ostetut. Viides luku sis \acute{a} lt \acute{a} \acute{a} l \acute{a} hempi \acute{a} m \acute{a} \acute{a} r \acute{a} -yksi \acute{a} huutokaupparjousten hyv \acute{a} ksymisest \acute{a} . Yleisill \acute{a} huutokaupoilla tehdyt tarjoukset alistetaan Keis. Senaatin tutkittavaksi, jotavastoin Mets \acute{a} hallitus ratkaisee paikallishuutokaupoilla tehdyt tarjoukset. Kuudes eli viimeinen luku s \acute{a} tt \acute{a} tarkemmin oikeudesta tehd \acute{a} huutokaupparjouksia, takauksista ja vakuuksista sek \acute{a} talletuksista.

Yleiset puutavarahuutokaupat. Kertomusvuonna yleisiss \acute{a} puutavarahuutokaupoissa kustakin tarkastuspiirist \acute{a} ja hoitoalueesta tarjottujen puum \acute{a} rien sijoitus, suuruus ja hinnat k \acute{a} v \acute{y} v \acute{a} t selville seuraavasta luettelosta. Puut tarjottiin kaupaksi viel \acute{a} vanhoja huutokauppaeh \acute{o} t \acute{o} ja noudattamalla.

Yleiset puutavarahuutokaupat vuonna 1908.

Kaupaksi tarjotut, myydyt ja myymättä jääneet
puumäärät sekä niiden hinnat.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatie- tai rautatielinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatie- linjalle, km.	K a u p a k s							
			Saha- ja rakennus							
			Mäntyjä, kpl.	Kuusia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain 1,3 m korkeudella			
20—25 cm.	25—30 cm.	30—35 cm.					35—40 cm.			
Turun—Hämeen läänien.										
Loppi	Vaskijoki, Lohjan vesistö	2—4	2,955	5,045	8,000	629	—	1,164	4,508	1,64
Yläne	Mynäjoki	6—7	2,783	1,317	4,100	67	—	1,552	1,662	73
Kankaanpää	Kovesjoki-Kyrösjärvi	4,5—6,5	5,150	—	5,150	716	—	3,017	1,410	54
Karvia	Kolhonluoma, Kankarinjärvi, Kokemäenjoki ..	2—7	10,911	535	11,446	3,049	—	2,689	4,688	3,09
	Naarmijärvi, Kyrösjärvi, Kokemäenjoki	0—3	2,349	1,723	4,072	454	—	1,157	1,478	90
	Kolhonluoma, Kankarinjärvi, Kokemäenjoki ..	3—5	4,809	170	4,979	457	—	1,631	1,935	96
Parkano	Suomilampi, Honkajoki, Pohjanlahti	1,5—4	3,583	617	4,200	411	—	2,617	1,123	39
	Liesijoki, Kyrösjärvi, Kokemäenjoki	0—3	6,427	1,051	7,478	526	—	2,670	1,812	1,46
	Kettuoja, Sikkilänjoki, Näsijärvi ..	1—3	1,144	12,909	14,053	837	—	¹⁾ 10,177	2,551	97
Aure	Aurejärvi, Kyrösjärvi, Kokemäenjoki	0—15	2,225	660	2,885	200	²⁾ ³⁾ 1,568	²⁾ 1,025	²⁾ 230	²⁾ 6
	Aurejärvi-Kyrösjärvi, Kokemäenjoki	0—6,3	4,452	3,851	8,303	305	²⁾ ³⁾ 4,518	²⁾ 2,953	²⁾ 725	²⁾ 10
	Aurejärvi-Kyrösjärvi Kokemäenjoki	0—1,4	878	626	1,504	61	²⁾ ³⁾ 752	²⁾ 543	²⁾ 141	²⁾ 6
	Vähä-Mustajärvi, Aurejärvi, Kokemäenjoki	0—0,7	242	617	859	—	²⁾ ³⁾ 478	²⁾ 325	²⁾ 54	²⁾

¹⁾ Puut osaksi 20—30 cm täyttäviä. — ²⁾ Läpimitta 6 metrin korkeudella senttimetriä. — ³⁾ Puut 22—25 cm.

Tarjottu.			Myyty.				Jäänyt myymättä.				Tarjotut yksikköhinnat.						Myytyjen puunkkarien arvo.			
Polttopuuta.	Propspuuta.	Hiomopuuta.	Saha- ja rakennuspuuta, kpl.	Polttopuuta, m ³ .	Propspuuta, m ³ .	Hiomopuuta, m ³ .	Saha- ja rakennuspuuta, kpl.	Polttopuuta, m ³ .	Propspuuta, m ³ .	Hiomopuuta, m ³ .	Saha- ja rakennuspuuta.	Saha- ja rakennuspuuta.		Hiomopuuta.		Propspuuta.		Smc.	7 ^{1/2}	
												Hyväksyty hintatarjous.	Hyljitty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	Hyljitty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	Hyljitty hintatarjous.			
685	—	—	—	—	—	—	8,000	—	—	—	—	4: 30	—	—	—	—	—	—	—	—
156	—	—	—	—	—	—	4,100	—	—	—	—	3: —	—	—	—	—	—	—	—	—
180	—	—	—	—	—	—	5,150	—	—	—	—	3: 12	—	—	—	—	—	—	—	—
972	—	—	—	—	—	—	11,446	—	—	—	—	3: 50	—	—	—	—	—	—	—	—
533	—	—	—	—	—	—	4,072	—	—	—	—	4: 20	—	—	—	—	—	—	—	—
445	—	—	—	—	—	—	4,979	—	—	—	—	4: 50	—	—	—	—	—	—	—	—
68	—	—	—	—	—	—	4,200	—	—	—	—	1: 73	—	—	—	—	—	—	—	—
1,534	—	—	—	—	—	—	7,478	—	—	—	—	3: 95	—	—	—	—	—	—	—	—
355	—	—	14,053	—	—	—	—	—	—	—	—	2: 95	—	—	—	—	—	—	41,456	35
—	—	—	2,885	—	—	—	—	—	—	—	—	6: 08	—	—	—	—	—	—	17,540	80
—	—	—	8,308	—	—	—	—	—	—	—	—	5: 51	—	—	—	—	—	—	45,749	53
—	—	—	1,504	—	—	—	—	—	—	—	—	6: 01	—	—	—	—	—	—	9,089	04
—	—	—	—	—	—	—	859	—	—	—	—	2: —	—	—	—	—	—	—	—	—

		K a u p a k s								
		Saha- ja rakennus								
Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatielinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatielinjalle — km.	Mäntyjä, kpl.	Kuusia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain 1,3 m korkeudella			
							20—25 cm.	25—30 cm.	30—35 cm.	35—40 cm.
Aure	Vähä-Mustajärvi, Aurejärvi Kokemäenjoki	0—1,3	730	578	1,308	—	¹⁾ ²⁾ 750	¹⁾ 447	¹⁾ 101	¹⁾ 10
	Heinojärvi tai Poikelusjärvi, Aurejärvi, Kokemäenjoki	0—2,4	830	948	1,778	69	¹⁾ ²⁾ 946	¹⁾ 637	¹⁾ 170	¹⁾ 20
	Poikelusjärvi, Aurejärvi, Kokemäenjoki	0—1,2	921	708	1,629	47	¹⁾ ²⁾ 892	¹⁾ 527	¹⁾ 162	¹⁾ 40
	Iso-Mustajärvi, Aurejärvi, Kokemäenjoki	0—1,4	1,169	1,471	2,640	100	¹⁾ ²⁾ 1,336	¹⁾ 892	¹⁾ 306	¹⁾ 100
	Samoin	2—4,8	559	588	1,147	53	¹⁾ ²⁾ 488	¹⁾ 399	¹⁾ 164	¹⁾ 90
	Pitkäjärvi, Aurejärvi. Kokemäenjoki	0—3,2	1,221	3,025	4,246	82	¹⁾ ²⁾ 2,221	¹⁾ 1,464	¹⁾ 422	¹⁾ 130
	Keihäsajoki, Näsijärvi	4—5	1,195	379	1,574	90	¹⁾ ²⁾ 867	¹⁾ 472	¹⁾ 150	¹⁾ 80
	Keihäsajoki, Näsijärvi	3—3,5	896	285	1,181	40	¹⁾ ²⁾ 642	¹⁾ 432	¹⁾ 90	¹⁾ 100
	Torttijärvi, Näsijärvi	0—1,6	1,084	1,518	2,602	—	¹⁾ ²⁾ 1,568	¹⁾ 880	¹⁾ 132	¹⁾ 200
	Orivesi	Suinujoki, Kuorevesi, Näsijärvi tai Ristijärvi, Längelmännenvesi .	(^{2,5—5} ^{4—8})	12,678	4,364	17,037	1,712	—	828	6,909
Jämsä		Kolhinjärvi, Näsijärvi	0—3	4,945	1,119	6,064	721	—	475	2,610
	Yhteensä	—	74,131	44,104	118,235	10,626	17,026	38,973	33,533	16,570
Evon—Vesijaon	Nerosjärvi, Längelmännenvesi	6—7	3,388	1,188	4,571	263	³⁾ 1,260	³⁾ 1,193	³⁾ 980	³⁾ 600
	Yhteensä	—	3,388	1,188	4,571	263	1,260	1,193	980	600

¹⁾ Läpimitta 6 metrin korkeudella senttimetriä. — ²⁾ Puut 22—25 cm — ³⁾ Läpimitta 7 metrin korkeudella senttimetriä.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatielinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatielinjalle, km.	K a u p a k s							
			Saha- ja rakennus							
			Mäntyjä, kpl.	Kuusia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä valhiista, kpl.	Luku läpimittaluokittain 1,8 m korke			
20—25 cm.	25—30 cm.	30—35 cm.					35—40 cm.			
Viipurin—Mikkelin läänien.										
Pällilä	Galitsinan rautatieasema	1,5—3	5,373	121	5,494	217	—	382	2,423	1,47
	Kämärän rautatieasema	3,5—4,5	—	—	—	—	—	—	—	—
	Galitsinan s:n	5—6	—	—	—	—	—	—	—	—
	Perkjärven s:n	3—3,5	—	—	—	—	—	—	—	—
	Galitsinan s:n	3,5—4,5	—	—	—	—	—	—	—	—
	Perkjärven s:n	1—3	—	—	—	—	—	—	—	—
Rajajoki	Mustamäen rautatieasema	1,5—3	3,354	1,466	4,820	130	—	120	2,480	1,57
	Saijoki-Vuoksi	2—3	4,511	428	4,939	522	—	580	1,810	1,51
	Samoin	3—4	1,699	—	1,699	61	—	413	450	46
	Rajajoki	1—1,5	—	—	—	—	—	—	—	—
Laatokka	Vuoksi	3—4	1,014	1,352	2,366	87	—	57	979	76
	Laatokka	9—10	2,032	11	2,043	26	—	10	1,335	52
	Samoin	9—10	—	—	—	—	—	—	—	—
	Samoin	5	—	—	—	—	—	—	—	—
	Samoin	1—2	—	—	—	—	—	—	—	—
	Kokkolanjoki	6—7	—	—	—	—	—	—	—	—
Uomaa	Uuksunjoki	0—0,5	3,865	144	4,009	269	—	105	868	1,99
	Samoin	0—2,5	4,940	1,060	6,000	329	—	101	3,925	1,56
	Pensaanoja, Uuksunjoki, Laatokka	0—1	12,944	1,196	14,140	703	—	362	6,703	4,15
Loimala	Urkkolampi, Uuksunjoki	1—2,5	4,622	3,507	8,129	497	—	3,299	3,529	99
	Samoin	1—2,5	1,264	658	1,922	109	—	588	901	35
	Uuksunjoki	0—1,5	8,342	1,771	10,113	—	—	256	6,655	2,33
	Loimoinjoki	0,5—1,5	3,186	201	3,387	3,387	—	¹⁾ 949	939	1,49
	Uuksunjoki	2,5—3,5	2,042	645	2,687	2,687	—	¹⁾ 1,230	819	63
Korpiselkä	Paastojärvi, Tolvajoki, Koitajoki ..	0—3	24,756	1,883	26,639	2,689	—	572	14,282	7,53

1) Puut 20—30 cm. täyttäviä.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatielinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatielinjalle, km.	K a u p a k s							
			Saha- ja rakennus							
			Mäntyjä, kpl.	Kuusia, kpl.	Yhteensä puita, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain 1,3 m korku.			
20—25 cm.	25—30 cm.	30—35 cm.					35—40 cm.			
Korpiselkä	Kaarijärvi Koitajoki	0—4	38,602	3,629	42,231	3,323	—	524	23,277	12,11
	Soanjoki Jänisjärvi	3—6	38	8,508	8,546	395	—	—	5,295	2,19
Mikkeli	Lahnasenjärvet, Saimaa	0—5	8,372	1,364	9,736	870	¹⁾ 176	2,589	6,194	69
	Puulavesi	2—4	682	1,359	2,041	56	—	1,342	618	5
	Ruokovesi	3—6	—	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä	—	131,638	29,303	160,941	16,357	176	13,479	83,482	42,45
Nikkarilan hoitoalue.	Kollisenjärvi, Saimaa	2—3	6,026	45	6,071	341	1,233	2,878	1,891	6
	Ruokojärvi, Saimaa	2—3,5	—	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä	—	6,026	45	6,071	341	1,233	2,878	1,891	6
Kuopion läänin.										
Ilomantsi.	Kivijoki, Koita ...		26,898	3,129	30,027	5,011	—	3,397	12,576	6,76
Suomusjärvi.	Kelväjärvi, Pielisjärvi, Saimaa	0—2	28,499	6,004	34,503	3,650	—	6,257	16,095	7,27
Jongunjoki	Lieksanjoki, Pielisjärvi, Saimaa	0,5—6	17,639	2,426	20,065	243	—	5,799	10,504	2,58
Kuohatti	Sarvijoki, Pielisjärvi, Saimaa	0—5	20,878	5,452	26,330	958	—	4,503	13,558	5,67
	Samoin	0—5	15,433	7,970	23,403	1,209	—	6,247	10,290	4,08
Halmejärvi.	Saramojärvi, Pielisjärvi, Saimaa ..	1,5—6	3,703	6,307	10,010	308	—	1,971	5,831	1,54
	Keyritynjärvi, Kallavesi	3—5	6,499	3,501	10,000	526	—	2,634	5,679	1,35
Palojärvi	Lehmijoki, Keyrityjoki, Saimaa ..	0—3	20,886	9,300	30,186	1,001	—	7,478	13,399	5,99
Iisalmi	Honkajoki, Sälöväjärvi, Saimaa	0—3,5	4,580	630	5,210	676	—	1,900	2,161	70
	Samoin	0—1,5	5,133	692	5,825	565	—	1,730	2,562	1,10

1) Puut 22—25 cm täyttäviä.

		K a u p a k s								
		Saba- ja rakennus								
Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatielinja.	Vesimäärän pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatielinjalle, km.	Määräyksiä, kpl.	Kuvusia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä valmiina, kpl.	Luku läpimittaluokittain 1,3 m. korkeudella			
							20—25 cm.	25—30 cm.	30—35 cm.	35—40 cm.
Iisalmi	Sälövänjärvi, Saimmaa	0,5—3	553	5,712	6,265	455	—	3,340	1,897	71
	Korosjärvi, Päijänne	0—3,5	—	—	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä	—	150,701	51,123	201,824	14,602	—	45,256	94,552	37,80
Vaasan läänin.										
Pyhäjärvi	Isojoki ja Lehesjoki, Keitele....	0—3	17,771	2,023	19,794	6,382	—	5,160	6,179	4,58
Saarijärvi	Isojoki, Kyyjärvi, Päijänne	1—3,5	3,642	2,035	5,677	790	—	3,352	1,544	50
	Mustapuro, Pääjärvi, Päijänne	2—6	6,141	3,157	9,298	2 580	¹⁾ 5,234	¹⁾ 2,933	¹⁾ 702	¹⁾ 27
Multia	Sarajoki, Näsijärvi	4—6	8,328	1,433	9,761	503	—	1,164	4,073	2,52
	Palojoki, Näsijärvi	0,5—1,5	4,947	651	5,598	505	—	275	2,300	1,48
Virrat	Toisvesi, Näsijärvi	3—7	11,565	4,279	15,844	1,778	—	6,598	5,219	2,00
Jalasjärvi	Paukkajärvi, Kyronjoki, tai Uskali-joki, Kokemäenjoki	{ 3—4 } { 6—7 }	7,213	127	7,340	1,892	—	2,875	2,670	1,36
Alajärvi	Kuninkaanjoki, Ähtävänjoki, tai Perälampi, Ätsärinjärvi	{ 0—2 } { 11—14 }	4,366	2,973	7,339	348	—	3,446	2,814	79
Salamajärvi	Koirajoki, Kivijärvi, Keitele	0—4,5	16,364	130	16,494	522	—	—	²⁾ 7,386	5,25
	Pieni Häähkälampi ja Hiltinginjoki, Kivijärvi, tai Hanhilahti.									
	Kivijärvi	{ 5—7 } { 7—9 }	7,947	160	8,107	213	—	—	²⁾ 3,097	2,12
Viitasaari	Jääjoki tai Hyrkön-puro, Kivijärvi, Keitele	0,5—3,5	11,170	454	11,624	509	—	—	6,464	2,58

¹⁾ Läpimitta 7 metrin korkeudella senttimetriä. — ²⁾ Puut 32—35 cm täyppiä.

tarjottu.			Myyty.			Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.						Myytyjen puunkärien arvo.			
puita.	Hiomopuita.	Polttopuita.	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³ .	Propispuita, m ³ .	Polttopuita, m ³ .	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³ .	Propispuita, m ³ .	Polttopuita, m ³ .	Saha- ja rakennuspuita.	Hyväkaytt. hintatarjous.	Hyväkaytt. hintatarjous.	Hyväkaytt. hintatarjous.	Hyväkaytt. hintatarjous.	Hyväkaytt. hintatarjous.	Smf.	p ²
							6,265					ei tarjousta.						
										2,000		ei tarjousta.						
311										2,000								
		2,000																
			53,430				148,394			2,000	4: 41						235,825	56
			19,794								5: 01						99,167	94
							5,677					3: 51						
							9,298					2: 78						
			9,761								6: 01						58,663	61
			5,598								6: 15						34,427	70
			15,844								8: 02						127,068	88
							7,340					3: 10						
							7,339					2: 75						
							16,494					5: 12						
							8,107					5: 27						
							11,624					4: 56						

K a u p a k s i

Saha- ja rakennus-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatie- tai linjalle, km.	Vetomatkan pituus ihmismulle uittoväylylle tai rautatielelinjalle, km.	Luku läpimittaluokittain 1,8 m. korkeu-							
			Määrtyjä, kpl.	Kunnat, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä viallelta, kpl.	Luku läpimittaluokittain 1,8 m. korkeu-			
							20—25 cm.	25—30 cm.	30—35 cm.	35—40 cm.
Viitasaari	Jääjoki tai Hyrkön- puro, Kivijärvi, Keitele	0—3	7,220	69	7,289	329	—	—	4,394	1,752
	Samoin	0—3	7,927	249	8,176	290	—	—	3,958	2,173
Lesti	Mustikkapuro, Les- tijärvi- ja joki tai Savijärvi, Kivi- järvi, Päijänne..	{ 1,5—7 7—9 }	10,951	894	11,845	743	—	2,243	5,872	2,678
	Lehtosenjoki, Les- tijärvi ja Lestijo- ki tai Savijärvi, Kivijärvi, Päijän- ne	{ 2,5—7 9 }	21,923	1,202	23,125	1,746	—	6,696	8,945	4,741
	Itäpuro, Lestijärvi ja Lestijoki tai Kivijärvi	{ 0—2,5 3,5—6 }	84,266	4,779	89,045	20,115	38,169	27,641	16,086	4,848
	Yhteensä	—	231,741	24,615	256,356	39,245	43,403	62,383	81,653	39,706
Tuomarniemen hoitoalue.	Ätsärinjärvi, Väli- vesi, Ätsärinreit- ti	0—1	2,386	1,240	3,626	643	931	1,348	918	265
	Yhteensä	—	2,386	1,240	3,626	643	931	1,348	918	265
Oulujärven.										
Haapajärvi	Pyhäjärvi, Pyhä- joki	2,5—4	2,065	126	2,191	269	—	499	1,313	273
	Littonenjärvi	8—9	10,906	577	11,483	1,957	—	2,761	5,527	1,968
Kalajoki	Sievijoki, Kalaj. tai Eskolan pysäkki	{ 3—6 5—7 }	2,015	2,089	4,104	100	—	2,835	1,095	158
Pyhäjoki	Harvanpuro, Lah- nasjärvi, Saimaa Korpij., Osmanki, Saimaa tai Soh- vanjoki, Pyhäjoki	1—4 { 0,8—3 6—8,5 }	4,493 3,864	186 1,090	4,679 4,954	159 228	— —	25 134	3,088 3,315	1,285 1,230

K a u p a k s i

Saha- ja rakennus-

Luku läpimittaluokittain 1,3 m korkeu-

20—25
cm. 25—30
cm. 30—35
cm. 35—40
cm.

Maant. kpl.

Kouset, kpl.

Yhteensä
putkia,
kpl.Niistä
viallisia,
kpl.Vetomatkan pituus lähimmälle
uittoväylälle tai rautatie-
linjalle — km.Lähin uittoväylä
ja pääuittoväylä
tai rautatielinja.Tarkastuspiiri ja
hoitoalue.Pyhäjoki
SiikajokiJänisoja, Pyhäjoki
Pilpanpuro, Saimaa,
tai Kärsämänjär-
vi, Pyhäjoki
Samoin

1—3

 $\left. \begin{matrix} 2,5-5 \\ 4,5-6 \\ 2,5-6 \end{matrix} \right\}$

5,888

2,112

8,000

759

—

5,054

2,328

507

Paltamo

Saarestenjärvi, Ou-
lujärvi tai Siika-
joki tai Rahajärvi,
Saimaa $\left. \begin{matrix} 2-4,5 \\ 5-7 \\ 4,5-7 \end{matrix} \right\}$

9,410

1,627

11,037

405

—

3,018

4,351

2,392

Sotkamo

Heinäjok., Saim. tai
Tuohenlampi s:n

0,5—6

2,926

6,804

9,730

480

—

3,699

3,561

1,635

Kuhmo

Saarikieikki, Riihi-
järvi-Oulujärvi..

0—2,5

12,904

2,195

15,099

853

—

1,497

8,843

2,805

Lentiira

Kaitakieikki, Saari-
kiekinjoki, Oulu-
järvi

0—1,5

11,583

2,776

14,359

792

—

1,369

9,066

2,626

Hyrnsalmi

Lapinjoki, Jämäs-
joki, Ontojärvi,
Oulujärvi

0—0,7

1,183

327

1,510

61

1) 2) 905

1) 461

1) 117

1) 2) 27

Suomussalmi

Juurikkajärvi, Ko-
talampi, Oulujär-
vi

0—1,5

10,140

701

10,841

838

—

501

5,598

2,479

Isopalonon, Verräi-
nen, Oulujärvi..

0—2

13,742

351

14,093

1,472

—

1,950

8,522

2,246

Heini- ja Kuikka-
lampi, Oulujärvi

0—4

12,074

602

12,676

1,060

—

194

6,968

2,861

Honkasenjärvi,
Tuomijoki, Oulu-
järvi

1—5

7,390

1,470

8,860

972

—

4,015

2 450

1,306

Isoäylä, Äylänjoki,
Vuokkijärvi

0—5

8,941

538

9,479

854

—

2,883

3,030

1,762

1) Läpimitta 6 metrin korkeudella. — 2) Puut 22—25 cm täyttäviä. — 3) Puut 35 + cm täyttäviä.

tarjottu.		Myyty.				Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.						Myytyjen pumppujen arvo.					
puita.	della.	Polttopuita, m ³ .	Propspuita, m ³ .	Hiomopuita, m ³ .	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Polttopuita, m ³ .	Propspuita, m ³ .	Hiomopuita, m ³ .	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Saha- ja rakennuspuita.	Hiomopuita.	Propspuita.	Polttopuita.	Hyödyntäminen.	Hyödyntäminen.	Hyödyntäminen.	Hyödyntäminen.	Smc.	74	
																				45 + om.
—	—	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
111	28	—	—	—	—	—	—	—	8,000	—	—	—	—	1:—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,314	—	—	—	—	1:—	—	—	—	—	—	—
1,276	—	—	—	—	11,087	—	—	—	—	—	—	—	—	4:03	—	—	—	—	—	44,479 11
835	—	—	—	—	—	—	—	—	9,730	—	—	—	—	2:40	—	—	—	—	—	—
205	—	—	—	—	5,781	—	—	—	—	—	—	—	—	2:50	—	—	—	—	—	14,452 50
1,954	—	—	—	—	—	—	—	—	15,099	—	—	—	—	3:12	—	—	—	—	—	—
1,298	—	—	—	—	—	—	—	—	14,359	—	—	—	—	2:25	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	1,510	—	—	—	—	—	—	—	—	1:50	—	—	—	—	—	2,265
2,263	—	—	—	—	10,841	—	—	—	—	—	—	—	—	3:20	—	—	—	—	—	34,691 20
1,375	—	—	—	—	14,093	—	—	—	—	—	—	—	—	3:15	—	—	—	—	—	44,392 95
2,653	—	—	—	—	—	—	—	—	12,676	—	—	—	—	3:31	—	—	—	—	—	—
1,089	—	—	—	—	8,860	—	—	—	—	—	—	—	—	3:—	—	—	—	—	—	26,580
1,804	—	—	—	—	9,479	—	—	—	—	—	—	—	—	2:53	—	—	—	—	—	23,981 87
1,784	—	—	—	—	10,823	—	—	—	—	—	—	—	—	2:53	—	—	—	—	—	27,382 19

K a u p a k s i

Saha- ja rakennus-

Luku läpimittaluokittain 1,3 m korkeu-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatielinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatie- linjalle, km.								
			Määrätyä, kpl.	Kuusaa, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä viallista, kpl.	Luku läpimittaluokittain 1,3 m korkeu-			
							20—28 cm.	25—30 cm.	30—35 cm.	35—40 cm.
Suomussalmi	Isoäylä, Äylänjoki, Vuokkijärvi	0—2	5,308	507	5,810	380	—	1,663	2,004	1,054
Piispajärvi	Alajoki, Saarijärvi, Timpinjoki, Tor- muanjärvi, Kian- tajärvi	0,5—4,5	33,347	1,905	35,252	4,149	—	10,810	11,957	6,458
Puolanka	Heinijoki, Kiehi- mänojoki	0—3	6,098	2,978	9,071	462	—	3,305	2,723	1,428
	Yhteensä	—	182,292	34,854	217,146	17,757	905	57,660	93,653	37,617
lin.										
Utajärvi	Kutujoki, Oulunjo- ki	0—3	2,943	318	3,256	39	—	1,709	1,091	385
Ii	Juurikkaoja, Nuor- ittoanjoki, Kii- minginjoki	0—3	6,686	2,543	9,229	1,017	—	7,003	1,893	262
Pudasjärvi	Mättäisoja, Siuru- anjoki, Iijoki . . .	0—4	—	—	—	—	—	—	—	—
Puhos	Livojoki, Pärjän- joki, Iijoki	2—7	17,065	1,975	19,040	4,078	—	—	12,982	4,442
Taivalkoski	Pintamojärvi, Pin- tamo-oja, Naa- manko- ja Iijoki	0—4	19,133	5,362	24,495	189	—	1,137	14,110	5,764
	Harjajärvi, Koiti- järvi, Iijoki	3—5	9,003	14,084	23,087	484	—	—	12,958	6,373
Kuusamo	Harjajoki, Koston- joki, Iijoki	2,5—4,5	12,754	3,021	15,775	575	—	—	7,791	4,449
Kitka	Kuparijoki, Hieta- joki, Iijoki	0—3	22,318	1,824	24,142	820	—	—	10,486	6,677
	Aimojoki, Livojoki, Iijoki	0—2	24,582	581	25,163	1,806	—	—	9,163	7,717
	Anttijärvi, Koro- joki, Kemijoki . .	0—3,5	16,651	1,184	17,835	696	—	—	7,744	4,734

tarjottu.		Myyty.				Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.						Myytyjen puunkärrien arvo.							
puita.	della.	Polttopuita.	Propspuita.	Hiomopuita.	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Polttopuita, m ³ .	Propspuita, m ³ .	Hiomopuita, m ³ .	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Saha- ja rakennuspuita.	Hiomopuita.	Polttopuita.	Propspuita.	Hiomopuita.	Hyväksyty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	3m ³	7m ³
1,089	—	—	—	—	5,810	—	—	—	—	2: 53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,699	30
6,027	—	—	—	—	—	—	—	35,252	—	—	—	—	—	—	3: 39	—	—	—	—	—	—	—
1,615	—	—	—	—	9,071	—	—	—	—	3: 21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,117	91
27,311	—	3,000	—	—	110,037	—	—	107,109	—	3,000	—	—	—	3: 11	—	—	—	—	—	—	342,247	92
71	—	—	—	—	—	—	—	3,256	—	—	—	—	—	1: 95	—	—	—	—	—	—	—	—
71	—	—	—	—	9,229	—	—	—	—	—	—	—	—	2: 50	—	—	—	—	—	—	23,072	50
—	1,600	—	—	—	—	1,600	—	—	—	—	—	—	—	1: 50	—	—	—	—	—	—	2,400	—
1,616	—	—	—	—	—	—	—	19,040	—	—	—	—	—	3: —	—	—	—	—	—	—	—	—
3,484	—	—	—	—	—	—	—	24,495	—	—	—	—	—	3: 80	—	—	—	—	—	—	—	—
3,756	—	—	—	—	—	—	—	23,087	—	—	—	—	—	2: 40	—	—	—	—	—	—	—	—
3,535	—	—	—	—	15,775	—	—	—	—	—	—	—	—	3: —	—	—	—	—	—	—	47,325	—
6,979	—	—	—	—	24,142	—	—	—	—	—	—	—	—	3: 75	—	—	—	—	—	—	90,532	50
8,283	—	—	—	—	—	—	—	25,163	—	—	—	—	—	3: —	—	—	—	—	—	—	—	—
5,357	—	—	—	—	17,835	—	—	—	—	—	—	—	—	3: 25	—	—	—	—	—	—	57,963	75

		K a u p a k s i									
		Saba- ja rakennus-									
Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin uittoväylä ja pääuittoväylä tai rautatielinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle uittoväylälle tai rautatiehänjälle, km.	Luku läpimittaluokittain 1,3 m korkeu-								
			Mäntyjä, kpl.	Kuusia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	20—25	25—30	30—35	35—40	
							cm.	cm.	cm.	cm.	
Ranua	Pitämäoja, Nuorunkajoki, Livojoki.	1—4	16,582	6,942	23,524	1,069	—	11,135	7,472	3,221	
Kuivaniemi	Karikkolampi, Siuruanjoki	0,2—3,5	9,510	2,056	11,566	1,207	—	7,945	2,565	690	
	Hamarijoki, Kuivajoki	1,5—5	5,063	29	5,092	782	—	2,492	1,859	611	
Simo	Kivijoki, Kuivajoki	0—1	5,079	25	5,104	341	—	2,412	2,205	421	
	Martimojoki, Simojoki	0—3	8,299	364	8,663	943	—	2,958	2,714	1,638	
Ylisimo	Iso Tainijoki, Simojoki	0—3	2,426	3,493	5,919	382	—	2,500	2,195	872	
	Palo-oja, Säaskijärvi ja oja, Simojoki	5—7	7,340	485	7,825	241	—	142	3,420	2,390	
	Simojärvi, Simojoki	0—3	6,585	705	7,290	160	—	252	3,053	2,744	
	Kalukkajoki, Simojoki	1—5	12,722	2,520	15,242	2,270	—	358	7,917	3,561	
	Yhteensä	—	204,741	47,506	252,247	17,099	—	40,043	111,618	56,951	
Kemin.											
Kemi	Konttijoki, Kemi-joki	0,3—5	30,097	—	30,097	7,756	—	—	13,175	10,876	
Muurola	Nuora- Joutti- ja Sonkajärvi, Ounasjoki	0,5—5	12,624	247	12,871	3,309	—	1,294	7,151	3,396	
	Louejoki, Kemijoki	0,5—2	5,812	1,525	7,337	1,545	—	1,922	3,467	1,420	
	Kämäjärvi, Simojoki	3,5—5	614	90	¹⁾ 704	—	—	—	—	—	
	Kamsajoki, Kemi-joki	0—1,5	4,087	9	¹⁾ 4,096	—	—	—	—	—	
	Termijoki, Kemi-joki	2—4	700	—	¹⁾ 700	—	—	—	—	—	

¹⁾ Kaikki puut, jotka 6 metrin korkeudella täyttävät 22 sent. ja siitä yli.

		K a u p a k s i								
		Saha- ja rakennus-								
Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin nittoväylä ja päänittoväylä tai rautatietelinja.	Vesotuskan pituus lähimmälle nittoväylälle tai rautate- linjalle, km.	Mittuja, kpl.	Kausia, kpl.	Yhteensä puuta, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain 1,3 m korkeu-			
							20—25 cm.	25—30 cm.	30—35 cm.	35—40 cm.
Ylitornio	Raanujärvi, Tupi- joki, Tornionjoki	1,5—7	18,111	2,049	20,160	2,526	—	520	9,340	5,696
Turtola	Aunkijoki, Tornio- joki	0—4	19,668	2,393	22,061	3,204	—	—	11,658	5,675
	Olosjoki, Tornio- joki	1—4,5	23,692	238	23,930	4,225	—	—	15,334	5,744
Kolari	Naalastenjoki, Tor- nionjoki	6,5—12	19,733	5,332	25,065	4,102	—	408	12,456	6,334
	Siikajoki, Tornio- joki	5—7	19,849	8,609	28,458	6,010	—	6,414	11,662	5,850
Meltaus	Marrasjärvi, Ou- nasjoki	0,5—8	27,644	2,560	30,204	4,915	—	1,350	18,075	6,747
	Samoin	0—8	24,415	5,354	29,769	6,414	—	1,032	15,466	7,400
Rovaniemi	Raudanjoki, Kemi- joki	0—4	16,689	490	17,179	3,748	—	972	11,082	3,737
	Samoin	0,5—7,5	19,313	859	20,172	2,075	—	10	9,440	4,707
Etelä-Kemi- järvi	Ala-Askanjärvi, Askanjoki, Kemi- joki	0—6,5	20,248	1,450	21,698	1,380	—	—	10,897	6,472
	Ailankojärvi, Ai- lankojoki, Kemi- joki	1—7	29,942	2,374	32,316	2,205	—	630	17,740	7,658
Pohj.-Kemijärvi	Puukko-oja, Sula- vanjoki, Kemi- joki	0—6	37,271	1,935	39,206	4,400	—	591	16,831	10,445
	Jäkälälampi, Kemi- joki	0,5—3,5	7,068	304	7,372	367	—	1,057	3,184	1,649
Salla	Aatsinginjoki, Ke- mijoki	0—1	13,705	1,835	15,540	1,721	—	84	8,003	4,323
	Kivihaara, Kemi- joki	3—7,5	19,720	235	19,955	2,127	—	258	11,070	5,519
	Kurioja, Kemijoki	0—5,5	34,868	1,337	36,205	3,366	—	640	20,815	9,508
	Sallajoki, Kemijo- ki	0—3	3,661	508	4,169	—	—	—	—	—

1) Kaikki puut, jotka 6 metrin korkeudella täyttävät 23 sent. ja siitä yli.

tarjottu.		Myyty.					Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.								Myytyjen puunkkrien arvo.											
puita.	della.	Polttopuita.	Propspuita.	Hiomopuita.	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Polttopuita, m ³ .	Propspuita, m ³ .	Hiomopuita, m ³ .	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Polttopuita, m ³ .	Propspuita, m ³ .	Hiomopuita, m ³ .	Saha- ja rakennuspuita.	Hyväksytyt hintatarjoukset.		Hyväksytyt hintatarjoukset.		Hyväksytyt hintatarjoukset.	Hyväksytyt hintatarjoukset.	Hyväksytyt hintatarjoukset.	Hyväksytyt hintatarjoukset.	Hyväksytyt hintatarjoukset.	Hyväksytyt hintatarjoukset.	Sm ² .	m ² .				
														Hyväksytyt hintatarjoukset.	Hyväksytyt hintatarjoukset.	Hyväksytyt hintatarjoukset.	Hyväksytyt hintatarjoukset.												
4,604	—	—	—	—	20,160	—	—	—	—	—	—	—	3: 41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68,745	60	
4,728	—	—	—	—	22,061	—	—	—	—	—	—	—	3: 03	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66,844	83	
2,852	—	—	—	—	23,930	—	—	—	—	—	—	—	3: 81	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91,173	30	
5,867	—	—	—	—	25,065	—	—	—	—	—	—	—	3: 17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	79,456	05	
4,532	—	—	—	—	28,458	—	—	—	—	—	—	—	3: 07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87,366	06	
4,032	—	—	—	—	30,204	—	—	—	—	—	—	—	3: 63	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	109,640	52	
5,871	—	—	—	—	29,769	—	—	—	—	—	—	—	3: 07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91,390	83	
1,388	—	—	—	—	—	—	—	17,179	—	—	—	—	—	3: 09	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6,015	—	—	—	—	—	—	—	20,172	—	—	—	—	—	2: 77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4,320	—	—	—	—	—	—	—	21,698	—	—	—	—	—	2: 21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6,788	—	—	—	—	—	—	—	32,816	—	—	—	—	—	2: 04	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11,339	—	—	—	—	39,206	—	—	—	—	—	—	—	3: 95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	154,863	70
1,482	—	—	—	—	—	—	—	7,372	—	—	—	—	ei tarjousta.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3,130	—	—	—	—	15,540	—	—	—	—	—	—	—	3: 15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	48,951	—
3,108	—	—	—	—	19,955	—	—	—	—	—	—	—	3: 77	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75,230	35
5,242	—	—	—	—	36,205	—	—	—	—	—	—	—	3: 95	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	143,009	75
—	—	—	—	—	4,169	—	—	—	—	—	—	—	1: —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,169	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Lähin mittoväylä ja päämittoväylä tai rautatielinja.	Vetomatkan pituus lähimmälle mittoväylälle tai rautatielinjalle, km.	K a u p a k s i								
			Saha- ja rakennus-								
			Määrä, kpl.	Kausia, kpl.	Yhteensä puita, kpl.	Niistä viallisia, kpl.	Luku läpimittaluokittain 1,3 m. korkeu-				
							20—25 cm.	25—30 cm.	30—35 cm.	35—40 cm.	
Tuntsa	Enjanjoki, Tuntsa- joki	0—4	96,562	2,568	99,130	9,215	—	—	60,025	29,311	
	Maltiojoki, Nilibaara, Kemijoki ...	0—4	32,989	706	33,695	1,915	—	617	19,777	8,087	
	Nilibaara, Kemijoki	0—3,5	43,070	2,993	46,063	3,302	—	421	23,592	12,159	
	Yhteensä	—	582,152	46,500	618,983 + 9,669 = 628,652	79,827	—	18,220	330,240	162,713	
Lapin.	Yläkemi	Nuortijoki	0—4	47,888	2,413	50,301	2,521	—	808	27,980	13,305
		Verkko-oja, Luurojoki, Kemijoki ..	1—7	57,603	2,245	59,848	11,993	—	1,591	21,726	18,732
Luiro	Sodankylä	Kemijoki	0—0,5	5,065	1,944	¹⁾ 7,009	—	¹⁾ —	¹⁾ —	¹⁾ —	¹⁾ —
		Samoin	0—1	7,562	438	¹⁾ 8,000	—	¹⁾ —	¹⁾ —	¹⁾ —	¹⁾ —
		Samoin	1—3	4,935	563	¹⁾ 5,498	—	¹⁾ —	¹⁾ —	¹⁾ —	¹⁾ —
		Pessijoki, Luurojoki Kemijoki	0,5—6	44,281	746	45,027	1,560	—	2,811	30,446	7,559
		Samoin	1—6	37,037	4,827	41,864	1,556	—	1,033	25,848	9,436
		Luiro, Kemijoki ..	0—6	34,238	1,626	35,864	2,162	—	372	17,118	10,031
Kitinen	Alakittilä	Järvenperäjoki, Kitinen, Kemijoki .	1—8	16,613	4,584	21,197	6,080	—	1,871	10,531	4,866
		Kitinen, Kemijoki	0—4	9,706	211	9,917	3,592	—	1,242	5,287	2,235
		Samoin	0—3,5	29,701	170	29,871	3,402	—	371	14,846	8,487
		Kaaresoja, Kitinen, Kemijoki	0—2,5	20,044	47	20,091	964	—	263	13,952	3,785
Ylikittilä	Ylikittilä	Sattasjoki, Kitinen, Kemijoki	1—4	8,031	909	8,940	169	²⁾ ³⁾ 4,352	²⁾ 3,446	²⁾ 844	²⁾ ⁴⁾ 298
		Samoin	0—3	5,767	506	6,273	131	²⁾ ³⁾ 3,359	²⁾ 2,316	²⁾ 450	²⁾ ⁴⁾ 148
Ylikittilä	Ylikittilä	Lainiojoki, Ounasjoki	0—5	20,448	6,590	27,038	1,879	—	—	15,070	7,019
		Lonkinen ja Ounasjoki	0—4	3,552	1,001	4,553	398	—	1,445	2,324	466

¹⁾ Puiden vähin mitta 22 senttimetriä 6 metr. korkeudella. — ²⁾ Läpimitta kuorineen 6 metrin korkeudella. —

tarjottu.		Myyty.				Jäänyt myymättä.			Tarjotut yksikköhinnat.						Myytyjen puunkkarien arvo.										
puuta.	della.	Polttopuuta.	Propsipuuta.	Hiomopuuta.	Saha- ja rakennuspuuta, kpl.	Polttopuuta, m ³ .	Propsipuuta, m ³ .	Hiomopuuta, m ³ .	Saha- ja rakennuspuuta, kpl.	Saha- ja rakennuspuuta.	Hiomopuuta.	Polttopuuta.	Propsipuuta.	Hiomopuuta.	Hyijetty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	Hyijetty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	Hyijetty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	Hyijetty hintatarjous.	Hyväksyty hintatarjous.	3mg.	7mg.	
																									40 + cm.
									99,130						1:25										
															2: 97									100,074	15
															3: 27									150,626	01
									205,704						3: 48									1,474,280	07
									50,301						ei tarjousta.										
									59,848						2: 57										
														1: 50										10,513	50
														2: —										16,000	—
														1: 50										8,247	—
														2: 12										95,457	24
														2: 01										84,146	64
														3: 43										123,013	52
									21,197						—:70										
									9,917						1: 57										
														2: 07										61,832	97
														2: 77										55,652	07
									8,940						1: 60										
									6,273						1: 50										
														3: 21										86,791	96
									27,038																
									4,553						ei tarjousta.										

*) Puut 22—25 cm täyttäviä. — *) Puut 35 + cm täyttäviä.

tarjottu.			Myyty.				Jäänyt myymättä.				Tarjotut yksikköhinnat.						Myytyjen puuntien arvo.														
puita.	Hiomopuita.	Propspuita.	Polttopuita.	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³ .	Propspuita, m ³ .	Polttopuita, m ³ .	Saha- ja rakennuspuita, kpl.	Hiomopuita, m ³ .	Propspuita, m ³ .	Polttopuita, m ³ .	Saha- ja rakennuspuita.	Hyijätty hintatarjous.	Hyväksytty hintatarjous.	Polttopuita.	Hyijätty hintatarjous.	Hyväksytty hintatarjous.	Propspuita.	Hyijätty hintatarjous.	Hyväksytty hintatarjous.	Hiomopuita.	Hyijätty hintatarjous.	Hyväksytty hintatarjous.	Saha- ja rakennuspuita.	Hyijätty hintatarjous.	Hyväksytty hintatarjous.	Sm ² .	m ³ .			
																													40 + cm.	m ³ .	m ³ .
10,270	—	—	—	53,688	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	107,366	—	
—	—	—	—	7,613	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6,090	40	
5,264	—	—	—	—	—	—	—	30,284	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2,463	—	—	—	—	—	—	—	11,620	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	150,377	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	251,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	183,500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
80,712	—	—	—	281,558	—	—	—	742,810	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	655,111	32
12,127	—	—	—	64,865	—	—	—	53,370	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	411,507	85
494	—	—	—	4,571	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26,283	25
21,346	—	5,000	15,200	84,023	—	—	12,800	76,918	—	5,000	2,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	441,065	40
—	4,000	—	—	—	—	—	—	6,071	4,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24,207	—	—	2,000	53,430	—	—	—	148,394	—	—	2,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	235,825	56
29,211	—	—	—	66,462	—	—	—	189,894	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	399,591	48
164	—	—	—	3,626	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19,217	80
27,311	—	3,000	—	110,037	—	—	—	107,109	—	3,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	342,247	92
43,635	1,600	—	—	123,486	1,600	—	—	123,761	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	379,270	89
107,810	—	—	—	422,948	—	—	—	205,704	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,474,280	07
80,712	—	—	—	281,558	—	—	—	742,810	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	655,111	32
347,017	5,600	8,000	17,200	1,215,006	1,600	—	12,800	1,659,031	4,000	8,000	4,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,384,401	54

*) Puut 22—25 cm täyttäviä. — *) Puut 35 + cm täyttäviä. — *) Keskihintoja.

Kuten edelläolevasta luettelosta huomataan, tarjottiin kertomusvuonna yleisissä huutokaupoissa kaupaksi kaikkiaan 2,874,037 sahapuuta, 5,600 m³ hiomo-, 3,000 m³ propssi- ja 22,200 m³ polttopuita. Näistä myytiin 1,215,006 sahapuuta, 1,600 m³ hiomopuita ja 12,800 m³ polttopuita, jotavastoin 1,038,764 sahapuuta, 4,000 m³ hiomopuita ja 5,000 m³ polttopuita jäi liian alhaisten tarjousten johdosta ja 620,267 sahapuuta 3,000 m³ propssipuita sekä 4,400 m³ polttopuita halullisten ostajain puutteessa myymättä. Myytyjen puumäärien keskihinta koko maassa nousi sahapuille Smkaan 3,60 kappaleelta, Iin tarkastuspiirissä myydyille hiomopuille Smkaan 1:50 m³:iltä sekä Viipurin- Mikkelin läänien tarkastuspiirissä myydyille polttopuille Smkaan 2:47 m³:iltä.

Myytyjen sekä myymättä jääneiden puutavarain suhde, ilmoitettuna prosentteissa kustakin tarkastuspiiristä tarjottuun koko puumäärään näkyy seuraavasta taulusta:

Tarkastuspiiri ja tarjoukset.	Sahapuita.			Hiomo- ja propssi-puita.			Polttopuita.		
	myyty.	myytyjen keskihinta kpl:seilta.	myymättä.	myyty.	myytyjen keskihinta m ³ :iltä.	myymättä.	yhteensä.	myytyjen keskihinta m ³ :iltä.	myymättä.
<i>Turun—Hämeen län. tkp.</i> tarjotuista 118,235 sahapuusta	54,93	6:34	45,07	—	—	—	—	—	—
<i>Evon—Vesijaon</i> hoitoalueesta tarjotuista 4,571 sahapuusta	100,0	5:75	—	—	—	—	—	—	—
<i>Viipurin—Mikkelin län. tkp.</i> tarjotuista 160,941 sahapuusta ja 20,200 m ³ propssi- ja polttopuita	52,40	4:87	47,60	—	—	100,0	63,6	2:47	36,4
<i>Nikkarilan hoitoalueesta</i> tarjotuista 6,071 sahapuusta ja 4,000 m ³ hiomopuita ...	—	—	100,0	—	—	100,0	—	—	—
<i>Kuopion läänin tkp.</i> tarjotuista 201,824 sahapuuta ja 2,000 m ³ polttopuita	26,52	4:41	73,48	—	—	—	—	—	100,0
<i>Vaasan läänin tkp.</i> tarjotuista 256,356 sahapuusta	26,30	6:01	73,70	—	—	—	—	—	—
<i>Tuomarniemen hoitoalueesta</i> tarjotuista 3,626 sahapuusta	100,0	5:30	—	—	—	—	—	—	—
<i>Oulujärven tkp.</i> tarjotuista 217,146 sahapuusta ja 3,000 m ³ propssipuita	52,60	3:11	47,40	—	—	100,0	—	—	—
<i>Iin tkp.</i> tarjotuista 252,247 sahapuusta ja 1,600 m ³ hiomopuita	49,01	3:22	50,99	100,0	1:50	—	—	—	—
<i>Kemin tkp.</i> tarjotuista 628,652 sahapuusta	67,56	3:48	32,44	—	—	—	—	—	—
<i>Lapin tkp.</i> tarjotuista 1,023,368 sahapuusta	28,50	2:32	71,5	—	—	—	—	—	—
<i>Kaikkiaan</i> tarjotuista 2,874,037 sahapuusta, 18,600 m ³ :stä hiomo- ja propssi- sekä 17,200 m ³ :stä polttopuita	43,4	3:60	56,6	11,7	1:50	88,3	77,0	2:47	33,0

Mitenkä nämä kertomusvuonna yleisissä huutokaupoissa tarjotut ja myydyt puutavaramäärät suhtautuvat edellisinä vuosina tarjottuihin ja myytyihin puumääriin osoittaa seuraava taulu. Tauluun on myös otettu vastaavat tiedot vuodelta 1909, tätä kertomusta kirjoitettaessa olevien ilmoitusten mukaan:

Vuosi.	Tarjotut puumäärät.		Myydyt puumäärät.				Myyntä jääneet puumäärät.				Myytyjen puumäärien koko hinta.		Keskihinta kappa- leella sahapuita.
	Sahapuita kappa- letta.	Hiomo- proppi ja polkoku- puita, m ³ .	Sahapuita.		Hiomo- proppi ja polkoku- puita.		Sahapuita.		Hiomo- proppi ja polkoku- puita.		mk.	piä.	
			kppl.	%	m ³	%	kppl.	%	m ³	%			
1898	816,962	37,750	553,159	68,0	37,750	100,0	263,803	32,0	—	—	2,283,189	98	4: 12
1899	1,306,344	15,000	1,180,005	90,9	13,000	86,9	126,339	9,1	2,000	13,1	4,877,076	78	4: 13
1900	933,848	35,600	647,517	69,4	34,100	96,1	286,331	30,6	1,500	3,9	3,361,582	77	5: 16
1901	1,306,483	30,180	661,532	50,7	15,610	51,8	644,951	49,3	14,570	48,3	3,065,621	09	4: 62
1902	1,568,746	22,570	1,028,749	65,7	20,220	90,1	539,997	34,3	2,350	9,9	4,425,732	07	4: 29
1903	996,889	33,945	674,778	68,0	17,545	52,3	322,111	32,0	16,400	47,7	3,900,167	62	5: 78
1904	1,360,033	81,570	986,459	73,0	66,170	81,3	373,574	27,0	15,400	18,7	4,235,760	14	4: 21
1905	1,868,331	57,370	1,481,926	79,3	39,000	68,0	386,405	20,7	18,370	32,0	7,503,484	29	5: 03
1906	2,205,166	82,870	1,601,338	73,0	35,370	42,7	603,828	27,0	47,500	57,3	8,712,942	33	5: 39
1907	2,392,579	76,500	1,271,331	53,1	67,600	88,5	1,121,248	46,9	8,900	11,5	6,178,690	90	4: 75
1908	2,874,037	30,800	1,215,006	43,4	14,400	46,9	1,659,031	56,6	16,400	53,1	4,384,401	54	3: 60
1909	3,395,042	20,000	2,149,756	63,7	—	—	1,245,286	36,3	20,000	100,0	7,605,343	53	3: 53

Kuten Metsähallitus vuoden 1907 kertomuksessaan mainitsi, alkoivat liikeolot puutavaramarkkinoilla keväällä 1907 huonontua, huonontuen yhä pitkin vuotta ja tuoden mukanaan vuoden lopussa harvinaisen suuren hinnanalennuksen sekä synkkiä toiveita vuoden 1908 puutavaramarkkinoihin nähden. Ulkomailla oli puutavaran kysyntä vuoden 1906 lopussa ja 1907 alkukuukausina sangen vilkasta, mutta pääoman käyttö ja kuluttaminen suotuisten liikeolojen johdosta virkeäksi käyneessä teollisuudessa ja rakennustoiminnassa ynnä monet muut syyt, saattoivat rahan kalliiksi ja kun keinottelu oli nostanut rakennustarpeiden hinnan ylenmäärin, vähentyi rakennustoiminta niissä maissa, joihin sahattu tavara Suomesta enimmäkseen viedään.

Luonnollinen toimenpide puutavaramarkkinoiden parantamiseksi niiden lamautumistilasta oli hakkuiden ja puutavaratuotannon vähentäminen ainakin siksi aikaa kun puuvarastot sahojen tukkisäiliöissä ja lautatarhoissa olivat täynnä. Tämmöiseen toimenpiteeseen päättivätkin useat maamme sahatavara-vientimiehet vuoden 1907 lopulla pitämässään kokouksessa periaatteessa ryhtyä. Kaikesta huolimatta huonontui kuitenkin markkinain tila yhä, jotenka ne kesällä kertomusvuonna olivat epävarmempia kuin pitkään aikaan sitä ennen. Syksympänä voitiin kuitenkin huomata jonkun verran parannusta, jolloin

koko joukko kauppoja tuli toimeen joskin hinnat yhä pysyivät alhaisina. Etenkin olivat kuusipuumarkkinat hiukan vakavampia vaikkakin rahanpuute oli entisellään. Saadakseen jos mahdollista markkinat tasapainoon päättivät maamme sahanomistajat kokouksessaan lokakuussa 1908 vieläkin vähentää sahatavaran tuotantoa ajaksi 1 p. lokakuuta 1908 — 1 p. kesäkuuta 1909, supistamalla tukkihakkuut noin 27 %:lla sekä lankkujen ja lautojen valmistamisen noin 14 %:lla. Toivottiin tämän toimenpiteen kautta, etenkin kun myös Ruotsin sahanomistajat ryhtyivät tuotantoonsa vähentämään, saatavan aikaan se että markkinat ainakin vuoden 1909 keskivaiheilla jonkun verran pääsisivät tasapainoonsa.

Kun näiden seikkojen perusteella käy arvostelemaan kruunun yleisten puutavarahuutokauppojen tuloksia kertomusvuonna täytynee myöntää että ne eivät muodostuneet täysin niin huonoiksi kuin olisi voinut odottaa. Edulliset kauppaehdot, verrattain pitkä hakkuu-aika, samoin kuin kuorimispakon poistaminen pohjois-Suomen valtaväylässä Kemijoessa aikaansaivat kuitenkin sen, että valtio kertomusvuonnakin saattoi myydä 43 % tarjoomastaan sahapuumäärästä. Keskihinta sahapuille, Smk. 3: 60 oli kuitenkin alempi kaikkia viime kymmenenä vuotena näissä huutokaupoissa saavutettuja hintoja. Syy tähän ei ollut kuitenkaan yksinomain huonojen markkinoiden, jolloin valtio samoin kuin muutkin metsänomistajat sai tyytyä vähempään, vaan myös siinä että suurimmat osat myytyjä puumääriä tällä kertaa sijaitsivat pohjois-Suomessa, tienoilla, joissa keskihinta kilpailun puutteen sekä verrattain epäedullisten liikenneolojen takia suotuisinakin vuosina on alhainen. Myös se seikka että valtion metsistä viimeaikoina on yleisissä puutavarahuutokaupoissa kaupaksi tarjottu myös pienempiä ja huonompia sahapuita kuin aikaisemmin, on jossakin määrin vaikuttanut keskihintaan.

Kuten siv. 56 olevasta taulusta huomataan oli myydyksi saatujen (paitsi Evon—Vesijaon ja Tuomarniemen hoitoalueissa) puiden prosenttimäärä tällä kertaa paras Kemin tarkastuspiirissä, jossa 67 % tarjotusta määrästä meni kaupaksi, johon seikkaan pääasiallisesti vaikutti kuorimispakon poistaminen Kemijoessa. Useat tämän vesistön varrella edullisesti sijaitsevat puumäärät, jäivät kumminkin laimean kilpailun takia myymättä. Turun—Hämeen läänin tkp:ssä myytiin 54 % tarjotusta määrästä, Viipurin—Mikkelin lään. tarkastuspiirissä 52 %, Iin tarkastuspiirissä 49 % ja Oulujärven tarkastuspiirissä 47 %. Huonoimmat olivat tulokset Vaasan läänin tarkastuspiirissä 26 %, Lapin tarkastuspiirissä, 22 %, Kuopion läänin tarkastuspiirissä, 26 %.

Syynä huonoon tulokseen, etenkin kahdessa viimeainitussa tarkastuspiirissä, on kuten ennenkin on kerrottu osaltansa se että laajat metsäalueet niissä ovat epäedullisessa asemassa puutavaran vientisatamiin nähden. Että par'aikaa rakenteella oleva Joensuun—Nurmeksen rata voimakkaasti tulee vaikuttamaan

Kuopion läänin tarkastuspiirin talouteen on itsessään selvää, mutta se ei ole riittävää. Välttämätöntä olisi nimittäin ensitilassa saada aikaan uittokanava Saimaan vesistön ja Kymijoen välille. Lapin tarkastuspiirin taloudelle olisi muun muassa varsin tärkeätä pian saada aikaan tuo ehdotettu maantie Sodankylästä Inariin. Näistä seikoista kuitenkin lähemmin myöhemmin tässä kertomuksessa.

Paikallishuutokaupat. Yleiset huutokaupat tarkoittavat enemmän saha- ynnä muun puutavara-teollisuuden raaka-aine tarpeen täyttämistä, jotavastoin paikallishuutokauppojen pääasiallisena tarkoituksena on tarjota paikallisväestölle senkaltaista järeämpää puutavaraa, jota tämä väestö ei ole tilaisuudessa lunastamaan itselleen vähittäiskaupalla. Paikallishuutokaupoilla myydään enimmäkseen senkaltaisia, etenkin vikanaisia ja kasvussa ehkäistyneitä, kuivia, tuulenkaatamia y. m. metsänhoidolliselta kannalta poistettavia puita, jotka luontaisen uudistuksen edistämiseksi valmistus- ja puhdistushakkuiden kautta metsästä poistetaan.

Paikallishuutokaupoilla on kertomusvuonna niitä sääntöjä noudattamalla, joista Metsähallitus vuoden 1907 kertomuksessa siv. 55—56 lähemmin on maininnut, myyty yhteensä 274,945 viallista saha- ja rakennuspuuta, 5,567 arvokkaampaa lehtipuurunkoa, 25,810.0 m³ hiomo- ja propsipuita, 5,001.0 m³ polttopuita sekä 13,405.0 m³ valmiita halkoja eli kaikkiaan puita 509,447 mkan 47 pennin arvosta. Myydyistä määristä lankeaa *Vaasan läänin tarkastuspiirin* osalle 64,078 sahapuurunkoa, 5,810 m³ hiomo- ja propsipuita sekä 501.0 m³ polttopuita, *Kemin tarkastuspiirin* osalle 63,670, *Oulujärven tarkastuspiirin* osalle 59,934 ja *Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin* osalle 36,912 sahapuurunkoa. Viime-mainitussa tarkastuspiirissä on paikallishuutokaupalla sitäpaitsi myyty 15,000.0 m³ hiomopuita. *Kuopion läänin tarkastuspiiristä* on myyty 26,278 sahapuita ja *Iin tarkastuspiiristä* 22,926 sahapuita. *Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiristä* on myyty verrattain vähän sahapuita (1,146) mutta sen sijaan enemmän muuta puutavaraa: 5,567 arvokkaampaa lehtipuurunkoa, 5,000.0 m³ hiomopuita, 4,500.0 m³ polttopuita sekä 13,405.0 m³ valmiita halkoja. *Lapin tarkastuspiirissä* ei ole kertomusvuonna paikallishuutokauppoja toimitettu.

Paikallishuutokaupoilla myytyjen puumäärien yhteinen arvo kertomusvuonna on:

Turun—Hämeen läänin tkp:ssä	Smk.	39,079: 22
Viipurin—Mikkelin	»	69,879: 30
Kuopion läänin	»	32,847: 50
Vaasan	»	110,530: 93

Oulujärven tkp:ssä	Smk.	85,148: 28
Iin »	»	27,336: 98
Kemin »	»	144,625: 26
Lapin »	»	— —
Yhteensä Smk.		509,447: 47

Keskimääräiset yksikköhinnat paikallishuutokaupoilla eri tarkastuspiireissä eri puutavaralaaduille ovat olleet kertomusvuonna:

Viollisille saha- ja rakennuspuille:

Turun—Hämeen lään. tkp:ssä	Smk.	3: 08 pr. kpl.
Viipurin—Mikkelin » » (Korpiselkä ja Mikkelin)	»	1: 30 »
Kuopion » » (Suomusjärvi)	»	1: 25 »
Vaasan » »	»	1: 52 »
Oulujärven tkp:ssä	»	1: 42 »
Iin »	»	1: 19 »
Kemin »	»	2: 27 »

Hiomo- ja propsipuille:

Turun—Hämeen lään. tkp. (Karvia)	Smk.	2: 02 pr. m ³
Viipurin—Mikkelin » » (Korpiselkä)	»	1: 45 »
Vaasan » » (Pyhäjärvi ja Viitasaari)	»	2: 17 »

Polttopuille:

Turun—Hämeen lään. tkp. (Orivesi)	Smk.	0: 50 pr. m ³
Vaasan » » (Viitasaari)	»	0: 30 »

Valmiille haloille:

Turun—Hämeen lään. tkp.	Smk.	1: 59 pr. m ³
---------------------------------	------	--------------------------

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä (Jämsän hoitoalueessa) mydyt lehtipuurungot²⁾ saavuttivat Smkan 0:33 keskihinnan kappaleelta.

Paikallishuutokauppajärjestelmä on vuosi vuodelta huomattu yhä edullisemmaksi myyntitavaksi ja niitä on järjestetty yhä useammassa hoitoalueessa. Kun Metsähallitus vuonna 1904 ensi kerran antoi lähempiä määräyksiä tämänkaltaisten paikallisten puutavarahuutokauppojen pitämisestä, toimitettiin niitä aluksi mai-

¹⁾ Puut osaksi (Jämsän hoitoalueesta) sangen halpaa, latvuksista saatua tavaraa.

²⁾ Pieniä.

nittuna vuonna ainoastaan 3:ssa hoitoalueessa. Vuonna 1905 toimitettiin niitä jo 25 hoitoalueessa, v. 1906 22 ja v. 1907 samoin 22 eri hoitoalueessa. Kertomusvuonna sitä vastoin nousee niiden hoitoalueiden luku, joissa paihallishuutokauppoja on toimitettu, jo 51:teen. Erittäinkin ovat paikallishuutokaupat Vaasan läänin tarkastuspiirissä kasvaneet lukumäärältään, samoin kuin niiden on huomattu tuottavan verrattain hyviä hintoja huonommallekin puutavaralle. Viime aikoina ovat suuremmat puutavarayhtiötkin esiintyneet kilpailijoina paikallishuutokaupoissa.

Paikallishuutokaupoilla kertomusvuonna myydyt puutavaramäärät ja niiden hinnat käyvät muuten lähemmin selville seuraavasta taulusta:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue,	Paikallishuutokaupoilla myyty										Myytyjen puumäärien koko hinta,	
	Viallisia saha- ja rakennuspuuta,		Lehtipuurunkoja,		Hiomo- ja propsipuita,		Polttopuita,		Valmiita halkoja,		mk.	piä
	kpl.	Hinta, Smk.	kpl.	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.		
Turun—Hämeen läänien.												
Loppi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yläne	753	1: 75 4: 70	—	—	—	—	—	—	258.0	1: 00	2,384	95
Kankaanpää	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Karvia	—	—	—	—	5,000.0	2: 02	—	—	—	—	10,100	—
Parkano	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aure	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orivesi	—	—	—	—	—	—	4,500.0	0: 50	8,956.0	2: 05	20,609	80
Jämsä	352	3: 36	208	0: 51	—	—	—	—	2,168.0	0: 60	2,589	60
»	41	5: 25	2,277	0: 35	—	—	—	—	1,815.0	0: 87	2,156	25
»	—	—	3,082	0: 31	—	—	—	—	708.0	0: 40	1,238	62
Yhteensä	1,146	3: 08	5,567	0: 33	5,000.0	2: 02	4,500.0	0: 50	13,405.0	1: 59	39,079	22
Evon—Vesijaon	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viipurin—Mikkelin.												
Miehikkälä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pällilä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rajajoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laatokka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uomaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Loimala	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Korpiselkä	32,175	1: 25	—	—	15,000	1: 45	—	—	—	—	61,968	75
»	3,284	1: 90	—	—	—	—	—	—	—	—	6,239	60
Mikkeli	1,453	1: 15	—	—	—	—	—	—	—	—	1,670	95
Yhteensä	36,912	1: 30	—	—	15,000	1: 45	—	—	—	—	69,879	30

Tarkastuspiiri ja hoitoalue,	Paikallishuutokaupoilla myyty										Myytyjen puumäärien koko hinta,	
	Viallisia saha- ja rakennus-puita,		Lehtipuurun-koja,		Hiomo ja propsipuita,		Polttopuita,		Valmiita hal-koja,		mk.	piä
	kpl.	Hinta, Smk.	kpl.	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.		
Joroisten hoitoalue	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopion läänin.												
Ilomantsi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Suomusjärvi	26,278	1: 25	—	—	—	—	—	—	—	—	32,847	50
Jongunjoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuohatti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Halmejärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Palojärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Iisalmi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	26,278	1: 25	—	—	—	—	—	—	—	—	32,847	50
Vaasan läänin.												
Pyhäjärvi	338	1: —	—	—	3,220.0	2: —	—	—	—	—	6,778	—
»	2,982	1: 75	—	—	—	—	—	—	—	—	5,218	50
»	799	0: 88	—	—	—	—	—	—	—	—	703	12
Saarijärvi	4,666	2: 43	—	—	—	—	—	—	—	—	2,006	38
»	8,488	2: 04	—	—	—	—	—	—	—	—	17,315	52
Multia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Virrat	934	9: 08	—	—	—	—	—	—	—	—	8,480	72
»	830	5: 06	—	—	—	—	—	—	—	—	4,199	80
Jalasjärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alajärvi	14,034	1: 27	—	—	—	—	—	—	—	—	17,823	18
»	6,886	0: 90	—	—	—	—	—	—	—	—	6,197	40
Salamajärvi	6,517	1: 98	—	—	—	—	—	—	—	—	12,903	66
»	6,485	2: 46	—	—	—	—	—	—	—	—	15,953	10
Viitasaari	1,252	1: —	—	—	2,590	2: 40	—	—	—	—	7,468	—
»	1) 9,867	0: 20— 4: 50	—	—	—	—	501.0	0: 30	—	—	5,483	55
Lesti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	64,078	1: 52	—	—	5,810	2: 17	501.0	0: 30	—	—	110,530	93
Tuomarniemen hoito- alue												
Oulujärven.												
Haapajärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalajoki	4,500	1: 50	—	—	—	—	—	—	—	—	6,750	—

1) Kelohirsiä.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Paikallishuutokaupoilla myyty										Myytyjen puumäärien koko hinta,	
	Viallisia saha- ja rakennuspuita,		Lehtipuuruunkoja,		Hiomo- ja propsipuita,		Polttopuita,		Valmiita halkoja,		mk.	piä
	kpl.	Hinta, Smk.	kpl.	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.		
Pyhäjoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Siikajoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paltamo	8,630	1: 21	—	—	—	—	—	—	—	—	10,442	30
Sotkamo	3,864	1: 40	—	—	—	—	—	—	—	—	5,409	60
»	5,515	1: 36	—	—	—	—	—	—	—	—	7,500	40
Kuhmo	7,433	0: 70	—	—	—	—	—	—	—	—	5,203	10
»	5,853	2: 40	—	—	—	—	—	—	—	—	14,047	20
Lenttiira	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyrynsalmi	5,700	1: 40	—	—	—	—	—	—	—	—	7,980	—
Suomussalmi	2,061	0: 80	—	—	—	—	—	—	—	—	1,648	80
»	1,915	0: 85	—	—	—	—	—	—	—	—	1,627	75
»	2,688	1: 25— 4: 17	—	—	—	—	—	—	—	—	7,578	58
Piispajärvi	1,413	1: 40	—	—	—	—	—	—	—	—	1,978	20
»	1,500	1: 40	—	—	—	—	—	—	—	—	2,100	—
»	7,558	1: 50	—	—	—	—	—	—	—	—	11,337	—
»	1,115	1: 03	—	—	—	—	—	—	—	—	1,148	45
»	189	2: 10	—	—	—	—	—	—	—	—	396	90
Puolanka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	59,934	1: 42	—	—	—	—	—	—	—	—	85,148	28
lin.												
Utajärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pudasjärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Puhos	9,679	0: 80	—	—	—	—	—	—	—	—	7,743	20
Taivalkoski	10,041	1: 60	—	—	—	—	—	—	—	—	16,065	60
Kuusamo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kitka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ranua	1,487	1: 36	—	—	—	—	—	—	—	—	1,912	32
»	1,719	0: 94	—	—	—	—	—	—	—	—	1,615	86
Kuivaniemi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Simo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ylisimo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	22,926	1: 19	—	—	—	—	—	—	—	—	27,336	98
Kemin.												
Kemi	2,019	2: 70	—	—	—	—	—	—	—	—	5,451	30
Murola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ylitornio	4,915	1: 69	—	—	—	—	—	—	—	—	8,306	35

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Paikallishuutokaupoilla myyty										Myytyjen puumäärien koko hinta,	
	Viallisia saha- ja rakennuspuita,		Lehtipuunruokkoja,		Hiomo- ja propsipuita,		Polttopuita,		Valmiita halkoja,		mk.	piä
	kpl.	Hinta, Smk.	kpl.	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.	m ³	Hinta, Smk.		
Turtola	15,090	2: 53	—	—	—	—	—	—	—	—	38,177	70
Kolari	10,172	2: 20	—	—	—	—	—	—	—	—	22,378	40
»	2,683	5: 10	—	—	—	—	—	—	—	—	13,583	30
Meltaus	8,574	2: 30	—	—	—	—	—	—	—	—	19,720	20
Rovaniemi	8,261	1: 91	—	—	—	—	—	—	—	—	15,778	51
Etelä-Kemijärvi	4,585	2: 54	—	—	—	—	—	—	—	—	11,645	90
Pohjois-Kemijärvi	7,372	1: 30	—	—	—	—	—	—	—	—	9,583	60
Salla	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuntsa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	63,671	2: 27	—	—	—	—	—	—	—	—	144,625	26
Lapin.												
Yläkemi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Luiro	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sodankylä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kitinen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alakittilä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ylikittilä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Muonio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Enontekiö	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Inari	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Utsjoki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaikkiaan kruununmet- sissä	274,945	1) 1: 60	5,567	0: 33*)	25,810.0	1: 72	5,001.0	0: 48*)	13,405.0	1: 59*)	509,447	47

Välikirjakaupat. Puunostohakemuksien johdosta välikirjoihin perustuvia metsäkauppoja on kertomusvuonna kuten ennenkin toimitettu. Ostohakemukset, joita suurimmaksi osaksi Metsähallitus on ratkaissut, ovat enimmäkseen käsitäneet senkaltaisia metsäntuotteita, joita halukkaat ostajat eivät ole olleet tilaisuudessa lunastamaan itselleen puutavarahuutokaupoissa.

Yhteensä on kertomusvuonna välikirjakaupoilla kruununmetsistä myyty 31,236 kpl. saha-, masto-, puomi- ja parrupuita (v. 1907 15,608 kpl.) 151,646 kpl. rakennushirsiä, linjapuita, keloja ja tuulenkaatoja (v. 1907 141,312 kpl.),

1) Keskihintoja.

108,529.5 m³ hiomo-, propsi-, päre- y. m. senkaltaisia puita (v. 1907 27,820 m³) sekä 60,738.6 m³ polttopuita (v. 1907 51,553.0 m³). Paitsi näitä määriä on monesta hoitoalueesta myyty sellaisia metsäntuotteita, pääasiallisesti keloja ja maapuita, joiden määrää hakemuksissa ei ole tarkemmin mainittu, vaan joka on riipunut luovutuksessa selville tulevista mitoista ja määristä.

Kertomusvuonna *välikirjakaupoilla* myytyjen puumäärien suuruudet ja hinnat nähdään lähemmin seuraavasta taulukosta:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue	Hakemuksien johdosta sopimuskaupalla myyty							
	Saha-, masto-, puomi- ja parrupuita		Rakennushirsiiä, linjapuita, keloja ja tuulenskaatoja y. m.		Hiomo-, propsi-, päre- y. m. senkaltaisia puita		Poltto-, sysi- y. m. puita	
	kpl.	Yksikkö-hinta Smk.	kpl.	Yksikkö-hinta Smk.	m ³	Yksikkö-hinta Smk.	m ³	Yksikkö-hinta Smk.
Turun—Hämeen läänien.								
Kankaanpää	—	—	—	—	—	—	10,000.0	0: 25
Karvia	800	4:—	—	—	—	—	—	—
Aure	2,424	1) 1: 54	—	—	11,153.0	2: 50	6,291.9	0: 20—0: 50
»	41	25:— m ³ pr	355	1: 99 ¹⁾	—	—	4,258.0	0: 50
Evon—Vesijaon	—	—	2) 50,000	0: 70	75,000	0: 50	—	—
Viipurin—Mikkelin läänien.								
Miehikkälä	—	—	17,141	0: 70—10:—	661.0	3:—	—	—
Pällilä	452	15: 30 pr m ³	—	—	—	—	645.0	5: 80
Loimala	—	—	986	1: 50	—	—	7,232.0	0: 45
»	—	—	1,017	1:—	—	—	6,120.0	0: 25
Korpiselkä	—	—	3,284	1: 90	—	—	—	—
»	—	—	1,140	1: 50—1: 90	12,485.0	1: 45	—	—
Mikkeli	—	—	3) 986.0	0: 80	—	—	1,452.0	1: 75
»	—	—	45.0	1:—	1,560.0	4: 37	6,011.0	1: 50
»	—	—	—	—	—	—	1,979.7	2:—
Joroisten hoitoalue ..	—	—	—	—	4,302.0	1: 70	—	—
Kuopion läänin.								
Suomusjärvi	—	—	1,493	1:—	—	—	—	—
»	—	—	17,173	0: 60—1: 30	—	—	—	—
Jongunjoki	6,000	3:—	—	—	—	—	—	—

1) Keskikinta.

2) Koivuhirsiiä.

3) Haapoja.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue	Hakemuksien johdosta sopimuskaupalla myyty							
	Saha-, masto-, puomi- ja purru-puita		Bakennushirsit, lin-japuita, keloja ja taulenkaatoja y. m.		Hiomo-, propsi-, päre- y. m. senkal-taisia puita		Poltto-, syssi-, y. m. puita	
	kpl.	Yksikkö-hinta Smk.	kpl.	Yksikkö-hinta Smk.	m ³	Yksikkö-hinta Smk.	m ³	Yksikkö-hinta Smk.
Kuohatti	7,540	2: 90	650	0: 50	—	—	—	—
Halmejärvi	7,528	2: 90	—	—	—	—	—	—
Vaasan läänin.								
Pyhäjärvi	—	—	7,842	0: 20—1: 11	—	—	83.0	0: 25
Saarijärvi	—	—	762	0: 72	—	—	14,316.0	0: 15
»	322	2: 00— 5: 30	2,801	0: 62—0: 68	—	—	362.0	0: 40—0: 43
Multia	—	—	3,969	1: 75	2,446.0	2: —	—	—
Virrat	—	—	600	2: 91 ¹⁾	—	—	—	—
Jalasjärvi	—	—	137	1: 00—3: 00	—	—	—	—
»	—	—	808	1: 00—4: 00	—	—	—	—
»	—	—	250	1: 40—3: 50	—	—	—	—
»	—	—	200	0: 40—0: 70	—	—	—	—
Salamajärvi	—	—	4,555	0: 55—5: 45	—	—	138.0	0: 50
Viitasaari	—	—	5,869	1: 40—5: 50	—	—	82.0	0: 30
»	—	—	9,798	0: 35—5: —	—	—	1,331.0	0: 15—0: 30
»	—	—	1,227	1: 15 ¹⁾	—	—	42.0	0: 25
Lesti	—	—	9,211	1: 06 ¹⁾	—	—	—	—
Oulujärven.								
Hyrnsalmi	—	—	430	1: 25	—	—	395.0	0: 40
»	—	—	478	0: 70—1: —	—	—	—	—
Suomussalmi	970	2: 50—3: —	7,439	0: 50—1: —	—	—	—	—
Piispajärvi	251	2: 25—3: 50	—	—	—	—	—	—
»	145	6: 50 pr m ³	—	—	—	—	—	—
Puolanka	—	—	1,000	1: 00—2: 50	—	—	—	—
lin.								
Ii	—	—	—	—	422.5	1: 50—2: —	—	—
Puhos	150	1: 00— 3: 00	—	—	500.0	1: 00—2: 00	—	—
Ranua	3,263	1: —	—	—	—	—	—	—
Kemin.								
Kemi	600	1: 60—2: 50	—	—	—	—	—	—
Rovaniemi	750	2: 50—3: —	—	—	—	—	—	—
Lapin	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	31,236	—	151,646	—	108,529.6	—	60,738.6	—
V. 1907	15,608	—	141,312	—	27,820.0	—	51,554.0	—
V. 1906	14,465	—	66,158	—	60,443.0	—	26,340.0	—

1) Keskihinta.

Vähittäismyynni- eli käsikaupat. Vähittäis- eli käsikaupalla myydään kruununmetsistä etupäässä semmoisia metsäntuotteita, jotka ovat aiotut paikkakunnan väestön tunnettua kotitarvetta varten tai joita on kiireellisesti metsästä saatava. Tähän tarkoitukseen nähden onkin ratkaisemisvalta vähittäismyynnissä sekä sen toimeenpaneminen siirretty paikallishallinnolle eli ylimetsänhoitajien ja metsänhoitajien huostaan, joiden tässä suhteessa on noudatettava Metsähallituksen antamia ohjeita.

Kertomusvuonna on käytetty vähittäismyynnissä samoja hintataksoja kuin edellisenäkin vuonna, jotka taksat ovat painatetut Metsähallituksen kertomukseen v. 1907 siv. 64—77. — Tulot vähittäismyynnin kautta myydyistä metsäntuotteista nousevat noin 1,000,000 mkaan ja esitetään näiden määrästä luovutettujen metsäntuotteiden yhteydessä.

B. Metsäntuotteiden luovuttaminen.

Metsäntuotteiden luovuttamisella kruununmetsistä tarkoitetaan sitä virallista toimitusta, jossa myydyt ja hakatut puutavarat tai muut metsäntuotteet mitataan lopullisesti ja joutuvat ostajan omiksi. Luovutetut tuotteet tilitetään saman kuun aikana kun luovutus on tapahtunut, metsänhoitajien n. s. luovutus- eli kuukausi-ilmoituksissa, joiden nojalla metsäkassöörit sittemmin laativat kassaraporttinsa täten kertyneistä tuloista. Tilivuoden kuluessa saadut tulot metsäntuotteista osoittavat siis vuoden aikana *luovutettujen* metsäntuotteiden arvon eikä aina samaan aikaan *myytyjen* tuotteiden raha-arvon. Tulot myydyistä puutavaroista jakaantuvat tavallisesti useammalle vuodelle eteenpäin myynnin jälkeen, riippuen siitä kuinka pitkä myynnissä sovittu otto- tai hakkuuaika on.

Kertomusvuonna luovutetut metsäntuotteet käyvät paraiten selville kertomuksen loppuun liitetyistä liitteistä, joihin ne ovat merkityt sekä hoitoalueittain että tarkastuspiirittäin. Lopullinen yhteenveto niistä osoittaa seuraavat määrät:

Sahapuita	1,423,321 kappaletta.
Masto- ja parrupuita	698 »
Viallisia sahapuita	251,913 »
Rakennushirsiä	99,609 »
Keloja ja tuulenkaatoja	295,591 »
Kaikenlaisia vähäarvoisia puita . .	80,448 »
Ratapölkkyjä	62,175 »
Poltto- ja sysipuita	482,642.03 kuutiometriä.
Tervaksia	8,142.50 »
Hiomo- ja propsipuita	84,189.47 »
Päre- ja kattopuita	5,667.99 »

Veistopuita	1,533.14 kuutiometriä.
Aitaspuita	5,278.08 »
Kankia, vanteita, vitsoja y. m.	559,775 kappaletta.
Puuntaimia	295,648 »
Heiniä, jäkälää, lehtikerppuja y. m.	7,261.62 kuormaa.
Tuolta, puunkuorta ja pihkaa	16,642.0 kiloa.
Puunsiemeniä	21.50 »
Hiiliä, kalkkia, tervaa y. m.	684.91 hehtolitraa.

Kertomusvuonna luovutettujen metsäntuotteiden yhteenlaskettu arvo on 8,424,420 mk. 39 p., joista saha- y. m. arvopuiden osalle tulee 6,695,833 mk. 60 p.

Mainittuihin metsäntuotemääriin sisältyvät myös ne kruununmetsistä *maksutta luovutetut* puumäärät, joita erinäiset kunnat y. m. ovat Keis. Senaatin myönnytyksellä kertomusvuonna saaneet. Näiden maksutta luovutettujen metsäntuotteiden laatu, määrä ja raha-arvo sekä tarkoitus, jota varten ovat myönnettyt, näkyvät seuraavasta luettelosta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue, jossa luovutus on toimitettu.	Kenelle metsäntuotteet ovat myönnettyt.	Tarkoitus johon luovutetut metsäntuotteet ovat käytetyt.	Luovutettujen metsäntuotteiden laatu ja määrä						Luovutettujen metsäntuotteiden arvo.	
			Salapuita, kappaletta.	Rakennus-hirsipuita, kappaletta.	Keloja ja runkosaatoja, kappaletta.	Kaikenlaisia vähempiarvoisia puita.		Poltto- ja sautuspuita, m ³	Smk.	p.
						kpl.	m ³			
Turun—Hämeen läänien.										
Aure	Kurun kunnalle.	Kansakoulurak.	70	430	—	—	—	—	2,210	—
Yläne	Hoitoal. metsänhoitaj.	Polttopuiksi.	—	—	—	—	37	—	37	—
Evon—Vesijaon	²⁾ Majakosken kalastuslaitokselle.	Kotitarvepuita.	14	32	—	303	—	45	279	15
»	Hoitoalueelle.	»	31	—	—	—	—	—	79	02
»	Opistolle.	»	36	25	—	—	—	1,532	1,308	45
»	Metsänvartijakoululle.	»	31	—	—	—	—	—	301	24
»	Iso-Evon kansakoululle.	»	—	—	—	—	—	160	88	—
Vaasan läänin.										
Pyhäjärvi	Keski-Suomen maanviljelysseuralle.	Viitasaaren maanviljelys näytteilyä varten.	¹⁾ 1	102	—	—	—	—	263	50
Viitasaari	Pihtiputaan kunnalle.	Kansakoulurak.	272	522	15	—	—	—	2,645	—

¹⁾ Mastopuu.

²⁾ Majakosken kalastuslaitokselle luovutettu ilmaiseksi sitä paitsi heiniä, jäkälää, havuja y. m. 1 mkan 40 pennin arvosta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue, jossa luovutus on toimitettu.	Kenelle metsäntuotteet ovat myönnettyt.	Tarkoitus johon luovutetut metsäntuotteet ovat käytetyt.	Luovutettujen metsäntuotteiden laatu ja määrä.					Luovutettujen metsäntuotteiden arvo.		
			Saha-putia, kappaleita.	Rakennus- lirsipuita, kappaleita.	Kaloja ja tunk- lenkkeitä, kappaleita.	Kaikenlaisia vähempiarvoisia puita.		Poltto- ja ai- tanspuita, m ³	Smk.	p.
Oulujärven.										
Kalajoki	Sievin kunnalle.	Kansakoulurak.	200	500	—	—	—	—	4,100	—
Siikajoki	Pyhännön »	Pappilurak.	500	1,300	—	—	—	—	4,100	—
	Rantsilan »	Kansakoulurak.	200	—	—	—	—	—	600	—
	Pulkkilan »	Kirkonrak.	1,000	500	—	—	—	—	4,000	—
Piispajärvi . . .	Suomussalmen nuorisoseuralle.		—	—	200	—	—	—	300	—
lin.										
Kuusamo	Kuusamon kuntalaisille.	Aitaus- ja latotarp.	—	—	—	—	24	91	42	20
Kitka	Samoin.	Samoin.	—	—	—	—	—	12	3	60
Kemin.										
Muurola	Rovaniemen kunnalle.	Kansakoulurak.	—	1,000	—	—	—	—	3,000	—
Kolari	Kolarin »	»	200	800	—	—	—	—	3,400	—
Lapin.										
Kitinen	Kruunulle.	Vaulon autiotupaa varten.	—	—	—	—	—	16	5	60
	Lapin paliskunnille.	Poroaitaa varten.	—	—	—	—	—	27	20	25
Ylikittilä	Kittilän kunnalle.	Kansakoulurak.	—	163	—	—	—	—	815	—
Enontekiö	Kruunulle.	Autiotupaa varten.	—	—	—	—	—	50	14	—
Inari	»	»	—	—	—	—	—	128	51	20
	Inarin, Kyrön paliskuntalaisille.	Poroaitoja varten.	—	—	—	9,500	—	—	2,850	—
	Kruunulle.	Metsänhoitajan virkataloon.	—	—	—	675	—	—	1,350	—
Utsjoki	»	Autiotupia varten.	—	—	—	—	—	63	27	20
		Yhteensä	2,555	5,374	215	10,478	24	2,161	31,890	41

Vuosittain luovutettujen puiden määrä osoittaa samalla vuotuisen hakkausmäärän suuruuden. Seuraavaan tauluun on merkitty paitsi viime 10 vuoden aikana luovutettujen metsäntuotteiden määriä ja arvoa myös puutavaran yhteinen määrä kiinteämittaisissa kuutiometreissä sekä paljonko tuotteiden raha-arvo ja kuutiomäärä tekee hehtaaria kohti kasvullista metsämaata eri vuosina.

L u o v u t e t t u p u u t a

Vuosi.	L u o v u t e t t u p u u t a											
	Arvopuita.			Viallisia saha- puita.		Rakennushirsit, kappaletta.	Kaloja ja tuulenkaa- toja, kappaletta.	Kaikenlaisia vähä- arvoisia puita, kpl.	Ratapölkkyjä, kap- paletta.	Poltto- ja syyspuita, m ³ .	Teräksinä, m ³ .	Hiomo- ja prossi- puita, m ³ .
	Saha- puita.	Masto- ja paru- puita.	Vastaava kuu- tomäärä m ³ .	Kappaletta.	Vastaava kuu- tomäärä.							
						Kappaletta.						
1898	534,553	738	226,287,40	72,529	24,143,00	15,786	125,776	36,585	—	225,313,50	18,611,00	25,239,10
1899	515,259	1,907	229,304,80	23,603	7,867,60	11,859	308,496	72,757	—	292,641,50	14,513,10	18,708,20
1900	933,414	1,887	397,399,50	40,917	13,639,00	14,760	303,184	34,644	—	349,739,06	20,587,98	15,686,45
1901	557,363	2,214	256,039,46	29,851	9,950,27	39,342	247,424	34,325	—	378,886,78	30,750,15	6,130,60
1902	692,290	2,569	306,169,50	37,111	12,560,30	35,517	105,224	21,294	—	213,937,22	17,918,01	6,039,90
1903	1,269,208	1,367	572,559,00	99,152	33,122,90	38,750	153,525	100,870	9,808	304,081,79	14,931,93	24,645,50
1904	1,081,051	791	512,617,35	84,160	26,663,75	32,455	140,516	69,836	103,119	318,031,52	7,612,30	20,553,30
1905	813,085	1,945	378,131,00	115,406	57,513,53	30,788	117,755	42,144	36,083	357,970,28	8,090,95	61,759,70
1906	987,283	2,377	507,607,90	135,427	51,163,00	50,137	217,011	49,272	93,562	396,294,20	11,938,60	77,207,60
1907	1,464,006	2,394	754,238,26	187,616	72,691,52	79,006	232,610	76,001	191,403	809,807,84	15,647,50	77,572,03
1908	1,423,321	698	727,035,62	251,913	90,393,51	99,609	295,591	80,448	62,175	482,642,03	8,142,50	84,189,47
1909 *)	1,404,674	1,293	734,310,01	355,165	122,694,56	84,479	201,264	76,538	83,614	539,433,76	9,369,—	99,363,33

*) Tätä kertomusta painettaessa käsillä olevien tietojen mukaan.

v a r a a.				Luovutettu muita metsäntuotteita.							Luovutettujen metsäntuotteiden arvo.		
Päre- ja katepuita, m ³ .	Veistopuita, m ³ .	Aitaspuita, m ³ .	Kankia, keksinvarsia, vanteita, viitsoja y. m. tarpeita, kpl.	Yhteensä m ³ kiinteää mitta.	Kaikki kasvullista metsämaa m ² kiinteä mitta.	Puunkestin, kappaleita.	Heinik, poronjättikää, seimänsä, lehtikerpoja, jävelä, savea, turpeita, kiviä y. m., kuorma.	Tuohke, puunkuorta ja pihkaa, kiloa.	Puunsiemeniä, kiloa.	Hilijä, tervaa y. m., hehtolitraa.	Yhteensä.		Kaikki kasvullista metsämaa Smk.
											Mk.	piä	
558,50	1,297,23	932,90	260,681	482,711	0,10	—	25,511,10	60,587,00	—	1,361,80	2,512,967	83	—: 50
342,60	1,542,96	652,10	498,539	562,111	0,11	—	5,342,50	104,388,70	—	1,047,34	2,765,009	82	—: 55
509,14	2,128,54	848,54	642,011	760,161	0,16	—	6,010,70	63,438,10	—	359,48	4,788,092	80	—: 95
474,07	2,099,94	10,304,96	538,842	610,864	0,12	—	7,838,10	45,838,00	—	696,20	3,308,560	23	—: 66
540,85	5,102,45	1,760,40	588,371	526,590	0,11	—	5,829,55	32,960,00	—	723,06	3,467,178	44	—: 70
1,830,61	3,661,18	1,601,35	587,884	904,776	0,17	—	4,440,27	36,703,00	—	1,643,03	6,182,755	68	1: 14
1,667,11	4,437,91	5,030,01	399,371	826,724	0,15	182,580	5,529,65	16,790,00	36,50	1,150,09	5,532,442	73	1: 02
1,851,96	2,981,64	1,616,47	451,245	750,237	0,14	159,393	33,187,15	23,527,90	26,00	1,181,09	4,391,167	26	—: 81
2,598,70	1,843,50	3,671,00	586,814	968,518	0,18	112,941	31,117,50	18,857,50	42,00	750,20	6,412,023	43	1: 16
4,205,81	1,855,38	4,314,75	611,217	1,181,500	0,22	61,136	10,555,48	16,189,30	—	1,281,51	9,231,666	19	1: 68
5,667,99	1,533,14	5,278,08	559,775	1,320,150	0,24	295,648	7,261,62	16,642,00	21,10	684,91	8,424,420	39	1: 53
4,067,05	1,403,82	5,946,51	583,262	1,380,446	0,25	48,236	31,970,19	15,131,48	101,2	5,402,79	7,827,947	55	1: 43

Taulu osoittaa mitenkä hakkausmäärät kruununmetsissä säännöllisesti ovat kohonneet etenkin viime vuosina. Huomauttaa sopinee erityisesti ettei lisäystä ole havaittavissa ainoastaan järeämpien arvokkaampien puutavarain määrissä, vaan myös vielä enemmän senkaltaisissa huonommissa ja vähempiarvoisissa puutavaramäärissä kuin vialliset sahapuut, polttopuut, y. m. mikä seikka onkin järkipärisen metsänhoidon mukaista.

Luovutettujen, hakattujen puutavarain yhteinen määrä nousee kertomusvuonna 1,320,150 kuutiometriin, tehden hehtaaria kohti kasvullista metsämaata, 0,24 m³. Luovutettujen metsäntuotteiden koko raha-arvo, Smk. 8,424,420: 39 tekee samaa pinta-alayksikköä kohti Smk. 1:53.

Metsähallinnon toimittamat hakkuut ja puutavaranhankinta valtionrautateille.

Edellisessä kertomuksessaan on Metsähallitus lähemmin tehnyt selvää siitä kehityksestä, jonka alaisena puutavaranhankinta valtionrautateille on ollut ja niistä toimenpiteistä, joihin Metsähallitus on ryhtynyt tämän hankinnan laajentamiseksi mahdollisimman suuressa määrässä, johon on sitä enemmän syytä kun tätä puutavaranhankintaa valtionrautateitä varten on pidettävä kruunun metsätaloudelle tärkeänä ja edullisena toimena, se kun tarjoaa tasaisen ja pysyvän menekin myös pienemmälle ja huonommallekin puutavaralle. Kun ottaa huomioon että tähänastinen puutavaran hankintatyö on tuottanut yhä suuremmissa määrässä metsänhoitokunnalle kokemusta tämänkaltaisten töiden suorittamisessa, saattaakin otaksua, että kruununmetsistä vastaisuudessa voidaan yhä paremmalla menestyksellä ja yhä laajemmilta alueilta hankkia puutavaraa valtionrautateiden melkoisen puutavaratarpeen täyttämiseksi.

Verrattomasti tärkein osa rautateitten metsäntuotteiden kulutuksessa on polttopuut, joista noin 80 % kuluu yksinomaan veturien polttoaineeksi. Rautatiehallituksen ilmoituksen mukaan nousi veturien polttoainekulutus v. 1908 niihin määriin kuin seuraava taulu osoittaa:

Varikko.	Tavallisia halkoja.			Ratapölkky-, rima- ja rullapuita.			Yhteensä.			Hiiliä.			Koko kustannus polttoaineista		Keskiahinta.			
	Kuutiometriä.	Kustannus.		Kuutiometriä.	Kustannus.		Polttopuita.	Kustannus.		hl.	Kustannus.		Smk.	piä	Halkojen m ² :ltä.		Hiilien hl:ta.	
		Smk.	piä		Smk.	piä		Smk.	piä		Smk.	piä			Smk.	piä	Smk.	piä
etarin	57,089	247,060	30	—	—	—	57,089	247,060	30	37,995	93,233	41	340,293	71	4	33	2	46
ipurin pää-																		
radan	131,445	525,780	—	—	—	—	131,445	525,780	—	24,144	52,161	24	577,941	24	4	—	2	16
kipiaisten ..	7,390	29,560	—	—	—	—	7,390	29,560	—	878	2,010	80	31,570	80	4	—	2	29
ipurin—																		
Karj.rad ..	96,444	385,776	—	—	—	—	96,444	385,776	—	—	—	—	385,776	—	4	—	—	—
rtavalan ..	15,201	60,804	—	4	6	28	15,205	60,810	28	—	—	—	60,810	28	4	—	—	—
vonlinnan ..	6,821	27,284	—	—	—	—	6,821	27,284	—	—	—	—	27,284	—	4	—	—	—
elsingin . . .	48,165	223,067	40	—	—	—	48,165	223,067	40	13,931	28,709	50	251,776	90	4	64	2	06
edriks-																		
bergin	24,454	113,766	60	—	—	—	24,454	113,766	60	207,552	487,805	—	601,571	60	4	64	2	35
ihimäen . . .	37,300	172,729	80	—	—	—	37,300	172,729	80	22,059	47,976	—	220,705	80	4	62	2	18
hden	7,709	35,900	50	—	—	—	7,709	35,900	50	5,634	13,520	—	49,420	50	4	65	2	40
angon	15,180	68,476	85	—	—	—	15,180	68,476	85	10,286	22,335	40	90,812	25	4	51	2	17
arjan	17,706	79,945	60	—	—	—	17,706	79,945	60	13,162	28,529	20	108,474	80	4	51	2	18
arun	27,595	123,128	10	—	—	—	27,595	123,128	10	22,129	52,370	30	175,498	40	4	46	2	37
ijalan	16,619	74,218	90	—	—	—	16,619	74,218	90	5,906	13,680	40	87,899	30	4	46	2	32
mpereen ..	68,533	306,649	60	—	—	—	68,533	306,649	60	4,142	10,213	38	316,862	98	4	46	2	46
kolainkau-																		
mpungin . . .	28,427	102,337	20	280	185	72	28,707	102,522	92	10,416	21,380	60	123,903	52	3	60	2	05
inäjoen . . .	28,454	102,434	40	290	175	64	28,744	102,610	04	9,028	18,523	60	121,133	64	3	60	2	05
väskylän ..	14,374	51,746	40	—	—	—	14,374	51,746	40	—	—	—	51,746	40	3	65	—	—
ulun	35,008	158,660	73	151	147	85	35,159	158,808	58	14,178	29,586	80	188,395	38	4	53	2	08
opion	38,261	141,091	50	1,921	1,459	96	40,182	142,551	46	—	—	—	142,551	46	3	69	—	—
ikkelin . . .	13,358	49,276	60	272	296	74	13,630	49,573	34	—	—	—	49,573	34	3	69	—	—
ouvolan . . .	40,826	152,431	85	—	—	—	40,826	152,431	85	4,340	8,673	25	161,105	10	3	73	2	—
Yhteensä	776,309	3,232,126	33	2,918	2,272	19	779,227	3,234,398	52	405,780	930,708	88	4,165,107	40	4	17	2	30

Kuten edellä olevasta taulusta huomataan nousivat mainitut kustannukset polttopuukulutuksesta Smkaan 3,234,398:52, mikä seikka antaa kuvan valtionrautateitten melkoisista menoista polttopuutarpeittensa tyydyttämiseksi.

Mitä kertomusvuonna toimitettuihin hakkauksiin ja puutavaranhankintaan valtionrautateitä varten tulee, näkyvät tulokset seuraavasta taulusta. Tauluun on otettu niinhysin kustakin hoitoalueesta luovutettujen puiden määrät, kuin myös niiden kantohinnat, hankkimiskustannukset ja lopullinen hinta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Paikka, johon puutavaraa on hankittu.	Vuonna 1908 luovutettu.				Luovutettujen metsäntuotteiden.						Yksityisille hankkijoille v. 1908 maksettu keskihinta.	Muistutuksia.			
		Parruja, pelkkoja ja vasioja kpl.	Hirsitä ja piiruja kpl.	Ratapölkkyjä kpl.	Polttopuita m ³ .	Kantoraha.		Hankkimiskustannukset.		Laskettu yksikön hinta.				Lopullinen hinta.		
						Yksikön.	Koko puumäärän.	Yksikön.	Koko puumäärän.	mk.	piä				mk.	piä
Turun—Hämeen läänien.																
Loppi	Hyvinkää	—	—	234	—	1: 25	292 50	1: 15	269 20	2: 40	561 70	2: 50	—			
»	»	—	—	—	936,0	1: 50	1,404 —	2: 44	2,285 40	3: 94	3,689 40	4: 20	Koivuja.			
»	»	—	—	—	176,0	0: 20	85 20	3: 48	613 86	3: 68	649 06	3: 90	Havupuita.			
Karvia	Siuro	—	3,223	—	—	2: 99	9,625 —	—	—	—	—	—	Raaka-ainetta			
»	»	—	—	—	20,161,0	0: 25	5,040 25	—	—	—	—	—	Siuron saha-			
Parkano	»	—	6,669	—	—	3: 47	23,125 50	—	218,037 20	—	268,008 45	—	laitosta var-			
»	»	—	—	—	46,302,0	0: 29	11,575 50	—	—	—	—	—	teen.			
Aure	Tampere (Litelahdi)	—	11	—	—	8: 30	91 30	8: 43	92 70	16: 43	184 —	—	—			
»	»	—	—	4,127	—	0: 98	4,045 50	1: 04	4,298 —	2: 02	8,338 50	1: 90—2: 50	2,50—2,75 m. pit.			
»	Tampere (Naistenlahti)	—	—	—	8,544,8	0: 83	7,092 18	3: 25	27,798 77	4: 08	34,885 95	4: 25	1 m. pituisia.			
Orivesi	Lylyn as.	—	—	3,001	—	0: 90	2,710 42	0: 80	2,388 60	1: 70	5,099 02	2: 10—2: 50	2,50—2,75 m. pit.			
»	»	—	—	—	7,616,0	0: 55	4,206 98	2: 37	18,000 30	2: 92	22,207 28	3: 10	1 m. pituisia.			
Jämsä	Kuohun pys.	—	—	85	—	1: 26	107 10	0: 74	68 17	2: —	170 27	2: 20	2,75 m. pit.			
»	»	—	—	316	—	1: 16	366 56	0: 74	234 55	1: 90	601 11	2: —	2,50 m. pit.			
»	»	—	—	—	4,247,0	1: 14	4,841 58	2: 21	9,399 30	3: 55	14,240 88	3: 40	1/2 m. koivuhal.			

Tarkastuspäiri ja hoitoalue.	Paikka, johon puutavaraa on hankittu.	Vuonna 1908 luovutettu.				Luovutettujen metsäntuotteiden.						Yksityisille hankkijoille v. 1908 maksettu keskihinta.	Muistutuksia.			
		Parruja, pelkkoja ja vasoja kpl.	Hirsia ja piiruja kpl.	Ratapölkkyjä kpl.	Polttopuita m ³ .	Kantoreha.		Hankkimiskustannukset.		Lopullinen hinta.				Laskettu yksikön hinta.		
						Yksikön.		Yksikön.		Koko puumäärän.					Koko puumäärän.	
						Smk.	piik.	Smk.	piik.	mk.	piik.				mk.	piik.
Virrat	Vilppulan sat.	—	421	—	—	1:30	547 30	1:65	695 55	1,242 85	2:95	—	—			
»	»	—	694	—	—	1:10	763 40	1:49	1,035 80	1,799 20	2:59	—	—			
»	»	—	—	1,126	—	1:30	1,463 80	1:07	1,203 80	2,667 60	2:37	—	2,75 m. pit.			
»	»	—	—	4,724	—	1:10	5,196 40	0:87	4,148 40	9,344 80	1:97	—	2,50 m. pit.			
»	»	—	—	—	12,100,0	1:—	12,100 —	2:23	27,047 57	39,147 57	3:23	3:25	1 m. pit.			
Tuomarniemen hoitoalue	Inhan. sanna-kuoppa	—	—	—	2,472,0	0:91	2,258 30	2:19	5,404 90	7,663 20	3:10	3:45	1 m. pit.			
»	»	—	—	—	1,064,0	0:91	972 50	2:49	2,645 10	3,617 60	3:40	3:80	1/2 m. pit.			
»	»	—	—	—	259,0	0:91	235 69	2:19	567 21	802 90	3:10	3:45	1 m. pit.			
»	»	—	—	—	206,0	1:31	228 66	2:29	512 94	741 60	3:60	—	1 m. pit.			
Oulujärven.																
Pyhäjoki	Kilpua	—	—	477	—	1:—	477 —	0:89	423 85	900 85	1:89	—	—			
»	Kangas	—	—	469	—	1:—	469 —	1:—	468 95	937 95	2:—	—	—			
»	Oulainen	—	—	—	789,0	0:80	236 70	3:22	2,542 35	2,779 05	3:52	—	1 m. pit.			
»	Kilpua	—	—	—	682,0	0 50	341 —	3:10	2,115 25	2,456 25	3:60	—	»			
»	»	—	—	—	18,0	0:75	13 50	3:23	58 20	71 70	3:98	—	»			

Kalajoki	Ylivieska—Sievi	—	1,002	—	—	0: 75	756 75	0: 39	995	—	1,751 75	1: 75	—	2,50 m. pit.
»	»	—	1,993	—	—	0: 73	1,404 86	1: 02	2,032 86	—	3,497 72	1: 76	—	»
»	Sievi	—	658	—	—	0: 69	458 96	1: 07	704 06	—	1,168 02	1: 77	—	1 m. pit.
»	Ylivieska—Sievi	—	2,370	—	—	0: 64	1,523 51	1 14	2,708 65	—	4,232 16	1: 78	—	»
»	»	—	—	8,066,0	—	—	6,008 13	—	20,311 16	—	26,319 29	—	—	»
»	Kangas	—	—	925,0	—	0: 54	507 61	2: 87	2,653,19	—	3,160 80	3: 42	—	»
lin.														
Kuivaniemi.....	Kuivaniemi	—	—	4,910,0	—	0: 60	2,946	3: 06	15,044 38	—	17,990 38	3: 66	3: 70	1 m. pit.
Simo	Simon as.	—	—	3,261	—	0: 50	1,630 50	1: 50	4,891 46	—	6,521 96	2: —	2: 10	2,5 m pit.
»	»	—	—	1,128	—	0: 10	112 80	0: 75	846	—	958 80	0: 85	—	Latvuksia.
»	»	—	—	2,018	—	—	1,391 55	—	2,594 36	—	3,985 91	1: 97	—	Alamittaisia
»	Simon satama	—	—	4,149,0	—	0: 45	1,867 05	3: 67	15,255 69	—	17,102 74	4: 12	3: 80—3: 90	ratapolkkyjä.
Yhteensä														
		156	90,342	34,123	132,614,3	—	227,680 00	—	572,225 61	—	799,905 70	—	—	—
Vastaavat luvut.														
v. 1907	—	1,862	11,039	104,984	106,882,0	—	250,490 20	—	402,361 07	—	652,851 27	—	—	—
v. 1906	—	1,652	5,360	49,679	75,706,0	—	131,745 31	—	253,802 71	—	385,548 02	—	—	—
v. 1905	—	1,657	7,895	31,489	99,208,0	—	115,850 85	—	299,197 63	—	452,882 97	—	—	—
v. 1904	—	22	9,368	59,322	104,373,3	—	126,452 49	—	352,137 08	—	478,589 52	—	—	—
v. 1903	—	340	3,169	43,367	41,076,0	—	80,679 55	—	138,838 28	—	219,517 83	—	—	—

Tämän yhteydessä sopinee mainita, että paitsi edellämainittuja valtionrautateille luovutettuja metsäntuotteita on *Suomusjärven* hoitoalueesta luovutettu *Joensuun—Nurmeksen* rautatierakennusta varten 6,715 hirttä, 109 keloja ja 13 muuta vähempiarvoista puuta, yhteensä 18,756 mkan 75 pennin arvosta. Samoin on *Kemin—Rovaniemen* rautatierakennusta varten luovutettu *Kemin*, *Murolan* ja *Meltauksen* hoitoalueista yhteensä 27,741 sahapuuta, 36,328 hirttä, 243 keloja, 60,366 muuta vähempiarvoista puuta sekä 13,056.0 m³ polttopuuta, kaikkiaan 138,971 mkan 35 p:nin arvosta. Mainitut puutavarat on kuitenkin ratojen rakennushallinto itse metsästä vedättänyt.

Mitä tulee rautatiehallinnon metsähallinnolle maksamiin hintoihin kertomusvuonna, olivat ne jokseenkin samallaisia kuin edellisenä vuonna. Jos vertaa näitä hintoja niihin hintoihin, joita rautatiehallinto on samoilla paikkakunnilla suorittanut *yksityisille* hankkijoille huomataan että ne yleensä ovat viimemainittuja alemmat. Ainoastaan jossain harvassa hoitoalueessa ovat metsähallinnon hinnat, hankalien työväenolojen vuoksi, nousseet yksityisten hintoja kalliimmaksi. Huomioonotettava on että viimeksi mainittujen hankinta useimmiten perustuu urakkasopimuksiin, joissa hankkija eikä rautatiehallinto joutuu kärsimään vahingon kohonneista hankkimiskustannuksista. Seuraava taulu osoittaa muuten lähemmin ne halko-, ratapölkky- ja hirsihinnat, jotka Rautatiehallitus, Metsähallitukselle antamansa ilmoituksen mukaan on syksyllä v. 1908 hyväksynyt yksityisille hankkijoille erinäisillä asemilla y. m. hankintapaikoilla maksettaviksi.

Hankintapaikka.	Halkoja m ³ .					Ratapölkkyjä.		Hirsit.	
	Koivu.		Havu.		Kelo.	Kpl.	Kpl.	9"	8"
	1/1 m.	1/2 m.	1/1 m.	1/2 m.	1/1 m.	2.75 cm.	2.50 cm.	juoksumetritä.	
Hyvinkää	4: 20	—	3: 90	—	—	2: 50	1: 80	—	—
Tampere	4: 45	—	4: 25	—	—	2: 50	1: 90	—	—
Lyly	3: 50	—	3: 10	—	—	2: 40	2: 10	—	—
Kuohu	3: 40	3: 70	3: 15	3: 40	—	2: 20	2: —	—: 80	—: 70
Galitsina	—	—	—	4: —	3: 60	2: 50	1: 80	—	—
Värtsilä ja tehdas	3: 25	—	—	—	—	2: 30	1: 75	—: 80	—: 70
Linj. Elisenvaara—Ihala	3: 20	3: 40	3: 10	3: 30	—	2: 30	1: 75	—	—
Savonradalla	—	—	—	—	2: 90	2: 30	2: —	—: 85	—: 75
Keuruu	—	—	3: 45	3: 20	—	—	—	—	—
Inha—Myllymäki	—	—	3: 45	3: 80	—	2: 40	2: 10	—	—
Vilppula	—	—	3: 25	3: 60	—	—	—	—: 90	—: 80
Linj. Ylivieska—Kannus	—	—	3: 30	3: 70	—	2: 25	2: 10	—	—
Ii	—	—	3: 30	—	—	—	—	—	—
Kuivajoki	4: —	4: 30	3: 70	4: —	—	2: 25	2: 10	—	—
Simo	4: 20	—	3: 90	—	3: 80	2: 25	2: 10	—	—
Inha	—	—	3: 45	—	3: 35	—	—	—	—

Mitä yleensä tulee *hankintatyöhön* kertomusvuonna on mainittava että se on verrattain hyvin onnistunut. Siuron sahalaitokselle Karvian ja Parkanon hoitoalueista toimitettavien puiden uitto vei kuitenkin veden vähyysden takia tavallista enemmän aikaa ja työkustannuksia. Myös muutamissa muissa hoito-alueissa kävivät hankintakustannukset hankalien työolojen johdosta hiukan kalliimmiksi.

Mitä taasen hankittuihin puutavaramääriin tulee on kertomusvuonna, kuten luvuista sivuilla 77 huomataan, hankittu verrattain enemmän polttopuita ja viallisia hirsä kuin edellisinä vuosina. Sitävastoin ovat sahapuiden ja rata-pölkkyjen määrät jonkun verran vähenneet. Se seikka että hankitut polttopuumäärät, jotka enimmäkseen sisältävät metsän huonointa tavaraa vuosi vuodelta enenevät suurimmalla prosentilla, osoittaa että hakkuut valtionrautateitä varten yhä selvemmin muodostuvat järkipärisen metsänhoidon mukaisiksi puhdistus- ja raivaushakkuiksi, jotenka on tärkeää että niitä laajennetaan ja että yhä suurempia varoja myönnetään tätä tarkoitusta varten. Metsähallitus onkin tätä seikkaa silmällä pitäen esittänyt että 7 P. L. II 20 mom., jota rautatiehakkuu-menoja varten rasitetaan, korotettaisiin vuoden 1910 menosäännössä Smkaan 1,200,000: —. Samalla on Metsähallitus ryhtynyt tarmokkasiin toimenpiteisiin uittoväylien parantamiseksi, ryhtynyt hankkimaan tarpeellisia varastoalueita, sekä rakennuttamaan useampia saha- ja halkolaitoksia. Sitäpaitsi on Metsähallitus saanut erityisen esittelijän näiden asioiden käsittelyä varten Metsähallitukseen.

Valtion sahalaitokset.

Siuron sahalaitos.

Siuron sahalaitos alkoi kertomusvuonna 4:nen toimintavuotensa. Edellisessä vuosikertomuksessaan on Metsähallitus tehnyt selvää sahan synnystä mainiten erityisesti, että sahan pääasiallisena tarkoituksena on jalostaa rautatiehallintoa varten puutavaraa niistä kruununmetsistä, jotka sijaitsevat Turun- ja Porin läänin pohjoisimmassa osassa ja joista verrattain hyvät uittovedet, (Kyrösjärven vesistö), johtavat rautatielinjalle Siuron aseman luokse Tampereen—Porin radan varrelle. Saha, jonka rakentaminen aloitettiin vuoden 1904 lopussa, valmistui keväällä 1905, jolloin se lopullisen tarkastuksen jälkeen 28 p:nä huhtikuuta samana vuonna otettiin Metsähallituksen hoidannon alaiseksi.

Sahaa on kertomusvuonna samoinkuin kahtena edellisenäkin vuonna, laajennettu. Metsähallituksen huhtikuussa kertomusvuonna antamien määräyksien mukaan rakennettiin siten sahalle erityinen kuivaushuone erittäinkin höy-

lättävän tavaran kuivattamista varten. Sitäpaitsi rakennettiin sahan koneenkäyttäjälle asuinrakennus. Ikävän sattuman kautta paloi toukokuun 28 päivän edellisenä yönä sahan kaksikerroksinen säilytysvaja, jotenka myös uusi säilytysvajarakennus oli rakennettava. Turvallisuuden tähden rakennettiin sen lisäksi erityinen kellari öljyvarastoa varten, joka siihen saakka oli säilytetty säilytysvajassa. Tulipalossa, jonka otaksutaan aiheutuneen käytetyn trasselin itsesyttymisestä siinä osassa vajaa, joka oli sahan puusepän käytettävissä, turmeltui myös sahan höyläkonemoottori, jotenka uusi 18 hevosvoimainen moottori oli hankittava sijalle. Samoin myös joukko sähkölamppuja, erinäisiä konetarpeita y. m. Puusepälle rakennettiin uusi työvaja erikseen saha-alueen laitaan. Palanut vaja oli palovakuutettu, samoin suuri osa siinä ollutta irtaimistoa.

Kertomusvuoden kuluessa on saha ollut käynnissä yhteensä 376 vuoroa, vastaten 34 päivä- ja yövuoroista viikkoa. Käymättä on saha siis ollut 18 viikkoa, josta ajasta noin 6 viikkoa kului korjaustöihin ja uutisrakennuksiin. Loppuajan tästä eli noin 12 viikkoa oli saha käymättä raaka-aineen puutteen takia.

Sahalaitoksen raaka-ainevarastossa oli kertomusvuoden alussa 3,125 kpl. tukkipuita ja 18,125,0 m³ polttopuita, jonka tavaran raha-arvon oli laskettu nousevan 70,974 m:kaan 95 penniin. Suurin osa tästä määrästä oli maalle nostettu talvisahausta varten, ainoastaan pinempi määrä eli noin 5,000,0 m³ oli vedessä sahalaitoksen tukkisäiliössä. Uutta raaka-ainetta hankittiin kertomusvuoden kuluessa Karvian ja Parkanon hoitoalueista seuraavat määrät:

Karvian hoitoalueesta:

2,976 kpl. tuoretta viallista mänt. sahatukkia à 3: — mk kantor. <i>Smf.</i>	8,928: —
203 » » » kuusista » à 3: — » » »	609: —
44 » kelohirttä » à 2: — » » »	88: —
20,161,0 m ³ polttopuurankoja » à 0: 25 p. m ³ » »	5,040: 25
<hr/>	
Yhteensä kantor. <i>Smf.</i> 14,665: 25	

Parkanon hoitoalueesta:

5,872 kpl. tuoretta viallista mänt. sahatukkia à 3: 50 mk, kantor. <i>Smf.</i>	20,552: —
653 » » » kuusista » à 3: — » » »	2,285: 50
144 » kelohirttä » à 2: — » » »	288: —
46,302,0 m ³ polttopuurankoja » à 0: 25 » » »	11,575: 50
<hr/>	
Yhteensä kantor. <i>Smf.</i> 34,701: —	

Kaikkiaan siis 8,848 kpl mäntytukkia, 856 kpl kuusitukkia, 188 kelohirttä ja 66,463 m³ polttopuurankoja, josta puutavarasta suoritettu kantorahoja mainituille hoitoalueille yhteensä 49,366 m:kaa 25 penniä.

Näiden puumäärien hakkuu- ja vetokustannukset nousivat Karvian hoitoalueessa Sm:kaan 20,530:60 ja Parkanon hoitoalueessa Sm:kaan 41,617:50 eli yhteensä Sm:kaan 62,148:10. Otaksamalla että 1 kuorittu saahirsi ja 1 m³ polttopuurankoja ovat hakkuu- ja vetokustannuksiin nähden samanarvoiset nousivat edellämäinittut kustannukset yksilöä kohti Sm:kaan 0:81.

Verrattain kuiva kevät ja siitä johtuva veden puute aikaansai sen, että sahalaitykselle uitettavien puiden uitto kävi hitaasti, josta myös johtui että uittokustannukset tulivat kertomusvuonna entistä kalliimmiksi. Uitto aloitettiin huhtikuun 30 päivänä, mutta vasta lokakuun 9 p:nä saapuivat viimeiset lautat tuon 10 peninkulmaa pitkän uittomatkan päähän Siuroon. Uittoon käytettiin tällä ajalla työpalkkoina Smk 131,378:30, johon lisäksi vielä tuli ranta- ja ruuhivuokria Smk 2,125:25 sekä erinäisiä muita maksuja (uitonvalvonta y. m.) Smk 18,191:95, jotenka kaikkiaan uittokustannuksia Smk 151,695:50, joka määrä tekee uitettua sahapölkkyä kohti noin Smk 1:06 ja uitettua m³:ä polttopuita kohti noin Smk 2:12.

Mitä sahassa käytetyn puutavaran valmistamis- ja jalostamiskustannuksiin tulee, olivat ne kertomusvuonna jokseenkin saman suuruisia kuin edellisenäkin vuotena. Kertomusvuonna oli vielä käytännössä sahan vanha raamilaitos, joka vasta seuraavana sahauskautena, v. 1909, vaihdettiin uuteen tehokkaampaan, jonka jälkeen myös sahaus on käynyt halvemmaksi. Vuoden kuluessa valmistettiin ja myytiin sahalaityksesta seuraavat määrät valmista tavaraa.

Pelkkoja- ja parruja	13,849,6	juoksumetriä	Smk 12,525:80
Lankkuja- ja battensia	110,511,9	»	» 43,666:50
Lautoja	424,756,4	»	» 43,951:07
Hylkysahatavaraa	17,569	kpl.	» 7,621:08
Rakennushirsiä	11,544,2	juoksumetriä	» 10,510:54
Ratapölkkyjä	1,788	kpl.	» 3,996:40
Halkoja	26,751	m ³	» 109,668:90
Rimahalkoja	2,427	»	» 3,278:93
Hiomopuita	3,078	»	» 15,395:13
Vuorausriipoja	515,7	juoksumetriä	» 34:04
Pintalautoja	154	m ³	» 308:--
Sahajauhoja	2,5	vaununlastia	» 28:25
Muita puunjätteitä	—	»	» 1,077:23

Yhteensä arvo Smk 252,061:87

Sahalaityksen hinnat kertomusvuonna näkyvät seuraavasta hintaluettelosta. Vuoden lopussa kohotti Metsähallitus, kuten luettelosta näkyykin, hinnat noin 10%:lla syystä että hankkimiskustannukset, eritoten uittokustannukset, olivat käyneet kalliimmiksi:

<i>Pelkat ja Parrut:</i>	4" × 4"	j. metriltä	$\frac{1}{1}-\frac{1}{9}$	08 Smk 0:	40, $\frac{1}{9}-\frac{31}{12}$	08 Smk 0:	44
»	» × 5"	»	»	»	0:51	»	» 0:56
»	» × 6"	»	»	»	0:60	»	» 0:67
»	» × 7"	»	»	»	0:75	»	» 0:83
»	» × 11"	»	»	»	—	»	» 2:—
»	» × 12"	»	»	»	—	»	» 2:25
»	4 $\frac{1}{4}$ " × 5 $\frac{1}{4}$ "	»	»	»	0:56	»	» 0:62
»	4 $\frac{1}{2}$ " × 4 $\frac{1}{2}$ "	»	»	»	0:51	»	» 0:56
»	» × 5"	»	»	»	0:57	»	» 0:63
»	» × 6"	»	»	»	—	»	» 0:76
»	» × 6 $\frac{1}{2}$ "	»	»	»	0:75	»	» 0:83
»	» × 8 $\frac{1}{2}$ "	»	»	»	1:05	»	» 1:16
»	5" × 5"	»	»	»	0:64	»	» 0:70
»	» × 6"	»	»	»	0:75	»	» 0:83
»	» × 7"	»	»	»	—	»	» 0:99
»	» × 8"	»	»	»	—	»	» 1:15
»	» × 12"	»	»	»	—	»	» 2:50
»	5 $\frac{1}{4}$ " × 6 $\frac{1}{4}$ "	»	»	»	0:84	»	» 0:92
»	» × 6 $\frac{1}{2}$ "	»	»	»	0:92,2	»	» 1:02,2
»	6" × 6"	»	»	»	0:97	»	» 1:07
»	» × 7"	»	»	»	1:12	»	» 1:23
»	» × 8"	»	»	»	1:30	»	» 1:43
»	7" × 7"	»	»	»	1:30	»	» 1:43
»	» × 8"	»	»	»	1:54	»	» 1:69
»	» × 9"	»	»	»	1:73	»	» 1:90
»	» × 10"	»	»	»	1:93	»	» 2:12
»	8" × 8"	»	»	»	1:77	»	» 1:95
»	» × 9"	»	»	»	1:19	»	» 2:19
»	» × 10"	»	»	»	2:20	»	» 2:42
»	» × 11"	»	»	»	2:54	»	» 2:79
»	9" × 9"	»	»	»	2:23	»	» 2:45
»	» × 10"	»	»	»	2:49	»	» 2:74
»	» × 11"	»	»	»	2:86	»	» 3:15
»	» × 12"	»	»	»	3:30	»	» 3:63
»	10" × 10"	»	»	»	2:75	»	» 3:03
»	» × 11"	»	»	»	3:19	»	» 3:51
»	» × 12"	»	»	»	3:70	»	» 4:07
»	11" × 11"	»	»	»	3:50	»	» 3:85
»	» × 12"	»	»	»	4:07	»	» 4:48
»	12" × 12"	»	»	»	4:40	»	» 4:84

<i>Pelkat ja Parrut:</i>	12" × 13"	j. metriltä $\frac{1}{1}$ — $\frac{1}{9}$	08 Smk 4: 82,	$\frac{1}{9}$ — $\frac{31}{12}$	08 Smk 5: 30
»	» × 14"	»	»	5: 23	» 5: 78
<i>Lankut ja battensit:</i>	2" × 4"	»	»	0: 16,4	» 0: 18
»	» × 5"	»	»	0: 20,7	» 0: 22,8
»	» × 6"	»	»	0: 25,8	» 0: 28,4
»	» × 7"	»	»	0: 30	» 0: 33
»	» × 8"	»	»	0: 34,4	» 0: 37,8
»	» × 9"	»	»	0: 39,5	» 0: 43,5
»	» × 10"	»	»	0: 43,8	» 0: 48,2
»	» × 11"	»	»	0: 48	» 0: 52,8
»	» × 12"	»	»	0: 52,4	» 0: 57,6
»	2 $\frac{1}{2}$ " × 4"	»	»	0: 22,3	» 0: 24,5
»	» × 5"	»	»	0: 28	» 0: 30,8
»	» × 6"	»	»	0: 33,6	» 0: 37
»	» × 7"	»	»	0: 39,1	» 0: 43
»	» × 8"	»	»	0: 44,9	» 0: 49,4
»	» × 9"	»	»	0: 50,4	» 0: 55,4
»	» × 10"	»	»	0: 56,2	» 0: 61,8
»	» × 11"	»	»	0: 61,7	» 0: 67,9
»	» × 12"	»	»	0: 67,2	» 0: 73,9
»	3" × 4"	»	»	0: 26,8	» 0: 29,5
»	» × 5"	»	»	0: 33,7	» 0: 37,1
»	» × 6"	»	»	0: 45,1	» 0: 41
»	» × 7"	»	»	0: 47,7	» 0: 52,3
»	» × 8"	»	»	0: 54,7	» 0: 60,2
»	» × 9"	»	»	0: 68,5	» 0: 62,3
»	» × 10"	»	»	0: 69,4	» 0: 76,3
»	» × 11"	»	»	0: 76,3	» 0: 83,9
»	» × 12"	»	»	0: 83,1	» 0: 91,4
<i>Laudat:</i>	$\frac{3}{4}$ " × 4"	»	»	0: 05,7	» 0: 06,3
»	» × 4 $\frac{1}{2}$ "	»	»	0: 06,5	» 0: 07,1
»	» × 5"	»	»	0: 07,2	» 0: 07,9
»	» × 6"	»	»	0: 08,8	» 0: 09,5
»	» × 7"	»	»	0: 10	» 0: 11,0
»	1" × 3"	»	»	0: 05,7	» 0: 06,3
»	» × 4"	»	»	0: 07,5	» 0: 08,3
»	» × 4 $\frac{1}{2}$ "	»	»	0: 08,5	» 0: 09,4
»	» × 5"	»	»	0: 09,5	» 0: 10,5
»	» × 6"	»	»	0: 11,8	» 0: 13
»	» × 7"	»	»	0: 13,9	» 0: 15,3

<i>Laudat:</i>	1" × 8" j. metriltä	$\frac{1}{1}-\frac{1}{9}$ 08 Smk 0:	15,7,	$\frac{1}{9}-\frac{31}{12}$ 08 Smk 0:	17,3
»	» × 9"	»	»	0: 18,1	» 0: 19,9
»	» × 10"	»	»	0: 20,8	» 0: 22,9
»	» × 11"	»	»	0: 22,2	» 0: 24,4
»	» × 12"	»	»	0: 24,1	» 0: 26,5
»	1 $\frac{1}{4}$ " × 4"	»	»	0: 09,6	» 0: 10,6
»	» × 5"	»	»	0: 12	» 0: 13,2
»	» × 6"	»	»	0: 15,4	» 0: 16,9
»	» × 7"	»	»	0: 17,9	» 0: 19,7
»	» × 8"	»	»	0: 20,6	» 0: 22,7
»	» × 9"	»	»	0: 23,4	» 0: 25,7
»	» × 10"	»	»	0: 25,8	» 0: 28,4
»	» × 11"	»	»	0: 28,3	» 0: 31,1
»	» × 12"	»	»	0: 30,8	» 0: 33,9
»	1 $\frac{1}{2}$ " × 4"	»	»	0: 11,9	» 0: 13,1
»	» × 5"	»	»	0: 15	» 0: 16,5
»	» × 6"	»	»	0: 18,5	» 0: 20,4
»	» × 7"	»	»	0: 21,5	» 0: 23,7
»	» × 8"	»	»	0: 24,7	» 0: 26,2
»	» × 9"	»	»	0: 28	» 0: 30,8
»	» × 10"	»	»	0: 31,2	» 0: 34,3
»	» × 11"	»	»	0: 35,2	» 0: 38,7
»	» × 12"	»	»	0: 37,3	» 0: 41,0
<i>Hylkytavara:</i>	$\frac{3}{4}$ "	kappaleelta	»	0: 25	» 0: 28
»	1"	»	»	0: 30	» 0: 33
»	1 $\frac{1}{4}$ "	»	»	0: 37	» 0: 41
»	1 $\frac{1}{2}$ "	»	»	0: 45	» 0: 50
»	2"	»	»	0: 66	» 0: 73
»	2 $\frac{1}{2}$ "	»	»	0: 82	» 0: 90
»	3"	»	»	0: 98	» 1: 08
<i>Rakennushirsii:</i>	juoksumetriltä	»	»	0: 85	» 0: 94
<i>Ratapölkkyjä:</i>	2,5 mtr. pituisilta	»	»	2: —	» 2: 20
»	2,75 »	»	»	2: 20	» 2: 40
<i>Polttopuita:</i>	kuutiometriltä	»	»	3: 90	» 4: 30
<i>Rimahalkoja:</i>	»	»	»	1: 25	» 1: 38
<i>Pintalarvoja:</i>	»	»	»	2: —	» 2: 20
<i>Sahapuruja:</i>	vaununlastilta	»	»	15: —	» 16: 50

Mainitsemista ansainnee vielä että valtionrautatiet ovat edelleenkin vaatineet aivan täysisärmäistä tavaraa, jotenka kaikki heille luovutettu puutavara on

tässä suhteessa ollut parasta laatua luokassaan, mutta mikä seikka toiselta puolen aikaansaa sen, että raaka-ainetta menee jalostettaessa enemmän hukkaan ja että valmistuskustannukset ja lopullinen hinta käyvät suhteellisesti kalliimmiksi.

Sahalaitoksen *menot ja tulot* käyvät lähemmin selville seuraavasta luetelosta.

Menot

Kassakirjasta puutavaratilille vietyjä menoja.

Hakkuu ja vetokustannukset:

Karvian hoitoalueessa	Smk	20,530: 60	
Parkanon »	»	<u>41,617: 50</u>	62,148: 10

Lauttauskustannukset:

Työpalkkoja	Smk	131,378: 30	
Ranta- ja ruuhivuokria	»	<u>2,125: 25</u>	133,503: 55

Yhteisiä hakkuu- ja lauttauskustannuksia:

Talvivetoteitten ylläpito, uittonäreet y. m.			6,429: 25
--	--	--	-----------

Valvontakustannukset:

Hakkuu- ja lauttauspäämiehille	Smk	11,762: 70	
Päällysmiehille Siurossa	»	<u>3,880: 75</u>	15,643: 45

<i>Puitten maallenostokustannukset</i>			4,793: 60
--	--	--	-----------

Sahan käyttö- ja hoitokustannukset:

Työpalkkoja Siurossa	Smk	55,605: 35	
Hoitokustannukset	»	9,884: 74	
Metsänhoitomiesten palkat	»	<u>11,710: 51</u>	77,200: 60

Sekalaisia kustannuksia:

Palovakuutus	Smk	1,317: 10	
Ulosteot (tierasitus)	»	525: 05	
Konttorin vuokra	»	300: —	
Rahteja	»	364: 45	
Postimaksuja	»	53: 96	
Lääkärin palkka- ja sairasapu	»	<u>266: 15</u>	2,826: 71

Yhteensä Smk 302,545: 26

Kassakirjasta kiinteimistön ja irtaimiston tilille vietyjä menoja.

<i>Uusi 18 hev. moottori</i>	Smk	1,265: —
<i>Kalustokustannukset</i>	»	5,375: 71

Uudet rakennukset:

Koneenkäyttäjien rakennus	Smk	4,950: —	
Kuivaushuone	»	2,180: —	
Säilytysvaja	»	1,500: —	
Öljykellari	»	75: —	
Puusepän vaja	»	103: —	8,808: —
	<u>Yhteensä Smk</u>		<u>15,448: 71</u>

Memorialista puutavaratilille vietyjä menoja.

<i>Virkaikijoiden matkalaskut</i>	Smk	1,320: 98	
<i>Kantorahaa Karvian hoitoalueelle</i>	»	14,665: 25	
<i>Kantorahaa Parkanon hoitoalueelle</i>	»	<u>34,701: —</u>	<u>50,687: 23</u>
	<u>Yhteensä Smk</u>		<u>368,681: 20</u>

Tulot

<i>Myydystä puutavarasta</i> (vert. sivu 81)	Smk	252,061: 87
<i>Myydystä romuraudasta</i>	»	119: 45
<i>Korvaus höyläämisestä:</i>		
Höylätty 144,401 juoksumetriä	»	1,774: 53
<i>Uittomaksua</i>	»	325: —
Palokorvaus palaneesta vajasta irtaimistoinen	»	<u>6,050: —</u>
	<u>Yhteensä Smk</u>	<u>260,330: 85</u>

Kuten edellisestä huomataan ovat sahalaitoksen rahalliset menot rahallisia tuloja kertomusvuonna 108,350 m:kaa 35 penniä suuremmat. Huomattava on kuitenkin että suurimmalla osalla tätä erää oli vastineena sen raakatavaran arvo, joka vuoden kuluessa oli sahalle hankittu, mutta jota ei myöhästyneen uiton takia enään syksyllä ennätetty jalostaa myyntiä varten. Olipa saha kevätkesällä sitäpaitsi saanut raaka-ainetta odottaessa olla käymättä jonkun aikaa. Myöskin on kiinteimistön arvo kuten menoeristä huomataan vuoden kuluessa melkoisesti lisääntynyt. Sahan kirjanpidon mukaan vaikuttavatkin nämät seikat kertomusvuoden tilinpäätöksen eduksi Smk:illa 82,105: 95, jotenka vuoden tappioksi jää ainoastaan Smk 26,244: 40. Jos vielä se vahinko minkä sahalaitos kärsi säilytysvajansa edelläkerrotussa tulipalossa, joka ei tullut täydellisesti palovakuutuksen kautta korvatuksi, vedetään pois (16,370: 70 — 6,050: — = 10,320: 70) jäisi tappioksi Smk 15,923: 70.

Kertomusvuonna toimitetun inventerauksen mukaan nousi sahalaitoksen irtaimiston arvo Sm:kaan 20,955: 55, sekä sen kiinteimistön ja koneiston yhteen-

laskettu arvo Smkaan 110,433: — Vuoden lopussa arvosteltiin osaksi sahalaitoksen tukkisäiliössä, osaksi maalle nostettuna jalostamaton raakatavara ja teki se yhteensä 6,000 kpl. sahalaitoksen ja 34,700 m³ polttopuurankoja arvoltaan yhteensä Smk 140,063: —.

Luodessaan silmäyksen sahalaitoksen toimintaan huomaa, ettei se kertomusvuonna tuottanut rahallista voittoa. Siitä huolimatta voidaan vuoden tuloksia pitää verrattain tyydyttävänä kun ottaa huomioon ne hankaluudet, joita sahalaitoksella on ollut kertomusvuonna kestettävänä. Ja kun luo silmäyksen sahan toimintaan, sen varoihin ja rahallisiin tuloksiin aina sen perustamisesta saakka, huomataan että sahan asema kertomusvuoden lopussa oli verrattain edullinen, kuten seuraava tiliasema osoittaa.

Menoja:

Vuosina 1905—1907	Smk.	747,041: 45	
, 1908—	,	<u>368,681: 20</u>	1,115,722: 65

Tuloja:

Vuosina 1905—1907	Smk.	677,310: 20	
, 1908—	,	<u>260,330: 85</u>	937,641: 05
		Erotus Smk.	178,081: 60

<i>Kun kiinteimistön ja irtaimiston arvo on</i>	Smk.	131,388: 55	
<i>ja sahalli on puutavaraa, jonka arvo on</i>	,	<u>140,063: —</u>	
<i>on sahalli omaisuutta siis yhteensä</i>	Smk.	271,451: 55	— 271,451: 55
ja kun se osa sahan käyttöön myönnettyistä määrärahoista, joka ei vielä ole sahan tulojen kautta korvattu, tekee, kuten edellä on sanottu	Smk.	<u>178,081: 60</u>	
on siis <i>puhdas omaisuus eli säästö</i> sahan toiminnasta vuosina 1905—1908 yhteensä	Smk.		93,369: 95

Sahalaitos alkoi hyvillä edellytyksillä toimintansa v. 1909. Raaka-ainetarasto oli riittävän suuri, uusi raami saatiin vuoden aikana kuntoon ja puutavaran hankinta kävi halvemmaksi kuin koskaan ennen. Seurauksena onkin ollut, kuten Metsähallituksen tiedossa on tätä painettaessa, että sahalaitos vuonna 1909 on tuottanut *puhdasta voittoa Smk. 38,714: 32*, vaikkakin saha mainittunakin vuotena uudistustöiden takia oli käymättä jonkun ajan keväällä.

Sahalaitoksen henkilökunta ja työmiesten lukumäärä oli kertomusvuonna entisellään. *Terveiden tila* työväestön joukossa oli ylipäänsä hyvä. Kaksi lievempää *tapaturmaa* sattui kuitenkin. Toisessa eräs työmiehistä tukinnostossa putosi tukkikelalta loukaten selkensä, josta joutui 2 viikon ajaksi vuoteen

omaksi. Toinen sai kärrästyössä liikaponnistuksesta sisällisen vamman, joka kuitenkin leikkauksen kautta saatiin parannetuksi. Sahalaitoksen kustannuksella on kuten edellisinäkin vuosina työväestöllä ollut vapaa lääkärinhoito, sekä ilmaiseksi lääkkeitä ja siteitä haavoja ja vammoja varten.

Lakoista ei sahalaitos, samoin kuin monet muutkaan teollisuuslaitokset, pääsyt kertomusvuonna vapaaksi. Sahan varsinaiset työmiehet eivät kyllä lakkoon ryhtyneet, vaan sahan uittotyössä työskentelevät uittajat. Lakko kesti 2 viikkoa.

Siuron sahalaitoksen tähänastista toimintaa on pidettävä tyydyttävänä ja syytä on otaksua että saha vuosi vuodelta yhä paremmin tulee täyttämään tehtävänsä. Sahatoimessa saavutettu kokemus osoittaa muuten, että valtio omiksi tarpeiksi ja saadakseen puutavaralle parempaa menekkiä saattaa ainakin jossakin määrin harjoittaa sahateollisuutta. Metsähallituksen toimesta omistaa valtio nyttemmin myös toisen sahalaitoksen, jonka toiminnasta kertomusvuonna tehdään selvää seuraavassa.

Kevätniemen sahalaitos.

Talvella 1907—1908 leimattiin ja hakattiin Jongunjoen hoito-alueesta Kuopion läänin tarkastuspiirissä Joensuun—Nurmeksen rautatierakennuksen tarpeita varten 1,765 kpl. sahapuuta sekä 71,227 muuta vikanaista puuta, jotka puutavarat sittemmin uitettiin Lieksan jokea myöten Pielisjärvelle. Kun näiden puiden valmistaminen ratapölkkyiksi ja muuksi sahatavaraksi oli tehtävä metsähallinnon puolesta, vuokrasi Metsähallitus vuokrasopimuksella $2\frac{4}{4}$ — $30/5$ 1908 Osakeyhtiö Pankakoskelta Kevätniemen sahan Pielisjärven pitäjässä Lieksan joen suussa. Sahan vastaanotto tapahtui kesäkuun 20 p:nä, mutta jo sitä ennen oli metsähallinnon puolesta sahan viereiseen lahteen varustettu tukki-varastopaikka. Sahaaminen aloitettiin heinäkuun 3 p:nä aluksi ainoastaan päivävuoroilla, mutta heinäkuun 20 p:stä ulotettiin sahaaminen myös yövuoroihin, jota menoa jatkettiin lokakuun viimeiseen päivään, josta päivästä sahattiin taas vuoden loppuun ainoastaan päivävuoroilla.

Edellämainitun yhteensä 72,992 runkoa käsittävän raaka-aine-tarpeen hakkuu- ja vetokustannukset Jongunjoen hoitoalueessa nousivat 70,839 mkaan 95 penniin eli noin Smk. 0: 97 runkoa kohti. Uittokustannukset, siihen luettuna myös rantavuokrat y. m., nousivat 29,913 mkaan 85 penniin eli pölkkyä kohti (104,015 kpl.) noin Smk. 0: 28.

Kertomusvuonna valmistettiin sahalaitoksessa seuraavat määrät saha- y. m. puutavaraa:

Lankkuja	2,660,3	j. m.	à 0: 450—0: 983	Smk.	1,011: 60
Battensia	75,780,4	»	» 0: 128—0: 545	»	16,653: 91
Lautoja	328,358,3	»	» 0: 055—0: 370	»	35,836: 47
Listoja	11,479,8	»	» 0: 021—0: 132	»	938: 98
Hylkytavaraa	77,013,5	»	» 0: 050—0: 092	»	3,973: 26
Parruja	6,733,1	»	» 0: 360—1: 650	»	6,953: 12
Rakennushirsiä	7,605,0	»	» 0: 75	»	5,703: 75
Sahatukkia	3,349	kpl.	» 0: 25—4: 40 j. m.	»	15,134: 77
Halkoja ja rimoja	8,300,0	m3	» 1: 25—2: 50	»	12,000: —
Aitauspylväitä	742	kpl.	» 0: 40	»	296: 80
Vaihteratapölkkyyä	2,231,2	j. m.	» 0: 60	»	1,338: 72
Rätapölkkyyä (2,5 m.)	52,000	kpl.	» 1: 50	»	78,000: —
				Yhteensä Smk.	177,841: 38

Kaikkiaan on sahassa kertomusvuonna sahattu 328,358,5 juoksumetriä hirsiä vastaten noin 43,200 pölkkyyä. Vuoteen 1909 jäi varastoon vielä raakataavaraa sahaamatta 421,947,5 juoksumetriä vastaten noin 53,386 pölkkyyä, arvoltaan 65,622: 63 mkaa.

Menot sahailaitoksen liikkeessä:

<i>Leimauuskustannukset</i>		Smk.	978: 25
<i>Halkoa- ja vetokustannukset</i>		»	88,195: 25
<i>Uittokustannukset:</i>			
Työpalkkoja	Smk.	29,028: 85	
Rantavuokria y. m.	»	885: —	29,913: 85
<i>Sahauskustannukset</i>			53,507: 80
<i>Paalutuskustannukset:</i>			
Paaluja sahan tukkimakasiinissa			1,885: 90
<i>Kalustokustannukset</i>			7,848: 83
<i>Sahaustarvekustannukset</i>			5,043: 31
<i>Sahan vuokratkustannukset:</i>			
Ajalta 1/6—1/9 08	Smk.	2,500: —	
» 1/9—1/12 08	»	2,500: —	5,000: —
<i>Metsänhoitomiesten palkat</i>			4,037: 47
<i>Lautatarhan palovakuutusmaksut</i>			995: 50
<i>Sahan konttorin vuokra</i>			210: —
<i>Rahtimaksuja</i>			48: 86
<i>Sekalaisia menoja</i>			2,003: 29
		Smk.	199,668: 31

Sahalle hankittujen puiden kantorahat Jongunjoen hoitoalueelle:

1,765 kpl. sahapuuta à 3:75	Smk. 6,618:75	
71,227 » viallista puuta à 0:75	» 53,420:25	60,039:—
		<hr/>
	Yhteensä Smk.	259,707:31

Menoista on Smk. 166,444:82 suoritettu Jongunjoen hoitoalueen kassasta, Smk. 13,333:78 jo v. 1907. Loput menoeristä on suoritettu sahan kassasta.

Puheenaolleita menoja vastaa *tulopuoella* sivulla 89 luetellun, vuoden kuluessa valmistetun tavararan arvostettu arvo Smk. 177,841:38, varastossa löytyvän valmistamattoman raakatavaran arvo Smk. 82,977:93 ynnä sahalle hankitun kaluston ja muiden tarpeiden arvo Smk. 9,476:37. Huomattava on että vaikkakin Joensuun—Nurmeksén radan rakennushallinto vuoden kuluessa käytti varastosta muun muassa 20,079 kpl. 2.5 m. pituisia ratapölkkyjä, 618 kpl. vaihderatapölkkyä y. m., rakennushallintoa ei vielä kertomusvuoden aikana velottu näistä luovutuksista, syystä että sahalla tahdottiin, tärkemman ja varmemman hinnan määrittelemisen pohjaksi, tehdä ensin pitempiaikaisia laskelmia sahaustuloksista. Jongunjoen hoitoalueen kassasta suoritettut hankkimiskustannukset Smk. 166,444:82 ovat kuitenkin debiteeratut korvausrahoina sanotun hoitoalueen joulukuun luovutusilmoituksessa. Panemalla inventeerauksessa vuoden lopussa valmistetulle tavaralle ne jotakuinkin alhaiset yksikköhinnat, jotka edellä on (sivulla 89) valmistettujen tavaramäärien rinnalle merkitty, saatiin vuoden lopussa sahan tilasta seuraava inventaario:

Vuoden lopussa oli sahalla

1. Valmistettua tavaraa	Smk. 177,841:38
2. Raakatavaraa:	
a) säiliössä	Smk. 65,622:63
b) hakattu syystalvella 1908	» 17,355:30
3. Kalustoa, 20% poistolla	6,279:06
4. Trukkisäiliön <i>ducd'albit</i> , 10% poistolla	1,697:31
5. Öljy- y. m. varasto	1,500:—
	<hr/>
	Smk. 270,295:68

Vuoden menot:

1. Varsinaiset menot	199,668:31
2. Kantorahat Jongunjoen hoitoalueelle	60,039:—
	<hr/>
	Smk. 259,707:31

Puhdas omaisuus:

Sahalla oli siis *puhdasta omaisuutta Smk. 10,588: 37*. (Kahden edellämaitun loppusumman ero: 270,295: 68—259,707: 31 = 10,588: 37).

Kuten edellä on kerrottu oli Metsähallitus aluksi ainoastaan vuokrannut Kevätniemen sahan. Vuokrasopimus, joka oli tehty kolmeksi vuodeksi, lukien 15 p:stä toukokuuta 1908, sisälsi kumminkin senkaltaisen määräyksen, että valtiolla oli oikeus vuokrakauden aikana 75,000: — mkan hinnasta lunastaa itselleen sahan rakennuksineen ynnä siihen kuuluvine alueineen. Kun metsähallinnolla ei ollut mitään mahdollisuutta saada ostaa muuta varastopaikkaa Lieksanjoen suulla ja kun puheenalaisella sahalli oli sängen edullinen asema hyvän uittoveden ja pian valmistuvan rautatielinjan luona ja kruunu läheisyydessä omistaa melkoisia metsäalueita, joista puutavaranhankintaa valtionrautateitä varten verrattain helposti voidaan toimittaa, ja kun sitäpaitsi sahalli toimitettu arvioiminen osoitti sahan alueineen edustavan korkeampaa arvoa (98,989 mk. 10 p:ää) kuin mihinkä sovittu kauppasumma (75,000: — mk.) nousi, teki Metsähallitus 13 p:nä tammikuuta 1909 Keis. Senaattiin esityksen että valtio ostaisi A. B. Pankakoskelta puheena olleen sahan 75,000: — mkan hinnasta, johon esitykseen Senaatti 26 p:nä samaa tammikuuta suostuihin. Sahan jouduttua metsähallinnon huostaan, on sitä jonkun verran laajennettu, uusia rakennuksia rakennettu, koneita hankittu, sekä esitys tehty erityisen sivuraiteen johtamisesta sahalle.

Muuten on Metsähallitus ryhtynyt toimenpiteisiin erittäinkin halkolaitosten perustamiseksi myös eräisiin muihinkin paikkoihin kruununmetsien läheisyyteen. Niinpä toimii tätä painettaessa jo Sukevan aseman luona pienempi sahalaitos, johon raakatavara hankitaan Iisalmen hoitoalueesta. Myös Lestin hoitoalueeseen on aikomuksena perustaa halkolaitos.

Tulot ja menot.

Valtion *debiteeratut tulot* Suomen kruununmetsistä nousivat kertomusvuonna *9,267,922 markkaan 11 penniin*. *Rahalliset tulot* (1 osasto, III luku, 1 mom.) nousivat taas *9,228,704 markkaan 23 penniin*. Kertomusvuonna maksutta luovutettujen metsäntuotteiden debiteerattu arvo (vertaa siv. 69) sekä sellaiset metsähallinnon saatavat, joita köyhyyden takia ei ole erinäisiltä pienemmiltä ostajilta saatu perityiksi, muodostavat mainittujen tulosummien eroituksen eli kirjanpidossa huomatu n. s. lyhennyserän, Smk. 39,217: 88.

Metsähallinnon *tileissä huomattut menot* samalta ajalta nousevat 2,948,425 mk:aan 50 penniin, taikka, jos ottaa huomioon ainoastaan kruununmetsäin hoi-

toon ja hallintoon kuuluneita menoja, 2,486,341 markkaan 75 penniin. Edelliseen summaan sisältyy nimittäin myös erinäisiä kruununmetsien hoidon ulkopuolella käytettyjä menoeria, kuten menot metsänhoito-opetukseen, metsänhoitonneuvojan, sotilas- ja kirkollisvirkatalo-metsänhoitajien palkat ja matkakustannukset, metsämaiden ostoa varten valtiolle käytetyt rahamäärät y. m. kustannuksia. Huomauttaa sopii kuitenkin metsämaiden ostoon käytetyistä menoeristä, ettei niitä ole varsinaisina menoina pidettävä, koska niitä vastaa, kruunulle lisää tulleen omaisuutena, ostettujen metsämaiden arvo. Metsämaiden ostoon on kertomusvuonna käytetty 300,000: — mkaa. Epäjohdonmukaisuutena on myös erityisesti pidettävä että metsähallinnon tilejä rasitetaan menoilla kruunun virkatalojen metsänhoitoon, kun kerran kaikki tulot näistä virkataloista huomataan asianomaisten kuvernöörien tilityksissä.

Jos ottaa huomioon debiteeratut tulot ja metsähallinnon tileissä huomattut kaikki menot, olisi *puhdas säästö* kertomusvuonna 6,319,496 markkaa 61 penniä. Jos laskee säästöerän rahallisten tulojen mukaan nousee se 6,280,278 markkaan 73 penniin. Jos tuloeristä taas vetää pois yksinomaan kruununmetsien hoitoon ja hallintoon käytetyt menot tekevät vastaavat säästöerät *Smk. 6,781,580: 36* ja *Smk. 6,742,362: 48*.

Seuraavilla sivuilla 94—97 oleva Metsähallituksen tilinpäätösilmoitus vuodelta 1908 antaa lähemmän selvityksen Metsähallituksen menoista ja tuloista kertomusvuonna.

**METSAHALLITUKSEN TILINPÄÄTÖS-
ILMOITUS VUODELTA 1908.**

P. L.	Luku.	Mom.		Valtion tu- lo- ja meno- arvion mu- kaan.		Vuositilin mukaan.	
				Smk.	p.	Smk.	p.
				Varsinainen Valtion			
				Menoja.			
6	VII	1	Satunnaisia yleisiä tarpeita varten Valtiovaraintoimituskun- nan käytettäväksi			296	65
7	II	1	Metsähallitus, palkkauksia	125,100	—	124,899	88
»	II	2	S:n, tarverahoja	15,500	—	15,500	—
»	II	3	S:n, puhtaaksikirjoitus	6,825	—	6,824	94
»	II	4	Ylimetsänhoitajat, metsänhoitajat ja metsäpäälyismiehet, palkkauksia	482,600	—	445,416	58
»	II	5	Metsänhoidonneuvojat, palkkauksia	8,500	—	8,166	63
»	II	6	Metsäkassöörit, - s:n	50,000	—	47,006	34
»	II	7	Metsänvartijat ja työnjohtajat, palkkauksia	230,000	—	197,117	80
»	II	8	Evon metsänhoito-opisto, .. s:n	17,900	—	12,683	28
»	II	9	S:n, tarverahoja	4,700	—	4,700	—
»	II	10	S:n, polttopuut	1,500	—	1,115	25
»	II	11	S:n, uudisrakennus- ja korjauskustan- nuksia	2,500	—	2,500	—
»	II	12	Metsänvartijakoulut, palkkauksia	37,660	—	37,660	—
»	II	13	S:n, ruokarahoja	40,260	—	40,076	—
»	II	14	S:n, vaatetusapua	3,900	—	3,870	—
»	II	15	S:n, sekalaisia menoja	37,525	—	22,924	69
»	II	16	Erinäisiä metsähallinnon menoja	780,000	—	692,229	04
»	II	17	Matkakustannuksia metsänhoitolaitoksessa	85,400	—	78,220	51
»	II	18	Kruunulle jaettujen tienosuuksien kunnossapito	40,800	—	40,763	92
»	II	19	Veroa kruunulle ostetuista metsämaista	3,100	—	3,100	—
»	II	20	Valtionrautateille ja muille valtionlaitoksille tarpeellisten puutavarain hankinta	850,000	—	814,876	85
»	II	21	Sekalaisia määrärahoja	10,250	—	10,250	—
»	III	1	Virkatalojenmetsänhoitajat, palkkauksia	21,520	—	18,000	02
»	III	3	Metsänjakokustannuksia virkataloilla			9,423	74
»	III	4	Puiden leimaaminen, kuutiominen ja luovutus			906	94
»	III	8	Matkakustannuksia			57	20
»	IV		Satunnaisia yleisiä tarpeita varten Kamaritoimituskunnan käytettäväksi			759	—
14	III	1	Korjaus- ja undisrakennuskustannuksia			9,073	23
				Siirto		2,648,418	49

Osasto.	Luku.	Mom.	Vuositilin mukaan.				
			Smk.	p.	Smk.	p.	
					1,799,235	72	
tulo- ja menoarvio.							
Tuloja.							
1	III	1	<i>Tuloja kruununmetsistä:</i>				
			1/1	Puitten hintoja.....	8,178,369	16	
			1/2	Vuokria	18,824	18	
			1/3	Laidunmaksuja	5,580	45	
			1/4	Torpanveroja	56,405	78	
			1/5	Latvainkarsimiskorvauksia	81,881	28	
			1/6	Hakkuunvalvontakorvauksia	99,067	25	
			1/7	Puitten hintain korkoja	117,982	29	
			1/8	Sekalaisia tuloja	38,300	77	
			1/9	Korvaus valtionlaitoksille luovutettujen puumäärien hankkimiskustannuksista	1) 632,293	07	
					9,228,704	23	
»	IV	1		<i>Valtiorahaston korkoja</i>		123 39	
4	III	1		<i>Senttonaalit</i>		3,112 78	
»	IV	1		<i>Karttapaperin tarkastusmaksua</i>		233 52	
»	IV	2		<i>Sotilashuonemaksua</i>		192 —	
»	IV	3		<i>Vaivais- ja työhuonemaksua</i>		486 88	
6	XV	1		<i>Valtiorahaston satunnaisia tuloja</i>		500 —	
					Siirto	11,032,588	52

1) Tähän erään sisältyy myös Siuron sahalaitoksesta luovutettujen puumäärien arvo.

Edellä olevasta tilinpäätösilmoituksesta käy selville kruununmetsistä saattujen *rahallisten* tulojen erittely. Kertomusvuonna *debiteerattujen* tulojen (1. Ost. III. 1) erittely on sitävastoin seuraava:

Puitten hintoja	8,213,009: 23	tehden 89,3 %	kaikista debit. tuloista
Vuokria	18,902: 48	> 0,2	>
Laidunmaksuja	5,596: 65	> 0,1	>
Torpanveroja	58,889: 09	> 0,8	>
Latvainkarsimiskorvauksia	81,881: 28	> 0,9	>
Hakkuunvalvontakorvauksia	99,067: 25	> 0,1	>
Puitten hintain korkoja	117,982: 29	> 1,3	>
Sekalaisia tuloja ¹⁾	40,300: 77	> 0,4	>
Korvaus valtionlaitoksille luovutettujen puumää- rien hankkimiskustan- nuksista ²⁾	632,293: 07	> 7,1	>
Yhteensä 9,267,922: 11			

Debiteeratut tulot olivat kertomusvuonna 666,425 markkaa 09 penniä, 6,7 %, pienemmät kuin vuonna 1907 (Smk. 9,934,347: 20). Samoin olivat rahalliset tulot 428,810 markkaa 41 penniä pienemmät kuin v. 1907 (Smk. 9,657,514: 64).

Metsähallinnon menot kertomusvuonna, Smk. 2,948,425: 50, olivat Smk. 723,349: 67 eli 32,5 % suuremmat kuin menot vuonna 1907 (Smk. 2,225,075: 83). Suurimman menoerän kertomusvuoden tileissä muodostaa, kuten erittelyssä sivulla 94 huomataan 7. P. L. II: 20 mom. eli *kustannukset valtionrautateille luovutettujen puumäärien hankkimisesta*, jotka kustannukset nousevat 814,876 markkaan 85 penniin, tehden 27,7 % kaikista menoista yhteensä. Tämän jälkeen seuraa järjestyksessä 7. P. L. II: 16 mom. eli *varsinaisiin metsänhoitotöihin ja metsien käyttöön kuluneet menot*, Smk. 692,229: 04 eli noin 23,5 % koko menomäärästä. Viimemainittu menoerä, Smk. 692,229: 04 jakaantuu kertomusvuonna seuraavalla tavalla alaryhmiinsä:

7. P. L. II: 16 A. <i>Leimauskustannuksia</i>	Smk. 57,315: 25, tehd. 8,3 %	koko mom.
> B. <i>Latvainkarsimiskustan-</i> <i>nuksia</i>	> 81,976: 81	> 11,8 >
> C. <i>Hakkuunvalvontakus-</i> <i>tannuksia</i>	> 101,493: 42	> 14,7 >

¹⁾ Sekalaiset tulot ovat tuloja senkaltaisista sivutuottoista kuin kivistä, sorasta, turpeista, sammalista, jäkälästä y. m.

²⁾ Tähän erään sisältyy myös Siuron sahalaitoksesta luovutettujen puumäärien arvo.

7. P. L. II: 16 D.	<i>Metsänraivaus-, puhdistushakkuu-, kylvö- ja istutuskustannuksia</i>	Smk. 27,191: 45	tehd. 3,9 %	koko mom.
»	E. <i>Apuharvennuskustannuksia</i>	40,581: 43	5,9	»
»	F. <i>Metsänarvioimis- ja puitten lukemiskustannuksia</i>	27,045: 77	3,5	»
»	G. <i>Metsänjako- ja metsänhoidonjärjestelykustannuksia</i>	103,094: 07	14,9	»
»	H. <i>Rajainavaamiskustannuksia</i>	6,621: 46	1,0	»
»	I. <i>Teitten ja siltain tekokustannuksia</i>	33,495: 94	4,8	»
»	J. <i>Ushotuille miehille maksettuja palkkioita</i>	1,368: 42	0,2	»
»	K. <i>Ylimääräisiä palkkauksia</i>	65,179: 52	9,6	»
»	L. <i>Lauttauskustannuksia</i> ¹⁾	21,535: 51	3,1	»
»	M. <i>Ylimääräisiä vartiomiskustannuksia</i>	21,647: 35	3,2	»
»	N. <i>Kustannuksia rakennustöihin</i>	60,200: 55	8,7	»
»	O. <i>Erinäisiä kustannuksia</i>	43,482: 09	6,4	»

Yhteensä Smk. 692,229: 04

Edellälueteltuja alaryhmiä tarkastaessa huomaa että suurin menoerä on, kuten odottaa saattaakin, Litt. G. kohdalla, eli metsänjako- ja metsänhoidonjärjestelykustannukset Smk. 103,094: 07. Seuraa sitten järjestyksessä hakkuunvalvontakustannukset Smk. 101,493: 42 ja latvainkarsintakustannukset Smk. 81,976: 81. Metsänraivaus-, puhdistushakkuu-, kylvö- ja istutuskustannukset sekä apuharvennuskustannukset nousevat yhteensä Smkaan 67,772: 88, rakennuskustannukset Smkaan 60,200: 55 ja leimaamiskustannukset Smk. 57,315: 25.

7. P. L. II: 16 ja 20 momentit muodostavat yhteensä metsähallinnon varsinaisen liikepääoman, jonka avulla kaikki metsätyöt, puutavaranhankinta, puiden leimaaminen, hakkuiden valvonta y. m. suoritetaan. Seuraava määrä *päivä töitä* on kertomusvuonna suoritettu mainittuja menomomenteja rasittamalla:

¹⁾ Pääasiallisemmat lauttauskustannukset (valtionlaitoksille hankittavien puiden) ovat huomattut 7. P. L. II: 20 mom. kohdalla.

12,466,1	»	päivätyötä puitten leimaamiseen.
26,130,9	»	latvain karsimiseen ja hakkuualojen perkaamiseen.
28,577,7	»	hakkuunvalvontaan.
222,676,7	»	puiden hankintaan valtionrautateille.
3,381,5	»	metsänarvioimiseen.
14,399,7	»	metsänhoidontarkastus- ja jakotöihin.
5,123,6	»	metsänviljelystoimiin.
9,556,9	»	apuharvennuksiin.
10,846,6	»	teitten ja lauttausväyläin kuntoonpanemiseen.
2,209,0	»	rajainkäyntitöihin.
7,615,1	»	kaikenlaisiin töihin.

eli yhteensä 342,983,8 päivätyötä. Päivätöiden luku kussakin hoitoalueessa näkyy muuten tarkemmin kertomuksen loppuun liitetyistä pääkirjaotteista.

Edellä on mainittu, että kustannukset puutavaran hankintaan valtion rautateille, 7. P. L. II: 20 mom., ja kustannukset erinäisiin metsänhoitotoimiin 7. P. L. II: 16 mom., muodostavat suurimmat erät metsähallinnon menoissa kertomusvuonna. Vasta kolmannella sijalla on 7. P. L. II: 4 mom. eli menot *ylimetsänhoitajien, metsänhoitajien ja metsäpäällämiesten palkkauksiin Smk. 445,416: 58* (15,1 %), mikä momenttiera aikaisempina aikoina oli menopuolella suurin. Seuraava sitten järjestyksessä menot *metsämaiden ostoon Smk. 300,000: —* (9,9 %). *Metsätyönjohtajien ja metsänvartijain* palkkoihin on kertomusvuonna käytetty *197,117 mkaa 80 p:ää* eli 6,6 %. *Metsänhoito-opetukseen ja metsänvartijakouluihin* on kulunut Smk. 125,529: 22 eli 4,2 %.

Menojen erittely kussakin hoitoalueessa käy tarkemmin selville kertomuksen loppuun liitetyistä liitteistä.

Siinä luvussa, joka käsitteli metsäntuotteiden myyntiä ja luovuttamista, on huomautettu että puutavaramarkkinat vuoden 1907 loppupuolella alkoivat huonontua tuoden mukanaan harvinaisen suuren hinnanaleppuuden vuodeksi 1908. Lähemmin on myös kerrottu että maamme puutavaraliikemiehet päättivät supistaa tuotantoaan, josta oli seurauksena että puiden hakkuut myös kruununmetsissä supistettiin. Että näin ollen myös tulot kruununmetsistä luovutetusta puutavarasta vähenivät on luonnollista. Huolimatta näistä huonoista ajoista eivät kertomusvuoden tulot kruununmetsistä kuitenkaan vähenneet vuodesta 1907 (Smk. 9,934,347: 20) enemmän kuin Smkalla 666,425: 09 eli 6,7 %:lla (Smkaan 9,267,922: 11), joka on pidettävä varsin vähäisenä vähennyksenä, kun ottaa huomioon, että vuoden 1907 tulot, jotka muuten olivat suurimmat mitä siihen saakka oli maamme kruununmetsistä kertynyt, osoittivat edelläkäyppien hyvien puutavaramarkkinoiden ja vilkkaan kysynnän korkeinta huippua, jotenka suurempaakin vähennystä olisi voinut odottaa hintojen äkkiä alentuessa ja markkinoiden

huonontuessa. Metsähallitus tekikin puolestaan voitavansa valtion metsäkäytön säännölliseksi jatkumiseksi tänä huononakin ajanjaksona. Paikallishuutokauppoja järjestettiin entistä enemmän ja toimenpiteisiin ryhdyttiin rautateitten puuntarpeitten tyydyttämiseksi entistä suuremmassa määrässä. Vaikkakin hinnat yleisissä puutavarahuutokaupoissa olivat melkoisesti alempia katsoi Metsähallitus toiselta puolen velvollisuudekseen auttaa puutavaraliikemiehiä hyväksymällä kohtuullisen alhaisiakin tarjouksia.

Tarkastaessa menoja kertomusvuonna huomaa, että ne ovat nousseet 32,5 %:lla edellisestä vuodesta. Nousua on kuitenkin miltei yksinomaan huomattavissa 7. P. L. II: 16 ja 20 mom. kohdalla, joiden menoeräin avulla metsähallinto esiintyy vuosi vuodelta yhä suurempana työnteettäjänä, ja joista rahoista suurin osa menee työväestön palkkauksiin, — 7. P. L. II: 16 momentti on noussut 499,572 mkasta 06 pennistä (1907) 692,229 mkaan 04 penniin (1908) ja 7. P. L. II: 20 mom. 562,052 mkasta 46 pennistä (1907) 814,876 mkaan 85 penniin (1908). Sitävastoin on 7. P. L. II: 4 eli menot ylimetsänhoitajien, metsänhoitajien ja metsäpäälysmiesten palkkoihin (Smk. 445,416:58) kertomusvuonna pienempi kuin v. 1907 (Smk. 448,749:02). Kustannukset metsänvartijain ja metsätöntyöjohtajien palkkaamiseen ovat sen sijaan nousseet jonkun verran, tehden kertomusvuonna Smk. 197,117:80 (v. 1907 Smk. 131,022:49), joka onkin luonnollista kun metsänvartijain palkkaussuhteita on parannettu kuten aikaisemmin tässä kertomuksessa on kerrottu. Semmoisia menoja, jotka myöskin kohottavat yhteissummaa, ovat menot metsämaiden oston, jotka kertomusvuonna nousevat 300,000:— mkaan (v. 1907 Smk. 90,000:—). Yleensä voidaan sanoa, että missä menojen nousua on kertomusvuonna edelliseen vuoteen verraten huomattavissa, ovat lisäykset pääasiallisesti menomääriä, jotka tarkoittavat joko valtion metsäomaisuuden lisäämistä tai sen alimman palvelusväen elinehtojen parantamista, tai ovat ne suoranaisina välttämättöminä lisinä siihen liikepääomaan, joka on metsähallinnolle tarpeellinen saadakseen valtion metsäpääoman yhä suuremmassa määrässä tuloja tuottavaksi ja voidakseen yhä paremmin täyttää valtion omaa tarvepuunkulutusta.

Metsähallitus on edellisessä kertomuksessaan tehnyt vertailuja kruununmetsien vuotuisten tulojen välillä aina siitä saakka kun vakinainen metsänhoitolaitos alkoi maassamme toimia, ja on kertomuksessa viitattu siihen, että vaikuttimet viime vuosien hyviin tuloksiin kruununmetsien taloudessa epäilemättä ovat etsittävät niissä uudistus- ja uudestijärjestämistoimissa, joita viime aikoina on kruununmetsien hoidossa ja hallinnossa toimeenpantu. Menot ovat näiden parannustoimien kautta kyllä kohonneet mutta menoprosentti (menot %:na tuloista) ei ole silti suurentunut.

Jatkamalla uudistustoimia ja tähtäämällä toimenpiteet etenkin liikenne- ja menekkiolojen parantamiseen, voidaan kruununmetsistä edelleen odottaa yhä

suotuisampia tuloksia. Välttämätön ehto siihen on kuitenkin että kruununmetsien sekä metsänhoidollinen ja taloudellinen käyttö saa häiriytymättä jatkua sillä terveellä pohjalla, jolla se nyt on.

Lopuksi liitetään tähän taulu, joka osoittaa *valtion keskimääräiset tulot ja menot sekä vastaava säästö* viisivuotisinä aikajaksoina aina vuodesta 1861.

Vuosina.	Debiteeratut tulot keskimäärin, Smk.	Metsähallinnon tileissä huomattut kaikki menot, keskimäärin Smk.	Säästö Smk.	Keskimääräinen menoprosentti.
1861—64	282,812	383,641	— 100,829	135,1
1865—69	160,482	428,154	-- 267,672	270,3
1870—74	805,350	464,598	+ 340,752	57,8
1875—79	855,047	648,282	+ 206,765	75,8
1880—84	1,063,290	699,322	+ 363,968	65,8
1885—89	1,562,894	741,251	+ 821,643	47,4
1890—94	2,169,871	827,039	+ 1,342,832	38,2
1895—99	2,494,386	881,071	+ 1,613,315	35,3
1900—1904	4,960,976	1,162,829	+ 3,798,147	23,0
1905—1908	7,753,393	2,191,438	+ 5,561,955	28,2

Laiduntaminen kruununmailla.

Metsähallitus on edellisessä kertomuksessaan siv. 121—127 tehnyt tarkemmin selvää laiduntamisesta kruununmailla huomauttaen että sitä on oikeastaan erotettava kahta laatua, nimittäin: 1) tavallinen *karjan laiduntaminen* sekä 2) *porojen laiduntaminen* Pohjois-Suomessa. Edellisen on Metsähallitus saanut järjestetyksi uusien määräyksien kautta, jotka Keis. Senaatti 21 p:nä tammikuuta kertomusvuonua on vahvistanut. Näiden määräyksien mukaan, joista lähemmin on kerrottu v. 1907 kertomuksessa, on muun muassa vuotuinen laidunmaksu hevosista ja nautaeläimistä vahvistettu 40 penniksi elukasta ja lampaista 1:—m:ka elukasta, paitsi Oulun läänissä, missä tämä maksu on hevosista ja nautaeläimistä 10 penniä ja lampaista 50 penniä elukasta. Utsjoen, Inarin ja Enontekiön kunnissa, joissa isojakoa vielä ei ole alotettu on kuitenkin laidun-oikeus toistaiseksi vapaa. Tärkeä määräys on metsänhoidolliselta kannalta katsoen vielä se, että asianomainen metsänhoitaja saattaa jos tarpeelliseksi katsoo, ylimetsänhoitajan suostumuksella laiduntamiselta rauhoittaa hoitoalueensa kokonaisuudessaan tai jonkun osan siitä.

¹⁾ Tätä kertomusta painettaessa käsillä olevien tietojen mukaan.

Metsähallitukselle saapuneiden tietojen mukaan on kertomusvuonna kruununmailla käynyt laitumella yhteensä 18,659 elukkaa, joista laidunmaksua on peritty kaikkiaan 5,596 m:kaa 65 penniä, tehden elukkaa kohti noin 30 penniä laidunmaksua. Vuonna 1907 oli tämä elukkamäärä 17,191 eläintä, joista oli laidunmaksua suoritettu 5,812 m:kaa 45 penniä eli elukkaa kohti 33 penniä. Todellisuudessa on kuitenkin kruununmailla laitumella käyneiden elukkain luku melkoisesti suurempi. Iin tarkastuspiirissä on siten ainoastaan kahdessa hoitoalueessa peritty laidunmaksuja, riippuen siitä että kruununmaiden asukkaiden karja mainitussa tarkastuspiirissä yleisesti käy vastineeksi maksutta yksityisten tiluksilla. Myös muissa tarkastuspiireissä on samankaltaista vastinetta vastaan monet karjanomistajat vapautetut laidunmaksuista. Tähän katsoen ja jos myös ottaa huomioon metsänvartijain ja kruununmetsätorpparien karjat, voidaan kertomusvuonna kruununmailla laitumella käyneiden elukoiden lukumäärä arvioida noin 30—40 tuhanneksi.

Seuraava taulu osoittaa tarkastuspiirittain ja hoitoalueittain niiden kertomusvuonna laitumella käyneitten eläinten lukumäärän, joista on suoritettu laidunmaksu.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Elukka-luku.	Laidunmaksut.		Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Elukka-luku.	Laidunmaksut.	
		<i>Smc.</i>	<i>7/10</i>			<i>Smc.</i>	<i>7/10</i>
Turun—Hämeen läänien.				Korpiselkä	54	21	60
Loppi	56	22	40	Mikkeli	316	140	20
Yläne	50	26	—	Miehikkälä	545	224	—
Kankaanpää	1,483	625	80	Yhteensä	3,230	1,334	80
Karvia	481	209	80	Kuopion läänin.			
Parkano	942	411	60	Ilomantsi	144	57	60
Aure	495	206	40	Suomusjärvi	—	—	—
Orivesi	109	53	20	Jongunjoki	—	—	—
Jämsä	245	98	—	Kuohatti	—	—	—
Yhteensä	3,861	1,653	20	Halmejärvi	—	—	—
Evon—Vesijaon	17	6	80	Palojärvi	—	—	—
Viipurin—Mikkelin läänien.				Iisalmi	103	39	10
Pällilä	286	114	40	Yhteensä	247	96	70
Rajajoki	1,171	469	20	Vaasan läänin.			
Laatokka	538	228	40	Pyhäjärvi	8	3	20
Uomaa	121	49	60	Saarijärvi	541	219	40
Loimala	199	87	40				

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Elukka- luku.	Laidun- maksut.		Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Elukka- luku.	Laidun- maksut.	
		Smc.	7 ¹⁴			Smc.	7 ¹⁴
Multia	138	55	20	Kemin.			
Virrat	129	51	60	Kemi	131	13	10
Jalasjärvi	805	338	20	Muurola	590	59	—
Alajärvi	1,203	523	80	Ylitornio	433	97	70
Salamajärvi	260	104	—	Turtola	670	102	60
Viitasaari	—	—	—	Kolari	522	52	20
Lesti	538	221	80	Meltaus	—	—	—
Yhteensä	3,622	1,517	20	Rovaniemi	120	12	—
Oulujärven.				Etelä-Kemijärvi	—	—	—
Siikajoki	1,268	126	80	Pohjois-Kemijärvi	—	—	—
Pyhäjoki	604	75	80	Salla	—	—	—
Kalajoki	326	32	60	Tuntsa	—	—	—
Haapajärvi	353	39	20	Yhteensä	2,466	336	60
Paltamo	830	103	85	Lapin.			
Sotkamo	171	23	90	Yläkemi	33	3	30
Kuhmo	—	—	—	Luiro	96	9	60
Lentiira	—	—	—	Sodankylä	245	38	10
Hyrnsalmi	21	2	50	Kitinen	278	53	80
Suomussalmi	—	—	—	Alakittilä	464	84	—
Piispajärvi	—	—	—	Yläkittilä	152	15	20
Puolanka	312	31	20	Muonio	—	—	—
Yhteensä	3,885	435	85	Enontekiö	—	—	—
Iin.				Inari	—	—	—
Utajärvi	40	4	—	Utsjoki	—	—	—
Ii	—	—	—	Yhteensä	1,268	204	—
Pudasjärvi	—	—	—	Yhteenvedo tarkastus- piirittain.			
Puhos	—	—	—	Turun—Hämeen läänien	3,861	1,653	20
Taivalkoski	23	7	50	Evon—Vesijaon	17	6	80
Kuusamo	—	—	—	Viipurin—Mikkelin lään.	3,230	1,334	80
Kitka	—	—	—	Kuopion läänin	247	96	70
Ranua	—	—	—	Vaasan	3,622	1,517	20
Kuivaniemi	—	—	—	Oulujärven	3,885	435	85
Simo	—	—	—	Iin	63	11	50
Ylisimo	—	—	—	Kemin	2,466	336	60
Yhteensä	63	11	50	Lapin	1,268	204	—
				Yhteensä	18,659	5,596	65

Porojen laiduntaminen. Myös porojen laiduntamisen järjestämiseksi pohjois-Suomessa oli Metsähallitus, kutenv. 1907 kertomuksessa on mainittu, tehnyt ehdotuksen. Tämän mukaan olisi perusmaksuna 10 penniä porolta, mikä määrä nousisi suhteessa 1, 2, 4 j. n. e. aina sen mukaan kuin porojen todellinen luku jossain kunnassa on 10, 20, 30 j. n. e. prosenttia suurempi kuin sallittu porojen lukumäärä. Sen lisäksi sisälsi ehdotus erinäisiä määräyksiä, joittenka tarkoitus oli saattaa tämän poronlaidunmaksuasian toimeenpanemisen mahdolliseksi, jota paitsi ehdotukseen oli otettu määräys, että puiden kaataminen kruununmetsissä, joko porojen elatukseksi tai muussa tarkoituksessa olisi laissa määrätyn edesvastauksen uhalla kiellettävä, jollei metsän kaatamiseen ole hankittu asianomaisen metsänhoitajan lupaa, jossa tapauksessa kaataminen saataisi toimittaa metsänhoitajan määräämän metsänvartijan johdolla, ja olisi kaadetuista puista suoritettava täysi korvaus metsänhoitajan antaman laskun mukaan, kuitenkin vähintään 50 penniä kuutiometriltä.

Metsähallituksen ehdotus on kumminkin vielä tätä kirjoitettaessa ratkaisematta ja lienee se tavanmukaisella kiertokululla eri virastojen kesken. Kun kumminkin suuret edut tässä ovat kysymyksessä, rohkenee Metsähallitus toivoa että poronlaiduntamisen järjestäminen ajanmukaisemmalle kannalle kuin millä se nyt on, ennen pitkää saadaan toteutetuksi.

Siksi kunnes asia on ratkaistu on Keis. Senaatti uudistanut ne määräykset, jotka perustuvat Keis. Senaatin päätöksiin 22 p:ltä maaliskuuta 1898 ja 9 p:ltä samaa kuuta v. 1903 ja joista on lähemmin ilmoitettu Metsähallituksen kertomuksessaan vuodelta 1905, siv. 32—33.

Hyönteisten, myrskyjen, lumenpainon y. m. tuottamat vahingot.

Hyönteisten tuottamia vahinkoja ei ole kruununmetsissä kertomusvuonna suuremmassa määrässä sattunut. Pällilän hoitoalueesta Viipurin Mikkelin läänien tarkastuspiirissä kerrotaan, että eräitä *Lophyrus pallipes*'in ja *Lophyrus rufus*'en toukanjoukkueita on tavattu sikäläisillä kuivilla petäjäkankaille sekä että *Nematus Erichsonii* on jokseenkin runsaasti ilmestynyt nuoremmilla lehtikuusi-istutuksille. Siitä lehtikuusiryhmästä samassa hoitoalueessa, jota edellisenä vuotena oli ruiskutettu kupariarsenaattiliuoksella on *Nematus Erichsonii* kokonaan hävinnyt. — Palojärven hoitoalueesta Kuopion läänin tarkastuspiirissä mainitaan, että *Chermes laricis* on esiintynyt hoitoalueeseen istutettuihin lehtikuusiin. Pyhäjoen hoitoalueessa Oulujärven tarkastuspiirissä on koivuperhonen *Cidaria dilutata* jossain määrin vahingoittanut koivumetsää. Saman perhosen tuottamista vahingoista kertovat myös Pudasjärven, Kuivaniemen,

Simon ja Ylisimon hoitoalueiden metsänhoitajat Iin tarkastuspiirissä, joiden kertomusten mukaan perhosella kertomusvuonna on ollut jokseenkin laaja levenemisalue, ulottuen yli Pudasjärven hoitoalueen luoteisosan, Kuivaniemen ja Simon hoitoalueiden itäosien ja Ylisimon hoitoalueen länsiosan. Myös Kemin, Ylitornion ja Turtolan hoitoalueissa Kemin tarkastuspiirissä sekä Luiron hoitoalueessa Lapin tarkastuspiirissä on *Cidaria dilutata* tuottamia vaurioita huomattu. — Iin tarkastuspiiristä, Pudasjärven hoitoalueesta mainitaan vielä että *Hylesinus piniperda* on kertomusvuonna esiintynyt verrattain runsaasti hoitoalueen koillisosassa vahingoittamalla mäntyjä, erittäinkin niiden vuosikasvaimia.

Sienitaudit. Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiristä ilmoitetaan, että tervasroso *Peridermium pinii* varsin yleisesti esiintyy tarkastuspiirissä ja mainitaan erityisesti sen pesäpaikkoina kuivat petäjäkankaat Pällilän hoitoalueessa (Vierustenkangas), Rajajoen hoitoalueen I:ssä, II:ssä ja VIII:ssä vartiopiireissä, Miehikkälän kruununpuiston II:ssä ja III:ssä vartiopiirissä, sekä Kuoppalammin kruununpuistossa Laatokan hoitoalueessa. Pällilän hoitoalueessa on muuten edelleenkin *Lophodermium* esiintynyt taimitarhoissa ja on sitä vastaan kuten edellisenäkin vuotena hyvällä menestyksellä käytetty Bordeaux-nestettä (kuparivihtrilli-kalkkiliuvosta). — Kuopion läänin tarkastuspiiriin ylimetsänhoitaja mainitsee myöskin tarkastuspiiristään *Peridermium pinii*-vahingoista huomauttaen että ne ovat aivan yleisiä sikäläisissä metsissä. Erityisesti mainitsee hän Ilomantsin hoitoalueen eteläosan, sekä Palojärven ja Halmejärven hoitoalueet.

Myrskyt. Myrskyjen tuottamia vahinkoja on kertomusvuonna huomattu mainittavassa määrässä Kuopion ja Vaasan läänin tarkastuspiireissä. Sama verrattain laajalle ulottunut, heinäkuun 21 p:nä Jounaisesta koilliseen kulkeva myrsky teki tuhotöitä Kuopion läänin tarkastuspiiriin Halmejärven hoitoalueessa (kaataen muun muassa yksiltä paikoin Loukunsolan kruununpuistossa 123 hirsipuuta), Kuohatin hoitoalueessa (kaataen joukon hirsipuita I, II ja VII vartiopiirissä), Jongunjoen hoitoalueessa (kaataen monesta kohdin sekä pienempiä että isompia puita, viimemainittuja 25 cm rinnankorkeudella täyttäviä yksistään 100 kpl.), sekä Vaasan läänin tarkastuspiiriin kuuluvassa Pyhäjärven hoitoalueessa kaataen Kankaisten ja Hohonmaan kruununpuistoissa 974 kpl. saha- ja rakennuspuuta. Luultavasti sama rajumyrsky kaatoi ja katkaisi Jämsän hoitoalueen XII vartiopiirissä 105 kpl. suurempaa ja pienempää puuta. — Muista myrskyvahingoista kerrotaan Laatokan hoitoalueesta, jossa Kuoppalammin kruununpuistossa 25—27 p:nä joulukuuta kertomusvuonna raivonnut myrsky kaatoi melkoisen määrän metsää, Kuhmon, Lentiiran ja Suomussalmen hoitoalueista, joissa elokuun 2 p:nä vallinnut myrsky on kaatanut useita satoja tukkipuita sekä Pohjois-Kemijärven hoitoalueesta, jossa tuulispää kaatoi ja pirstoi

eräällä 20 ha:rin laajalla alueella kaikki puut, niiden joukossa noin 300 tukkipuuta.

Lumenpainon aikaansaamia vahinkoja on merkille pantu ainoastaan Uomaan, Pällilän ja Lestin hoitoalueissa, joissa nuoria tiheässä kasvavia puita on murtunut.

Porojen tuottamista vahingoista ilmoitetaan edelleenkin kolmesta pohjoisimmasta tarkastuspiiristä, joissa poronhoitoa yleisesti harjoitetaan. Yksimielisesti lausutaan poroista olevan suurta vauriota metsälle, etenkin sen uudistumiselle. Erittäinkin mainitsee Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja siitä vahingosta, jonka porot kuopimisellaan aikaansaavat hävittämällä nuoria taimia, josta Lapissa muutenkin vaikea metsän jälleenkasvu melkoisesti kärsii häittoa. Iin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja valittaa että n. s. »porokaskia» yhä edelleen tahdotaan omavaltaisesti kaataa kuusinaavan saavuttamista varten poroille.

Hirvien tuottamista vahingoista ilmoitetaan pääasiallisesti keski- ja etelä-Suomen hoitoalueista. Yleensä mainitaan kuitenkin tämänkaltaisten vahinkojen vähenneen ja mainitaan siihen syyksi hirvien väheneminen salametsästyksen kautta. Vaasan läänin tarkastuspiirin ylimetsänhoitaja mainitsee esimerkkinä, että niissä pitäjissä, joissa tarkastuspiirin kruununmaat sijaitsevat, on syksyllä v. 1907 ja talvella v. 1907—1908 hirviä satamäärin luvottomasti tapettu. Metsähallitus on muuten ryhtynyt toimenpiteisiin hirvien salametsästyksen ehkäisemiseksi mainitussa tarkastuspiirissä.

Maamyyristä mainitaan että ne ovat tehneet tuhoa Pällilän hoitoalueen taimitarhoissa.

Metsänraiskaus.

Edelliseen vuoteen verraten on metsänraiskausten lukumäärä lisääntynyt. Tätä lisääntymistä on todellisuudessa kuitenkin pidettävä enimmäkseen näennäisenä, syystä että luvattomia anastuksia on viime aikoina tarkemmin saatu ilmi, mikä seikka pääasiallisesti johtuu hoitoalueiden pienentämisestä ja siitä että lisävirtijoita on entistä suuremmassa määrässä käytetty ja että metsähallinnossa muutenkin on suurempaa tarkkuuta saatu aikaan.

Kuten ennenkin ovat kertomusvuonna sekä luvultansa että laadultansa suurimmat metsänraiskaukset olleet Iin tarkastuspiirissä, jossa väestö vanhaan on tunnettu halustaan luvallisten metsäkauppojen rinnalla myös luvottomalla tavalla hankkia puita kruununmetsistä, jolloin usein ovat selkänöjana tammöisen tavaran ostajatkin. Metsänraiskausta tässä tarkastuspiirissä tuskin saadaankaan kokonaan taukoomaan, ennenkuin myöskin luvottomasti hakattujen hankintapuiden ostajat saadaan edesvastaukseen.

Kertomusvuonna *ilmisaatujen* luvottomien hakkauksien lukumäärä sekä haaskattujen metsäntuotteiden laatu ja määrät näkyvät seuraavasta taulusta:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Haaskauksen lukumäärä.	Haaskatut metsäntuotteet.						
		Salapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, tuulen-kestoja, kolo-puita y. m., kpl.	Vanteita ja vitsoja, kpl.	Poltto-, biomassipuro-, veisopuita, teräksistä, m ³ .	Jäkelii, leinik-y. m. kuormaa.	Punikuorta, tohtia, pihkaa, kivoa.
Turun—Hämeen läänien.								
Yläne	4	—	—	—	—	25.3	—	—
Kankaanpää	29	33	16	18	—	—	—	—
Karvia	4	10	7	—	—	14.0	—	—
Parkano	1	8	—	—	—	—	—	—
Aure	1	1	—	—	—	—	—	—
Jämsä	1	—	—	4	—	—	—	—
Summa	40	52	23	22	—	39.3	—	—
Evon—Vesijaon	—	—	—	—	—	—	—	—
Viipurin—Mikkelin läänien.								
Miehikkälä	1	—	3	—	—	—	—	—
Rajajoki	13	—	17	2	43	17.0	—	—
Loimala	2	—	3	—	—	1.0	—	—
Mikkeli	1	—	1	—	—	—	—	—
Summa	17	—	24	2	43	18.0	—	—
Kuopion läänin.								
Jongunjoki	1	27	44	—	—	—	—	—
Suomusjärvi	1	—	—	9	75	26.0	0.5	—
Summa	2	27	44	9	75	26.0	0.5	—
Vaasan läänin.								
Pyhäjärvi	7	—	31	47	—	105.0	—	—
Saarijärvi	1	—	—	—	1	—	—	—
Jalasjärvi	1	—	3	—	—	3.0	—	—
Summa	9	—	34	47	1	108.0	—	—
Oulujärven.								
Siikajoki	8	—	17	—	100	7.4	—	—
Pyhäjoki	14	177	192	30	—	176.6	—	—
Paltamo	2	2	18	11	—	1.0	—	—
Sotkamo	2	—	33	57	—	—	—	—
Kuhmo	1	—	1	4	—	4.0	1	—
Lentiira	6	1	24	1	—	6.0	—	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Haaskatut metsätuotteet.							
	Haaskausten luku- määrä.	Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Kaloja, tunlen- kaatoja, kolo- puita y. m., kpl.	Vanteita ja vi- soja, kpl.	Potto-, hiono-, päre-, västö- puita, tervek- sia m ³ .	Jäkälät, heiniä, y. m. kuormaa.	Puunkuorta, tuolia, pihkaa, kiloa.
Hyrynsalmi	12	506	182	129	—	85.0	10	—
Suomussalmi	5	33	276	3	—	6.5	—	—
Piispajärven	12	214	202	203	—	—	—	—
Puolanka	23	109	698	9	—	38.0	—	—
Summa	85	1,042	1,643	447	100	324.5	11	—
lin.								
Ii	16	91	119	—	—	16.0	—	—
Pudasjärvi	96	744	1,391	2	—	167.5	—	—
Puhos	9	64	—	—	—	—	—	—
Taivalkoski	4	82	—	—	—	20.0	—	—
Ranua	37	179	519	—	—	10.0	—	—
Kuivaniemi	62	419	223	3,259	—	88.0	2	100
Simo	7	—	10	31	—	125.0	—	—
Ylisimo	3	20	3	—	—	—	—	—
Summa	234	1,599	2,265	3,292	—	426.5	2	100
Kemin.								
Muurola	1	—	56	—	—	—	—	—
Ylitornio	2	—	44	—	—	—	—	—
Kolari	2	2,126	—	—	—	—	—	—
Meltaus	1	44	—	—	—	—	—	—
Pohjois-Kemijärvi	1	83	—	—	—	—	—	—
Summa	7	2,253	100	—	—	—	—	—
Lapin.								
Ylikittilä	2	3	—	—	—	—	1	—
Muonio	6	344	1	—	—	5.3	—	—
Enontekiö	2	—	100	70	—	—	—	—
Inari	1	—	7	—	—	—	—	—
Summa	11	347	108	70	—	5.3	1	—
Yhteenveto tarkastuspiirittäin.								
Turun—Hämeen läänien	40	52	23	22	—	39.5	—	—
Evon—Vesijaon	—	—	—	—	—	—	—	—
Vuipurin—Mikkelin läänien	17	—	24	2	43	18.0	—	—
Kuopion läänin	2	27	44	9	75	26.0	0.5	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Haaskatusten luku- määrä.	Haaskatut metsäntuotteet							
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, tuulen- kaatoja, kolo- puita y. m., kpl.	Vanteita ja vit- soja, kpl.	Poltto-, hiomo-, päre-, veisso- puita, m ³ .	Y. m. kuormaa.	Punnakoorta, tuohia, pihkaa, kiloa.	
Vaasan läänin	9	—	34	47	1	108.0	—	—	
Oulujärven	85	1,042	1,643	447	100	324.5	11.0	—	
Iin	234	1,599	2,265	3,292	—	426.5	2.0	100	
Kemin	7	2,253	100	—	—	—	—	—	
Lapin	11	347	108	70	—	5.3	1.0	—	
Summa	405	5,320	4,241	3,889	219	947.6	14.5	100	
Vastaavat luvut:									
Vuonna 1907	278	6,484	2,055	662	1,230	1,520.10	180.8	500.0	
» 1906	186	5,474	1,242	316	252	385.08	30.0	—	
» 1905	157	5,708	2,019	549	350	852.50	23.0	437.0	
» 1904	225	4,206	1,052	356	505	85.00	2.5	280.0	
» 1903	217	2,322	739	31	330	293.00	21.0	—	
» 1902	201	2,562	1,243	379	2,108	68.00	28.0	103.0	
» 1901	302	3,763	2,655	5,522	1,423	374.00	40.0	490.0	
» 1900	240	1,965	1,645	3,553	1,230	349.30	9.5	570.0	
» 1899	205	2,320	729	255	30	1,497.00	44.0	550.0	
» 1898	222	1,739	1,790	484	950	381.91	37.6	300.0	

Miten kertomusvuonna raaskattujen metsäntuotteiden kanssa on menetelty osoittaa seuraava taulu:

Tarkastuspiiri.	Miten haaskattujen metsäntuotteiden suhteen on menetelty.	Haaskatut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, tuulen- kaatoja y. m., kpl.	Vanteita ja vit- soja, kpl.	Poltto-, hiomo-, päre-, veisso- puita, m ³ .	Y. m. kuormaa.	Punnakoorta, tuohia, kiloa.
Turun—Hämeen läänien.	Haaskaaja anastanut	44	16	22	—	37.3	—	—
»	Käsikaupalla myyty	—	7	—	—	2.0	—	—
»	Torppareille annettu	8	—	—	—	—	—	—
Viipurin—Mikkelin lään.	Haaskaaja anastanut	—	24	1	43	18.0	—	—
»	» »	—	—	1	—	—	—	—
Kuopion läänin.	» »	27	44	9	.75	26.0	0.5	—
Vaasan läänin.	Haaskaaja rakentanut na- vetan	—	29	20	—	—	—	—
		—	5	5	1	3.0	—	—

Tarkastuspiiri.	Miten haaskattujen metsäntuotteiden suhteen on menetetty.	Haaskatut metsäntuotteet.						
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, tuulenkaatoja y. m., kpl.	Vankaita, yltsoja, kpl.	Poltto-, hionto-, päre-, veistopuita, m ³ .	Jakkilii, hainia y. m., kuorinaa.	Pannuorta, tuohia, kitta.
Vaasan läänin.	Haaskaajat anastaneet ..	—	—	—	—	—	—	—
„	Haaskaajat kaataneet ja polttaneet kaskeksi ...	—	—	20	—	105.0	—	—
„	Myyty	446	499	38	100	17.4	1.0	—
Oulujärven.	Haaskaaja anastanut....	403	417	—	—	80.6	—	—
„	Myyty	93	188	386	—	156.0	—	—
„	Takavarikkoon otettu ..	40	44	14	—	63.0	—	—
„	Torppareille annettu....	60	495	9	—	7.5	10.0	—
„	Tehty kelpaamattomaksi	461	1,144	2,752	—	129.5	—	—
lin.	Myyty	288	420	506	—	141.0	2.0	100
„	Haaskaaja anastanut....	—	—	—	—	—	—	—
„	Kelpaamattomiksi tehty	487	556	10	—	16.0	—	—
„	Torppareille annettu....	17	15	6	—	—	—	—
„	Takavarikkoon otettu ..	346	130	18	—	140.0	—	—
Kemin.	Haaskaaja anastanut....	—	75	—	—	—	—	—
„	Takavarikkoon otettu ..	—	25	—	—	—	—	—
„	Myyty	2,253	—	—	—	—	—	—
Lapin.	Haaskaaja anastanut....	72	107	—	—	5.3	1.0	—
„	Myyty	3	1	—	—	—	—	—
„	Takavarikkoon otettu ..	272	—	70	—	—	—	—
	Yhteensä	5,320	4,241	3,889	219	947.6	14.5	100

Että metsänraiskaukset todellisuudessa kuitenkin ovat vähenemään päin osoittavat seuraavalla sivulla olevat keskimääränumerot. Kahden viimeisen aikajakson keskimäärät ovat tosin hiukan korkeampia, mutta se seikka on kuitenkin miltei yksinomaan selitettävissä sen kautta että viime aikoina, kuten mainittu, on tarkemmin kuin ennen saatu ilmi tapahtuneet raiskaukset.

Vuosina.	Haaskauksien lukumäärä keskimäärin vuosittain.	Haaskattu keskimäärin vuosittain.						
		Sahapuita, kpl.	Rakennuspuita, kpl.	Keloja, tuulenkaatoja, kolopuita y. m., kpl.	Selkitit, aidaksia, vanteita ja viisoja, kpl.	Poltto-, hiono-, pihre-, veistopuita, ter- vakaita, m ³ .	Kerppuja, jäkälää, heinä y. m., kuor- maa.	Puunkuorta, tuolta, jibkaa, kiloa.
1865—69	425	10,532	2,139	6,445	2,526	14,855.51	384.2	10.0
1870—74	392	13,085	2,497	1,407	1,692	2,885.52	587.8	413.2
1875—79	396	9,774	2,343	1,854	2,998	1,217.97	245.0	253.5
1880—84	630	17,237	2,367	3,368	2,252	2,300.27	87.7	2,072.8
1885—89	383	6,151	966	3,286	3,855	2,480.12	47.0	850.2
1890—94	395	4,649	1,108	1,250	3,228	823.05	48.0	1,036.4
1895—99	220	2,682	1,345	451	890	670.36	83.8	476.0
1900—04	237	2,963	1,466	1,968	1,119	233.80	20.2	288.6
1905—08	256	5,745	2,389	1,354	512	926.32	62.0	259.2

Kulovalkeat.

Kun kesä kertomusvuonna oli tavallista kuivempi nousi kulopalojen lukumäärä kruununmetsissä 88:aan (edellisenä vuonna 30) polttaen yhteensä 1,686,85 ha metsämaata eli 0,0131 % kruununmetsien koko pinta-alasta. Asianomaisten paikallismetsänhoitajien lausuntojen mukaan olisi saattanut odottaa vieläkin turmiollisempia tuloksia, ellei erityisiin varokeinoin olisi ryhdytty helteisen kesän takia.

Suurin kertomusvuoden kuloista oli Kankaanpään hoitoalueessa Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä, jossa kulo kesäkuussa pääsi irti kuivalla Pohjankankaalla hoitoalueen II ja III vartiopiirissä, leviten 576,0 ha laajuiselle alalle ja turmellen siinä kasvavan metsän. Toinen suurempi kulopalo on sattunut Uomaan hoitoalueessa, jossa palo pääsi levenemään 146,0 ha laajalle alueelle. Uomaan hoitoalueessa on kulopalon sammuttaminen yleensä vaikeata siellä olevien laajojen tulenarkojen kuivien kangasmaiden takia.

Metsävalkeiden syistä on useissa tapauksissa vaikeata saada täyttä varmuutta. Yleensä arvellaan kulojen saaneen alkunsa kulkijain, paimenten, ka-
lastajien y. m. varomattomasta tulen käyttämisestä. Kertomusvuonna on kuitenkin myös sattunut tapauksia, jolloin kulot todistettavasti ovat tahallisesti

sytytetyt. — Kulojen lukumäärä, laajuus, niiden tuottamat vahingot y. m. kertomusvuonna kussakin hoitoalueessa, ovat merkityt seuraavaan luetteloon:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden lukumäärä.	Paloalojen pinta-ala, hehtaaria.	Syyt kulojen syttymiseen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulovalkeiden johdosta.
Turun—Hämeen läänien:					
Kankaanpää.....	6	576,50	Yksi kuloista sytytetty tahallisesti, syyt muihin tuntemattomat.	Kolmessa palossa turmeltui nuorta, osaksi keski-ikäistä sekametsää. Suuressa Pohjankankaan palossa, sekä IX ja XIII v. p. olleissa paloissa turmeltui nuorta, osaksi vanhemmaa mäntymetsää.	
Karvia.....	4	1,90	Yhteen kuloon oli syynä nuotiolla olleiden kalastajien huolimattomuus; syyt muihin tuntemattomat.	Vahinko vähäinen. Palaneista aloista oli 1,0 ha nevaa, 0,5 ha hakamaata ja ainoastaan 0,4 ha metsämaata.	
Aure.....	3	3,80	Syyt tuntemattomat.	Noin 3 hehtaarin alalla turmeltui pieniä, huonokasvuisia näreitä; tuntuvim vahinko oli 0,5 hehtaarin suuruisella korpimaalla, jossa muun muassa 13 hirsipuuta ja pieniä kuusia vahingoittui.	
Jämsä.....	2	0,01	Toinen kuloista sai alkunsa maantiellä kuljijoiden varomattomasta tulenkäytöstä; toinen sytytettiin ilkivaltaisuudesta.	Toinen kuloista kärvensi pienemmän alan maantien vieressä; toinen oli sytytetty valmiiksi pinottuihin halkoihin, mutta ei päässyt siitä levenemään. Ainoastaan 2 m ³ pinosta paloi.	
Viipurin—Mikkelin läänien:					
Miehikkälä.....	1	0,20	Syy tuntematon.	Vahinko mitätön.	
Pällilä.....	1	0,42	Arvellaan syynä oleva huvila-asukasten huolimattomuus.	Kulo turmeli alikasvun eräällä avohakkuualalla.	
Rajajoki.....	6	14,25	Melkein kaikki kulovalkeat saaneet alkunsa ohikulkijoiden huolimattomuudesta, yksi kumminkin kalastajain tulesta.	Nuorta mäntymetsää turmeltunut, keski-ikäinen männikkö osaksi vahingoittunut.	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovaikeiden lukumäärä.	Paloalojen pinta-ala, hehtaaria.	Syyt kulojen syttymiseen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulovaikeiden johdosta.
Laatokka.....	5	21,50	Syynä kuluihin arvellaan olleen paimenten varomaton tulenkäyttö.	Taimimetsä ja kasvipeite vahingoittuneet.	
Uomaa.....	1	146,00	Syynä kuloon otaksutaan olleen sivukulkevien uittomiesten varomaton tulenkäyttö.	Kulo turmellut mäntynuorenruksen noin 100 ha alalla, sekä sitäpaitsi 1,400 kpl. hirttä ja hirrenalkua sekä noin 1,000 m ³ nuorta ja keski-ikäistä mäntymetsää.	
Loimala.....	2	12,50	Syyt tuntemattomat.	Taimisto ja alikasvu turmeltunut, osa keski-ikäistä kuusimetsä vahingoittunut.	
Korpiselkä.....	2	90,00	Toinen arvellaan saaneen alkunsa luvatonta kalastusta harjoittavien henkilöitten nuotiosta, toinen oli luultavasti murhapoltto.	Sekä ikämetsä että alikasvu turmeltunut.	
Mikkeli.....	7	7,38	Kulot syttyneet kalastajien ja työmiesten jätmistä tulista, yksi ukosen tulesta.	Valkea vahingoittanut 75 kpl. sahapuuta ja noin 170 m ³ eri-ikäistä metsää.	
Kuopion läänin.					
Ilomantsi.....	4	0,02	Kuloista kolme syttynyt maanmittarien ruokatulista, neljänteen syy tuntematon.	Nuoret taimet kuivuneet.	
Jongunjoki.....	3	51,50	Onkimiesten varomattomuus lienee syynä yhteen, toiseen ukkonen, kolmannen syy tuntematon.	Nuori metsä turmeltunut, vanhempi osaksi.	
Kuohatti.....	1	0,60	Kulon arvellaan syttynneen kalamiesten sääskitulesta.	Nuoret männyt ja kuuset kuivuneet.	
Vaasan läänin.					
Pyhäjärvi.....	2	65,30	Toinen murhapoltto, toinen saanut alkunsa niittyraivoilla poltetuista rovioista.	Parantalan kruununmaalla kulo vahingoittanut vanhaa mänty- ja kuusimetsää sekä alikasvua noin 65 hehtaarin alalla. Leonmaan kruununmaalla ollut kulo poltti pientä koivumetsää kasvavaa suomaata 0,3 hehtaarin alalla. Metsä on kuivunut.	Kulopalolta leimattiin ja myytiin 2,982 saha- ja rakennuspuuta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden lukumäärä.	Paloalojen pinta-ala, hehtaaria.	Syyt kulojen syttymiseen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulovalkeiden johdosta.
Saarijärvi.....	1	9,00	Kulo saanut luultavasti alkunsa kalastajan nuotiosta.	Kulo vahingoittanut ainoastaan taimiston 9 hehtaarin alalla Kalavastingin kruununmaalla.	
Jalasjärvi.....	3	29,95	Yksi luultavasti aiheutunut salaonkijan varomattomuudesta, toiset saaneet alkunsa kyttötilusta.	Kulo Salmen kruununpuistossa vahingoittanut pahasti keski-ikäistä metsää 28,5 hehtaarin alalla rämeentapaista maata. Muut kulot turmelivat vesakkoa ja nuorta metsää rämeentapaisella ja rämealla yhteensä 1,45 hehtaarin alalla.	
Alajärvi.....	4	3,05	Kulot luultavasti tahallisesti sytytetyt.	Ainoastaan kasvipeite karentynyt nuorta mäntyä kasvavalla kangasmaalla X:ssä vartiopiirissä.	
Viitasaari.....	2	26,50	Syyt tuntemattomat.	Terälän kruununmaalla kulo vahingoitti vuoriperäisellä maalla kasvavaa keski-ikäistä mäntymetsää, 331 hirsipuuta ja pienempää metsää noin 100 m ² , 10,5 hehtaarin alalla. Valkeisentaustan kruununmaalla turmeli kulo 50 hirsipuuta sekä nuorta metsää 16,0 hehtaarin alalla.	Hirsipuut myytiin Terälän kruununmaalta.
Lesti.....	2	21,00	Toinen luultavasti aiheutunut salametsästäjien varomattomuudesta, toinen saanut alkunsa erään talon kyöstä.	XV vartiopiirissä kulo hävittänyt kasvipeitteen 15,0 hehtaarin alalla. I vartiopiirissä taas vahingoittanut 50 vuotista mäntymetsää 6,0 hehtaarin alalla.	I vartiopiirissä tapahtuneesta kuloista arvioitun vahingon 991 mk. 32 piä ovat syylliset korvanneet.
Oulujärven.					
Kalajoki.....	1	1,00	Kulon arvellaan saaneen alkunsa ohikulkijain tupakanpoltosta.	Kulo turmeli nuoret puut ja osan keski-ikäisistä.	
Pyhäjoki.....	5	7,50	Syynä kahteen kuloon arvellaan olleen heinämiesten ja ohikulkijain varomattomuus, yhden kulon syytti ukkonen ja kahteen kuloon on syy tuntematon.	Kaikki viisi kulovalkeaa turmelleet 10—20 v. ikäisiä mäntymetsiä, yksi niistä sitäpaitsi 30—40 vuotista männikköä.	

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Kulovalkeiden lukumäärä.	Paloalojen pinta-ala hehtaaria.	Syyt kulojen syttymiseen y. m.	Vahingon laatu.	Toimenpiteitä kulovalkeiden johdosta.
Siikajoki	1	6,25	Kulo syttynyt paimen- tytön varomattomuus- desta.	Kulo turmellut nuorta män- tymetsää.	
Paltamo	1	8,25	Syy tuntematon.	Muutamia nuoria kuusia kui- vunut.	
Kuhmo	2	100,00	Syy tuntematon.	Toinen kuloista turmeli sie- menpuut eräällä 100,0 ha laajalla hakkuualalla. Toi- nen paloista ei saanut sa- nottavampaa vahinkoa ai- kaan.	Palanut 100 ha:n ala ehdotettu kyl- vettäväksi.
Lentiira	2	0,02	Syy tuntematon	Vahinko vähäpätöinen.	
Hyrnsalmi	4	56,25	» »	Tuli polttanut kasvipeitteen sekä taimet; nuori metsä ja osa vanhemmasta tulee kuivumaan.	
Suomussalmi	1	0,01	Kulo luultavasti tahalli- sesti sytytetty.	Vahinko vähäpätöinen.	
Piispajärvi	1	0,50	Syy tuntematon.	Vahinko vähäpätöinen.	
Puolanka	2	155,00	» »	Toinen paloista turmellut 50—60 v. puhdasta mänty- metsää, joka kuivuu suu- rimmaksi osaksi. Toinen taas turmellut keski-ikäis- tä mänty-, kuusi- ja seka- metsää; kuuset sekä osa mänyistä kuivuvat.	
lin.					
Pudasjärvi	2	0,75	Syy tuntematon.	Toinen turmeli noin 0,5 ha alalla kuusinuorennoksen, toinen palo saatiin heti alkuunsa sammutetuksi.	
Kemin.					
Salla	1	50,00	Syy tuntematon.	Kulovalkea raivosi Isokan- gas nimisellä metsämaalla, polttaen lähes 50 hehta- ria metsämaata. Osa puista vioittui siihen määrin, että niiden kuivuminen on hy- vin luultavaa.	
Lapin.					
Inari	2	40,00	Ukkonen sytytti kulon.	Pieni määrä koivuja ja joku mänty pienemmällä alalla kuivunut.	
Utsjoki	1	180,00	Erään vangitun, mutta karkuun päässeen ku- leksijan sytyttämä.	Nuori ja keski-ikäinen män- tymetsä kuivuvat melkein kokonaan, vanhempi o- saksi.	Palolle syksyllä jo kylvetty puun- siemeniä, osa pa- lanneista puista myyty.
Yhteensä	88	1686,91			

Kulojen laajuudesta aikaisemmin saadaan yleissilmäys seuraavasta taulusta, johon on otettu aikaisemmat tiedot viisivuotuisina aikajaksoina:

V u o s i n a.	Palojen lukumäärä keskimäärin vuosittain.	Keskimäärin vuosittain	
		palanut alaa, hehtaaria.	palanut % koko kruununmetsäalasta.
1865—1869.....	118,6	15,444,6	0,1383
1870—1874.....	77,0	7,784,6	0,0532
1875—1879.....	145,8	8,915,4	0,0610
1880—1884.....	183,2	15,899,4	0,1103
1885—1889.....	108,8	2,742,8	0,0196
1890—1894.....	162,8	16,181,0	0,1150
1895—1899.....	79,2	1,967,6	0,0139
1900—1904.....	88,8	4,493,2	0,0331
1905.....	56	1,906,0	0,0145
1906.....	121	4,417,0	0,0343
1907.....	30	937,0	0,0073
1908.....	88	1,686,9	0,0131

Syytteet.

Seuraavasta luettelosta nähdään sellaisten kruununmetsissä tehtyjen rikoksien lukumäärä, joista kertomusvuonna metsänhoitovirkamiesten toimesta on syytteitä nostettu. Taulusta käy myös selville niiden lopullinen ratkaisu, kuin myös mitenkä syyte on päätynyt niissä aikaisemmin vireille pannuissa jutuissa, jotka kertomusvuonna ovat lopullisesti tulleet käsitellyiksi.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vuonna 1908 vireille pannut syytteet ja niiden aihe.					Vireille pantuja juttuja on			Aikaisemmin vireille pannuissa jutuissa on syytetty.	Juttu toisensaamiseen lykätty.
	Metsänhaaskaus.	Kulovalkea.	Salametsästä tui kalastus.	Kartanlaitomen väärikkyyttä.	Maita rikkoonutkaisia.	päätetty siten että	lykätty.	sytytetty on vapautettu.		
Kankaanpää	3	1	1	—	—	4	1	—	—	—
Karvia	1	—	—	—	—	1	—	—	3	2
Parkano	—	—	1	—	—	—	1 ¹⁾	—	—	—
Aure	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—
Jämsä	1	—	—	—	—	—	—	1	2	1
Yhteensä	5	1	2	—	1	5	2	2	6	3

¹⁾ Kanne lakkautettu, syystä että kaksi vastaajista on paennut Amerikkaan ja kolmas lääkärin todistuksen mukaan on mielisairas.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vuonna 1908 vireille pannut syytteet ja niiden aihe.					Vireille pantuja juttuja on			Alkaisenmin vireille pan- nuiissa jutuissa on syytetty		Juttu toistamiseen lykätty.
	Metsänhaaska.	Kulovalkea.	Salonkasetys tai kalastus.	Karjanlaimen väk- rinkkyttö.	Muita rikkomuksia.	pätetty siten että		lykätty.	vapau- tettu.	troniittu.	
						sytetty on vapau- tettu.	sytetty on tuo- mittu.				
Viipurin—Mikkelin läänien.											
Rajajoki	6	—	2	—	—	4	—	4	—	—	—
Laatokka.....	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Uomaa.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Loimala	1	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—
Mikkeli	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Yhteensä	7	1	2	1	—	6	—	5	2	—	—
Kuopion läänin.											
Ilomantsi.....	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Suomusjärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Jongunjoki.....	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	1
Kuohatti.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Halmejärvi.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Palojärvi.....	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	1
Iisalmi	—	—	3	1	—	—	—	4	—	—	—
Yhteensä	—	—	6	1	—	1	—	6	6	1	2
Vaasan läänin.											
Pyhäjärvi	3	—	1	—	1	1	—	4	—	1	—
Saarijärvi	—	—	2	—	—	—	—	2	1	—	—
Jalasjärvi.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Alajärvi	—	—	2	—	1	2	—	1	—	—	—
Salamajärvi.....	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
Viitasaari.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Lesti.....	—	—	2	—	—	—	2	—	—	1	—
Yhteensä	3	—	8	—	2	4	2	7	3	2	—
Oulujärven.											
Pyhäjoki	12	—	—	—	—	8	—	4	—	—	—
Siikajoki	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Sotkamo	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Kuhmo.....	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Lentiira	1	—	—	—	1	1	1	—	2	—	—
Hyrynsalmi	4	—	—	—	2	3	1	2	—	—	—
Suomussalmi	5	—	—	1	—	1	—	5	—	1	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vuonna 1908 vireille pannut syytteet ja niiden aihe.					Vireille pantuja juttuja on			Aikaisemmin vireille pan- nussa jutuissa on syytetty		Juttu toistamiseen lykätty.
	Metsänhaaskaus.	Kulovelkaa.	Salaneistakysä tai kalasta.	Kurianteinmen väärinkäyttö.	Muuta rikokseksia.	päätetty siten että	lykätty.		vapau- tettu.	tuonittu.	
							syötetty on vapaa- tettu.	syötetty on tuo- mittu.			
Piispajärvi	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Puolanka	6	—	—	—	—	5	—	1	—	—	—
Yhteensä	34	—	—	1	3	20	3	15	2	1	—
lin.											
Ii	8	—	—	—	—	6	1	1	2	2	—
Pudasjärvi	8	—	—	—	—	7	—	1	4	—	1
Puhos	5	—	—	—	—	3	1	1	—	—	1
Taivalkoski	4	—	—	—	—	2	1	1	—	—	—
Kitka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Kuivaniemi	7	—	—	—	—	4	—	3	3	1	1
Simo	7	—	—	—	—	4	1	2	1	—	—
Ylisimo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Yhteensä	39	—	—	—	—	26	4	9	10	4	6
Kemin.											
Kemi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Kolari	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Rovaniemi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Pohjois-Kemijärvi	3	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
Yhteensä	4	—	—	—	—	—	—	4	2	—	2
Lapin.											
Sodankylä	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Ylikittilä	2	—	3	—	—	2	3	—	—	—	—
Muonio	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Yhteensä	5	—	3	—	—	2	3	3	—	1	—
Yhteenveto tarkastuspiirittäin.											
Turun—Hämeen läänin	5	1	2	—	1	5	2	2	6	3	3
Viipurin—Mikkelin »	7	1	2	1	—	6	—	5	2	—	—
Kuopion »	—	—	6	1	—	1	—	6	6	1	2
Vaasan »	3	—	8	—	2	4	2	7	3	2	—
Oulujärven	34	—	—	1	3	20	3	15	2	1	—
lin	39	—	—	—	—	26	4	9	10	4	6

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Vuonna 1908 vireille pannut syytteet ja niiden aihe.					Vireille pantuja juttuja on			Aikaisemmin vireille pan- nuissa jutussa on syytetty tuomittu.	vapau- tetta.	Juttu toistamiseen lykätty.
	Metsänhaaskaus.	Kulovalkea.	Salametsästäys tai kalastus.	Karjanlaitumen väärinkäyttö.	Moita rikkounnaisia.	päätetty siten että		lykätty.			
						syötetty on vapautettu.	syötetty on tuomittu.				
Kemin	4	—	—	—	—	—	—	4	2	—	2
Lapin	5	—	3	—	—	2	3	3	—	1	—
Kaikkiaan	97	2	21	3	6	64	14	51	31	12	13
Vastaavat luvut:											
Vuonna 1907	81	—	17	—	9	48	8	51	28	6	—
» 1906	57	4	30	—	13	45	8	51	7	2	—
» 1905	51	2	16	—	1	25	5	40	20	5	—
» 1904	49	—	2	—	—	12	21	18	11	5	—
» 1903	40	4	11	—	3	22	6	30	17	10	—
» 1902	57	2	12	—	9	44	6	30	21	13	—
» 1901	80	6	2	3	4	43	4	48	17	6	—
» 1900	55	3	8	2	4	35	2	35	10	8	—
» 1899	34	1	8	—	12	20	7	28	36	12	—
» 1898	45	—	11	1	8	21	5	39	42	4	—

Kertomusvuonna on 129 vireille pannusta syytteestä 64 jutussa syytetty tuomittu, 14 vapautettu, jotapaitsi 51 juttua on ratkaisemattomina lykätty toistaiseksi. Aikaisemmin alotetuissa, kertomusvuonna ratkaistuissa jutuissa on syytetty 31:ssä tuomittu ja 12:sta vapautettu, jotapaitsi 13 juttua on toistamiseen lykätty. Verraten edelliseen vuoteen, jolloin vireille pantuja asioita oli 107 ja vuoteen 1906, jolloin niiden luku oli 104, on siis haasteasiain lukumäärä kasvamassa, mikä on omiansa osoittamaan että paikalliset metsäviranomaiset yhä tarmokkaamman ajavat metsärikosasioita oikeudessa.

Kertomusvuosina syytöksien alaisiksi ilmoitetuista rikoksista on 97 eli noin 71,2 % metsänhaaskausjuttuja. Salametsästäys- ja kalastusjuttuja oli 21 eli 16,2 %. Loput 11 eli 12,6 % oli karjanlaitumen väärinkäyttör rikoksia, luvattomia heinämyyntejä, vääränvalantekoja y. m.

Luvultansa ja laadultansa suurimmat syyteasiat, ovat kuten odottaa saat-
taakin, olleet Iin tarkastuspiirissä, kaikki 39 asiaa koskien metsänhaaskauksia. Myös Oulujärven tarkastuspiirissä on syytteiden luku miltei yhtä suuri, 38 asiaa, joista 34 metsänhaaskausjuttua. Muissa tarkastuspiireissä on juttujen luku vähäpätöinen edellämainittuihin kahteen verrattuina, Viipurin—Mikkelin lään. tkp:ssä 7, Turun—Hämeen lään. tkp:ssä 5, Lapin tkp:ssä samoin 5, Kemin tkp:ssä 4 ja Vaasan läänin tarkastuspiirissä 3 haastetta.

Metsänhoidontarkastukset ja metsänarvioiminen.

Metsähallituksen edellisissä kertomuksissa on tarkemmin tehty selvää n. s. *metsänhoidontarkastuksista* eli *revisiooneista* kruununmetsissä, mainiten muun muassa että Metsähallituksella tätä tärkeätä, joka kymmenes vuosi uudistuvaa metsätalouden järjestämis- ja tarkastamistyötä varten oli viime aikoina ollut käytettävänään 7 metsänhoidontarkastajaa. Kun kumminkin kokemus oli osoittanut että ainoastaan pienemmissä hoitoalueissa ennätetään toimittaa metsänhoidontarkastustyö yhdessä vuodessa, jotavastain suuremmat hoitoalueet vaativat pitemmän ajan, niin oli selvää että tarkastajain lukua oli lisättävä ja teki Metsähallitus sentähden kertomusvuonna esityksen kahden uuden metsänhoidontarkastajan palkkaamisesta, johon esitykseen Keisarillinen Senaatti 13 p:nä tammikuuta kertomusvuonna suostuikin. Tämä lukumäärä lisättiin kuitenkin vielä, uuden esityksen johdosta, 3:lla, jotenka metsänhoidontarkastajia tätä nykyä on 12.

Kertomusvuonna on metsänhoidontarkastuksia toimitettu seuraavissa hoitoalueissa:

Metsänhoidontarkastus jatkuvana vuodelta 1907:

Parkanon hoitoalueessa.	Turun—Hämeen läänin tkpiä
Mikkelin »	Viipurin—Mikkelin » »

Metsänhoidontarkastus aloitettu vuonna 1908:

Yläneen hoitoalueessa,	Turun—Hämeen läänin tkpiä
Karvian »	» » » »
Miehikkälän »	Viipurin—Mikkelin » »
Jongunjoen »	Kuopion » »
Salamajärven »	Vaasan » »
Hyrynsalmen »	Oulujärven »
Taivalkosken »	Iin »
Ylitornion »	Kemin »
Rovaniemen »	» »

Jatkumaan vuodeksi 1909 jäivät metsänhoidontarkastustyöt Karvian, Jongunjoen, Salamajärven, Hyrynsalmen, Taivalkosken ja Rovaniemen hoitoalueissa.

Vuonna 1907 oli Metsähallitus vahvistanut noudatettavaksi Pyhäjoen ja Kemien hoitoalueiden metsänhoidontarkastuskirjat vuodelta 1904. Kertomusvuonna vahvisti Metsähallitus senlisäksi metsänhoidontarkastuksissa syntyneet metsätalouskirjat seuraaville hoitoalueille.

Multian	hoitoalueelle, tarkastus toimitettu vuonna 1904
Jalasjärven	» » » » 1904
Lopen	» » » » 1905
Virtain	» » » » 1905
Palojärven	» » » » 1905
Haapajärven	» » » » 1905
Murolan	» » » » 1905
Jämsän	» » » » 1906
Aureen	» » » » 1906
Paltamon	» » » » 1906
Iisalmen	» » » » 1907

jotapaitsi Metsähallitus vahvisti aikaisempien metsänjakotaksaattorien vuosina 1900—1903 laatimat metsätalousasiakirjat Rajajoen ja Laatokan hoitoalueille.

Niin hyvin kertomusvuonna kuin aikaisemmin toimitetut tähänastiset metsänhoidontarkastukset ovat osoittaneet että kruununmetsien puuvarasto on aikaisemmin arvosteltu liian pieneksi. Metsänhoidontarkastuksissa tähän saakka toimitettujen puumääräarvostelujen tulokset nähdään seuraavasta taulusta, johon on vertauksen vuoksi myös otettu tulokset aikaisemmista arvosteluista vastaavilla alueilla.

Hoitoalue.	Pinta-ala Ha.	Metsänhoidontarkastajan arvostelu.				Entinen arvostelu.			
		Vuosi.	Saha-puita.	Hirren-aineita.	Yh-teensä.	Vuosi.	Saha-puita.	Hirren-aineita.	Yh-teensä.
Multia.....	25,026	1904	259,300	329,400	588,700	1883—1891	281,107	293,559	574,666
Jalasjärvi	49,026	»	64,881	125,533	190,414	1888—1898	16,659	59,816	76,475
Pyhäjoki.....	49,303	»	96,500	346,000	442,500	1888—1893	30,000	88,583	118,583
Kemi	92,629	»	373,420	533,050	906,470	1886	480,902	349,334	830,236
Loppi	13,324	1905	155,772	287,163	442,935	1888 1894	150,356	292,431	442,787
Virrat	27,850	»	212,370	371,800	584,170	1883—1894	229,974	308,914	538,888
Lesti	57,860	»	165,097	395,115	560,212	1888—1897	159,072	281,946	441,018
Palojärvi.....	64,208	»	416,075	1,179,425	1,595,500	1887—1902	317,542	946,424	1,263,966
Haapajärvi....	65,399	»	573,353	780,449	1,353,802	1888—1904	128,582	427,486	556,068
Murola	168,561	»	483,320	444,230	927,550	1886	389,822	223,945	613,767
Jämsä	19,157	1906	243,237	346,276	589,513	1888—1895	202,956	173,987	376,943
Orivesi	24,189	»	407,956	524,460	932,416	1888 - 1894	365,516	536,537	902,053
Aure ¹⁾	36,396	»	377,580	493,900	871,480	1888—1895	377,482	372,995	1,250,477
Saarijärvi	31,204	»	232,585	624,067	856,652	1883—1898	337,407	327,762	665,169
Paltamo	112,361	»	244,500	417,224	661,724	1888—1897	184,724	335,449	520,173
Kuivaniemi ..	110,631	1906—07	215,988	620,081	836,069	1885—1886	21,770	33,796	55,566

¹⁾ Aureen hoitoalueessa on 35 uudistalolle luovutettavat metsämant jätetty metsänhoidontarkastuksessa arvioimatta.

Hoitoalue.	Pinta- ala Ha.	Metsänhoidontarkastajan arvostelu.				Entinen arvostelu.			
		Vuosi.	Saha- puita.	Hirren- aineita.	Yh- teensä.	Vuosi.	Saha- puita.	Hirren- aineita.	Yh- teensä.
Simo	142,577	1906—07	390,877	662,702	1,053,579	1885—1886	66,207	39,022	105,229
Iisalmi	32,644	1907	364,076	679,666	1,043,742	1886—1902	215,620	313,467	529,087
Sotkamo	88,023	»	461,892	802,454	1,264,346	1890—1896	321,501	487,349	808,850
Kankaanpää ..	45,831	»	151,740	253,815	405,555	1892—1904	108,619	243,888	352,507
Parkano	47,607	1907—08	848,223	880,363	1,728,586	—	466,751	452,502	919,253
Yläne	10,774	1908	105,035	213,206	318,241	1896—1897	27,970	123,997	151,967
Mikkeli	34,563	1907—08	257,104	601,758	858,862	1888—1902	84,536	469,409	553,945
Ylitornio	132,361	1908	762,248	1,423,797	2,186,045	1885	378,651	261,321	639,972
Karvia ²⁾	43,175	1908—09	339,281	540,200	879,481	1889—91	180,604	284,233	464,837
Jongunjoki ²⁾ ..	89,107	»	1,533,990	1,878,314	3,412,304	1886—94	476,988	454,157	931,145
Salamajärvi ²⁾ ..	82,247	»	665,342	1,429,696	2,095,038	1883—95	460,254	317,265	807,519
Hyrnsalmi ²⁾ ..	95,622	»	933,623	1,354,518	2,288,141	1888—90	211,884	406,958	618,842
Pudasjärvi ²⁾ ..	198,350	»	775,380	2,502,149	3,277,529	1887—89	138,513	211,642	350,155
Taivalkoski ²⁾ ..	294,119	»	2,570,350	3,189,128	5,759,478	1887—89	207,770	317,464	525,234
Ylisimo ²⁾	159,800	»	887,924	1,180,050	2,067,974	1885—86	264,037	353,889	617,926
Rovaniemi ²⁾ ..	268,416	»	3,687,000	3,430,000	7,117,000	1887—88	859,127	623,300	1,485,427

Siihen että hirsipuuvarat metsänhoidontarkastuksissa on huomattu entistä suuremmiksi, vaikuttaa osaltansa seikka, että näissä tarkastuksissa otetaan huomioon myös korpi- ja rämemaitten hirsivarastot, sekä myös tarkemmin kuin ennen vikanaiset puut, jota paitsi on mainittava että hirrenaineiksi ensi aikoina, jolloin mittaaminen toimitettiin 7 metrin korkeudella, arvioitiin ainoastaan yksi, 9 tuuman, latvaläpimittaluokka sen sijaan että nyt käytetään kahta rintaläpimittaluokkaa, 25—27,5 ja 27,5—30 cm.

Metsänarvioiminen. Pohjois-Suomessa on Lapin tarkastuspiirissä kertomusvuonna jatkettu sitä metsänarvostelutyötä, jonka tarkoituksena on hirsivaraston määrittäminen kestäväää hakkuuta varten näillä seuduin. Arvioimistyö toimitetaan n. s. linja-arvioimistapaa käyttämällä ja toimitetaan arvioimisen yhteydessä myös kartoittamista.

Arvioimistyöt kertomusvuonna ovat toimitetut Ala- ja Ylikittilän hoitoalueissa, joissa kummassakin kaksi arvostelijaa on ollut työssä. Ylikittilän hoitoalueessa saatiin työ aikaisemmin loppuun suoritetuksi, jolloin toinen siellä työskentelevistä arvostelijoista siirtyi loppukesäksi Alakittilän hoitoalueeseen, joka myös kertomusvuoden kuluessa arvosteltiin loppuun. Arvostelutyön aikana uudestamitattiin sekä osaksi täydennettiin entistä karttaa Ylikittilän hoito-

²⁾ Tätä kertomusta painettaessa käsillä olevien tietojen mukaan.

alueessa ennen arvostellulla alalla yhteensä 20,294,2 ha, jolla alalla sitäpaitsi arvosteltiin 56,560 pienempää ja 86,310 suurempaa arvopuuta. Ennen arvioimatonta alaa kartoitettiin 13,718,7 ha, jolla arvioitiin 152,080 pienempää ja 81,360 suurempaa arvopuuta. Ylikittilän hoitoalueen koko arvioiduksi puumääräksi on kaikkiaan saatu 1,023,145 pienempää ja 736,920 suurempaa arvopuuta. Alakittilän hoitoalueen kaikkiaan arvosteltu puumäärä teki 1,154,224 pienempää ja 847,753 järeämpää arvopuuta.

Koko sillä ajalla, jolloin metsänluku- ja arvostelutöitä kruununmetsissä on toimitettu, on yhteensä arvioitu seuraavaan tauluun merkitty lukumäärä sahapuita ja hirrenaineita. Oulujärven, Iin ja Kemin tarkastuspiireissä ei ole arvioituja puumääriä vielä voitu täydelleen jakaa uusia hoitoalueita kohti, jotenka ne taulussa ovat merkityt osaksi vanhan hoitoaluejaon mukaan.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu hirsipuumäärä.		
	25—30 cm, 1,3 metrin korkeudella täytettyjä puita kpl.	30 cm. ja enemmän 1,3 metrin korkeudella täytettyjä puita kpl.	Yhteensä.
Turun—Hämeen läänien.			
<i>Loppi</i> ¹⁾	287,163	155,772	442,935
<i>Yläne</i>	213,206	105,035	318,241
<i>Kankaanpää</i>	253,815	151,740	405,555
<i>Karvia</i>	540,200	339,281	879,481
<i>Parkano</i>	880,363	848,223	1,728,586
<i>Aure</i>	493,900	377,580	871,480
<i>Orivesi</i>	524,460	407,956	932,416
<i>Jämsä</i>	346,276	243,237	589,513
Yhteensä	3,539,383	2,628,824	6,168,207
Evon Vesijaon	319,914	78,192	398,106
Viipurin—Mikkelin läänien.			
<i>Miehikkälä</i>	106,688	34,457	141,145
<i>Pällilä</i>	274,746	154,829	429,575
<i>Rajajoki</i>	379,058	86,927	465,985
<i>Laatokka</i>	251,833	192,344	444,177
<i>Uomaa</i>	927,772	314,605	1,242,377
<i>Loimala</i>	471,768	346,279	818,047
<i>Korpiselkä</i>	1,790,310	1,315,273	3,105,583
<i>Mikkeli</i>	601,758	257,104	858,862
Yhteensä	4,803,933	2,701,818	7,505,751

¹⁾ Ne hoitoalueet, joissa metsänhoidontarkastus on toimitettu, ovat merkityt kursivilla.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu hirsipuumäärä.		
	25—30 cm, 1,8 metrin korkeudella täytettäviä puita kpl.	30 cm. ja enemmän 1,8 metrin korkeudella täytettäviä puita kpl.	Yhteensä.
Joroisten hoitoalue	352,270	41,520	393,790
Kuopion läänin.			
Ilomantsi	1,954,862	1,314,718	3,269,580
Suomusjärvi	1,084,244	1,168,931	2,253,175
<i>Jongunjoki</i>	1,878,314	1,533,990	3,412,304
Kuohatti	267,832	209,386	477,218
Halmejärvi	536,077	283,429	819,506
<i>Palojärvi</i>	1,179,425	416,075	1,595,500
<i>Iisalmi</i>	679,666	364,076	1,043,742
Yhteensä	7,580,420	5,290,605	12,871,025
Vaasan läänin.			
Pyhäjärvi	559,471	583,706	1,143,177
<i>Saarijärvi</i>	624,067	232,585	856,652
<i>Multia</i>	329,400	259,300	588,700
<i>Virrat</i>	371,800	212,370	584,170
<i>Jalasjärvi</i>	125,553	64,881	190,434
Alajärvi	99,444	17,275	116,719
<i>Salamajärvi</i>	1,429,696	665,342	2,095,038
Viitasaari	504,868	422,204	927,072
<i>Lesti</i>	395,115	165,097	560,212
Yhteensä	4,439,414	2,622,760	7,062,174
Oulujärven.			
Haapasjärvi	780,449	573,353	1,353,802
Kalajoki	68,421	14,906	83,327
Pyhäjoki	346,000	96,500	442,500
Siikajoki	470,386	95,859	566,245
Paltamo	417,224	244,500	661,724
Entisen Paltamon hoitoalueen muut osat	152,635	107,178	259,813
<i>Sotkamo</i>	802,454	461,892	1,264,346
Kuhmo	1,295,675	1,055,076	2,350,751
Lentiira	877,990	780,932	1,658,922
<i>Hyrnsalmi</i>	1,354,518	933,623	2,288,141
Entisen Hyrnsalmen hoitoalueen muut osat ...	783,916	423,768	1,207,684
Yhteensä	7,349,668	4,787,587	12,137,255

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu hirsipuumäärä.		
	25—30 cm, 1,3 metrin korkeudella täytettäviä puita kpl.	30 cm ja enemmän 1,3 metrin korkeudella täytettäviä puita kpl.	Yhteensä.
lin.			
Haukiputaan entinen hoitoalue (Utajärven uusi sekä osia Puhoksen ja Puolangan uusista hoitoalueista)	367,108	121,394	488,502
<i>Pudasjärvi</i>	2,502,149	775,380	3,277,529
Iin uusi sekä Ranuan Puhoksen ja Kitkan hoitoalueiden osat vanhasta Iin hoitoalueesta ..	264,553	173,141	437,694
<i>Taivalkoski</i>	3,189,128	2,570,350	5,759,478
Kuusamon uusi sekä Puolangan, Puhoksen, Kitkan- ja Piispajärven hoitoalueiden osat vanhasta Kuusamon hoitoalueesta	1,645,652	742,726	2,388,378
Ranuan hoitoalueen osa entisestä Simon hoitoalueesta	7,220	9,388	16,608
<i>Kuivaniemi</i>	620,081	215,988	836,069
<i>Simo</i>	662,702	390,877	1,053,579
<i>Ylisimo</i>	1,180,050	887,924	2,067,974
Yhteensä	10,438,643	5,887,168	16,325,811
Kemin.			
<i>Kemi</i>	533,050	373,420	906,470
<i>Muurola</i>	444,230	483,320	927,550
<i>Rovaniemi</i>	3,430,000	3,687,000	7,117,000
Meltaus	550,000	850,000	1,400,000
<i>Ylitornio</i>	1,423,797	762,248	2,186,045
Entisen Tornion hoitoalueen muut osat	1,207,782	1,819,494	3,027,276
Kemijärvi (entinen hoitoalue)	5,541,105	5,894,518	11,435,623
Yhteensä	13,129,964	13,870,000	26,999,964
Lapin.			
Yläkemi	4,153,169	3,858,769	8,011,938
Luiro	1,691,853	1,478,568	3,170,421
Sodankylä	1,259,211	1,443,732	2,702,943
Kitinen	1,725,546	861,409	2,586,955
Alakittilä	1,154,224	847,753	2,001,977
Ylikittilä	1,023,145	736,920	1,760,065
Muonio	1,096,711	925,764	2,022,475

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Arvioitu hirsipuumäärä.		
	25—30 cm, 1,3 metrin korkeudella täytettäviä puita kpl.	30 cm ja enemmän 1,3 metrin korkeudella täytettäviä puita kpl.	Yhteensä.
Enontekiö	511,420	360,564	871,984
Inari	5,358,807	2,943,654	8,302,461
Utsjoki			
Yhteensä	17,974,086	13,457,133	31,431,219
Yhteenvedo tarkastuspiirittain.			
Turun—Hämeen läänien	3,539,383	2,628,824	6,168,207
Evon—Vesijaon hoitoalue	319,914	78,192	398,106
Viipurin—Mikkelin läänien	4,803,933	2,701,818	7,505,751
Joroisten hoitoalue	352,270	41,520	393,790
Kuopion läänin	7,580,420	5,290,605	12,871,025
Vaasan »	4,439,414	2,622,760	7,062,174
Oulujärven	7,349,668	4,787,587	12,137,255
Iin	10,438,643	5,887,168	16,325,811
Kemin	13,129,964	13,870,000	26,999,964
Lapin	17,974,086	13,457,133	31,431,219
Kaikkiaan	69,927,695	51,365,607	121,293,302

Edellä luetteluista puumääristä on tosin arvioimisen jälkeen hakkausien, myrskyjen y. m. kautta poistunut melkoinen määrä, mutta kun osa pienemmistä arvopuista arvostelun jälkeen on ehtinyt varttua täysimittaisiksi sahapuiksi ja muita pienempiä puita sillaikaa hirrenaineiksi, voidaan edellä ilmoitettua puumäärää pitää arvosteltujen metsämaiden nykyisenäkin minimipuumääränä.

Vesiperäisten maiden kuivattaminen metsänkasvua varten.

Tässä kertomuksessa on ennen mainittu, että kruununmaiden 12,831,495 käsittävästä koko pinta-alasta on 6,763,255 ha eli 52,9 % rämeitä, korpia, soita ja hylkymaita. Tästä on ehkä suurin osa aukeata tai kitukasvuista metsää kasvavaa suomaata, joka nykyään enimmäkseen on aivan hyödytöntä, mutta varmana voidaan kuitenkin pitää, että näiden suomaiden joukossa on laajoja aloja semmoisia maita, joita verrattain vähällä vaivalla kannattaa kuivata metsänkasvua varten.

Kokeiluja tämmöisten vesiperäisten maiden kuivattamisessa metsänkasvua varten on metsähallinnon toimesta kruununmetsissä viime aikoina paikka paikoin tehty. Metsänhoitajilla hoitoalueissa ei ole kuitenkaan tilaisuutta eikä tarpeeksi aikaa vuosi vuodelta yhä enentyvien varsinaisten tehtäviensä takia tämänkaltaisten kokeilujen ja suonkuivaustutkimusten tekemiseen suuremmissa määrässä. Sitäpaitsi he osaksi kaipaavat niitä erityisiä ammattitietoja, joihin tällä alalla menestyksellä toimivan henkilön tulee olla perehtynyt. Näin ollen ei suomaiden kuivattamistyöllä kruununmailla ollut edistymisen toivoa, ellei metsähallinto palvelukseensa saisi kykeneviä ja taitavia henkilöitä, jotka yksinomaan työskentelisivät kruununmailla olevien vesiperäisten maiden tutkimisessa kuivattamista varten, ja tekikin Metsähallitus sentähden joulukuun 16 p:nä 1907 Keis. Senaattiin esityksen, että Metsähallitus huhtikuun alusta v. 1908 saisi palvelukseensa palkata aluksi kaksi erityistä suonkuivausmetsänhoitajaa. Tähän esitykseen suostuikin Keis. Senaatti 9 p:nä maaliskuuta kertomusvuonna ja myönsi Metsähallituksen käytettäväksi yhteensä 800 mkaa kuussa näiden kahden virkailijain palkkaamiseksi, joiden sitäpaitsi tuli saada korvausta matkoistaan ja ulkotöistä voimassa olevan matkustussäännön 7 luokan mukaan.

Kun Metsähallitus täten oli saanut palvelukseensa kaksi erityistä suonkuivausammattimiestä, saivat nämä matka-apurahan Ruotsiin siellä lähemmin tutustuaksensa sikäläisiin työtapoihin suonkuivauksen alalla sekä saavutettuihin tuloksiin. Vesiperäisten maiden kuivattamiseen ryhdyttiin Ruotsin valtion metsissä jo vuonna 1898, jolloin myönnettiin 65,000:— kruunun vuotuinen määräraha käytettäväksi ojitukseen kahdessa pohjoisimmassa läänissä (Norr- ja Vesterbotten). Vuonna 1900 korotettiin tämä summa 150,000:— kruunuksi ja ojitustyötä määrättiin toimeenpantavaksi 6:ssa pohjoisimmassa läänissä (edellisten lisäksi: Vesternorrland'in, Jämtland'in, Gäfleborg'in ja Kopparberg'in läänit). Viiteen pohjoisimpaan tarkastuspiiriin, jotka vastaavat edellämainittuja 6 läänää, on määrätty 4 ylimääräistä metsänhoitajaa (extra jägmästare) toimimaan ojitusjohtajina (dikningsledare). Näille on joinakin vuosina myönnetty vielä apulaisiksi nuorempia metsänhoitomiehiä ja aivan viimeaikoina myös koulutettuja metsänvartijoita toimimaan apulaisina suotutkimuksilla ja kaivuu-tarkastuksilla, tangottajina ojasuuntauksessa y. m. töissä. Edellämainittu kuivattamistoiminta Ruotsissa on par'aikaa uudestajärjestämisen alaisena.

Palattuaan Ruotsin matkaltaan kesäkuussa kertomusvuonna saivat kruunun 2 suonkuivausmetsänhoitajaa toiminta-alueekseen ensimmäisenä kesänä Turun—Hämeen läänien, ja Vaasan läänin tarkastuspiirit. Ensi työkseen saivat he kuitenkin etsiä ja ehdottaa sopivia jos mahdollista yhtäjaksoisia suoalueita jollain kruununmaalla vastaiseksi suonkuivauskoekentäksi. Metsähallitus lausui määräyksessään toivomuksenaan että koekentän tulisi olla verrattain likellä rautatielinjaa; että se käsittäisi erilaatuisia vesiperäisiä maita; että huumusker-

roksen paksuuden ja mätänemisasteen tulisi olla erilaatuisia eri osilla koekenttää ja että pohjajankko olisi eri syvyydellä pinnasta sekä muuten laadultaan jos mahdollista erilaista. Koekentällä tehtävien kokeiden pääasiallisena tarkoituksena olisi saada selville millä tavoin vesiperäisten maiden kuivattaminen metsänkasvua varten edullisimmin voitaisiin teknillisesti ja taloudellisesti toimittaa. Ojasivujen edullisin kaltevuus eri maanlaaduilla olisi ilmisaatava, eri syvyisten eri etäisyyksille toisistaan kaivettujen ojien kuivattamisvaikutus selville saatava j. n. e.

Tehtyään tutkimuksia eri seuduilla valitsivat suonkuivausmetsänhoitajat koekentäksi *Jaakonsuon* Oriveden hoitoalueessa, ja tehtiin sillä kertomusvuonna jo alustavia töitä kokeiluja varten.

Mitenkä suonkuivausmetsänhoitajien toiminta ja suonkuivaamistyön suorittaminen on kruununmetsissä järjestetty, käy paraiten selville seuraavista toiminta-ohjeista, jotka Metsähallitus 5 p:nä maaliskuuta 1909 on antanut.

A. *Tutkimusten toimittamisesta.*

Suonkuivausmetsänhoitajien tehtävänä on tutkia kruununmetsämailla olevia vesiperäisiä ja soistuneita maita niiden kuivattamiseksi metsänkasvua varten sekä tehdä täydellisiä ehdotuksia tällöisten maiden kuivattamista taikka soistumisen ehkäisemistä varten.

Tämän tarkoituksiperän saavuttamista varten ovat vesiperäiset maat tutkittavat hoitoalueittain Metsähallituksen määräämässä järjestyksessä ja vasta kun vesiperäiset maat jossakin hoitoalueessa tai määrätystä osassa siitä ovat tutkittut, siirrytään toiseen hoitoalueeseen.

Tutkimuksia on kaksi eri muotoa, nimittäin: silmämääräiset ja koneelliset tutkimukset.

Silmämääräisten tutkimuksien kautta, joissa erilaatuisia koneitakin voidaan tarpeen mukaan käyttää, on saatava selville hoitoalueessa tai määrätystä osassa siitä sijaitsevien vesiperäisten maiden sopivaisuus kuivatettaviksi metsänkasvua varten ja kuivattamisen kannattavuus.

Tätä varten tulee suonkuivausmetsänhoitajan järjestelmällisesti tutkia kaikki tutkimisalueessa sijaitsevat soistuneet metsämaat, korvet, rämeet ja nevat, mikäli ne alaltaan ovat niin suuria, että niillä kuivattuina tulisi metsätaloudessa olemaan merkitystä. Tutkituista maista on luettelo tehtävä hoitoalueen kartan mukaan. Luettelossa voidaan yhdistää useampia kuvionumeroita suo- tai vesistö- y. m. jaksojen mukaan yhdeksi tutkimuskuvioksi ja niistä tehdä yhteinen selitys. Vesiperäisiä maita selitettäessä on ilmoitettava muun muassa pinta-ala, kasvupiteen laatu, mudan laatu ja paksuus, jankon laatu y. m. seikat, sekä ilmoitus annettava siitä, voidaanko vedenlaskua aikaansaada, ja jos niin on, voidaanko se aikaansaada luonnollisten vesijaksojen avaamisen ja perkauk-

sen kautta, vai onko ojitus sen ohella tehtävä maan kuivattamiseksi ja missä laajuudessa, ja on suunnittaisia ilmoituksia annettava kuivattamiskustannuksista. Sen ohella on ilmoitettava kasvaako maalla nykyään metsää ja on tavallinen metsikköselitys siitä tehtävä.

Lopuksi on ilmoitettava se hyöty, joka metsänkasvulle kuivatettavalla alalla sekä lähellä olevalle metsälle ja soistuneille maille koituisi kuivattamisen kautta ja on näiden havaintojen nojalla tehtävä summittainen laskelma yrityksen kannattavaisuudesta, vertaamalla yrityksen kustannukset sen tuottamaan hyötyyn. Jos tällaisen laskelman tekeminen osottautuisi mahdottomaksi, on ainakin ilmoitettava kuinka suuri ala kuivattamisen kautta saadaan metsäkasvavaksi ja kuivattamiskustannukset hehtaaria kohti.

Tämän perusteella ovat kaikki tutkitut maat jaettavat viiteen eri sarjaan. Ensimmäiseen sarjaan ovat otettavat kaikki ne maat, joiden kuivattamisen metsänkasvua varten voidaan katsoa ehdottomasti kannattavan, toiseen sarjaan ovat otettavat kaikki semmoiset maat, joidenka kuivattamisen kannattavaisuudesta voi olla epäilyksiä ainakin nykyisten työpalkkojen ja puunhintojen valitessa, kolmanteen sarjaan ovat otettavat semmoiset maat, jotka maanlaatunsa ja asemansa puolesta ehdottomasti ovat soveliaimmat jättää maanviljelystä varten kuivattaviksi, neljänteen sarjaan ovat otettavat semmoiset maat, joita kyllä voidaan kuivattaa, mutta joiden kuivattaminen silmännähtävästi ei kannata ja viidenteen sarjaan ovat vihdoin otettavat ne maat, joita teknillisistä syistä joko ei voida kuivattaa, tai joiden kuivattaminen tuottaisi niin suuria vaikeuksia, että se metsähallinnon toimesta on käytännölliseltä kannalta katsottava miltei mahdottomaksi.

Näistä eri maasarjoista on tehtävä erityisluetteloita omilla otsakirjoituksillaan ja ovat näihin luetteluihin otettavat ainoastaan maiden tai maajaksojen kuvionumerot, nimet, jos semmoisia on, ja pinta-alat, sekä ensimmäisen ja toisen sarjan maiden suhteen sitäpaitsi arvioidut kuivattamiskustannukset. Jokaisen maan kohdalla on sitäpaitsi ilmoitettava sen tutkimusmanuaalin folionumero, jossa maa tarkemmin on selitetty.

Sittenkun kesän työt ovat loppuun suoritettut, ovat edellämaitut asiakirjat valmistettavat ja lähetettävät Metsähallituksen tutkittaviksi viimeistään ennen seuraavan maaliskuun 15 päivää. Metsähallitus antaa sitten määräyksen siitä, mitkä edellisenä kesänä silmämääräisesti tutkituista maista ovat seuraavana kesänä koneellisesti tutkittavat täydellisten kuivattamissuunnitelmien tekemistä ja kustannusarvioiden laatimista varten.

B. Kuivattamissuunnitelmista.

Kuivattamissuunnitelmaa laadittaessa on muun muassa huomioonotettava seuraavat seikat:

Kuivattavasta alueesta on laadittava pintakartta kaavassa 1:4000, jos karttaa ei ennestään ole olemassa tai jos se on niin puutteellinen, että sitä ei voida käyttää. Jos käyttökelpoinen kartta toisessa kaavassa on olemassa, käytetään sitä, tai muutettakoon se, jos niin tarpeelliseksi huomataan, mainittuun kaavaan. Missä suunnitelma tulee olemaan semmoinen, että punnitseminen on tarpeellinen, on se toimitettava ja korkeuskäyrät eri väreillä niin maanpinnasta kun pohjastakin karttaan merkittävät. Jos ainoastaan on kysymys luonnollisten vesilaskujen avaamisesta ja perkaamisesta, on karttaan sopivalla tavalla merkittävä, missä paikoin ehdotetut työt tulevat tehtäviksi, siten että kartan ja työsuunnitelman avulla voi työn toteuttamiseen ryhtyä. Jos ojitus tulee kysymykseen, ovat ojien suunnat merkittävät niin maalle kuin kartallekin ja on maahan lyötyihin paaluihin merkittävä sekä ojien suunnat että myös ojien leveys, syvyys ja ojareunojen kaltevuus kullakin kohdalla. Ojista on sitäpaitsi tehtävä tarpeellisia profiileja ja läpileikkauksia kalkkiokankaalle. Havaintojen tekemistä varten on valittava ja sopivalla tavalla merkittävä eri-ikäisiä koepuita eri kasvupaikoilla. Koepuiden asema on myös karttaan merkittävä.

Varsinaisen kuivattamissuunnitelman yhteydessä on myös tehtävä suunnitelma sekä annettava ohjeita niiden muiden töiden tekemisestä, jotka ehkä ovat tarpeen metsänkasvun edistämiseksi tai uuden metsänkasvun aikaansaamiseksi, kuten esimerkiksi ohjeita maan pinnan polttamisesta tai muusta valmistamisesta ja keinollisen metsänkasvun aikaansaamisesta y. m.

Kunkin alueen kuivattamissuunnitelmaa tulee seurata täydellinen ja seikka-peräinen kustannusarvio, semmoinen että kunkin eri työn, kuten eri ojien kaivamis- y. m. kustannukset käyvät siitä suoranaisesti iimi. Kutakin eri kuivattamissuunnitelmaa tulee sitäpaitsi seurata täydellinen maan- ja metsänselitys sekä niin tarkka selitys ja laskelma kuin mahdollista kuivattamisen kautta metsänkasvulle koituvasta höydyistä ja höydyn rahallisesta arvosta kuivattamiskustannuksiin verrattuna.

Nämä kuivattamissuunnitelmat ovat Metsähallitukseen lähetettävät viimeistään ennen seuraavan huhtikuun 15 päivää, jolloin Metsähallitus päättää, ovatko suunnitellut työt toimeenpantavat vai eikö, sekä ovatko ne hoitoalueen hallintomiesten vaiko suonkuivausmetsänhoitajien kautta toimitettavat.

C. Avustuksesta työssä.

Suonkuivausmetsänhoitajat voivat Metsähallitukseen tehdä perusteltuja anomuksia, jos he katsovat asialle olevan eduksi, että heidän avukseen määrätään metsäkonduktöörejä avustajiksi. Avustajan työstä on suonkuivausmetsänhoitaja kumminkin vastuunalainen ja on näin ollen avustaja suonkuivausmet-

sänhoitajan käytettävänä joko itsenäisiin taikka ainoastaan avustustöihin suonkuivausmetsänhoitajan harkinnan mukaan.

Suonkuivausmetsähoitaja on oikeutettu avukseen ottamaan korkeintaan kaksi mieluummin metsänvartijakoulun läpikäynyttä työjohtajaa, joille hän on oikeutettu apurimiehiä varten myönnettyistä määrärahoista maksamaan palkan.

D. Palkkiolaskuista ja työnkulusta.

Palkkiolaskut ulkotöistä tulee sekä suonkuivausmetsänhoitajan että hänen avustajansa laatia siihen muotoon, että niistä käy selville miten kukin päivä on käytetty. Tämän yhteydessä on huomattava että ulkotöihin on ryhdyttävä niin pian kuin ilmastosuhteet keväällä sen sallivat ja on ulkotöitä jatkettava syksyllä niin myöhään kunnes ne maan kylmettymisen takia käyvät vaikeiksi tai mahdottomiksi.

E. Kuivattamistöiden toimeenpanosta.

Kuivattamistöiden käytännöllinen toimeenpaneminen jätetään yleensä hoitoalueen metsänhoitajan tehtäväksi, ja ainoastaan poikkeustapauksissa, missä vaaditaan suurempaa teknillistä taitoa, annetaan se suonkuivausmetsänhoitajan johdettavaksi.

Itse työn suorittamisessa on urakkajärjestelmä, missä se soveltuu, otettava käytäntöön niin suuressa määrässä kuin suinkin. Tätä tarkoitusta varten tulee kuivattamistyön johtajan sanomalehtikuulutuksen kautta tai muulla sopivalla tavalla ilmoittaa keväällä pidettävistä urakkahuutokaupoista, jotka ovat toimitettavat itse paikalla, ja tarjotaan työt sopivissa erissä vähimmän vaativalle.

Töitä valvoo joko hoitoalueen metsätyönjohtaja tai, jos työ on niin laaja-peräinen, että tämä ei sitä ennätä muitten toimiensa takia, joku vartavasten otettu työnjohtaja. Jos urakkahuutokaupalla työ tulisi kalliimmaksi kuin Metsähallituksen vahvistama kustannusarvio osottaa, on heti pidettävä uusi urakkahuutokauppa. Jos tällöinkin työ nousisi kustannusarviota kalliimmaksi, on se hyväksyttävä, jos kokonaisero ei ole 10% suurempi, mutta muussa tapauksessa ovat tehdyt urakkatarjoukset hylättävät ja esitys asiasta tehtävä Metsähallitukseen, joka asian tutkittuaan määrää, onko työ toistaiseksi jätettävä sikseen tai onko uusi urakkahuutokauppa pidettävä syyskuun alussa, jolloin jos syytä siihen on, kustannusarvio korotetaan. Urakkahuutokaupassa on pidettävä pöytäkirjaa, johon kaikki urakkaehdot ovat otettavat ja ovat nämä ehdot urakkahalullisille ennen huutokauppaa ilmoitettavat. Urakkahuutokauppapöytäkirjan allekirjoittavat kaikki alimpien urakkatarjouksien tekijät ja on pöytäkirjalla todistusvoima.

Jos työ on annettu urakalle, tulee urakkamiehen ryhtyä työhön viimeistään kahden viikon kuluessa urakan hyväksymispäivästä lukien, uhalla että työ muuten jätetään toiselle. Työn kuluessa maksetaan palkkaa työntekijöille aina kahden viikon päästä sen verran että 10 % tehdyn työn osuudelle tulevasta palkkiosta jää maksamatta lopputilitykseen asti, kunnas urakkatyö on täydellisesti suoritettu ja hyväksytty. Jos urakkamies jättää urakkansa kesken pitämäksi ajaksi kuin kahdeksi viikoksi muuten kuin työnjohtajan kirjallisella suostumuksella, on hän menettänyt pidätetyn summan ja työ annetaan toiselle.

Sitten kun työt täten ovat suoritettut tulee hoitoalueen metsänhoitajan, jos hän on johtanut kuivatusstyötä, lähettää Metsähallitukseen selostus, josta käy selville mitä mikin kustannuslaskuun otettu työ on tullut maksamaan, sekä mahdolliset muut kustannukset, joista ei ole kustannusarviossa huomautettu, jotta suonkuivausmetsänhoitajat tästä voivat saada ohjausta vastaisten kustannusehdotuksien tekemistä varten.

Kaivetut ojat ja kanavat tulee hoitoalueen metsänhoitajan pitää kunnossa ja on sentakia tähän mahdollisesti tarvittavat rahamäärät otettavat työohjelmiin.

F. Kuivaustöiden tarkastamisesta ja täydentämisestä.

Kahden vuoden kuluttua siitä kun kuivattamistyöt ovat loppuunsaattatut tulee suonkuivausmetsänhoitajan matkustaa töitä tarkastamaan havaintojen tekemistä ja kokemuksen saavuttamista varten kuin myöskin, jos huomattaisiin, että toimitetun kuivattamisen kautta toivottu tarkoitus ei ole saavutettu, tekemään ne lisäehdotukset, joihin hän ehkä katsoo syytä olevan. Tämän jälkeen tulee suonkuivausmetsänhoitajan noin viiden vuoden kuluttua tarkastaa kuivatut alat havaintojen tekemistä varten. Jos hän katsoo syytä olevan tällöisen tarkastusten edelleen tekemiseen, tehkään siitä esityksen Metsähallitukseen.

Niin ikään on hoitoalueen metsänhoitajan velvollisuus vuosikertomuksiansa yhteydessä antaa lyhyt kertomus kuivattujen maiden tilasta ja metsänkasvun edistymisestä niillä.

Edellä olevat ohjeet eivät ole pidettävät lopullisina, vaan tulee niin hyvin suonkuivausmetsänhoitajien, kuin niiden aluemetsänhoitajien, jotka tulevat johtamaan kuivaustöitä, tehdä Metsähallitukseen käytännössä saavutettuun kokemukseen perustuvia muutos- ja täydennysehdotuksia näihin ohjeisiin.

Suonkuivausmetsänhoitajien toiminnan ulkopuolella on kuivaustöitä kertomusvuonna suoritettu Evon-Vesijaon hoitoalueessa n. s. Huinan korvessa, jossa on kaivettu viemäriojaa yhteensä 1,553 metriä, Ruuhijärven ja Hankalan lohkoissa yhteensä 1,200 metriä sekä viemäreitä Korvalammesta Pitkäniemen jo-

keen ja Särkjärvestä keskimäiseen Rautjärveen, yhteensä 680 metriä. Jalasjärven hoitoalueessa ovat kruununmetsätorpparit veropäivätöillä kaivaneet veto-ojia viljelyksiensä parantamiseksi yhteensä 5,170 metriä. Pällilän hoitoalueessa on kaivettu Leipäsuolla 1906 metriä ojaa, Aituusniityllä 585 m, Venäjänjoansuolla 1,136 m. ja Särkjärven lohossa 2,000 m. viemäri ja sivuoja. Laatokan hoitoalueessa on kaivettu n. s. Suurusuolla 750 m. viemäriojaa sekä puhdistettu Huhkasalmen maan läpi kulkevaa vanhaa viemäriojaa 1,020 m. pituudelta. Myös Rajajoen ja Ranuan hoitoalueessa on vähemmässä määrässä ojitustöitä kertomusvuonna suoritettu.

Uittoväylät ja lauttaussäännöt.

Armollisen asetuksen mukaan siitä mitä heinäkuun 23 p:nä 1902 annettua vesioikeuslakia käytettäessä on noudatettava, tulee Metsähallituksen, jollei jotain vesistöä varten, jossa lauttauksen katsotaan olevan järjestettävän, olé vahvistettua lauttaussääntöä, ryhtyä sitä varten tarpeellisiin toimenpiteisiin. Lauttaussäännön antaa sittemmin riippuen asianhaaroista joko asianomainen Kuvernööri tai Keis. Senaatti, mutta tulee Kuvernöörin ennenkuin lauttauksen järjestämistä jossain vesistössä koskeva asia ratkaistaan, ilmoittaa Keis. Senaattiin lauttaussääntöä perustamiseksi ehdotettujen töiden laadun ja niiden kustannukset sekä odottaa Senaatin määräystä ottaako kruunu työn haltuunsa vai eikö. Kun lauttauksen järjestämistä koskeva päätös lopulta on saanut lain voiman, toimittaa Metsähallitus sen painatettavaksi ja antaa sen tiedoksi asianomaisille viranomaisille ja kuuluttaa sen niissä kunnissa, joita vesistö koskettaa.

Ensimmäiset Metsähallituksen toimesta painatetut lauttaussäännöt ovat vuosilta 1874—1875, jolloin tämä julkaisemisvelvollisuus vanhempien, metsäntuotteiden lauttaamista koskevien asetusten 24 p:ltä maaliskuuta 1873 ja 8 p:ltä huhtikuuta 1875 mukaan joutui Metsähallituksen toimeksi. Kaikkiaan on Metsähallituksen luettelojen mukaan vuodesta 1874 eri lääneissä eri vesistöille annettu seuraava määrä nykyään voimassa olevia lauttaussääntöjä.

<i>Uudenmaan läänissä</i>	15	luttaussääntöä
<i>Turun- ja Porin</i>	»	33	»
<i>Hämeen</i>	»	30	»
<i>Viipurin</i>	»	57	»
<i>Mikkelin</i>	»	6	»
<i>Kuopion</i>	»	26	»
<i>Vaasan</i>	»	22	»
<i>Oulun</i>	»	30	»

Yhteensä 219 lauttaussääntöä

Mitenkä annetut voimassa olevat lauttaussäännöt jakaantuvat eri vuosia kohti osoittavat seuraavat numerot:

Vuonna 1874 annettu	1 lauttaussääntö
» 1875 »	4 lauttaussääntöä
» 1876 »	2 »
» 1877 »	9 »
» 1878 »	7 »
» 1879 »	6 »
» 1880 »	5 »
» 1881 »	3 »
» 1882 »	3 »
» 1883 »	5 »
» 1884 »	6 »
» 1885 »	8 »
» 1886 »	7 »
» 1887 »	2 »
» 1888 »	1 »
» 1889 »	4 »
» 1890 »	8 »
» 1891 »	5 »
» 1892 »	12 »
» 1893 »	10 »
» 1894 »	7 »
» 1895 »	8 »
» 1896 »	3 »
» 1897 »	7 »
» 1898 »	9 »
» 1899 »	6 »
» 1900 »	4 »
» 1901 »	9 »
» 1902 »	10 »
» 1903 »	3 »
» 1904 »	3 »
» 1905 »	1 »
» 1906 »	10 »
» 1907 »	9 »
» 1908 »	15 »
» 1909 »	7 »

Yhteensä 219 lauttaussääntöä

Lauttausväyläin kuntoonsaattamisessa on enimmäkseen noudatettu sitä periaatetta, että lauttauslaitosten rakentaminen ja perkaustyö on jätetty lauttausväylää käyttävän lauttausyhdistyksen tehtäväksi. Toisissa tapauksissa on kuitenkin kruunu etenkin viimeaikana, käyttänyt sitä etuoikeutta, jonka vesioikeuslaki sille myöntää nimittäin lauttauksen järjestämisessä päättää ottaako kruunu teettääkseen väylässä tehtävät työt vai eikö, ja ottanut työt suorittaakseen.

Kuten luonnollista on, ovat kaikki suuremmat kruunun suoritettaviksi jääneet uittoväyliä kuntoon saattamistyöt jätetyt Tie- ja vesirakennusten ylihallituksen toimitettaviksi, jotavastoin Metsähallitus vähässä määrässä kruununmetsien rajain sisäpuolella metsänhoitokuntansa avulla on tämänkaltaisia töitä teettännyt. Tie- ja vesirakennusten ylihallituksen johdon alla on viime aikoina suurempia lauttausväyläin kuntoonsaattamistöitä suoritettu muun muassa Uukunjoessa Viipurin läänissä ja Siikajoessa, Oulujoessa ja Kemijoessa Oulun läänissä. Katselmuksia ja tutkimuksia on sama ylihallitus tehnyt muun muassa lauttauskanavan rakentamista varten Jongunjärvestä Lauttauslampeen Pudasjärven pitäjässä tarkoituksella valmistaa uittoväylä Iijoen ja Kiiminginjoen vesistöjen välille. Suurempia katselmuksia ja tutkimuksia on ylihallitus toimituttanut uusien lauttaussääntöjen laatimiseksi Ylä- ja Ala-Kitkajärveä sekä Kuusamonjärveä, Muojärveä ja Joukamajärveä ynnä niihin laskevia vesiä varten, Iijokea ja kaikkia sen uittokelpoisia lisävesiä varten, Kemijokea, Ounasjokea, Kitisenjokea, Tennijokea y. m. varten Kemijoen vesistössä, Paatsjokea sekä kaikkia Inarinjärveen vetensä purkavia jokia ja niiden lisävesiä varten, y. m.

Metsähallinnon toimittamat pienemmät uittoväyläin perkaustyöt on suoritettu tavallisesti valtionrautateille hankittavia pumääriä uitettaessa. Tämänkaltaisia töitä on kertomusvuonna toimitettu muun muassa Parkanon hoitoalueessa, jossa n. s. Lylyluomaa on perattu, Halmejärven hoitoalueessa (Kalajokea), Pyhäjärven hoitoalueessa (Isojokea Kurkelan kruununpuistossa), Saarijärven hoitoalueessa (Vaimopuroa ja Hiukkajokea) Multian hoitoalueessa (Hännättömänjokea), Salamajärvien hoitoalueessa Lestin hoitoalueen metsänhoitajan välityksellä (Valvatinjokea), Viitasaaren hoitoalueessa (Jääjokea ja Hyrkönpuroa) ja Lestin hoitoalueessa (Mustikkapuroa, Salmijärven ojaa ja Itojaa, sekä perattu koskia Viirret- ja Kokonjoissa sekä Saskojassa).

Metsähallitus on usein ennen kertomuksissaan maininnut siitä suuresta merkityksestä mikä hyvillä lauttausväylillä on maamme, erittäinkin kruunun metsätaloudelle. Erityisesti on Metsähallitus usein huomauttanut mitenkä tärkeätä olisi saada *Saimaan vesistö ja Kyminjoen vesistö yhdistetyiksi* valtion puolesta rakennettavan uittokanavan kautta. Miltei yhtä tärkeä toimenpide olisi yhdistää *Kitkajärven* ja muut *Kuusamon* vesistöt, jotka nyt laskevat vetensä Venäjän puolelle *uittokanavoiden kautta Iijoen vesistöön* ja onkin Metsähallitus näistä yrityksistä tehnyt asianmukaisia esityksiä.

Mutta ei ole ainoastaan tärkeätä että suuremmat lauttausväylät ja kanavat saadaan kuntoon ja toimeen. On myöskin välttämätöntä että kruununmaille ulottuvien väylien latvajuoksut saadaan uittokelpoisiksi ja että niille säädetään edulliset lauttaussäännöt. Metsähallitus on sentähden kiertokirjeessä alaisillensa virkamiehille, kehoittanut heitä kutakin toimintapiiristään antamaan Metsähallitukselle tietoja senkaltaisista uittoväylistä, jotka kaipaavat perkaustöitä ja lauttauksen järjestämistä, voidakseen aikanaan ryhtyä yhä tarmokkaimpiin toimenpiteisiin tälläkin alalla.

Siemenvuosi.

Havupuiden siemenvuosi on kertomusvuonna yleensä ollut huononpuoleinen, paitsi Turun—Hämeen-läänien tarkastuspiirin itäosassa ja Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä, jossa se on ollut keskinkertainen, paikoin hyvänpuoleinen.

Seuraavassa luettelossa on koetettu metsänhoitajien lausuntojen mukaan numeroilla merkitä siemenvuoden suhteellinen hyvyys eri hoitoalueissa. Muistutussarekkeessa on kuitenkin varmuuden vuoksi lyhykäisesti merkitty vuosikertomuksissa annetut tiedonannot. Numeroiden merkitys on:

- 0 = ei ensinkään siemeniä tai käpyjä.
 1 = vähänlaisesti » » »
 2 = keskinkertaisesti siemeniä tai käpyjä.
 3 = hyvänlaisesti » » »
 4 = runsaasti » » »

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn käpyjä		Kuusen käpyjä.	Lehtikuusen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Turun—Hämeen läänien.						
Yläne.....	—	1	2	—	2	Siemenvuosi on ollut huono männyllä sekä keskinkertainen kuusilla ja koivuilla. Mainitut puulajit ovat kukkineet keskinkertaisesti.
Kankaanpää.....	—	1	1	—	2	Käpyjä ei ole sanottavassa määrässä ollut.
Karvia.....	—	1	1	—	2	Kuusella on ollut heikonlainen siemenvuosi.
Parkano.....	—	1	1	—	—	Männyllä ei sanottavasti ole ollut siemensatoa eikä myöskään kuusella, jolle kuitenkin vuosi 1909 näyttää tulevan paremmaksi siemenvuodeksi.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn käpyjä		Kuusen käpyjä.	Lehti-kuusen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvyydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Aure	—	2	3	—	2	Kertomusvuonna on ollut runsaasti sekä männyn- että kuusenkäpyjä.
Orivesi	—	2	3	—	2	Mänty ei ole kukkinut kertomusvuonna; kuusi kukki vähissä määrin.
Jämsä	—	2	3	—	2	Mitä metsäpuiden siementekoon tulee, oli kuusissa jokseenkin runsaasti käpyjä, joista luultavasti, kuivan sään takia, suuri osa siemeniä jo syksyllä ja syksytlavesta varisi maahan. Männyissäkin oli käpyjä, vaan vähemmässä määrässä kuin kuusella mutta näyttivät kävyt kesken- tekoisilta ja yleensä kuihtuneilta.
Evon—Vesijaon	—	2	1	—	2	Siemenvuosi on ollut yleensä huononpuoleinen kruununpuistossa, vaikka se ympärillä yksityismetsissä on ollut jonkun verran parempi. Männyn käpyjä runsaammin kuin kuusen.
Viipurin—Mikkelin läänien.						Siemenvuosi on kertomusvuonna havupuilla ollut huono, hedekukkiä männällä harvassa, vaan kukkiminen kuusella, lehti- ja pihtakuusella sitävästoin runsas niinkuin myös koivulla.
Pällilä	1—2	2—3	2—3	3—4	1—2	Kuusi kukki paikotellen runsaasti, petäjä huonommin; koivunsiemen varisi elokuussa.
Rajajoki	1	3	3	—	2	Petäjän kukkiminen tapahtui tavallista myöhemmin, kumminkin hyvän ilman vallitessa.
Laatokka	2	2	4	—	4	Petäjän ja kuusen kävyt isot; koivun siemenet karisivat elokuun alussa.
Uomaa	2	3	3	—	3	Hedekukkiä näkyi männyissä aukeilla paikoin, emikukkiä vähemmin. Metsänhoitajan virkatalolla kasvavissa cembramännyissä oli runsaanpuoleisesti käpyjä, siemenet kuitenkin olivat osaksi tyhjiä.
Loimala	1	3	3	2	3	Siemenvuosi on havupuilla ollut hyvä.
Korpiselkä	2	2—3	4	—	2	Tiedot 1-v. männynkävyistä ja koivunsiemenistä eivät ole varmoja.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn käpyjä		Kuusen käpyjä.	Lehtikuusen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Mikkeli	2	2	3	2	2	Kuusen kävyissä on paikoin toukkain (Pissodes) syömiäkin.
Miehikkälä	2—3	3	3	1	2	Männyssä on kertomusvuonna ollut valmiita kaksivuotisia käpyjä verrattain runsaasti ja samaten on yksivuotisiakin käpyjä hyvänlaisesti huomattavissa, joten on peräkkäin kaksi hyvää mäntysiemenvuotta toivottavissa. Samoin on kuudessa v. 1908 ollut runsaasti käpyjä. Myöskin koivu on kantanut siemeniä jonkun verran.
Kuopion läänin.						
Ilomantsi	—	1	1	—	—	Siemeniä ei ole vuonna 1908 ollut paljon. Kuusi on kukkinut verrattain runsaasti ja myöskin mänty on hyötymetsiköissä kukkinut hyvin.
Suomusjärvi	—	1	1	—	—	Siemenvuosi oli havupuilla huono. Kukkia oli kuudessa paljon, mutta männyssä vähän.
Jongunjoki	—	1	1	—	—	Siemenvuosi oli huono sekä petäjällä että kuusella, mutta kuuset kukkivat erittäin runsaasti, jotavastoin petäjät kukkivat huonosti.
Kuohatti	—	1	2	—	—	Siemenvuosi oli mäntypuilla huononpuoleinen ja kuusipuilla keskinkertainen. Kukkia oli mäntypuissa myös keskinkertaisesti.
Halmejärvi	—	0—1	2	—	—	Yleisesti on siemenvuosi näyttänyt olevan kuusella keskinkertainen, jopa paikoin runsaanpuoleinenkin. Männyllä on se sitävastoin ollut kovin huono, niin että vain poikkeustapauksissa on tavattu joku männynkäpy siellä, toinen täällä.
Palojärvi	—	0—1	2	—	—	Siemenvuosi on ollut kuusella hyvänpuoleinen, vaan männyllä huono. Kukinta oli männyllä huono.
Iisalmi	—	1	2	—	—	Siemenvuosi oli kertomusvuonna runsas kuusella, vaan männyllä huono.
Vaasan läänin.						
Pyhäjärvi	—	2	2	—	—	Siemenvuosi on ollut sekä männyllä että kuusilla jokseenkin hyvä.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn käpyjä		Kuusen käpyjä.	Lehtikuusen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvyydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Saarijärvi	—	2—3	2—3	—	—	Siemenvuosi on ollut hyvä sekä männyllä että kuusella. Keväällä kukkivat männyt hyvin niukasti, ja kuusetkin muodostivat huomattavasti vähemmän kukkia kuin edellisenä vuonna.
Multia	—	1	1	—	—	Siemenvuosi oli männyllä heikonpuoleinen, kuusessa ei ollut käpyjä juuri ollenkaan.
Jalasjärvi	—	1	1	—	—	Siemenvuosi huono.
Alajärvi	—	1	1	—	—	Sekä männyllä että kuusella on ollut huononpuoleinen siemenvuosi. Molempien puulajien kukkiminen oli myöskin huononlainen.
Salamajärvi	—	1	1	—	1	Männyn, kuusen ja koivun siemenvuosi oli heikko, samoin männyn kukkiminen heikko, mutta kuusen kukkiminen paikakunnalla keskinkertainen.
Viitasaari	—	2	2—3	—	—	Siemenvuosi on ollut hyvä kuusella sekä keskinkertainen männyllä.
Lesti	—	1	1	—	—	Siemenvuosi on havupuilla kertomusvuonna ollut yleensä huono, mutta sekä kuusen että erittäin männyn kukkiminen on ollut harvinaisen runsas.
Oulujärven.						
Haapajärvi	—	1	1	—	—	Siemenvuosi oli huono.
Kalajoki	—	1	1	—	—	Siemenvuosi on ollut huononpuoleinen sekä männyllä että kuusella. Kukinta on ollut hyvä.
Pyhäjoki	—	1	1	—	—	Männyn siemenvuosi on yleensä hoitoalueessa ollut huononpuoleinen. Männyn ja kuusen kukkiminen on kertomusvuonna ollut keskinkertainen.
Siikajoki	—	1	1—2	—	—	Siemenvuosi on männyllä ollut huono sekä kuusilla huononpuoleinen.
Paltamo	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuodesta voi sanoa, että se oli huononpuoleinen sekä männyllä että kuusella. Mitä taas näiden puiden kukkimiseen tulee, niin oli männnyissä kesällä vähän kukkia, kuusissa sitävastoin oli kukkia runsaasti.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn käpyjä		Kuusen käpyjä.	Lehtikuusen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvydestä y. m.
	1-vuohsia.	2-vuohsia.				
Sotkamo	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuosi on havupuilla kertomusvuonna ollut huononpuoleinen. Kukkimisen suhteen on mainittava, että kuusi kukki runsaasti, vaan mänty aivan vähän.
Kuhmo	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuosi oli männyllä huononpuoleinen; kuusessa oli sitävastoin huomattu runsaasti käpyjä; männyn kukinta on ollut niukanlainen.
Lentiira	—	1	2	—	—	Siemenvuosi on ollut kuusella kutakuinkin hyvä, jotavastoin männyllä huono.
Hyrnsalmi	—	1	1—2	—	—	Siemenvuosi on yleensä männyllä ollut huono, kuusella sitävastoin vähän parempi.
Suomussalmi	—	1	1	—	—	Siemenvuosi on ollut huono. Männyn kukinta alkoi kesäkuun 20 päivänä.
Piispajärvi	—	1	1	—	—	Siemenvuosi on havupuilla ollut huono, samaten lehtipuilla. Kukinta myöskin on ollut huononlainen.
Puolanka	—	1	1—2	—	—	Siemenvuosi on yleensä männyllä ollut huono, kuusella jonkun verran parempi.
lin. Utajärvi	—	1	1	—	—	Siemenvuosi on sekä männyllä että kuusella ollut huono.
Pudasjärvi	—	1	1	—	—	Siemenvuosi on havupuilla ollut huono.
Taivalkoski	2	2	3	—	3	— — — — —
Kuusamo	—	1—2	1—2	—	—	Mäntypuiden siemenvuosi on ollut huononpuoleinen, mutta kuusipuiden keskinkertainen.
Kitka	—	2	2	—	—	Siemenvuosi mänty- ja kuusipuilla on ollut keskinkertainen.
Ranua	—	1	1	—	—	Männyn ja kuusen siemenvuosi on ollut yleensä huono, samoin kukkiminen.
Kuivaniemi	—	1	1—2	—	1—3	Siemenvuosi on ylipäänsä ollut huononlainen.
Simo	—	1	1	—	1	— — — — —
Ylisimo	—	1	1	—	—	Männyn ja kuusen siemenvuosi on ollut yleensä huono. Samoin niiden kukkiminen.
Kemin. Kemi	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuosi sekä männyllä että kuusella on ollut huononpuoleinen.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Männyn käpyjä		Kuusen käpyjä.	Lehtikuusen käpyjä.	Koivun siemeniä.	Metsänhoitajien tekemät muistutukset siemen- ja käpyvuoden hyvyydestä y. m.
	1-vuotisia.	2-vuotisia.				
Muurola.....	—	1—2	1	—	—	Siemenvuosi on ollut huono kuusella; männyllä huononpuoleinen.
Ylitornio	—	1	1	—	—	Siemenvuosi on havupuilla ollut kertomusvuonna ylimalkaan huono, 1-vuotisia käpyjä ilmestyi sitä vastoin runsaammin männnyissä.
Turtola	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuosi on ollut jokseenkin keskinertainen.
Kolari.....	—	0—1	0—1	—	—	Siemenvuotta ei ole ollut männyllä eikä kuusella siinä määrin että siitä saattaisi mainita.
Meltaus	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuotena on vuosi ollut huononpuoleinen, niin männyllä kuin kuusella.
Rovaniemi	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuotena oli vuosi 1908 huononpuoleinen niin männyllä kuin kuusella.
Etelä-Kemijärvi	—	1	1	—	—	Siemenvuosi oli havupuilla kert.-vuonna yleensä huono.
Pohjois-Kemijärvi	—	0—1	1—2	—	—	Siemenvuosi oli männyllä huono ja kuusella keskinkertaista huonompi.
Salla	—	2	1—2	—	—	Siemenvuosi oli männyllä verrattain hyvä, vaan kuusella huononlainen. Männyn kukkiminen oli huono.
Tuntsa	—	2	1—2	—	—	Siemenvuosi oli männyllä keskinkertainen, kuusella huononlainen.
Lapin.						
Ylikemi	—	3	3	—	—	Siemenvuosi oli hyvä, yksin hoitoalueen pohjoisimmassakin osassa.
Luiro	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuosi on ollut huononpuoleinen.
Sodankylä.....	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuosi on havupuilla ollut yleensä huono. Mänty ei kukkinut runsaasti.
Kitinen	—	1—2	1—2	—	—	Siemenvuosi männyllä huononlainen.
Alakittilä	—	1	1	—	—	Siemenvuosi on ollut huono sekä männyllä että kuusella.
Ylikittilä	—	1	1	—	—	Siemenvuosi huono.
Muonio	—	1	1	—	—	Siemenvuosi oli havupuilla huono, samoin kukkiminen.
Enontekiö.....	—	0—1	0—1	—	—	Kertomusvuonna eivät havupuut ole antaneet siemeniä. Myös kukkiminen on ollut huono.
Inari	—	2—3	1	—	—	Talvella 1907—1908 oli männnyissä käpyjä runsaanlaisesti. Männyn ja kuusen kukinta oli niukka.

Metsän uudistus- ja viljelystoimet.

Metsähallituksen kertomuksissa on usein ennen mainittu, että metsän uudistuminen kruununmetsissä tapahtuu pääasiallisesti *luonnonsiemennyksen* kautta, jota uudistamista koetetaan avustaa toimeenpanemalla puhdistushakkauksia, hakkuu-alojen perkauksia, risujen polttoa y. m. Missä kuitenkin luonnonsiemennyksen onnistuminen on ollut epäilyksen alaista tai tarpeellisia siemenpuita ei ole ollut olemassa, siellä on koetettu paikkapaikoin, pääasiallisesti etelä-Suomen hoitoalueissa, hankkia metsän uudistusta keinollisellakin tavalla.

Ennenkuin tässä luvussa tehdään selvää metsän uudistus- ja viljelystoimista kruununmetsissä sekä näihin töihin käytetyistä varoista kertomusvuonna, on nimenomaan huomautettava, että alempana on tilastollisia tietoja annettaessa kysymys *yksinomaan keinollisista metsänviljelys- ja taimitarhatöistä*. Kustannukset näistä nousevat verrattain vähäisiin summiin, mikä onkin luonnollista kun ottaa huomioon että useimmissa hoitoalueissa niitä ei ollenkaan ole suoritettu. Kuten tähän lukuun liitetystä taulusta huomataan, rajoittuvat puheena olleet työt pääasiallisesti kahteen eteläisimpään tarkastuspiiriin.

Metsähallinto pitääkin näitä keinollisia metsänuudistustöitä kruununmetsissä etenkin mitä ulkomaisiin puulajeihin tulee, toistaiseksi enimmäkseen kokeilutöinä ja on ryhtynyt niihin suuremmassa määrässä ainoastaan muutamissa hoitoalueissa, joissa vanhastaan löytyy laajoja metsättömiä aloja, mutta aikomus on laajentaa keinollisia uudistustöitä kruununmetsissä sen mukaan kun seikkaperäisissä, itse paikalla toimitetuissa metsänhoidontarkastuksissa huomataan ne tarpeelliseksi ja taloudellisesti kannattavaksi.

Sen sijaan on Metsähallitus, etenkin viime aikoina, kiinnittänyt mitä tarkinta huomiota leimaamisen, hakkuiden y. m. senkaltaisten metsätöimien suorittamiseen sillä tavoin, että *luonnon* siemennys ja metsänuudistus todellakin tulee taatuksi. Metsänhoidontarkastuksissa, jotka uudistuvat joka 10 vuosi, on sittemmin tutkittava onko hakkuualoille, joilla ei tyydyttävää nuorennusta ole, jätetty riittävästi hyviä siemenpuita, onko kelpaavaa nuorennusta vapautettu varjostuksesta, onko hakkausaloja ja aukkoja siemenvuoden sattuessa saatettu sellaiseen kuntoon että siemen voi itää ja taimet kehittyä y. m. Metsähallitus on nimenomaan kiertokirjeessään 8 p:ltä huhtikuuta 1905 kiinnittänyt asianomaisten metsänhoitomiesten huomion siihen että »leimaaminen ja hakkaus on taitavasti järjestettävä järkipärisen metsänhoidon vaatimusten mukaisesti, silmällä pitäen metsän *luontaista uudistusta*. Joka leimaaminen ja hakkuu on sen vuoksi kohdistettava sopiville uudistusaloille ja niin suunniteltava, että kunkin metsikön ominaisuudet ja vaatimukset tulevat huomioonotetuiksi».

Kun siis arvostelea sitä työtä, jota kruununmetsissä muiden metsätöiden ohessa suoritetaan metsänuudistuksen hyväksi, niin ei ole katsottava yksinomaan ennen mainittuihin aivan vähäpätöisiin keinollisiin uudistustöihin, joista alempana tehdään selvää, vaan on huomioon otettava, että useimmat metsässä suoritettut puhtaasti metsänhoidolliset työt ovat juuri tähänneet metsänuudistuksen edistämistä.

Keinollisista metsänuudistus- ja viljelystöistä eri tarkastuspiireissä kertomusvuonna mainittakoon seuraavaa:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on metsättömillä Pohjan- ja Hämeen kankailla Kankaanpään hoitoalueessa toimitettu verrattain runsaasti metsänviljelystöitä, vaikka keväällä ja kesällä näillä seuduin vallitseva kova kuumeisuus melkoisesti häiritsi töitä ja vaikutti epäedullisesti tuloksiin. Tavallista kuoppaistutustapaa käyttämällä istutettiin mainituille kankaille yhteensä 107,400 *Pinus montana*, *Pinus silvestris* ja *Abies pichta* tainta. Samaa istutustapaa apulannoituksen kera käyttäen istutettiin 45,300 *Pinus Banksiana* ja *Abies alba* tainta, jota paitsi kyntöistutuksen avulla istutettiin noin 1 ha:n ala *Pinus Banksiana* ja *Betula verrucosa* taimilla, joita tälle alalle käytettiin yhteensä noin 5,000 kpl. Kylvetty on 47.0 ha, johonka käytettiin yhteensä 66.0 kg. *Pinus montana* ja *Abies pichta* siemeniä. Istutuksissa käytetyt taimet olivat suurimmaksi osaksi hoitoalueen omista taimitarhoista.

Karvian hoitoalueessa on aukkopaikkoihin metsiin, yhteensä noin 2.5 ha:n alalle istutettu kaikkiaan omasta taimitarhasta otetut 14,200 männyn ja kuusen tainta. Sitä paitsi on hoitoalueessa siivottu eräs suufempi kuloala seuraavana kesänä toimitettavia kulttuuritöitä varten.

Parkanon hoitoalueessa on eräälle entiselle 0.35 ha laajalle kytömaalle istutettu yhteensä 2,400 kpl. *Pinus montana* ja *Banksiana* sekä *Picea nigra* ja alban tainta. Jämsän hoitoalueessa on toimitettu jonkun verran täydennyskylvöä vanhoilla kylvö-aloilla.

Evon—Vesijaon hoitoalueessa on eräälle entiselle pellolle istutettu noin 0.5 ha:n alalle 1,000 *Abies balsamea* sekä 0.4 ha alalle 2,000 *Larix sibirica* tainta. Hoitoalueen taimitarhoissa on kouluttu 51,526 tainta sekä kylvetty 38.0 kg. erilaatuisia siemeniä.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiiri. Miehikkälän hoitoalueessa istutettiin keväällä eräälle 2.10 ha laajuiselle alalle hoitoalueen II vartiopiirissä 4,000 kuusen, 6,722 vuorimännyn ja 1,950 *Pinus Banksiana* tainta sekä 1.50 ha laajalle alalle Kattilakosken metsäpalstalla 6,442 kouluttua *Larix europaea* tainta.

Pällilän hoitoalueessa on Postilammin, Leipäsuon, Galitsinan, Löykynojan

ja Kosenojan hoitlohkoihin yhteensä 16,37 ha:n alalle istutettu, osaksi kuokkaa, osaksi Spitzenbergin penkomislapiota käyttämällä, 34,500 männyn, 3,400 vuorimännyn, 36,100 kuusen, 5,150 Pinus Banksianan, 2,180 Picea alban, 100 Pinus cembran ja 31 vahteran eli yhteensä 81,461 tainta. — Edellisinä vuosina Galitsinan taimitarhassa alotettujen ulkomaalaisten puulajien kasvattamiskokeita on jatkettu kertomusvuonna, kylvämällä tarkoitusta varten maaperuna ja Lupinus kasvatuksella valmistettuihin lavoihin: 0.1 kg. Taxus baccata, 0.1 kg. Juniperus virginiana ja glauca, 1.0 Pinus montana, 0.1 kg. Abies pectinata, 1.5 kg. Pinus cembra ja 0.1 Picea alba siementä. Myös 2 kg. männyn ja 0.5 kg. kuusen siemeniä kylvettiin tähän taimitarhaan. Muuten koulittiin taimitarhassa kertomusvuonna 8,570 männyn, 23,525 kuusen, 1,500 Picea obovatan, 2,980 Larix sibirican, 190 Larix europaean, 26 Larix leptolepis, 25 Pinus Banksianan ja 20 Pinus cembran tainta. Vierustenkankaalla on edellisten vuosien kokeilutöitten jatkoksi kylvetty 6.0 kg. heinän ja 1 hl. kauran siemeniä 20×20 m. suuruiseen koeruutuun sekä samoin kokeeksi lannoitettu tuomaskuonalla, kainiitilla ja luujauhoilla eräs paalutettu 10×20 m. laaja apuistutusala.

Rajajoen hoitoalueessa istutettiin 15,000 kaksivuotista vuorimännyntainta eräälle 3.4 ha laajalle palaneelle metsämaa-alalle Haukjärven kruununpuistossa sekä 1,298 koulittua männyn- ja kuusen tainta Korpikylän entiselle sahapaikalle Vehmaisten hoitolohossa. Hoitoalueen taimitarhoihin on kertomusvuonna kylvetty 2.0 kg. männyn, 1.0 kg. Pinus cembran, 1.0 kg. Abies pichtan, 2.0 kg. vuorimännyn, 0.1 kg. Abies pectinatan ja 0.1 kg. Abies Nordmannianan siemeniä.

Laatokan hoitoalueessa istutettiin 4.0 ha:n alalle Kurkisuon hoitolohossa 10,000 2-vuotista männyn ja 1,000 koulittua lehtikuusen tainta. Saman hoitoalueen Lohijoen kruununpuistossa olevaan taimitarhaan kylvettiin 1.0 kg. männyn sekä Kuoppalammen kruununpuiston taimitarhaan 1.0 kg. vuorimännyn siemeniä.

Uomaan ja Loimalan hoitoalueissa on tehty taimitarhatöitä kylvämällä edellisen hoitoalueen taimitarhaan 0.5 kg. cembramännyn, 0.2 kg. Abies Nordmannianan ja 0.2 pihta-kuusen ja jälkimmäisen hoitoalueen taimitarhaan 0.6 kg. lehtikuusen siemeniä. Korpiselän hoitoalueessa kylvettiin aikaisemmin hakatuille kaskimaille, yhteensä 5.0 ha alalle, 8.0 kg. männyn ja 2 kg. kuusen siemeniä sekä istutettiin yhteensä 5.5 ha:n alalle 12,850 koulittua lehtikuusen tainta. Hoitoalueen taimitarhassa koulittiin 850 tainta.

Mikkelin hoitoalueessa on 1.0 ha:n laajalle alalle Punkaharjulla istutettu 4,000 koulittua kuusen tainta sekä eräälle 2.0 ha:n alalle vanhaa ahoa Heinäveden kruununmaalla kylvetty 1.0 kg. männyn ja 0.7 kg. kuusen siemeniä. Punkaharjun taimitarhaan on kylvetty 0.5 kg. kuusensiemeniä.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä ei ole metsänviljelystöitä kertomusvuonna toimitettu.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä ei ole myöskään varsinaisia metsänviljelystöitä suoritettu muualla kuin Saarijärven hoitoalueessa, jossa Hoikanjärven kruununmaalla olevasta taimitarhasta siirrettiin 360 lehtikuusen tainta erälle istutusalueelle Hietaharjun kruununmaalla. Saman hoitoalueen Hännilän kruununpuiston taimitarhassa on kouluttu 600 lehtikuusen tainta sekä istutettu niitä metsään 60 kpl.

Oulujärven ja Iin tarkastuspiireissä ei ole metsänviljelystöitä kertomusvuonna suoritettu.

Kemin tarkastuspiirissä on Muurolan hoitoalueessa Rovaniemen metsänvartijakoulun toimesta istutettu metsään noin 10,000 kpl. 2- ja 3-vuotista männyn ja kuusen tainta sekä pienempi määrä pilhta-kuusia ja sembra-mäntyjä. Turtolan hoitoalueessa on metsään istutettu pienempi määrä lehtikuusen taimia, jota paitsi Etelä-Kemijärven hoitoalueessa on vanha taimitarha pantu kuntoon.

Myös *Lapin tarkastuspiirissä* on kokeiltu metsänviljelystöillä pienemmässä määrässä. Niinpä on Ylikittilän hoitoalueessa istutettu 3,000 kaksivuotista männyn tainta erälle noin 5.0 ha laajalle alalle Sätkänevaara-nimisellä metsämaalla, jonne sitä paitsi on kylvetty 3.0 kg. männynsiemeniä. Uusia istutusaloja on raiyattu samassa hoitoalueessa. Enontekiön hoitoalueessa on myös toimitettu kylvöitä aukeilla paikoilla hoitoalueen lounasosassa. Ruutukylvöä käytämällä kylvettiin 1.3 kg. männyn, 2.0 kg. kuusen ja 0.25 kg. *Abies pichtan* siemeniä. Muonion hoitoalueessa on toimitettu taimitarhatöitä koulimalla 580 *Pinus montana* ja 250 *Pinus Banksiana* tainta. Utsjoen hoitoalueessa kylvettiin erälle 8.5 ha laajalle aukealle alalle 12.68 kg. männyn ja 1.80 kg. kuusen siemeniä. V. 1909 määrättiin erityinen metsänhoitomiehe metsärajasuodelle tutkimaan metsänuudistusoloja ja alkuun panemaan täällä keinollista metsänkasvatusta.

Paremmat yleiskatsauksen saamiseksi on seuraavaan tauluun merkitty kertomusvuonna viljeltyjen alojen laajuudet, käytetyt siemen- ja taimimäärät sekä viljelyskustannukset.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Viljelty maa-ala;			Metsänviljelykseen käytetty				Taimitarhat;		Kustannukset metsänviljelys- ja taimitarhatöistä kertomusvuonna.		Muistutuksia.
	kylvetty	istutettu	yhteensä	taimia, kpl.				kylvetty siemeniä, kgr.	kouluttu taimia, kpl.	Smk.	p.	
				männyn	kuusen	muiden puulajien	lehtikuusen					
Turun—Hämeen läänien.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yläne	47.00	32.00	79.00	—	85,100	26,650	—	—	1.25	—	40 50	—
Kankaanpää	—	2.50	2.50	66.00	7,100	7,100	1,45,450	500	6.00	—	2,000	—
Karvia	—	0.35	0.35	—	—	—	2,400	—	—	—	390 85	—
Parkano	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—
Evon—Vesijaon	—	0.90	0.90	—	—	—	2,000	1,000	38.00	51,526	590	—
Viipurin—Mikkelin läänien.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Miehikkälä	—	2.60	2.60	—	—	4,000	6,442	1,8,672	—	—	150	—
Pälliä	—	16.37	16.37	—	34,500	36,100	—	10,830	5.40	36,886	1,554 48	—
Rajajoki	—	3.90	3.90	—	1,254	44	—	1,500	6.20	—	321 25	—
Laatokka	—	4.00	4.00	—	10,000	—	1,000	—	2.00	—	263 50	—
Uomaa	—	—	—	—	—	—	—	—	0.90	—	52	—
Loimola	—	—	—	—	—	—	—	—	0.60	—	40	—
Korpiselkä	5.00	5.50	10.50	—	—	—	12,850	—	—	850	549 60	—
Mikkeli	2.00	1.00	3.00	0.7	—	4,000	—	—	0.50	—	166 50	—
Kuopion lääniin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Kustannuksista 29: —
mk. sitaakseen.
Kustannuksista Smk.
80: 04 taimitarhatyöh.
S:n Smk. 68: 25.
S:n Smk. 47: 50.
, , 52: —
, , 40: —
, , 81: 70
Metsänviljelysöitä
ei ole toimitettu.

1) Osaksi vuorimännyn. — *) Vuorimännyn.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Viljelty maa-ala:			Metsänviljelykseen käytetty						Taimitarhoitit;		Kustannukset metsänviljelys- ja taimitarhoitit kertomusvuonna.		Muistutuksia.	
	kylvetty	istutetta	yhhteensä	männyn	kuusen	muiden puulajien	männyn	kuusen	lehtikuusen	muiden havupuiden	lehtipuiden	kylvetty siemeniä, kgr.	koulittu taimia, kpl.		Smk.
Vaasan läänin.															
Saarijärvi	—	1) 1.05	1.05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	7450	
Tuomarniemen hoito-alue²⁾	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulujärven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
lin.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kemin.															
Muurola.....	—	4.00	4.00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Turtola	—	0.25	0.25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	
Etelä-Kemijärvi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	106	
Lapin.															
Ylikittilä.....	1.00	4.00	5.00	3.0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	164	
Muonio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	880	450	
Enontekiö.....	7.00	—	7.00	1.30	2.00	0.25	—	—	—	—	—	—	—	231	
Utsjoki	8.50	—	8.50	12.68	1.80	—	—	—	—	—	—	—	—	61	60
Yhteensä	70.50	78.42	148.92	25.98	6.50	66.95	150.954	77.894	22.852	69.852	531	60.85	90.642	6,849	78

1) Aikaisemmin istutettu viljelysala täydennetty. — 2) Taimitarhoitit Tuomarniemen metsänvartijakoululla tehdään lähemmin selvää myöhemmin tässä kertomuksessa.

Erinäisiä muita metsänhoitotoimia.

Apuharvennus- ja väljennyshakkuutyt.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiiri. Karvian ja Parkanon hoitoalueissa on kertomusvuonna paitsi säännöllisten rautatiehakkuiden muodossa, kummassakin toimitettu myös muita perkaushakkuita pääasiallisesti alkaen maan- teiden varsilta. Karvian hoitoalueessa luovutettiin hakkuissa saatu huono ta- vara etupäässä kruununtorppareille kotitarvepuiksi, jotavastoin Parkanon hoito- alueessa valmistettiin hakatuista puista, niin taloudellisesti edullisesti kuin suinkin, erilaatuista puutavaraa myyntiä varten. Näin valmistettiin kaikkiaan noin 53,0 ha laajuiselta alalta 4,582,5 m³ hiomopuita, 807,5 m³ sekahalkoja, 1,044,5 m³ koivuhalkoja, 1,850 kpl riukuja, 36 m³ seipäitä, 18 saharihttä 700 vitsaa ja 7,0 m³ veistopuita. Kaikkiaan käytettiin tähän tarkoitukseen 5,600 mkaa ja kun valmistetun tavaran arvo nousi 13,050:—mkaan, oli puhdas tulo tästä puhdistushakkauksesta Smk 7,450:— . — Aureen hoitoalueessa on sa- moin paitsi tavanmukaisia perkaushakkuuksia valtion rautateille hankittavaa puutavaraa varten, myös toimitettu erinäisiä apuharvennustöitä Metsähallituk- sen myöntämällä varoilla, vaikka niiden rahallisista tuloksista ei vielä ole lo- pullista tietoa. Oriveden hoitolohossa on paitsi rautatiehakkuita erityisellä 5,500:—mkan suuruisella määrärahalla hakattu ja valmistettu puhdistuksen ja raivuun muodossa vanhoilta hakkuualoilta yhteensä 7,185,0 m³ halkoja, jotka sittemmin myytiin paikallishuutokaupalla saavuttaen Smkan 2: 50 hinnan m³:ltä. Samoin on Yläneen hoitoalueessa toimitettu tämän kaltaisia puhdistushakkuu- töitä yhteensä noin 90,0 ha:n alalla.

Evon—Vesijaon hoitoalueessa on hakkuualoja puhdistamalla Ruuhijärven, Hokajärven ja Savijärven hoitolohossa valmistettu halkoja 48,0 m³ sekä miilu- puita 59,5 m³. Apuharvennettu on Rautjärven lohossa noin 28 ha, jolta alalta saatu koivuhalkoja 24,5 m³ ja miilupuita 266,0 m³, ja Kaitalammin torpan lä- heisyydessä 9 ha, jolta alalta saatu 119,5 m³ halkoja, 90 m³ miilupuita sekä 17 sahatukkaa. Vappulan hoitolohossa on harventamalla hakattu 196,0 m³ koivu- halkoja, Virnajärven lohossa Vesijaon kruununpuistossa 400 m³ halkoja, 2,000 seivästä ja 1,000 riukua sekä Pajulahden hoitolohosta 200 m³ koivuhalkoja, kaikki myyntiä varten.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirin useimmissa hoitoalueissa on ker- tomusvuonna toimitettu apuharvennus-, perkaus- ja väljennyshakkuuksia Metsä- hallituksen myöntämien määrärahojen avulla. Niinpä on Miehikkälän hoito- alueessa apuharvennettu nuoria metsiköitä Nurmijärven ja Savanjärven lohoissa, Pällilän hoitoalueessa on jatkettu Postilammin, Galitsinan, Perojoen, Perkjär- ven, Mikkelinjärven, Kosenjoen, Kämärän ja Särkjärven lohoissa alatettu ja harvennustöitä. — Rajajoen hoitoalueessa metsähallinnon toimesta toimitetut

hakuut I, II, IV, VII ja IX:ssä vartiopiireissä tarkoittivat nuorempien metsikköjen apuharventamista, nuorennusaukkojen suurentamista ja nuorennusryhmien vapauttamista varjosta, sekä viallisten ja nuoren metsän kasvua ehkäisevien puiden poistamista. Näissä hakkuissa hakattiin metsästä 1,749 erimitaista hirsipuuta, 2,133,5 m³ halkopuita sekä noin 3,910 kpl. riukuja ja seipäitä, joiden metsäntuotteiden arvo nousi kaikkiaan 8,598 markkaan 96 penniin. Hakkuu ja tekokustannukset tekivät 1,969 mk 50 p:ää, jotenka puhdas tulo oli Smk 6,617: 46. — Laatokan hoitoalueessa on, paitsi rautatiehakkuiden yhteydessä, toimitettu apuharvennuksia Jaakkiman kruununpuistossa pitkin rautatielinjaa ja Uomaan hoitoalueessa noin 70 ha:n alalla molemmin puolin Uomaan—Käsnäselän maantielinjaa sekä erinäisten metsänvartijatorppien ympäristöillä. Samaten on Loimalan hoitoalueessa apuharvennuksia- ja perkaustöitä toimitettu, alkaen maanteiden varsilta. — Mikkelin hoitoalueessa on Punkaharjun kruununpuistossa toimitettu apuharvennuksia ja perkaustöitä yhteensä noin 57,0 ha:n alalla, jolta on poistettu kaikkiaan 1,200 m³ kiinteätä mittaa seuraavia metsäntuotteita: 1,160 m³ mäntyproppia, 240 m³ halkoja, 520 telefoni-pylvästä, 78 hirttä ja 635 riukua, yhteensä 6,000 markan arvosta. Työkustannukset tekivät Smk 2,797: 27.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on pienempiä harvennustöitä suoritettu Palojärven, Kuohatin ja Iisalmen hoitoalueissa.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on pääasiallisesti rautatiehakkuiden yhteydessä toimitettu harvennus- ja puhdistushakkuutöitä Multian, Virtain ja Saarijärven hoitoalueissa. Viimemainitussa hoitoalueessa on sitäpaitsi seuraavat pienemmät apuharvennustyöt kertomusvuonna toimitettu.

Hoitoalue.	Harvennettu ala, ha.	Apuharvennuksessa saatu				Käytettyjen päivätyöiden luku.	Työön myönnetty rahamäärä.		Puita saatu hinta.	
		Saha- ja rakennuspuuta, kpl.	Kaikenlaisia puita, kpl.	Tervaksia, m ³ .	Polttopuuta y. m. m ³ .		Smk.	pää.	Smk.	pää.
Saarijärvi	18,00	81	323	—	824,5	232	580	65	693	54
»	9,50	37	82	—	275,0	128	320	05	221	15
»	3,65	—	19	—	56,5	30	90	—	28	—
»	11,50	—	—	300,0	—	6	18	—	120	—
Yhteensä	42,65	118	424	300,0	1,156,0	396	1,008	70	1,062	69

Muita metsien puhdistustöitä on toimitettu Pyhäjärven, Saarijärven, Multian, Alajärven ja Salamajärven hoitoalueissa käyttämällä seuraavia rahamääriä:

Hoitoalue.	Työhön käytetty rahamäärä Smk.
Pyhäjärvi	200: —
Saarijärvi	390: 70
Multia	100: —
Alajärvi	620: 50
»	379: 50
Salamajärvi	100: —
	Yhteensä 1,790: 70

Oulujärven ja Iin tarkastuspiireissä on puheenaolleita töitä suoritettu pääasiallisesti rautatiehakkuiden yhteydessä. Simon hoitoalueessa viimeainitussa tarkastuspiirissä, on erityisesti vanhoja porokaskia otettu puhdistustyönalaisiksi.

Kemin tarkastuspiirissä on pienempiä, varsinaisia apuharvennustöitä suoritettu Ylitornion ja Turtolan hoitoalueissa.

Rajainkäyntitöitä.

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on Karvian hoitoalueessa avattu maanmittarin avulla noin 12 km rajoja, jotapaitsi kalavesien jakotoimitus Karvian, Parkanon ja Ikaalisten pitäjissä on loppuun saatettu, ollen kuitenkin vielä riippuvainen valituksesta, jota metsähallinnon puolesta on toimitusta vastaan tehty. Oriveden hoitoalueessa on 7 km pituudelta käyty Ukonmaan kruununpuiston rajaa.

Viiipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on Pällilän, Rajajoen ja Miehikkälän hoitoalueissa käyty rajoja, viimeainitussa hoitoalueessa pääasiallisesti valtiolle ostettujen uusien metsämaapalstojen rajoja noin 20 km.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on Iisalmen hoitoalueessa levitetty rajoja 19,5 km pituudelta, Suomensjärven hoitoalueessa käyty rajaa 3,3 km ja Ilomantsin hoitoalueessa, Liusvaaran kruununmaan rajat yhteensä 89 km. Palojärven hoitoalueessa on vesialueitten rajat tulleet määritellyiksi.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on rajainkäyntitöitä toimitettu Pyhäjärven ja Multian hoitoalueissa, joista edellisessä on aukaistu ja levitetty 3 km ja jälkimmäisessä 9,4 km.

Oulujärven tarkastuspiirissä on rajainkäyntiä toimitettu Siikajoen hoitoalueessa 193,4 km (kustannus Smk 454: 75), Kalajoen hoitoalueessa 225,5 km (kustannus Smk 2,435: —), Hyrynsalmen hoitoalueessa 240 km (kustannus Smk 576: —) sekä Haapajärven ja Kuhmon hoitoalueissa maanmittarien toimesta.

Iin tarkastuspiirissä samaten käyty rajoja Utajärven hoitoalueessa 41 km (kustannus 200: — mk), Iin hoitoalueessa 45 km (kustannus 174: — mk), Pudasjärven hoitoalueessa 102 km (kustannus 564: — mk) ja Puhoksen hoitoalueessa 86 km (kustannus Smk 477: 50).

Kemin ja Lapin tarkastuspiireissä ei ole rajainkäyntiä kert.-vuonna toimitettu.

Tienteko.

Yleisten maanteiden ylläpidosta tekevät kustannukset kruununpuistojen 186,38 manttaalille kertomusvuonna kaikkiaan 54,982 mkaa 12 penniä, jonka summan jakaantuminen eri hoitoalueita kohti lähemmin näkyy kertomuksen loppuun liitetystä pääkirjaotteista. Kruununpuistoille jaettujen tienosien ylläpito on useimmissa hoitoalueissa annettu urakoitsijoille.

Sitäpaitsi on kertomusvuonna kruununmailla rakennettu ja korjailtu metsänhoitoviranomaisten toimesta ajo- ja porrasteita sekä siltoja, osaksi kruununmetsätorppareiden veropäivätöillä, osaksi tarkoitusta varten myönnettyillä määrärahoilla seuraavissa tarkastuspiireissä ja hoitoalueissa:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on Karvian hoitoalueessa rakennettu ajoteitä Viitaniemen ja Sulkavan metsänvartijatorpille. Työn kustannukset nousivat 840: mkaan. Samassa hoitoalueessa on jatkettu torppareiden veropäivätöillä Kuvernöörin v. 1904 määräämää kylätientekoa Myllymäen talosta Rantalan kruununmetsätorppaan, ja on työhön kertomusvuonna käytetty 213,5/12 päivätyötä, vastaten 358 mkaa 54 piä. Parkanon hoitoalueessa on rakennettu ajoteitä Niemenmaan ja Pirttijärven metsänvartijatorppiin yhteensä 3,345 metriä, johon työhön metsähallinnon puolesta on käytetty 475: — mkaa.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on Pällilän hoitoalueessa Lumpeen metsänvartijatorpalle johtavalla tiellä olevia kapulasiltoja korjattu 150 metrin pituudelta. — Rajajoen hoitoalueessa on rakennettu 6 km Haukjärven kruununpuiston läpi Isen vartiopiirin metsänvartijatorpalle ja Kellomäen asemalle vievää ajotietä. Samaten on korjattu ja rakennettu Vehmaisten metsänvartijatorpasta Lintulan kruununpuiston läpi johtavaa tietä 5 km pituudelta. — Uomaan hoitoalueessa on rakennettu 7,5 km Käsnelän kylään Salmin kruununpuiston läpi vievää tietä sekä tasoitettu ja raivattu 5 km Tuleman metsänvartijatorpasta Palojärven kylään johtavaa tietä. — Korpiselän hoitoalueessa on tehty valmistavia raivaustöitä noin 4 km pituudella sekä kaivettu 1,200 metriä tieojaa Kivivaaran metsänvartijatorpalta Korpiselän kirkolle rakennettavaa ajotietä varten. — Mikkelin hoitoalueessa on tehty uusia kivikaitteita Punkaharjulla olevan yleisen maantien varrelle yhteensä 1,640 metriä. Punkaharjun ja Hynninsaaren väliin on rakennettu puusilta sekä mainitulle saarelle tehty 2 pöytää ja 16 istumapenkkiä matkailijoita varten.

Kuopion läänin tarkastuspiirissä on Iisalmen hoitoalueessa jatkettu edellisenä vuonna aloitettua kapulateiden rakentamista. Näitä kapulateita on kertomusvuonna rakennettu yhteensä 447 metriä sekä sitäpaitsi kaksi siltaa purojen yli. Kustannus oli Smk. 127:55. Halmejärven ja Kuohatin hoitoalueissa olevan kahden kylätien korjaamiseen on käytetty kruununmetsätorpparien veropäivätöitä, Halmejärven hoitoalueessa Smkan 176:79 ja Kuohatin hoitoalueessa Smkan 27:30 arvosta.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on Pyhäjärven hoitoalueessa Patamon metsänvartijatorpalta Lehojärven kruununmetsätorpalle viepää tietä porrastettu 500 metrin pituudelta. Saarijärven hoitoalueessa on Etelämäen talosta Kulhan metsänvartijatorpalle johtavaa ajotietä rakennettu 130 metriä, jotenka tie nyttemmin lopullisesti on valmistunut. Saman hoitoalueen Sippolan metsänvartijatorppaan menevää tietä on hiekotettu ja tasoitettu 1,500 metrin pituudelle sekä erästä samalle torpalle johtavaa polkua porrastettu 565 metr.; Mustapuron metsänvartijatorpasta Hankaniemen torpalle johtavan tien porrastusta jatkettu 2,216 metriä sekä eräs silta pantu kuntoon, jota paitsi kruununmetsätorpparien veropäivätöitä käyttämällä on korjattu Saunamäeltä Kyyjärven kruununmaalle viepää ajotietä. — Multian hoitoalueessa on rakennettu 3 km. tietä Lautaanahon kruununtorpasta Kortekankaan kruununtorppaan sekä Virtain hoitoalueessa torpparien veropäivätöillä Kirvesmäen ja Heinämäen metsänvartijatorppain välistä tietä. — Jalasjärven hoitoalueessa on Kauhajoelta Aunoksen metsänvartijatorpan kautta Karvialle johtavaa tietä rakennettu 2 km pituudelta sekä Rustarin metsänvartijatorpalle vievää tietä hiekotettu 5 km matkalla. Sitäpaitsi on veropäivätöillä Kalmarin metsänvartijatorpalle osaksi tehty uutta tietä, osaksi porrastettu nevoja yhteensä 1,070 metriä sekä hiekotettu ennen rakennettua tietä 1,140 metriä. — Alajärven hoitoalueessa on Perhosta Viitalammin metsänvartijatorpalle vievää tietä osaksi korjattu osaksi uudestaan rakennettu. Salamajärven hoitoalueessa on torpparien veropäivätöillä korjattu Kivijärven—Kinnulan maantieltä Lepänahon torppaan johtavaa tietä ja Lestin hoitoalueessa samaten veropäivätöillä korjattu Konttikosken metsänvartijatorpalle vievää tietä toista km. sekä porrastuksia varten valmiiksi vedätetty puita noin 9 km pituiselle matkalle.

Oulujärven tarkastuspiirissä on Siikajoen hoitoalueessa rakennettu 8 km pitkä ajotie Kinnusen kruununmetsätorpasta Keinokankaan torppaan. Kustannus nousi 450:— mkaan. Kruununmetsätorpparien veropäivätöillä korjattiin 6 km pitkä ajotie Kestilän—Kajaanin maantieltä Martimon metsänvartijatorppaan ja viereisiin kruununmetsätorppiin, sekä korjattiin samoin 250:— mkan kustannuksilla eräs Haaralan luona Siikajoen yli menevä silta. — Sotkamon hoitoalueessa aloitettiin Keis. Senaatin toukokuun 26 päivänä 1908 myöntämällä 4,000: mk suuruisella määrärahalla, josta vuoden kuluessa käytettiin 3,705 mkaa 38 penniä, rakentaa kärrytietä Sotkamon—Ristijärven maantieltä Petäjävaaran kruununmetsätorpan seutuville. Tielinja, joka on 10,745 metriä pitkä, on aukaistu ja raivattu sekä tiepohjaa 6,155 metrin pituudelta luotu ja tieojia kaivettu. — Porrastustöitä on toimitettu Sotkamon, Hyrynsalmen ja Piisjärven hoitoalueissa.

Iin tarkastuspiirissä on Iin hoitoalueessa täysin valmiiseen kuntoon saatu jo vuonna 1906 aloitettu porrastie Pudasjärven maantieltä Iijoen rannalle. Sa-

moin saatiin alulle Juurikka-ahon ja Leuvunojan torppien välinen ajotie. Ranuan hoitoalueessa valmistui myös vuodesta 1906 tekeillä ollut kaikkiaan Smk. 2,709:50 maksava 37 km pitkä porrastie Petäjjärven—Saarijärven ja Telkkälän—Asmunтин välisillä taipaleilla. Kuivaniemen hoitoalueessa on porrastettu eräs 2 km pitkä väli Käpylän metsänvartijatorpasta—Leväjärven taloon.

Kemin tarkastuspiirissä on aloitettu erinäisten kylien välisten porrasteiden rakentaminen Kuolajärven pitäjässä, johon tarkoitukseen myös Metsähallitus on myöntänyt 2,500:— mkan suuruisen määrärahan.

Lapin tarkastuspiirissä on Sodankylän hoitoalueessa rakennettu porrastie Torvisen- ja Seipäjärven lohkojen välille. Enontekiön hoitoalueessa on Metsähallituksen myöntämällä varoilla rakennettu autiotupa Pallastunturille vievän tien varrelle.

Kartasto.

Metsähallituksen karttakokoelmaa varten on Metsähallituksen piirustusosastolla kertomusvuonna valmistettu seuraavat kartat: *Kaavassa 1:100,000* Miehikkälän kruununpuiston, Aureen ja Jalasjärven hoitoalueiden yleiskartat. *Kaavassa 1:40,000* Simon, Taivalkosken, Ranuan ja Pudasjärven hoitoalueiden kartat. *Kaavassa 1:20,000* Hyrynsalmen, Suomussalmen, Lentiiran, Jongunjoen ja Saarijärven hoitoalueiden kartat. Sitäpaitsi on kruununmetsien yleiskartalle *kaavassa 1:800,000* piirretty etelä-Suomen hoitoalueiden uusi vartio- jaotus.

Osaksi Metsähallituksen tarvetta varten, osaksi *hoitoalueiden arkistoja varten* on kertomusvuonna maanmittausviranomaisilta tilattu seuraavat kartat.

Ilomantsin hoitoaluetta varten Niemisenmaan sekä pohjoisen ja itäisen Ilomantsin kruununmaiden kartat.

Yläneen hoitoaluetta varten kartat Pusulan ja Kaukon tiloista lohkaistusta palstoista.

Miehikkälän hoitoaluetta varten kartat 4:stä, tilasta N:o 2 Muurolan kylässä Miehikkälän pitäjässä kruunulle lohkaistusta palstasta.

Mikkelin hoitoaluetta varten kartat kruunun palstatiloista Polvijärven ja Vihtarin kylissä Heinäveden pitäjässä sekä Kangaslammin kylässä Kangaslammin pitäjää.

S:n Torvelan tilasta N:o 8 B Heinäveden pitäjässä erotetun palstan kartta.

Alajärven hoitoaluetta varten Alajärven, Soinin ja Lehtimäen pitäjien kruununmaiden kartat.

Piispajärven hoitoalueen kruununmaiden kartat mikäli ne ovat mitatut.

Lentiiran hoitoalueen s:n s:n.

Puolangan hoitoalueen s:n s:n.

Turtolan ja Kolarin pitäjien kyläkunnille luovutettujen lisämaiden kartat.
 Ylitornion pitäjän yleiskartan II karttaosa.
 Ylitornion pitäjässä löytyvien uudistalojen kartat.
 Kittilän pitäjän Sirkankylän rajakartta.
 Saman pitäjän lohkokuntien rajakartat.
 Kiistalan jakokunnan kartat Kittilän pitäjässä.
 Kelontekemän, Karhulan, Malkajärven ja Alakylän rajakartat Kittilän pitäjässä.
 Luiron hoitoaluetta varten Lokan jakokunnan kartta.

Asutus kruununmailla.

Metsänhoitajien virkatalot.

Metsänhoitajien virkataloja on Uomaan, Loimalan, Hyrynsalmen, Etelä-Kemijärven, Sodankylän ja Alakittilän hoitoalueissa, jotapaitsi Pällilän hoitoalueen metsänhoitajalle on asunnoksi määrätty eräs Galitsinan rautatieaseman luona sijaitseva, kruunun omistama huoneusto tarpeellisine ulkohuonerakennuksineen.

Kertomusvuoden aikana on jatkettu Keis. Senaatin 13 p:nä huhtikuuta 1907 antaman myönnytyksen nojalla alotettua virkahuoneustojen rakentamista Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitajalle sekä Inarin ja Utsjoen metsänhoitajille. Ylimetsänhoitajan virkatalo rakennetaan Kittilän pitäjän kirkonkylään, ja äskenmainitut metsänhoitajat saavat yhteisen virkatalon Inarin kirkonkylän luona.

Virkatalojen rakennuksia varten myönnettyistä määrärahoista on kertomusvuoden kuluessa käytetty seuraavat rahamäärät:

Hoitoalue.	Virkatalon nimi.	Milloin Keis. Senaatti tai Metsähallitus varat on myöntänyt.	Vuonna 1907 käytetty.	
			Smk.	piä
Uomaa	Uomaa	19 ¹⁷ / ₁₂ 07	594	50
Loimala	Kiviniemi.	19 ² / ₉ 08	325	10
Hyrynsalmi	Kiviö.	19 ¹⁶ / ₉ 08	886	65
Etelä-Kemijärvi	Lepistö.	19 ²⁰ / ₆ 05	532	75
»	»	19 ¹⁴ / ₁ 08	398	10
Alakittilä	Foudila.	19 ⁸ / ₁ 05	1,734	92
Inari ja Utsjoki	Urunjarga.	19 ¹³ / ₄ 07	24,149	89
Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitajan virkatalo	Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitajan virkatalo.	»	12,666	21
	Yhteensä	—	41,288	12

Kun Kolarin ja Taivalkosken hoitoalueiden metsänhoitajain on ollut pakko asuntojen puutteessa asua hoitoalueiden tehokkaaseen hoitoon nähden varsin epäedullisissa paikoissa, teki Metsähallitus Keis. Senaattiin esityksen, että mainituille metsänhoitajille rakennettaisiin asuintalot, Kolarin hoitoalueen metsänhoitajalle Kolarin pitäjän Sieppijärven kylässä sijaitsevalle Metsähallituksen kauppakirjalla joulukuun 16 p:nä 1908 1,000: — mkan hinnasta ostamalle 2 ha:n laajuiselle Kulluvaaran perintötilasta N:o 9 erotetulle palstalle, ja Taivalkosken hoitoalueen metsänhoitajalle Taivalkosken kirkonkylän läheisyydessä olevalle kruununmaalle. Yleisten rakennusten ylihallituksen laatimien piirustusten ja kustannusarvion mukaan tulisi kummankin virkatalon rakentaminen kustannuksiltaan nousemaan 25,300: — mkaan ja myönsikin Keis. Senaatti päätöksellään 5 p:tä maaliskuuta 1909 tätä tarkoitusta varten, paitsi 1,000: — mkaa edellämämainitun maapalstan ostoon Kolarissa, yhteensä 50,600: — mkaa.

Samaten on Metsähallitus tehnyt esityksen metsänhoitajavirkatalon rakentamisesta Ranuan kylään Pudasjärven pitäjässä, jossa virkatalossa varattaisiin asunnot sekä Ranuan että Ylisimon hoitoalueiden metsänhoitajille.

Metsätyönjohtajien asunnot.

Johtosääntö Suomen kruununmetsiä varten asetettaville työnjohtajille helmikuun 18 p:tä 1908 edellyttää, että työnjohtaja on oikeutettu joko vuokrarahoihin tai kruunun antamaan asuntoon. Tämänkaltaisia kruunun omistamia työnjohtaja-asumuksia ei löydy kruununmailla toistaiseksi muuta kuin yksi, nimittäin Punkaharjun kruununpuistoon Mikkelin hoitoalueessa rakennettu työnjohtajan asuinrakennus. Puheenaoleva virka-asunto, jonka rakentamiseen ryhdyttiin vuonna 1907 valmistui kertomusvuonna Metsähallituksen laatimien piirustuksien mukaan. Kertomusvuonna käytettiin rakennuskustannuksiin yhteensä 6,098 mkaa 12 piä.

Myös eräisiin muihin hoitoalueisiin on Metsähallituksella aikomuksena rakennuttaa työnjohtaja-asumuksia.

Metsänvartijatorpat.

Metsänvartijatorppien lukumäärä on kertomusvuonna ollut erinäisten muutoksien alaisena. Oulujärven tarkastuspiirissä on Sotkamon hoitoalueessa Keis. Senaatin päätöksen nojalla 2 p:tä syyskuta 1908 Kyrön ja Honkavaaran metsänvartijatorpat muutettu kruununmetsätorpiksi. Samoin on Iin tarkastuspiirissä Utajärven hoitoalueessa kolmesta metsänvartijatilasta muodostettu kruununmetsätorppia. Metsänvartijatorppien lukumäärä kussakin tarkastuspiirissä ja hoitoalueessa käy selville seuraavasta luettelosta.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Metsävar- tietokorpjen lukumäärä.	Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Metsävar- tietokorpjen lukumäärä.
Turun—Hämeen läänien.		Virrat	11
Loppi	12	Jalasjärvi	11
Yläne	5	Alajärvi	15
Kankaanpää	17	Salamajärvi	19
Karvia	11	Viitasaari	11
Parkano	16	Lesti	21
Aure	—		
Orivesi	19		
Jämsä	17		
		Yhteensä	120
Yhteensä	97	Oulujärven.	
Evon—Vesijaon	8	Haapajärvi	11
		Kalajoki	9
Viipurin—Mikkelin läänien.		Pyhäjoki	9
Miehikkälä	3	Siikajoki	12
Pällilä	6	Paltamo	9
Rajajoki	8	Sotkamo	3
Laatokka	5	Kuhmo	9
Uomaa	8	Lentiira	6
Loimaa	8	Hyrnsalmi	5
Korpiselkä	8	Suomussalmi	7
Mikkeli	20	Piispajärvi	7
		Puolanka	5
Yhteensä	66		
Joroisten hoitoalue	4		
Kuopion läänin.		lin.	
Ilomantsi	33	Utajärvi	8
Suomusjärvi	21	Ii	3
Jongunjoki	19	Pudasjärvi	5
Kuohatti	7	Puhos	4
Halmejärvi	10	Taivalkoski	9
Palojärvi	17	Kuusamo	—
Iisalmi	12	Kitka	3
		Ranua	5
Yhteensä	119	Kuivaniemi	4
Vaasan läänin.		Simo	5
Pyhäjärvi	13	Ylisimo	5
Saarijärvi	12		
Multia	7	Yhteensä	51
		Kemin.	
		Kemi	4
		Murola	2

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Metsänvar- tijatorttien lukumäärä.	Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Metsänvar- tijatorttien lukumäärä.
Ylitornio	5	Muonio	7
Turtola	6	Enontekiö	3
Kolari	4	Inari	—
Meltaus	5	Utsjoki	1
Rovaniemi	6		
Etelä-Kemijärvi	5	Yhteensä	26
Pohjois-Kemijärvi	5	Yhteenvedo.	
Salla	2	Turun—Hämeen läänien tkp.....	97
Tuntsa	1	Evon—Vesijaon hoitoalue	8
Yhteensä	45	Viipurin—Mikkelin läänien tkp.	66
Lapin.		Joroisten hoitoalue	4
Yläkemi	2	Kuopion läänin tkp.	119
Luiro	2	Vaasan » »	120
Sodankylä	2	Oulujärven tkp.	92
Kitinen	3	Iin »	51
Alakittilä	4	Kemin »	45
Ylikittilä	2	Lapin »	26
		Kaikkiaan	628

Metsänvartijatorttien rakennuksien ja viljelyksien parantamiseksi on ker-
tomusvuonna käytetty seuraavat apurahat:

Hoitoalue.	Milloin apuraha on myönnetty.	Metsänvartijatort- tien lukumäärä, jolle apurahoja on annettu.	Apuhajoja on käytetty vuonna 1908					
			rakennus- töihin.		viljelys- töihin.		Yhteensä.	
			Smc.	7mk.	Smc.	7mk.	Smc.	7mk.
Karvia	19 ¹⁵ / ₈ 08	1	100	—	—	—	100	—
Kankaanpää	»	1	180	—	—	—	180	—
Miehikkälä	19 ¹⁰ / ₁ 08	1	—	—	33	50	33	50
Uomaa	19 ¹⁹ / ₈ 08	4	650	—	—	—	650	—
Loimala	19 ¹⁰ / ₉ 08	2	300	—	—	—	300	—
Mikkeli	19 ¹¹ / ₁₀ 06	3	1,725	33	—	—	1,725	33
	19 ²⁵ / ₁₀ 07							
	19 ²² / ₄ 08							
	19 ²⁰ / ₁₀ 08							
Lentiira	19 ² / ₈ 07	1	300	—	—	—	300	—
Paltamo	19 ¹⁵ / ₈ 08	1	100	—	—	—	100	—

Hoitoalue.	Milloin apuraha on myönnetty.	Metsänvartijatorppien lukumäärä, jolle apurahoja on annettu.	Apurahoja on käytetty vuonna 1908						
			rakennustöihin.		viljelystöihin.		Yhteensä.		
			Smc.	712	Smc.	712	Smc.	712	
Turtola	19 17/8 07	1	500	—	—	—	500	—	
Utsjoki	19 15/8 08	1	200	—	—	—	200	—	
Yhteensä	—	16	4,055	33	33	50	4,088	83	
Vastaavat luvut.									
Vuonna 1907	—	15	2,785	—	223	33	3,008	33	
» 1906	—	14	1,100	—	925	—	2,025	—	
» 1905	—	9	659	—	248	50	907	50	
» 1904	—	20	4,790	—	350	—	5,140	—	
» 1903	—	12	2,571	—	90	—	2,661	—	
» 1902	—	10	1,468	50	10	—	1,478	50	
» 1901	—	11	2,694	55	70	—	2,764	55	
» 1900	—	9	3,415	—	—	—	3,415	—	

Taloudellisia katselmuksia on kertomusvuonna toimitettu 74 metsänvartijatilalla Karvian, Parkanon, Oriveden, Jämsän, Lopen ja Yläneen hoitoalueissa Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä, 19 metsänvartijatilalla Pällilän, Korpiselän, ja Rajajoen hoitoalueissa Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä, 4 torpassa Palojärven, Halmejärven ja Ilomantsin hoitoalueissa Kuopion läänin tarkastuspiirissä, 5 torpassa Saarijärven hoitoalueessa Vaasan läänin tarkastuspiirissä, 7 torpassa eri hoitoalueissa Iin tarkastuspiirissä, sekä 4 torpassa Kolarin hoitoalueessa Kemin tarkastuspiirissä.

Tulo- ja lähtökatselmuksia on kertomusvuonna toimitettu Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä 3 torpassa Rajajoen ja Korpiselän hoitoalueissa, Kuopion läänin tarkastuspiirissä 1 torpassa Ilomantsin hoitoalueessa, Vaasan läänin tarkastuspiirissä 4 torpassa Pyhäjärven ja Alajärven hoitoalueissa, Oulujärven tarkastuspiirissä 8 torpassa Pyhäjoen, Hyrynsalmen, Suomussalmen ja Puolangan hoitoalueissa sekä Lapin tarkastuspiirissä 2 torpassa Ylikittilän hoitoalueessa.

Metsänvartijatilojen joukossa on lukuisia, joiden omistusoikeudellinen puoli on epäselvä. Useat niistä ovat syntyneet kruununmetsätorpista, mutta kun kruunu kaikista ei ole suorittanut lunastushintaa, lienee vartijatilain hallintaoikeus todellisuudessa monessa tapauksessa haltijan. Kun tämänkaltaiset omistukset tuottavat suuriakin hankaluuksia metsähallinnolle, varsinkin kun on kysymys metsänvartijan vaihdosta, on uuteen johtosääntöön kruunun-

metsien metsänvartijoille 20 p:ltä huhtikuuta 1909 otettu senkaltainen määräys, että kaikilla metsänvartijatililla on toimitettava katselmus, jonka pääasiallisena tarkoituksena on selvittää torpan omistusoikeudellinen puoli, ja jonka katselmuksen nojalla sittemmin määrätään, jääkö torppa kruunun metsänvartijatilaksi vai annetaanko sille kruununmetsätorpan oikeudet. Saadakseen yhdenmukaisuutta aikaan näissä katselmuksissa, on Metsähallitus alaisilleen metsänhoitomiehille antanut seuraavat ohjeet:

Johtosääntö Suomen kruununmetsien metsänvartijoille 20 päivältä huhtikuuta 1909 edellyttää, että kaikki tämän johtosäännön alaiset metsänvartijatilat kuuluvat valtiolle. Todellisuudessa on kumminkin niin, että ainoastaan osa nykyisistä metsänvartijatilista on valtion perustamia tai lunastamia; osa taas on ainoastaan metsänvartijatorpiksi julistettuja kruununmetsätorppia, joidenka hallintaoikeus todellisuudessa kuuluu torpan haltijalle. Viimemainittujen torppien joukossa on kuitenkin semmoisia, joille valtio on myöntänyt avustusta torpan rakentamiseen ja viljelemiseen ja joidenka käyttämisoikeus siis, myös josain määrin kuuluu valtiolle. Vihdoin on olemassa metsänvartija-asumuksia, joita ainoastaan nimitetään metsänvartijatorpiksi, vaikka ne todellisuudessa ovatkin kruununmetsätorppia, joita joku metsänvartija verovapaasti asuu. Valtion perustamien tai aikanaan lunastamien metsänvartijatorppien joukossa taasen on semmoisia, olletikin jos rakennukset ovat hyvät ja viljelykset laajat, joidenka hallintaoikeudesta nykyinen metsänvartija on suorittanut jonkun lunastussumman edeltäjälleen, jonka vuoksi haltijallakin ehkä on katsottava olevan jonkunverran osuutta torpan hallintaoikeuteen.

Täydellisen selvityksen saamiseksi näistä sekavista oloista on hoitoalueiden kaikilla metsänvartijatorpilla pidettävä senkaltaisia tarkastuksia, joista säädetään ennemainitun johtosäännön 20 pykälässä, ja ovat näissä tarkastuksissa syntyneet pöytäkirjat lähetettävät Metsähallitukseen viimeistään ennen loka-kuun 1 päivää 1911.

Tarkastuspöytäkirjan tulee sisältää muun muassa:

1) Selvän historiikin torpan synnystä, nimittäin milloin torppa on perustettu, kenen perustama se on, onko torppa valtion lunastama ja mistä hinnasta, täydellinen ilmoitus kaikista torppaa varten aikojen kuluessa myönnettyistä määrärahoista ja mihin tarkoituksiin ne ovat myönnettyt, ilmoitus torppien kaikista entisistä haltijoista vuodesta 1860 saakka, mikäli he ovat tunnetut, sekä ilmoitus siitä, ovatko haltijat edeltäjilleen taikka näiden omistusoikeuden haltijoille suorittaneet torpan hallintaoikeudesta lunastusta ja kuinka suuria summia todistettavasti on maksettu.

2) Tavanmukaisen rakennusten ja viljelystiluksien selityksen, jossa ilmoitetaan rakennusten määrä, laatu ja mitat sekä niiden viljelyksien laajuus, laatu ja ruokko, joita metsänvartija todellisesti viljelee. Tämän ohella on rakennus-

ten rakentamis- ja viljelyksien raivaamisarvo arvioitava, huomioonottamalla ettei kruununmaalta otettujen rakennusaineiden arvoa lueta rakennusarvoon ja että rakentamis- ja raivauskustannukset ovat sen ajan työnhintojen mukaan arvosteltavat, jolloin rakentaminen tai raivaus on tapahtunut. Rakennusten nykyistä rakentamisarvoa määriteltäessä on myös kohtuullinen kuoletus, huoneiden vanhentumisen takia, laskettava alkuperäiselle rakentamisarvolle. Jos valtion lunastamassa tai perustamassa metsänvartijatorpassa on raivattu tai rakennettu enemmän kuin mitä keskikokoiselle perheelle olisi ollut tarpeellista, ovat tämmöiset rakennukset ja viljelykset liikarakennuksina ja liikaviljelyksinä erikseen selitettävät ja arvosteltavat.

3) Ilmoituksen, katsotaanko torppa asemansa puolesta ja muutenkin sopivaksi edelleen olemaan metsänvartijatilana, kuuluuko torpan hallintaoikeus valtiolle vai sen nykyiselle haltijalle, vai onko ehkä kummallakin osaa siihen, ja tässä tapauksessa kuinka suuri osa torpan hallintaoikeuden nykyisestä rahavarvosta, määrättyä edellä annettujen ohjeiden mukaan, kuuluu valtiolle ja kuinka suuri osa haltijalle.

4) Ehdotuksen torpan lopullisesta käyttämisestä. Tässä voi kolme tapausta tulla kysymykseen: a) torppa ehdotetaan kaikkine maineen ja rakennuksineen edelleen pysytettäväksi metsänvartijatilana, b) torppa ehdotetaan kokonaisuudessaan verotettavaksi kruununmetsätorpaksi ja c) torppa ehdotetaan jaettavaksi, siten että osa käytetään metsänvartijatilana ja osa verotetaan kruununmetsätorpaksi tai käytetään muulla tavalla.

Jos torppa ehdotetaan edelleen pysytettäväksi metsänvartijatilana, on pöytäkirjassa johtosäännön 20 §:n mukaan kaikki ne rakennukset ja viljelykset lueteltavat, jotka ehdotetaan tilaan vastaisuudessa kuuluviksi ja joista tilanhaltija sittemmin on velvollinen pitämään huolta kuten 7 § säättää, ja on myös kustannusarvio laadittava näiden rakennusten kuntoonpanemista varten. Jos katsotaan tarpeelliseksi, ovat myös kustannukset viljelysten kuntoon panemiseksi ilmoitettavat. Jos torpalla olisikin runsaasti rakennuksia ja viljelyksiä on kumminkin ainoastaan yhden huonekunnan tarvetta varten välttämättömät rakennukset ja viljelykset ehdotettavat metsänvartijatilaan varsinaisesti kuuluviksi ja liikarakennusten ja liikaviljelysten käyttämisestä on eri ehdotus tehtävä. Jollei torppa kokonaisuudessaan kuulu valtiolle, on sitäpaitsi ilmoitettava, mistä hinnasta hallintaoikeus voitaisiin valtiolle lunastaa ja suostuuko torpan nykyinen haltija hallintaoikeutensa luovuttamiseen ehdotetusta hinnasta. Lunastushintaa ehdotettaessa on pääasiallisesti huomioonotettava haltijan hallintaoikeuden osuus ainoastaan niihin rakennuksiin ja viljelyksiin, jotka varsinaisesti tulisivat metsänvartijatilaan kuulumaan.

Jos metsänvartijatorppa ehdotetaan verotettavaksi kruununmetsätorpaksi, on ehdotus perusteltava ja ilmoitettava, onko vuokra-asuntoja saatavissa, sekä

jos torpalle on myönnetty avustustusta on ehdotettava, onko tämä avustus perittävä takaisin valtiolle torppaverojen yhteydessä ja minkä ajan kuluessa, vai olisiko se ehkä eräissä tapauksissa jätettävä perimättä. Ehdotus on myös tehtävä siitä olisiko metsänvartijalle ehkä rakennettava tai ostettava uusi asunto, jolloin tarkoitukseen tarvittava rahamäärä on ilmoitettava, tai onko metsänvartijalle myönnettävä vuotuista vuokratrahaa.

Jos torppa ehdotetaan jaettavaksi, on ehdotusta tehtäessä edellä annettuja ohjeita soveltuviissa kohdissa noudatettava.

Kruununmetsätorpat.

Kertomusvuoden kuluessa on *myönnetty perustettavaksi* 138 uutta kruununmetsätorppaa, joista 11 Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä (miltei kaikki Korpiselän hoitoalueessa, jossa aikaisemmin oli ainoastaan 1 kruununmetsätorppa), 3 Kuopion läänin tarkastuspiirissä, 3 Vaasan läänin tarkastuspiirissä, 44 Oulujärven, 33 Iin, 32 Kemin ja 12 Lapin tarkastuspiirissä. Kertomusvuonna on *veroitettu* kaikkiaan 89 torppaa, joista 1 Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä, 8 Kuopion läänin, 4 Vaasan, 8 Oulujärven, 24 Iin, 32 Kemin ja 12 Lapin tarkastuspiirissä. *Lakkautettuja* on kertomusvuonna 3 torppaa, kaikki Lapin tarkastuspiirissä, huonon taloudellisen toimeentulon takia karrussa luonnossa. Samassa yhteydessä sopinee mainita että neljä henkilöä, jolle Metsähallitus oli myöntänyt kruununmetsätorpan perustamisoikeudet Iin ja Lapin tarkastuspiireissä, ovat ilmoittaneet luopuvansa perustamisoikeistaan.

Kruununmetsätorppien luku oli kertomusvuoden lopulla 4,049 josta määrästä 3,167 oli veroitettua. Mitenkä torpat jakaantuvat tarkastuspiirittäin ja hoitoalueittain näkyy seuraavasta taulusta, johon myös on merkitty n. s. mäkitupien lukumäärä:

Tarkastuspiiri.	Veroitettuja torppia.			Yleensä veroitettuja sekä veroitamattomia perustettavaksi myönnettyjä torppia vuonna 1908.		Mäkitupia.	
	Aikaisemmin veroitettuja.	Vuonna 1908.		Aikaisemmin.	Vuonna 1908.		
		lisää tulleita.	lakkautettuja.				
Turun—Hämeen läänien.							
Loppi	37	—	—	37	—	37	2
Yläne	32	—	—	32	—	32	1
Kankaanpää	75	—	—	75	—	75	6
Karvia	80	—	—	80	2	82	6
Parkano	68	1	—	69	—	69	2

Tarkastuspiiri.	Veroitettuja torppia.				Vielä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia.		Yhteensä veroitettuja sekä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia vuonna 1908.	Mäkkipia.
	Alkusemmien veroitettuja.	Vuonna 1908.		Kaikkiaan vuonna 1908.	Alkusemmien mih.	Vuonna 1908.		
		Iissä tulleita.	lakkautettuja.					
Aure.....	37	—	—	37	18	—	55	4
Orivesi.....	69	—	—	69	1	—	70	5
Jämsä.....	56	—	—	56	5	—	61	10
Yhteensä	454	1	—	455	26	—	481	36
Evon—Vesijaon.....	11	—	—	11	—	—	11	—
Viipurin—Mikkelin läänien.								
Miehikkälä.....	—	—	—	—	—	—	—	—
Pällilä.....	—	—	—	—	—	—	—	—
Rajajoki.....	12	—	—	12	—	1	13	—
Laatokka.....	—	—	—	—	—	—	—	3
Uomaa.....	3	—	—	3	4	—	7	—
Loimala.....	1	—	—	1	—	—	1	—
Korpiselkä.....	—	—	—	—	1	10	11	—
Mikkeli.....	36	—	—	36	—	—	36	—
Yhteensä	52	—	—	52	5	11	68	3
Joroisten hoitoalue.....	7	—	—	7	—	—	7	1
Kuopion läänin.								
Ilomantsi.....	7	—	—	7	6	—	13	—
Suomusjärvi.....	55	6	—	61	—	—	61	4
Jongunjoki.....	52	—	—	52	—	—	52	—
Kuohatti.....	27	2	—	29	—	—	29	—
Halmejärvi.....	43	—	—	43	—	1	44	—
Palojärvi.....	29	—	—	29	—	—	29	—
Iisalmi.....	11	—	—	11	9	2	22	—
Yhteensä	224	8	—	232	15	3	250	4
Vaasan läänin.								
Pyhäjärvi.....	81	—	—	81	—	—	81	—
Saarijärvi.....	24	—	—	24	1	—	25	—
Multia.....	20	2	—	22	—	—	22	—
Virrat.....	63	1	—	64	7	1	72	1
Jalasjärvi.....	53	—	—	53	—	1	54	—
Alajärvi.....	110	—	—	110	—	—	110	1

Tarkastuspiiri.	Veroitettuja torppia.				Vielä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia.		Yhteensä veroitettuja sekä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia vuonna 1908.	Mkktupia.
	Aikaisemmin veroitettuja.	Vuonna 1908.		Kaikkiaan vuonna 1908.	Aikaisemmin.	Vuonna 1908.		
		lisää tulleita.	lakkautettuja.					
Salamajärvi.....	33	—	—	33	4	—	37	5
Viitasaari.....	54	—	—	54	4	1	59	—
Lesti.....	21	1	—	22	—	—	22	—
Yhteensä	459	4	—	463	16	3	482	7
Oulujärven.								
Haapajärvi.....	41	—	—	41	3	—	44	—
Kalajoki.....	65	—	—	65	—	1	66	—
Pyhäjoki.....	46	—	—	46	2	—	48	—
Siikajoki.....	84	—	—	84	3	—	87	—
Paltamo.....	52	—	—	52	32	4	88	1
Sotkamo.....	76	3	—	79	6	—	85	1
Kuhmo.....	64	—	—	64	19	3	86	—
Lentiira.....	54	—	—	54	20	12	86	—
Hyrnsalmi.....	81	5	—	86	2	2	90	4
Suomussalmi.....	78	—	—	78	8	11	97	5
Piispajärvi.....	66	—	—	66	47	7	120	3
Puolanka.....	135	—	—	135	26	4	165	—
Yhteensä	842	8	—	850	168	44	1,062	14
lin.								
Utajärvi.....	60	1	—	61	14	2	77	18
Ii.....	37	4	—	41	14	1	56	—
Pudasjärvi.....	33	—	—	33	39	6	78	—
Puhos.....	59	—	—	59	37	1	97	—
Taivalkoski.....	105	—	—	105	61	5	171	—
Kuusamo.....	21	—	—	21	26	5	52	2
Kitka.....	27	—	—	27	31	—	58	8
Ranua.....	38	—	—	38	45	3	86	—
Kuivaniemi.....	59	8	—	67	14	—	81	2
Simo.....	37	5	—	42	11	6	59	—
Ylisimo.....	59	6	—	65	21	4	90	1
Yhteensä	535	24	—	559	313	33	905	31
Kemin.								
Kemi.....	15	—	—	15	6	7	28	—
Murola.....	40	1	—	41	15	1	57	—

Tarkastuspiiri.	Veroitettuja torppia.				Yliä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia.		Yhteensä veroitettuja sekä veroittamattomia perustettaviksi myönnettyjä torppia vuonna 1908.	Makittupia.
	Aikaisemmin veroitettuja.	Vuonna 1908.		Kaikkiaan vuonna 1908.	Aikaisemmin.	Vuonna 1908.		
		lisä- tulleita.	lakkau- tettuja.					
Ylitornio	22	—	—	22	17	—	39	—
Turtola	26	—	—	26	19	3	48	—
Kolari	33	—	—	33	43	9	85	—
Meltaus	79	15	—	94	15	1	110	3
Rovaniemi	73	12	—	85	14	4	103	6
Etelä-Kemijärvi	14	—	—	14	3	1	18	—
Pohjois-Kemijärvi	15	—	—	15	—	1	16	—
Salla	20	4	—	24	9	5	38	—
Tuntsa	5	—	—	5	2	—	7	—
Yhteensä	342	32	—	374	143	32	549	9
Lapin.								
Yläkemi	5	—	—	5	—	—	5	—
Luiro	4	—	1	3	12	2	17	—
Sodankylä	10	10	—	20	8	3	31	—
Kitinen	2	—	—	2	6	1	9	—
Alakittilä	8	1	—	9	3	—	12	—
Ylikittilä	3	—	—	3	2	1	6	1
Muonio	24	—	—	24	16	2	42	—
Enontekiö	1	—	—	1	4	—	5	—
Inari	47	1	1	47	3	2	52	—
Utsjoki	51	—	1	50	4	1	55	—
Yhteensä	155	12	3	164	58	12	234	1
Yhteenvedo tarkastuspiirittäin.								
Turun—Hämeen läänien	454	1	—	455	26	—	481	36
Evon—Vesijaon	11	—	—	11	—	—	11	—
Viipurin—Mikkelin läänien ..	52	—	—	52	5	11	68	3
Joroisten hoitoalue	7	—	—	7	—	—	7	1
Kuopion läänin	224	8	—	232	15	3	250	4
Vaasan »	459	4	—	463	16	3	482	7
Oulujärven	842	8	—	850	168	44	1,062	14
Iin	535	24	—	559	313	33	905	31
Kemin	342	32	—	374	143	32	549	9
Lapin	155	12	3	164	58	12	234	1
Kaikkiaan	3,081	89	3	3,167	744	138	4,049	106

Vuodesta 1900 on kruununmetsätorppien lukumäärä ollut vuosittain seuraava:

Vuonna 1900	2,822
» 1901	2,909
» 1902	3,334
» 1903	3,426
» 1904	3,500
» 1905	3,614
» 1906	3,726
» 1907	3,901
» 1908	4,049

Niiden lukumäärä on siis vuodesta 1900 lisääntynyt 1,227:llä eli 43,5 %:lla.

Paitsi edellä olevaan luetteloon merkittjä kruununmetsätorppia sekä mäkitupia (näiden yhteydessä myös n. s. vuokratilat) löytyy Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä Pällilän hoitoalueessa 55 huvila-, asuin- ja rakennustonttia sekä 23 puutarha- ja puistotonttia, Laatokan hoitoalueessa 11 Laatokan rannalla olevaa kalastusmökkiä sekä Mikkelin hoitoalueessa 5 vuokralle annettua verotilaa, 2 asuintonttia sekä Punkaharjun hotellirakennus.

Kruununmetsätorppien verojen raha-arvo nousee kertomusvuonna yhteensä 59,312 mkaan 43 penniin, mikä määrä jakaantuu eri tarkastuspiirejä kohti kuten seuraava taulu osoittaa:

Tarkastuspiiri.	Lukumäärä verotettuja torppia.	Torpanverojen raha-arvo.		Keskimäärin torppaa kohti veroa.	
		<i>Smk.</i>	<i>pta.</i>	<i>Smk.</i>	<i>pta.</i>
Turun—Hämeen läänien	455	18,895	15	41	53
Evon—Vesijaon hoitoalue	11	602	66	54	79
Viipurin—Mikkelin läänien	52	1,825	13	35	10
Joroisten hoitoalue	7	283	36	40	48
Kuopion läänin	232	3,454	15	14	89
Vaasan läänin	463	13,316	72	28	76
Oulujärven	850	11,312	02	13	31
Iin	559	6,444	26	11	53
Kemin	374	3,017	12	8	07
Lapin	164	161	86	0	99
Summa ja keskimäärä	3,167	59,312	43	18	73

Kruununmetsätorpparit saavat kuten tunnettua maksutta kotitarvepuunsa kruununmetsistä. Seuraava taulu osoittaa kertomusvuonna kruununmetsätorppareille ja metsänvartijoille luovutettujen metsäntuotteiden määrät kussakin tarkastuspiirissä:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Metsäntuotteita.							
	Kappaletta.			Kuutiometriä.				
	Sahapuita.	Rakennus- puita.	Kalkenlaista puita.	Veisokkaita.	Pihleppuita.	Ainaapuita.	Polttopuita.	Kalkenlaista puita.
Turun—Hämeen lään.	2,511	11,023	4,028	375,00	489,00	3,049,00	38,359,00	985,00
Evon—Vesijoen hoito- alue	29	163	196	18,00	—	218,50	1,470,00	—
Viipurin-Mikkelin lää- nien	506	3,467	332	61,00	33,00	607,85	8,802,00	311,00
Joroisten hoitoalue ..	69	345	29	20,00	—	49,00	978,00	—
Kuopion läänin.....	378	5,211	939	94,75	252,90	895,85	15,993,00	56,50
Vaasan »	1,608	10,153	4,327	356,00	396,00	3,834,00	35,706,00	250,00
Oulujärven	1,111	16,085	4,720	454,00	857,50	2,159,75	10,198,00	635,50
Iin	2,110	20,346	4,380	207,00	551,00	3,251,50	27,248,00	171,50
Kemin	1,007	8,934	2,604	381,00	112,00	1,921,00	17,123,00	1,536,00
Lapin	676	5,057	875	230,00	103,00	918,00	11,539,00	766,00
Yhteensä	10,005	80,784	22,430	2,196,75	2,794,40	16,904,45	167,416,00	4,711,50
Vastaavat luvut.								
Vuonna 1907	8,111	71,400	27,840	2,442,50	2,594,00	14,828,50	196,013,00	5,036,00
» 1906	6,547	72,284	21,890	2,162,00	2,082,00	18,592,00	183,142,00	12,001,00
» 1905	6,301	58,042	21,194	2,310,00	838,00	16,658,00	203,114,00	4,797,00
» 1904	6,236	61,801	20,996	2,699,00	1,399,00	20,314,00	207,503,00	6,306,00
» 1903	7,067	62,333	13,980	2,425,00	1,687,00	16,792,00	201,941,00	2,925,00
» 1902	4,298	55,377	19,041	2,812,00	565,00	17,929,00	190,023,00	2,272,00
» 1901	4,205	52,830	18,936	2,694,00	1,165,00	13,740,00	192,118,00	2,250,00
» 1900	4,457	49,630	16,879	2,633,00	980,00	19,687,00	187,485,00	4,656,00

Taloudellisia katselmuksia on kertomusvuonna pidetty 13 kruununmetsätorpassa Mikkelin hoitoalueessa, 3:ssa Palojärven, 5:ssä Halmejärven, 8:ssa Kuohatin, 11:sta Multian, 3:ssa Alajärven, 7:ssä Salamajärven, 2:ssa Siikajoen, 30:ssä Pyhäjoen, 7:ssä Paltamon, 66:ssa Pudasjärven, 100:ssa Taivalkosken, 29:ssä Ranuan, 18:sta Kuivaniemen, 15:sta Ylisimon, 4:ssä Kemin, 4:ssä Sallan, 8:ssa Inarin ja 5 torpassa Utsjoen hoitoalueessa. Kaikkiaan siis pidetty taloudellisia katselmuksia 338 kruununmetsätorpassa.

Kruununmetsäasukasten taloudellisesta toimeentulosta kertomusvuonna mainitsevat ylimetsänhoitajat kertomuksissaan seuraavaa:

Turun—Hämeen läänien tarkastuspiirissä on taloudellinen toimeentulo ollut hyvä. Vilja pääsi kypsymään ja heinänsato oli runsas.

Evon—Vesijaon hoitoalueessa oli vuosi, vallinneen kuivuuden takia, huonompi.

Viipurin—Mikkelin läänien tarkastuspiirissä on kruununtorppareiden taloudellinen asema kertomusvuonna ollut tyydyttävä.

Kuopion läänin tarkastuspiiristä huomautetaan kuten ennenkin sikäläisten kruununmetsätorpparien huonosta taloudellisesta asemasta. Kesä oli kyllä maanviljelijöille yleensä suotuista mutta sittenkään ei ole läheskään kaikkialla kruununmailla saatu tyydyttävää satoa. Viljelysmaiden huono ruokko on siihen useimmiten syynä. Torpparien toimeentulo on enimmäkseen riippuva tilapäisestä työnansiosta kuten metsänhakuutöistä y. m.

Vaasan läänin tarkastuspiirissä on torpparien taloudellinen toimeentulo ollut tyydyttävä. Vuoden sato oli ylimalkaan hyvä ja työnansiota on ollut riittävästi tarjolla.

Oulujärven tarkastuspiirissä on vuoden 1908 sato ollut keskinkertaista parempi. Kun sitäpaitsi työnansiota on ollut riittävästi on kruununmaiden asukasten toimeentulo kertomusvuonna ollut tyydyttävä.

Iin tarkastuspiiristä mainitaan että sato on ollut hyvä ja torpparien toimeentulo parempi kuin moneen aikaan.

Kemin tarkastuspiirissä on sato ylimalkaan ollut hyvä, varsinkin heinänsato. Myös työnansiota on ollut tarpeeksi, jotenka torpparien toimeentulo on ollut tavallista parempi. Ainoastaan Turtolan hoitoalueessa mainitaan sen olleen huonomman.

Lapin tarkastuspiirissä on torpparien taloudellinen toimeentulo yleensä ollut tyydyttävä. Mitään varsinaista peltoviljelystä ei täällä sanottavasti harjoiteta ja varsinkaan se ei voi tulla kysymykseenkään Utsjoen, Inarin ja Enontekiön hoitoalueissa, missä sen sijaan poronhoito ja kalastus ovat pääasiallisena elinkeinona. Työnansiota tukinhakuissa tarkastuspiirin eteläisemmissä hoitoalueissa on ollut riittävästi tarjolla.

Metsähallinnolliselta ja -taloudelliselta kannalta katsoen kaipaavat nykyiset olot kruununtorpparilaitoksessa, kuten edellisessä Metsähallituksen vuosikertomuksessa on huomautettu, erinäisiä uudestajärjestämistoimia. Metsähallitus onkin ryhtynyt valmistaviin toimenpiteisiin uuden järjestyksen ja parannuksien aikaan saamiseksi tälläkin alalla. Yhä vilkastunut toiminta kruununmetsissä vie metsänhoitajien ajan siinä määrässä, etteivät he ennätkään kiinnittä sitä huomiota torpparien talouteen ja toimentuloon, mikä asia ehkä vaatisi.

Etelä-Suomen vähäisiin kruununmetsiin tuskin enään voi varsinaisia kruununmetsätorppia perustaa, vaan sensijaan voidaan täällä antaa pienempiä vuokra-maita, nimittäin muutama hehtaari suomaata viljeltäväksi ja sitäpaitsi kuivaa maata tarpeellinen ala rakennusten paikaksi, jommoisia vuokratiloja viime aikoina onkin kruununmetsiin perustettu.

Kruunun muun, joko maanviljelys- tai muuta tarkoitusta varten vuokralle annetun maa-alan laajuus kussakin hoitoalueessa ilmenee lähemmin kertomuksen loppuun liitetystä liitteestä III.

Uudistalot.

Metsähallituksen vuosikertomuksessa vuodelta 1907 on mainittu että ajanjaksona 1897—1907 on armollisen asetuksen 13 p:ltä lokakuuta 1892 nojalla Metsähallitukselle annettu määräyksiä kaikkiaan 66 eri kruununmaan, alaltaan yhteensä 300,639,80 hehtaaria *lopullisesta* käyttämisestä. Tästä alasta on 245,727,86 ha eli 81,7 % julistettu kruununpuistoiksi, 32,050,88 ha eli 10,7 % määrätty toistaiseksi kruununliikamaana pysytettäväksi valtion hallussa sekä 22,861,06 ha eli 7,6 % määrätty erotettavaksi *viljelystarkoituksia varten*. Vuonna 1908 on tullut määräyksiä 15 eri kruununmaan lopullisesta käyttämisestä Jalasjärven hoitoalueessa. Näiden pinta-ala tekee yhteensä 11,912,06 ha, josta 8,896,22 ha on määrätty kruununpuistoiksi, loput eli 3,015,84 ha edelleenkin kruunun liikamaana pysytettäväksi kruunun hallussa. Viljelystarkoituksia varten ei siis tällä kertaa ole maata määrätty kruununmaasta lohkaistaviksi.

Kuinka monta uudistaloa edellämainitulle yhteensä 22,861,06 ha laajalle viljelystarkoitusta varten eroitettavalle maa-alalle tulee perustettavaksi ei ole vielä tiedossa, koska lohkaistotoimitukset vielä ovat päättämättä.

Aikaisemmin eli ennen vuotta 1897 on kruununmaille perustettu ja suurimmaksi osaksi lohkaistu, vuoden 1848 maanmittausohjesäännön ja vuoden 1877 uudistaloasetuksen nojalla, vuodesta 1868 lähtien seuraava määrä uudistaloja nimittäin:

Vuosina 1868—1877	74	uudistaloa
» 1878—1887	137	»
» 1888—1890	48	»
» 1891—1893	107	»
» 1895—1896	100	»

Yhteensä 466 uudistaloa.

Näistä uudistaloista tulee Oulun läänin osalle 347, Hämeen 40, Turun ja Porin 35, Kuopion 31 ja Vaasan 10. Suuri osa mainituista Oulun läänin perustetuista uudistaloista on väliaikaisia uudistaloja Lapin kihlakunnassa.

Senkaltaisia vuoden 1892 asetuksen mukaisia uudistaloja, joiden metsistä kruunu on itselleen pidättänyt oikeuden hakata 6 metrin korkeudella vähintään 22 cm täyttäviä puita, oli kertomusvuoden lopussa Kemín ja Lapin tarkastuspiirissä seuraavat määrät:

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Hakkuu-oikeus pidätetty kruunulle.	Hakkuu-oikeus peruutettu tilan hyväksi.	Yhteensä.
Kemín tarkastuspiiri.			
Muurola.....	1	—	1
Ylitornio	12	—	12
Turtola	4	—	4
Kolari.....	11	—	11
Etelä-Kemijärvi	1	—	1
Lapin tarkastuspiiri.			
Yläkemi.....	12	—	12
Luiro	15	—	15
Sodankylä.....	25	2	27
Kitinen	22	—	22
Alakittilä	29	2	31
Ylikittilä	17	1	18
Muonio	2	—	2
Enontekiö.....	9	—	9
Inari	11	1	12
Utsjoki	8	2	10
Yhteensä	179	8	187

Mitä perustettujen uudistalojen pinta-aloihin tulee eivät ne suinkaan ole pieniä. Vaikka itsenäisen tilan manttaali, mautilojen osittamisesta kesäkuun 12 p:nä 1895 annetun asetuksen mukaan, saattaa olla niinkin pieni kuin $\frac{1}{300}$ ei tähän saakka ylimalkaan ole pienimanttaalisia uudistaloja tehty. Niiden pinta-ala nousee pohjois-Suomessa noin 300—900 hariin, etelä-Suomessa 100—400 hariin ja kun uusia tiloja kruununmaista luovutettaessa, tiloille annetaan näin laajoja metsämaita, joutuvat ne helposti metsäkeinottelijain käsiin ja siten aivan toiseen tarkoitukseen kuin mihin ne ovat aijotut, nimittäin oman kodin ja toimeentulon turvaamiseksi tilattomalle väestölle.

Evon metsäopisto.

Evon metsäopisto oli kertomusvuonna viimeisen vuoden toiminnassa. Armollisella asetuksella joulukuun 28 piltä v. 1907 määrättiin nimittäin että korkeampi metsänhoito-opetus oli syyslukukauden alusta v. 1908 siirrettävä Keis. Aleksanterin Yliopistoon Helsingissä, ja elokuun 13 p:nä 1908 päätti Keisarilinen Senaatti että Evon metsänhoito-opisto oli saman elokuun viimeisestä päivästä alkaen katsottava lakkautetuksi.

Kertomusvuoden alussa, oli opistossa 36 oppilasta, jotka opiskelivat viimeistä lukukauttaan valmistuakseen vuositutkintoon kesäkuussa. Lukukauden aikana antoivat opetusta opistossa v. t. johtaja, yliopiston docentti fil. tohtori A. K. Cajander, Evon—Vesijaon hoitoalueen metsänhoitaja fil. maisteri Y. E. Rainio, apulaismetsänhoitaja A. S. Arimo, metsänhoitaja fil. maist. R. Björkenheim sekä v. t. luonnontieteiden opettaja fil. maist. E. Fieandt.

Oppilaista valmistui vuositutkintoon 33, jotka saivat metsäkonduktööridiplomin. Yksi oppilaista oli valmistunut aikaisemmin lukukauden aikana ja 2 valmistui vasta myöhemmin kesän kuluessa.

Vuositutkinto toimitettiin kesäkuun 15 p:nä Metsähallituksen ylitirehtöörin ja usean muun vanhemman metsänhoitomiehen läsnäollessa.

Vuositutkinnon jälkeen läksi 18 opiston oppilaista v. t. johtajan johtamalle *retkeilymatkalle* Saksaan, Itävaltaan ja Sveitsiin, johonka matkaan Keisarillinen Senaatti oli myöntänyt 3,600 Smk. määrärahan. Retkeilyn aiheena oli lähemmin se, että opistolla on — kotimaisen metsäkirjallisuuden puutteessa — kovin paljon täytynyt sekä tutkinto- että lukukirjoina käyttää saksalaista ja yleensä keskieurooppalaista kirjallisuutta, jonka käsittäminen käy vaikeaksi, jollei ole niissä kuvattuja metsiä ja menettelytapoja luonnossa itse nähnyt; sitäpaitsi oli tärkeätä nähdä millaisten menekki- ja luontosuhteiden vallitessa eri metsänhoidollisia menettelytapoja noudatetaan. Tällä matkalla retkeiltiin pääasiallisesti Eberswalden, Tharandtin ja Münchenin ympäristöissä, S:t Antonin seuduilla Tyrolissa, Zürichin luona, Kelheim'in revireissä sekä Wolfachin luona Schwarzwaldissa, katseltiin Eberswalden, Tharandtin ja Münchenin metsäakatemioiden kokoelmia, Grafathin ja Zürichin (Adlisberg) metsäpuutarhoja, useita kasvitieteellisiä ja muita puutarhoja (Dresdenissä, Frankfurt am Mainissa y. m.) jotapaitsi tehtiin eräitä retkeilyjä luonnonihaniin seutuihin (Partenkirchen, Vierwaldstätterjärvi). Retkeilymatkalla saivat oppilaat nauttia useiden metsätieteiden professorien (Möller, Gross, Mayr, Engler y. m.) opastusta, ja tuli matka sen kautta opettavaiseksi ja hyödylliseksi retkeilyyn osaa ottaville.

Kun Evon metsäopiston puolen vuositaa kestänyt toiminta nyt on päättynyt, lienee paikallaan mainita muutama sana sen vaiheista.

Maamme ensimmäiset 18-luvun keskivaiheilla valmistuneet metsänhoitajat olivat pääasiallisesti ulkomailla saaneet oppinsa. Maanmittauksen- ja metsähallituksen silloinen päällikkö C. W. Gyldén huomasi kuitenkin pian että Suomeen oli välttämätöntä saada oma metsänhoito-oppilaitos. Gyldénin onnistui saada kannatusta hallituspiireissä ja sai silloinen lääninmetsänhoitaja C. J. Collin toimeksi ottaa selville missä määrin Ison-Evon kylän kruununliikamaat Lammin pitäjässä soveltuisivat harjoittelupaikoiksi tämänkaltaista opistoa varten. Kesällä v. 1858 kävi paikalla myös Tharandtin metsäakatemian silloinen johtaja E. von Berg ja katsoi sen vastaavan tarkoitustaan. Samana vuonna aloitettiin valmistaa ohjesääntöä uutta opistoa varten. Ohjesääntö, johonka ehdotuksen olivat laatineet ylitirehtööri C. W. Gyldén ja silloinen metsäkonduktööri A. G. Blomqvist, sai armollisen vahvistuksensa 20 p:nä joulukuuta 1860. Vuonna 1859 nimitettiin insinööri-everstiluutnantti A. af Forselles Evon metsäopiston ensimmäiseksi johtajaksi ja vuonna 1861 lehtoreiksi opistoon metsäkonduktööri A. G. Blomqvist ja metsäkonduktööri fil. maist. J. E. Furuhjelm. Samana vuonna määrättiin metsäkonduktööri fil. maist. E. G. Sederholm Evon—Vesijaon hoitoalueen v. t. metsänhoitajaksi velvollisuudella antaa opetusta myös opistolla, sekä metsäkonduktööri C. A. J. Nyberg opettajaksi. V. 1862 nimitettiin fil. maist. N. K. Nordenskjöld opiston kolmanneksi lehtoriksi. Maaliskuun 1 p:nä 1862 alotti sittemmin opisto toimintansa 19 oppilaalla, jota ennen opistolla kuitenkin oli annettu yksityistä opetusta 11 oppilaalle. Vuonna 1863 sisäänkirjoitettiin 4 ja seuraavana vuonna, 1864, myös 4 oppilasta. Tähän loppui kuitenkin oppilaiksi pyrkivien tulva, jotenka opisto, oppilaiden puutteessa vuodesta 1868 toistaiseksi sulettiin.

Vuonna 1872 sai Senaatti toimekseen uudestaan järjestää opetuksen Evon metsäopistolla, mutta supistuneemmassa muodossa. Uusi ohjesääntöehdotus tehtiinkin ja sai se vahvistuksensa 2 p:nä toukokuuta 1874. Tämän johtosäännön mukaan tuli opistolla antamaan opetusta, paitsi johtaja, 1 opettaja sekä sitäpaitsi Evon—Vesijaon hoitoalueen metsänhoitaja. Vakinaiset 3 lehtorin tointa määrättiin lakkautettaviksi. Opistoon oppilaaksi pyrkiviltä vaadittiin että heidän tuli olla joko ylioppilaita tai täydellisen koulukurssin suorittaneita, jota paitsi heidän tuli olla ruumiinrakenteeltaan terveitä. Opisto avattiin uudelleen v. 1874 ja on siitä saakka ollut yhtämittaisessa toiminnassa 31 päivään elokuuta 1908. Oppiaika on ollut 2-vuotinen.

Vuonna 1870 nimitettiin silloinen lehtori A. G. Blomqvist opiston johtajaksi, jossa toimessa hän oli vuoteen 1903, jolloin hän pyysi eron virastaan. Vuosina 1904—1907 toimi johtajana opiston entinen opettaja B. Ericsson ja hänen jälkeensä, kuten mainittu, fil. tohtori A. K. Cajander. Vuonna 1902 siir-

tyi opiston lehtori J. E. Furuhjelm ikuiseen lepoonsa ja toimi hänen jälkeensä vuosina 1903—1908 ylimääräisenä lehtorina fil. tohtori J. I. Liro. Evon—Vesijaon hoitoalueen metsänhoitajana ja opettajana opistolla oli vuosina 1874—1904 metsänhoitaja H. H. Hackstedt ja hänen jälkeensä fil. maist. Y. E. Rainio. Opiston opettaja C. A. J. Nyberg erosi toimestaan v. 1883; hänen jälkeensä vuosina 1884—1891 oli opettajana metsänhoitaja Rob. Montell, ja viimeaini-
tusta vuodesta vuoteen 1904 metsänhoitaja B. Ericsson. Sitäpaitsi on etenkin viime aikoina opistolla toiminut useita ylimääräisiä opettajia.

Vuodesta 1874 sisäänkirjoitettiin eri vuosina opistoon seuraava määrä oppilaita.

Vuonna 1874	9 oppilasta.
» 1876	7 »
» 1878	8 »
» 1880	7 »
» 1882	6 »
» 1884	16 »
» 1886	14 »
» 1888	7 »
» 1890	9 »
» 1892	11 »
» 1894	14 »
» 1896	16 »
» 1898	20 »
» 1900	22 »
» 1902	30 »
» 1904	30 »
» 1906	35 »

Tutkintovaatimukset Evon opistolla olivat viime vuosina eri aineissa, eri arvosanoja varten seuraavat:

Metsänhoito-oppi. Hyväksytty: P. V. Hannikainen, Metsänhoito-oppi; J. O. af Zellén, Lagstiftningen angående vård af enskildes skogar samt anvisningar af skogarnas skötsel (metsänhoidollinen puoli); vuoden luentokurssi. Kiittämällä hyväksytty: edellisen arvosanan vaatimukset ynnä Agnar Barth, Skogsbrugslære I; K. Gayer, Der Waldbau (pääkohdat); A. G. Blomqvist, Suomen puulajit (pääpiirteissä). Kiitettävä: edelliset; Gayerin Waldbausta kaikki mikä koskee Suomessa kasvatettavia metsäpuita; joku omintakeinen, metsänhoitoa koskeva tutkimus.

Metsätalouden järjestelysoppi. Hyväksytty: lukuvuoden luentokurssi; B. Ericsson, Metsänarvioiminen (loppupuoli) ja Jako-oppi tai vaihtoehtoisesti vas-

taavat osat H. Stoetzerin oppikirjasta Forsteinrichtung. Kiittämällä hyväksytty: luentokurssi hyvästi osattuna; Stoetzerin Forsteinrichtung (sivusta 166 alkain); M. Neumeister, Forsteinrichtung der Zukunft tai vaihtoehtoisesti: C. G. Holmerz, Studier i skogstaxation, senare delen. Kiitettävä: luentokurssi kuten ed.; Holmerz'in ja Neumeister'in oppikirjat; R. Weber, Lehrbuch der Forsteinrichtung (3:s luku kursorisesti) ja A. v. Guttenberg, Die Forsteinrichtung tai jommankumman viimeksi mainitun sijasta omintakeinen metsätalouden järjestelyä koskeva tutkimus.

Mineralogia ja geologia. Hyväksytty: luennot pääpiirtein; Kiittämällä hyväksytty: luentokurssi; Törnebohm, Mineralogian ja petrografian oppikirja; Schmidt, Lehrbuch der Mineralogie und Geologie II Teil; Ramsay, Suomen geologiset vaiheet. Kiitettävä: edellisen arvosanan vaatimukset sekä G. Komppa, Epäorganinen kemia, O. Widmann, Organisk kemi (pääkohdat); Tigerstedt, Geologia; G. Andersson, Finlands torfmossar; E. Ramann, Bodenkunde tai sen sijasta A. Mayer, Agrikulturchemie sekä osia Wollny'n teoksesta Die Zersetzung der organischen Stoffe.

Metsäpolitiikka (*kansantaloustiede metsänhoidolliselta kannalta*). Hyväksytty: luentokurssi pääpiirteissään. Kiittämällä hyväksytty: luennot; Blomqvist, Skogshushållingens nationalekonomi; Hannikainen, Suomen metsät. Kiitettävä: luennot tarkalleen, Blomqvistin ja Hannikaisen oppikirjat; Endres, Forstpolitik (kursorisesti) sekä omintakeinen kirjoitus.

Lakioppi. Hyväksytty: luentokurssi pääasiallisesti; Kiittämällä hyväksytty: luentokurssi; Liljenstrand, Finlands jordnaturer II:n osa; Kiitettävä: edellisen arvosanan vaatimukset; Hermanson, Finlands Finansförvaltningsrätt I.

Metsäteknologia. Hyväksytty: luentokurssi. Kiittämällä hyväksytty: luentokurssi erittäin hyvin. Kiitettävä: kuten ed. mutta lisäksi K. Gayer, Die Forstbenutzung (pääkohdat).

Metsämatematiikka. Hyväksytty: luentokurssi (pääkohdat). Kiittämällä hyväksytty: luentokurssi täydellisesti. Kiitettävä: luentokurssi; U. Müller, Holzmesskunde; pienempi omintakeinen metsämatematiikkaa koskeva tutkimus.

Metsänarvon laskuoppi. Hyväksytty: luentokurssi pääpiirteissään. Kiittämällä hyväksytty: luentokurssi täydellisesti, H. Stoetzer, Die Waldwertrechnung. Kiitettävä: luentokurssi täydellisesti; M. Endres, Die Waldwertrechnung und Forststatik; kiitettävä taito käyttää arvonlaskuopin kaavoja.

Metsäkasvioppi. Hyväksytty: luentokurssi; kasvien tuntemista (suunnille koulukurssi). Kiittämällä hyväksytty: kuten ed.; F. Elfving, Kasvitieteen oppikirja (anatomia ja fysiologia). Kiitettävä: kuten ed., Elfvingin (tai Strassburger'in) kasvitieteen oppikirja luentokurssin laajuudessa; tutustuminen johonkin erikois-alaan, josta kirjoitettava kirjallinen esitys.

Metsäeläintiede. Hyväksytty: luentokurssi. Kiittämällä hyväksytty: luentokurssi erittäin hyvin. Kiitettävä: kuten ed.; R. Hertwig'in Lehrbuch der Zoologie (yleinen osa); Wagner, Thierkunde (systematiikka); O. Nüsslin, Lehrbuch der Forstinsektenkunde. Omintakeisesti kirjoitettu kirjoitus koskeva jotakin erikoisalaa. Joltinen hyönteistuntemus.

Metsästysoppi. Hyväksytty: molempien vuosien luentokurssi pääpiirteisin. Kiittämällä hyväksytty: luentokurssi täydellisesti. Kiitettävä: kuten ed.: A. P. Hamilton, Hundraserna (117 ensi sivua) ja Th. Hahr, Jakt-handbok (pääpiirteisä).

Kalatalousoppi. Tutkintovaatimuksina oli luentokurssi ynnä O. Nordqvist, Kalastustalouden käsikirja. Arvosana riippuva tämän kurssin osaamisesta.

Maanmittausoppi. Hyväksytty: luentokurssi. Kiittämällä hyväksytty: luentokurssi tarkasti. Kiitettävä: kuten ed.; tärkeimmät kohdat A. Baulé'n, Lehrbuch der Vermessungskunde'sta ynnä omintakeinen kartoitustyö teodoliittia tai välimatkamittaria käyttämällä.

Maanviljelysoppi. Hyväksytty: luennot pääpiirteissä. Kiittämällä hyväksytty: luentokurssi; G. Grotenfelt, Peltoviljelyksen perusteet. Kiitettävä: kuten ed.; N. Ødegaard, Maanviljelysoppi tai vaihtoehtoisesti valittuja osia Juhlin-Danfelt'in teoksesta Landtbrukets bok, Jordbrukslära I ja II.

Insinööritieteet -- luentokurssi.

Opiston ylläpito on vuoden 1908 kuluessa vaatinut seuraavat kustannukset:

	Mk.	p.
Palkkauksiin	10,816	66
Tarpeiden hankkimiseen	2,699	54
Polttopuiden »	1,095	—
Rakennusten korjauksiin.....	2,498	34
Oppilaiden retkeilymatkaan ulkomaille	3,600	—
Valjaiden y. m. ostoon.....	236	—
Yhteensä	20,945	54

Metsänvartijakoulut.

Evon Metsänvartijakoulu.

Evon metsänvartijakoulussa on kertomusvuoden kuluessa annettu opetusta 20 oppilaalle, joista kumminkin yksi myöhemmin eroitettiin. Vuositutkinto pidettiin lokakuun 15 p:nä ja marraskuun 1 p:nä otettiin kouluun 123 hakijasta 10 uutta oppilasta.

Koulun uusista oppilaista olivat kaikki suorittaneet kansakoulu-kurssin, jotapaitsi 1 oli käynyt 5 luokkaa lyseota sekä 1 suorittanut talvikurssin Tuomarniemen metsänvartijakoululla ynnä kansakoulun jatkokurssin, 1 kansakoulun jatkokurssin sekä 3 läpikäynyt kansanopiston.

Oppilaat ovat saaneet koululta vapaan asunnon, lämmön, valon, sänkyvaatteet, peson, kirjat, opetusvälineet sekä vaatetusapua 60 mk. vuodessa ja ruokarahaa 1 mk. päivältä. Muuten ovat he järjestyneet yhteiseksi ruokakunnaksi, jota heidän keskuudestaan valitsema taloudenhoitaja johtaa. Kruununpuolesta saa ruokakunta tarpeelliset talousastiat. Myöskin palkkaa kruunu ruokakunnan emännöitsijän.

Koulun opettajakunnassa oli kertomusvuoden kuluessa muutoksia, syystä että korkeampi metsäopetus siirrettiin Evolta Helsinkiin. Kevätlukukaudella 1908 oli metsänvartijakoululla täten toiset opettajat kuin seuraavalla syyslukukaudella.

Kevätlukukaudella oli opetus jaettuna eri opettajien kesken seuraavalla tavalla:

Evon metsäopiston silloinen johtaja tri A. K. Cajander antoi opetusta metsänjako-opissa ja metsänhoidossa, jota ainetta myöhemmin lukukauden aikana I:llä osastolla luennoitsi metsäkonduktööri I. Lassila.

Evon—Vesijaon hoitoalueen metsänhoitaja fil. maist. Yrjö E. Rainio laskennossa I:llä osastolla sekä lakiopissa ja maaperäopissa kumpasellakin osastolla.

Evon metsäopiston ylimääräinen luonnontieteen opettaja fil. maist. E. Fieandt kasvi- ja eläintieteessä.

Metsäopiston v. t. opettaja fil. maist. R. Björkenheim geodosiassa, metsästysopissa, kirjanpidossa ja piirustuksessa.

Metsäopiston ylimääräinen opettaja apulaismetsänhoitaja A. S. Arimo, laskennossa II:lla osastolla.

Metsäkonduktööri apulaismetsänhoitaja I. Lassila, metsänarvioimisessa, arvolaskun perusteissa, metsäteknologiassa, mittausopissa, kaunokirjoituksessa ja äidinkielen kirjallisessa käyttämisessä. — Työnjohtaja K. A. Harviainen antoi opetusta teollisuuspiirustuksessa.

Sittenkun korkeampi metsänhoito-opetus oli siirretty Helsinkiin määrättiin metsänvartijakoulun johtajaksi Evon—Vesijaon hoitoalueen metsänhoitaja fil. maist. Y. E. Rainio ja oli opetus tämän johdosta järjestetty syyslukukaudella siten että johtaja on antanut opetusta metsänhoidossa, maaperäopissa, kasvi- ja eläinopissa, laskuopissa ja teknologiassa ja apulaismetsänhoitaja A. S. Arimo laskennossa, metsänarvioimisessa, äidinkielessä, kirjanpidossa, metsästyksessä, maamittausopissa ja piirustuksessa.

Kevätlukukautena aloitettiin tietopuolinen opetus tammikuun 1 p. ja lopetettiin huhtikuun 24 päivänä.

Syksyllä, syyskuun 15 p:stä lokakuun 15 p:ään luennottiin II osaston oppilaille niissä aineissa, joita ei kevätlukukautena ennätetty loppuun luennoita, sekä toimeenpantiin kertauksia, ja oli II osasto tänä aikana vapaana käytännöllisistä töistä.

Syyslukukausi alkoi marraskuun 1 p:nä ja päättyi joulukuun 8 p:nä.

Käytännöllisten töiden johto on ollut apulaismetsänhoitajan ja työnjohtajan toimesta, jota paitsi työnjohtaja on antanut ohjausta käsitöissä.

Käytännöllisten töiden laatu ja määrä selviää seuraavasta taulusta:

Töiden laatu.	Päivätöiden lukumäärä.
Taimitarhoitusta	365 ¹ / ₄
Kylvöä ja istutusta	63
Apuharvennusta	348
Metsän hakkausta	270 ¹ / ₂
Hakkausalojen puhdistusta	132
Leimausta ja puutavaran mittausta	52 ¹ / ₄
Parrun veistoa	49 ³ / ₄
Metsänmittausta ja arvioimista	335
Sahatöitä	2
Miilutöitä	257 ¹ / ₂
Puutavaran uittoa ja uittoväylän korjausta	199 ¹ / ₄
Puusepän töitä	247 ³ / ₄
Rakennustöitä	91 ¹ / ₂
Maanviljelystöitä	76 ¹ / ₄
Teiden korjausta ja pihojen siivoamista	27 ¹ / ₄
Hakojen vetoa ja pienentämistä	175 ¹ / ₄
Suonkuivaustöitä	175 ¹ / ₄
Kalastusta ja kalastuksen hoitoa	27 ¹ / ₄
Puutarhoitusta	43 ³ / ₄
Retkeilyjä	47 ³ / ₄
Kokoelmain hankkimista	25 ¹ / ₂
Sekalaisia töitä {	
Päivystystä	207
Huvien valmistusta y. m.	43 ³ / ₄
Jäitten ottoa	36 ³ / ₄
	419 ³ / ₄
Summa p. v. t.	3,431 ³ / ₄

Taimitarhoissa on oppilaiden pääasiallisena toimena ollut lannoitus ja muokkaus, kylvö ja myytyjen taimien pakkaus, jota vastoin koulutus ja rikka-ruohojen kitkeminen on suurimmaksi osaksi teetetty palkkaväellä.

Mittaus- ja arvioimistyöt ovat suoritettut Savijärven hoitolohossa, jossa on mitattu noin 350 ha laajuinen ala.

Myös ovat oppilaat olleet osallisina koululla toimitetuissa rakennustöissä.
Koulun työjärjestys on kertomusvuonna ollut seuraava:

1) Kevätlukukaudella tammikuun 1 päivästä huhtikuun 24 päivään:

Maanantaina, tiistaina, keskiviikkona ja torstaina:

6—8 a. p. tietopuolista opetusta.

8—9 » » aamiaisloma.

9—12 » » tietopuolista opetusta.

12—1 i. p. päivällisloma

1—4 » » kahtena päivänä käsitöitä ja kahtena valmistamista tunneille.

4—6 » » tietopuolista opetusta.

Perjantaina ja lauantaina on ollut yksinomaan käytännöllisiä metsätöitä.

2) Kesällä huhtikuun 24 p:stä marraskuun 1 päivään:

6—8 a. p. käytännöllisiä töitä.

8—9 » » aamiaisloma.

9—1 » » käytännöllisiä töitä (15 minuutin lomalla).

1—2 i. p. päivällisloma.

2—6 » » käytännöllisiä töitä.

3) Syyslukukaudella marraskuun 1 p:stä tammikuun 1 päivään, kaikkina viikonpäivinä:

6—8 a. p. tietopuolista opetusta (lauantaina I osasto käsitöitä).

8—9 » » aamiaisloma.

9—2 i. p. käytännöllisiä metsätöitä (paitsi lauantaina, jolloin kummallakin osastolla on ollut piirustusta).

2—3 » » päivällisloma.

3—7 » » vuoroin kummallakin osastolla tietopuolista opetusta klo 4—6 ja läksyjen valmistamista, vuoroin käsitöitä paitsi lauantai-iltana, jolloin on ollut lomaa.

Lauantai päivän iltapuolen ovat oppilaat käyttäneet m. m. voimistelu- ja lauluharjoituksiin.

Koulun menot kertomusvuonna näkyvät seuraavasta taulusta:

	Myönnetty rahamäärä.	Kertomusvu- tena käytetty.	Käyttämättä.
	M a r k k a a.		
Palkkauksia	5,610: —	5,610: —	—: —
Ruokarahoja	7,320: —	7,136: —	184: —
Vaatetusrahoja	1,200: —	1,170: —	30: —
Sekalaisia menoja	1.850: —	1,545: 54	304: 46
Yhteensä	15,980: —	15,461: 54	518: 46

Sen johdosta että korkeampi metsäopetus siirrettiin Helsinkiin jäivät Evon-opistoa varten käytetyt rakennukset vapaiksi ja teki Metsähallitus tämän tähden Keis. Senaattiin ehdotuksen, että Evon metsänvartijakoulu laajennettaisiin ja että edellämainitut rakennukset jätettäisiin laajennetun metsänvartijakoulun käytettäväksi. Metsähallituksen esityksen mukaisesti lisättäisiin oppilasten lukumäärä 20:llä, jotapaitsi koulun opettajavoimat lisättäisiin samoin kuin koulun käyttövarat korotettaisiin. Esitys on kuitenkin tätä kirjoitettaessa vielä ratkaisematta.

Tuomarniemen metsänvartijakoulu.

Ätsärin pitäjässä Vaasan läänissä sijaitseva Tuomarniemen metsänvartijakoulu on Metsähallituksen esityksestä perustettu armollisen määräyksen nojalla elokuun 26 päivältä 1903 ja Keisarillisen Senaatin päätöksen mukaan mainitun vuoden syyskuun 18 päivältä.

Koulupaikkana on entinen Tiala-niminen $\frac{5}{12}$ manttaalin kruununluontoinen tila, joka kuninkaallisen kirjeen mukaan huhtikuun 20 päivältä 1683 oli määrätty käytettäväksi Jyväskylän tuomiokunnan tuomarin virkatalona (»der Härads höfdingen kunde med någon nytta och komformite bo»). Tällöin sai se myöskin nimekseen »Domarnäs». Valtiolle siirrettiin tila vasta armollisen määräyksen nojalla huhtikuun 1 päivältä 1895 ja on se nyt erityisenä hoitoalueena metsähallinnon käytettävänä.

Kuten edellisinäkin vuosina on koulun johtaja antanut opetusta metsänhoito-opissa, metsätalousopissa, metsäteknologiassa, metsätaloutta koskevien asetusten tuntemisessa, lasku- ja muoto-opissa sekä kirjanpidossa ja oikeinkirjoituksessa. Johtajana toimi heinäkuun 1 päivään nykyinen ylitarkastaja E. Nylander ja hänen jälkeensä v. t. johtajana metsänhoitaja Olli Heikinheimo. Koulun opettaja, jossa toimessa vuoden kuluessa ovat olleet metsäkonduktöörit A. Tanttu ja A. Sjöman sekä maisteri Raf. Björkenheim, on asetuksen mukaisesti valvonut oppilaiden ulkotöitä sekä opettanut luonnonoppia, luonnonhistoriaa, metsänriistan suojelus- ja metsästysoppia, ainekirjoitusta, piirustusta, maanmittausoppia ja karttatöitä. Koulun työnjohtaja on lähinnä ohjannut oppilaitten käytännöllisiä töitä ja toiminut myöskin käsitöitten opettajana. Lauluharjoituksia ovat vuoden kuluessa johtaneet koulun opettajat.

Kuten koulun ohjesääntö määrää oli koululla kertomusvuoden kuluessa 30 vakinaista oppilasta. Ylimääräisiä oppilaita oli kaikkiaan kolme. Lokakuun 15 päivänä pidetyssä vuositutkinnossa pääsi koulusta 17 toisen osaston oppilasta.

Marraskuun 1 päivänä saapui koululle 15 uutta oppilasta.

Kevätlukukaudella alkoi tietopuolinen opetus tammikuun 9 päivänä ja päättyi toukokuun 5 päivänä. Satunnaisesti pidettiin tämänkin jälkeen opetustunteja varsinkin vanhemmalla osastolla. Opetustunteja annettiin niinhyvin

kevät- kuin syyslukukaudella kaikkina muina viikonpäivinä paitsi keskiviikkona ja lauantaina. Maanantaina ei tuntien takia ollut käytännöllisiä töitä ollenkaan, lukuunottamatta käsitöitä. Opetuspäivinä alkoivat tunnit kello 6 aamulla ja kestivät kello 8:aan; iltapäivällä oli tunteja 4—7. Tällä tavalla tuli tuntimäärä nousemaan kumpaakin vuosikurssia kohti keskimäärin 20 tuntiin viikossa.

Syyskuun 10 päivästä lokakuun 15 päivään oli vanhemman osaston oppilailla kertaus- ja kuulustelu-tunteja, jonka vuoksi he tällä ajalla olivat kokonaan käytännöllisistä töistä vapaita.

Syyslukukaudella alkoi tietopuolinen opetus marraskuun 2 päivänä, kestäen yhtämittaa joulukuun 18 päivään asti.

Kertomusvuoden kuluessa pidettyjen opetustuntien luku eri osastoilla ja eri opetusaineissa käy selville seuraavasta taulusta:

Opetusaine.	Kevätlukukausi.			Syyslukukausi.			Kaikkiaan.
	I osasto.	II osasto.	Yhteensä.	I osasto.	II osasto.	Yhteensä.	
Metsäntuotanto-oppia	47	31	78	18	14	32	110
Metsäteknologiaa	—	26 1/2	26 1/2	—	6	6	32 1/2
Metsätalousoppia ja kirjanpitoa	—	76	76	—	14	14	90
Luonnonhistoriaa	—	56 1/2	56 1/2	7	23	30	86 1/2
Luonnonoppia	50	6	56	14	—	14	70
Lakioppia	—	16	16	—	6	6	22
Lasku- ja muoto-oppia	46 1/2	19	65 1/2	24 1/2	14	38 1/2	104
Ainekirjoitusta	31 1/2	17	48 1/2	—	6	6	54 1/2
Oikeenkirjoitusta	11	—	11	5	—	5	16
Maamittausoppia	16	—	16	13	14	27	43
Piirustusta ja karttatöitä	56	63 1/2	119 1/2	42	42	84	203 1/2
Metsästysoppia	11	21	32	8	—	8	40
Yhteensä	269	332 1/2	601 1/2	131 1/2	139	270 1/2	872

Edellisten lisäksi on kertomusvuoden kuluessa ollut kaikkiaan 82 laulutuntia, joten koko tuntimäärä nousee näitten kanssa 954:n. Erillään näistä ovat käsityöopetustunnit.

Erilaisiin käytännöllisiin töihin ja harjoituksiin käytetyt päivätyöt käyvät selville allaolevasta päivätyökirjan yhteenvedosta:

Apuharvennusta	310 päivätyötä
Metsänperkausta	19 „
Kotitarvepuitten luovutusta ja metsänvartioimista	814 „
Linjainavausta	75 „
Puiden hakkuuta	29 „

Halontekoa	119	päivätöitä
Paperi- propsi- y. m. puitten tekoa	168	»
Hakkuualojen puhdistusta	251	»
Kylvö- ja istutustöitä	220	»
Taimitarhatöitä	437	»
Puutavarain mittausta ja leimausta	66	»
Metsänlukua	61	»
Koealojen ottoa ja metsänvartioimista	106	»
Maanmittausta	281	»
Miilutöitä	80	»
Tervanvalmistusta	82	»
Käsitöitä	525	»
Parrun ja hirren veistoa	278	»
Rakennustöitä	380	»
Metsämaan kuivattamistöitä	170	»
Maanviljelys ja pihamaan siistimistöitä	471	»
Päivystystöitä	1,166	»
Puutavarain kuletu- ja uittotöitä	377	»
Kaikenlaisia muita töitä	161	»

Yhteensä 6,646 päivätöitä

Kuten näistä numeroista näkyy, on oppilaitten työ ollut kertomusvuonna jotenkin monipuolinen. Ne päivätyöt, jotka on merkitty käytetyiksi rakennustöihin, ovat menneet koululla pääasiassa oppilaitten valmistamien uuden vene- ja halkovajarakennuksen rakentamiseen. Mitä taasen päivystystöihin tulee, johtuu niitten osalle merkitty suuri päivätyömäärä siitä, että päivystäjiä tarvitaan talviseen aikaan viisi henkeä ja kesällä ainakin kolme. Näistä on yksi oppilasrakennuksella, toinen oppilaitten ruuanlaittajan apuna, kolmas koululla ja neljäs niinkutsuttu postipäivystäjä.

Harjoitustöinänsä mittasivat oppilaat tänäkin kesänä osan koululle kuuluvaa maa-aluetta. Pinta-alaltaan oli mitattu alue 247,65 hehtaaria. Metsänarvioiminen alueella toimitettiin koealojen ja niistä saatujen ohjeitten perusteella. Tämän lisäksi luettiin kaikki puut, jotka rinnankorkeudelta täyttivät vähintään 16 cm.

Vanhemman osaston oppilaista on kertomusvuonnakin jokainen saanut hoitaa yhtä hoito-alueen viidestätoista vartiopiiristä. Näihin töihin (torppien ja koulun tarpeeksi luovutettavien puitten merkitsemiseen, toimitettavien omien ja muiden hakkuitten valvomiseen, puutavaran vedätyksen järjestämiseen, uusien metsänhoidollisten töitten suunnittelemiseen y. m.) kuluukin useilta vartiopiirien hoitajilta paljon aikaa. Perekdyttyään vartiopiireihinsä saavat he laatia seikka-

peräisen kirjallisen selityksen, jossa mainitaan maisema- ja metsikkömuodoista, lisäkasvusta, niistä erilaisista puutarpeista ja niitten suuruudesta, jotka alueelta voitaisiin myydä, varastossa olevista puuaineista, torppareille vuoden kuluessa myönnettävistä puista sekä kaikista niistä toimenpiteistä, mihinkä metsänuorennoksen edistämisen, metsikköjen hoidon, vesiperäisten maitten kuivattamisen y. m. suhteen olisi ryhdyttävä. Paitsi tätä kirjallista esitystä, jättävät he vuoden kuluessa selityksiä kaikista vartiopiirissä eri aikoina tehdyistä töistä sekä pitävät kukin omaa tilikirjaa vartiopiirin tuloista ja menoista. Kaikki nämä tarkastetaan sitten koulun omien tilien mukaan. Kun kaikki ne alueet, joissa hakkauksia taikka muita laajempia metsänhoitotöitä on toimitettu, merkitään erityiseen vartiopiirikarttaan, voitaneen tällä tavalla saada arvokasta tilastoa niin hyvin koulun metsien rahallisesta- kuin puumäärätuottavaisuudestaakin.

Kertomusvuotena on noudatettu allamainittua työjärjestystä.

Maanantai ja perjantai tietopuolista opetusta 6—8 e. p. p., 8—9 aamiainen, 9—2 piirustusta ja karttatöitä tahi tietopuolista opetusta, 2— $\frac{1}{2}$ 4 päivällinen ja lepo sekä $\frac{1}{2}$ 4—6 tietopuolista opetusta ja käsitöitä.

Tiistai ja torstai, 6—7 e. p. p. tietopuolista opetusta ja kevätlukukaudella myöskin metsänhoidollista keskustelua.

Keskiviikko ja lauantai 6—7 e. p. p. aamiainen, 7—2 j. p. p. käytännöllisiä töitä ja harjoituksia, 2— $\frac{1}{2}$ 4 päivällinen ja lepo, $\frac{1}{2}$ 4—7 käsitöitä paitsi lauantaina, jolloin tämä aika on ollut vapaa.

Kesäaikana eli toukokuun 1 päivästä marraskuun 1 päivään oli työjärjestys sitävastoin seuraava:

klo	6—8	e. p. p.	käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.
»	8—9	» » »	aamiainen ja lepo.
»	9—2	j. p. p.	käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.
»	2— $\frac{1}{2}$ 4	» » »	päivällinen ja lepo.
»	$\frac{1}{2}$ 4—7	» » »	käytännöllisiä töitä ja harjoituksia.

Niinä päivinä, joina työmaat ovat olleet etäämpänä koululta, on aamiainen syöty jo kl. 6:n ja 7 välillä.

Sairauspäiviä oli kertomusvuonna merkitty kaikkiaan 380. Useimmat sairastapaukset ovat olleet lyhytaikaisia ja tavallisista kulkutaudeista johtuvia. Varsinkin veistotöissä sattuneita pienempiä tapaturmia on kuitenkin ollut. Pari oppilasta on sitäpaitsi sairastanut pitempiä aikaista umpisuolentulehdistusta ja samaten kaksi keuhkokuumetta.

Kevättalvella, tehtiin koululta retki Ryötön massatehtaalle sekä myöhemmin Myllymäen terva- ja tärpättitehtaalle. Retkeilyjen nimeä voitaisiin myöskin antaa useille suuremmille metsänistutus ja kylvöretkille, joihin kaikki kou-

lulla olevat oppilaat ovat saaneet ottaa osaa, joskus 50 miehisenäkin joukkueena. Tällaisia matkoja on myös tehty naapurikylien yksityisille maille.

Urheiluharrastus on kertomusvuonna ollut koululla hyvinkin vilkas. Paitsi muita urheilulajeja on hiihto saanut suurinta kannatusta. Koulun puolesta on oppilaitten keskuudessa toimeenpantu kaikkiaan kolme pakollista hiihtokilpailua sekä yksi yleinen, johon etäältäkin oli kilpailijoita saapunut.

Koulun alueella olevia pysyviä koealoja on kertomusvuoden kuluessa lisätty viidellä. Nämä ovat kaikki vierekkäin ja alkujaan samanlaiseen mänty- ja kuusisekametsikköön eroitettuja. Kun ensimmäinen niistä on jätetty luonnon tilaan, toisesta vanha kuusi-ikämätsä kokonaan poistettu, kolmannessa sitä harvennettu, neljännessä harvennettu mänty-ylimetsä ja viidennestä se poistettu kokonaan, toivotaan koe-alojen avulla saatavan selvikettä vanhan kuusialikasvun merkityksestä varsinaisilla mäntymailla. Toinen suurempi koesarja tarkoittaa eri nuorennosmuotojen keskinäisen suhteen selittämistä hoitoalueen V:ssä vartiopiirissä, jossa vanhojen kitukasvuisten kuusikkojen jälkeen toivotaan saada mäntymetsiä. Muutamilla koealoilla on, edellisenä talvena muodostetuilla 0,5—1,0 hehtaarin suuruisilla nuorennusaloilla hakkuuntähteet poltettu sekä joillekin näistä kylvetty keväällä männyn siementä. Toisilla on taasen ollut riittävästi mäntysiemenpuita. Joillakin aloilla ei polttamiseen ole ryhdytty, vaan on kasvipeite poistettu syksyllä, joko juovittain taikka ruuduttain.

Paitsi taimimailla erilaisilla ulkomaalaisilla puunsiemenillä tehtyjä kylvökokeita, on arempien puulajien taimillakin kokeiltu. Niin on vaahteran, tammen ja hopeakuusen taimia istutettu erityisiin sitä varten valmistettuihin pienempiin aukkoihin. Sitäpaitsi on ulkomaalaisia puulajia istutettu suuremmat määrät erilaisiin sekoituksiin eräälle 3 ha laajuiselle alalle, jonka koulun torparit ovat kaskenneet. Tarkoituksena on jatkaa näitä sarjoja vielä lisäämällä niihin eri tavalla aikaansaatuja kuusen- ja männyn-sekaisia taimistoja.

Jotta saataisiin tarkempaa varmuutta siitä, missä määrässä eri puulajeista tehtyjen halkojen kuivumisnopeus riippuu puitten halkaisemisesta ja erilaisesta latomistavasta, on koulun pihamaalla muodostettu kolme 2 m³:n suuruisiin kehyksiin ladottua halkopinoa, joissa yhdessä ovat puut halkaisematta, toisessa ja kolmannessa halaistuja, mutta edellisten halkojen kaarnapuoli alaspäin, jälkimäisten ylöspäin. Kuivumisen selville saamiseksi punnitaan puut joka kuukausi.

Eri kylmyysasteitten vaikutusta puitten läpimitan ja lämpömäärien vaihteluihin eri syvyyksillä puitten sisällä on tutkittu erityisillä sitä varten laadituilla, nooniolla varustetuilla kaulaimilla ja lämpömittareilla.

Siihen nähden ettei koulun mailla ole laajempia aukeita metsäaloja ei keinollinen metsänuudistus voi tulla suuremmassa määrässä kysymykseen. Siten

onkin koulun metsiin istutettu kertomusvuonna entisten taimistojen täydennykseksi ainoastaan 4,300 männyn ja kuusen tainta sekä kylvetty poltetuille aloille 3 kg männyn siementä. Sopiviin paikkoihin ja erittäinkin koekentille on tämän lisäksi istutettu ulkomaalaisten puitten taimia kaikkiaan 6,310 kappaletta.

Yksityisten pyynnöstä ovat oppilaat saaneet olla metsänviljelyksiä toimittamassa läheisten tilojen mailla, ja on näillä käytetty vanhojen kaskimaitten kylvöön kaikkiaan 4,6 kg männyn ja kuusen siemeniä. Tämä kylvöala on laajuudeltaan 2,50 ha. Istutukseen on mennyt 7,000 männyn- ja kuusen- sekä 1,224 lehtikuusen- ja sembramännyn tainta. Pensasaitoja on valmistettu kaikkiaan 221,5 m. ja tähän käytetty taimia 1,096 kappaletta.

Siihen hyvään menekkiin nähden, mikä koulun taimimaissa kasvatetuilla puuntaimilla on tähän asti ollut, on näitä maita, joista vanhempi sijaitsee noin puoli kilometriä koululta etelään päin ja uudempi on perustettu aivan koulun pihamaan läheisyyteen, laajennettu kertomusvuotena 20 aarilla. Taimimaitten koko ala tekee siten nykyisin 1,22 ha. Vuoden kuluessa kylvettiin taimimaihinkin kaikkiaan 67,0 kg siemeniä, joista 40,74 kg oli koti- ja loput eli 26,26 kg ulkomaalaisten puulajien siemeniä. Koulutettu taimimäärä on 17,780 kappaletta, josta 14,950 ulkomaalaista.

Vuoden kuluessa myytiin koulun taimimaista kaikkiaan 136,843 tainta, joista suurin osa oli 2-vuotisia kuusen ja männyn taimia. Erittäin huomattava summa oli myöskin 3- ja 2-vuotisia pihtakuusen taimia. Näistä taimista saatu hinta teki yhteensä 1,113 markkaa 58 penniä, joten puhdas voitto oli kaikkiaan 613 markkaa 58 penniä, kun taimitarhoja varten myönnetty summa tekee 500 markkaa. Niin pian kun taimimaissa olevat taimet ovat ehtineet varttua suuremmiksi ja runsaampien taimimäärien myyminen käy mahdolliseksi, nousee tämä tulo epäilemättä paljoakin suuremmaksi. Tähän viittaa jo se seikka, että taimimaissa olleitten taimien yhteinen arvo teki kaikkiaan 10,802 markkaa 54 penniä. Taimimaista saatuja tuloja laskettaessa ei ole otettu ollenkaan huomioon hoitoalueen metsiin istutettujen taimien arvoa. Huomattavaa myöskin on, että kotipitäjän yksityisille maanomistajille samoin kuin kaikkien kansakoulujen käytettäväksi myydyt taimet on annettu 50% huoqeammalla kuin muut.

Kertomusvuotena on koululla ollut järjestettynä Ätsärin maalaisseuran paikallinen maalaistuotteiden näyttely. Tämän ohella otti koulu osaa Viitasaaressa pidettyyn maanviljelysnäyttelyyn lähettäen sinne suuren määrän havainnollisia opetusvälineitä ja kokoelmia. Jo keväällä oli sinne sitäpaitsi laitettu pieni taimimaa, johon koululta tuotuja erilaisia taimia koulutettiin. Molemmista näyttelyosastoistaan sai koulu ensimmäisen palkinnon.

Koulua varten kertomusvuodeksi myönnetty varat ja niiden käyttäminen selviävät alla olevasta taulusta.

	Myönnetty rahamäärä.		Tästä käytetty				Käyttämättä.	
			edellisenä vuotena.		kertomusvuotena.			
	<i>Smc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Smc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Smc.</i>	<i>mk.</i>	<i>Smc.</i>	<i>mk.</i>
I. Menosääntöön merkityt rahamäärät.								
Palkkauksia 7 P. L. II: 12	10,650	—	—	—	10,650	—	—	—
Ruokarahoja 7 P. L. II: 13	10,980	—	—	—	10,980	—	—	—
Vaatetusapua 7 P. L. II: 14	900	—	—	—	900	—	—	—
Sekalaisia menoja 7 P. L. II: 15	4,975	—	—	—	4,973	92	—	1 08
Kunnallis- ja kirkollismaksuja 7 P. L. II: 21	550	—	—	—	550	72	Käytetty liikaa	72
Yhteensä	28,055	—	—	—	28,054	64	—	36
II. Satunnaisia määrärahoja.								
Keisarillinen Senaatti myöntänyt helmikuun 26 p:nä 1907 laskujen maksamiseen 7 P. L. II: 15	1,327	27	1,188	79	138	25	—	23
Metsähallitus tammikuun 29 p:nä 1908 puutarhain kuletukseen 7 P. L. II: 16 D.	1,500	—	—	—	1,500	—	—	—
S:n rautatiehakkauksiin joulukuun 27 p:nä 1907, 7 P. L. II: 20	3,850	—	—	—	3,850	—	—	—
Samoin maaliskuun 13 p:nä	700	—	—	—	700	—	—	—
» toukokuun 19 »	2,250	—	—	—	2,250	—	—	—
Metsähallitus elokuun 22 p:nä hiomo- ja propsisekä aitapuitten tekoon 7 P. L. II: 16 E.	1,500	—	—	—	1,212	41	—	287 59
Keisarillinen Senaatti elokuun 19 päivänä 1908 koulun rakennusten kuntoon saattamiseen 7 P. L. III: 1	23,395	85	—	—	4,913	—	18,482	85
Metsähallitus marraskuun 24 p:nä 1908 rautatiehakkauksiin	2,000	—	—	—	1,999	99	18,482	85
Yhteensä	36,523	12	1,188	79	16,563	65	18,770	68
Yhteensä n:o I	28,055	—	—	—	28,054	64	—	36
Kaikkiaan	64,578	12	1,188	79	44,618	29	18,771	04

Metsänhoidolliset talvikurssit Tuomarniemen metsänvartijakoululla.

Joulukuun 17 päivänä 1906 antamallaan päätöksellä määräsi Keisarillinen Senaatti, että Tuomarniemen metsänvartijakoululla on vuosina 1907—8 pidettävä 17—18 viikkoa kestäviä metsänhoidollisia talvikurseja, joihin oppilaaksi olisi otettava sellaisia henkilöitä, joilla on vastaisuudessa tilaisuutta antautua omien metsiensä hoitoon. Näitä kurseja, joille marraskuun 1 p:nä 1907 saapui

20 oppilasta, pidettiin kertomusvuoden kuluessa maaliskuun 2 päivästä toukokuun 27 päivään, jolloin kurssien lopettajaistilaisuus oli.

Seuraavan marraskuun 1 päivänä alkoivat taasen uudet metsänhoidolliset talvikurssit, joihin Keisarillinen Senaatti oli myöntänyt tehdystä esityksestä uuden vuosimäärärahan. Hakijoita oli näille 31 ja otettiin näistä koululle 19. Täyttä määrää (eli 20) ei kursseille saatu pääasiassa sen takia, että yhden kursseille valitun ollessa estettynä paikalle saapumasta, viipyi kauan ennenkuin muilta hakijoilta, jotka ensi kädessä olisivat olleet huomioon otettavia, voitiin vastaus saada. Kun nämäkin vastaukset olivat syystä taikka toisesta kieltäviä, ei kursseilla ollut koko aikana useampaa kuin 19 oppilasta.

Metsänhoidollisten talvikurssien varsinaisena opettajana on kevätlukukaudella ollut metsänarvostelija A. Sjöman sekä syyslukukaudella metsäkonduktööri E. Lönnroth. Kuten ennen jo on mainittu ovat koulun vakinaisetkin opettajat antaneet tunteja talvikursseilla. Niin on koulun johtaja opettanut molemmilla lukukausilla metsänhoito-oppia ja lakioppia sekä opettaja jotakin luonnontieteellistä ainetta.

Talvikurssien työn järjestykseen nähden on noudatettu sitä periaatetta, että toisen lukukauden alkupuolella eli maaliskuun 1 päivästä toukokuun alkuaan on pidetty verrattain vähän käytännöllisiä töitä, jotavastoin toukokuun on mennyt melkein kokonaisuudessaan taimitarha- ja metsänviljelystöihin. Näin on maaliskun ja huhtikuun aikana ollut käytännöllisiä töitä ainoastaan keskiviikkona klo 7 a. p.—2 j. p. p. sekä lyhempi aika lauantaisin. Koko muu osa viikon päiviä on klo 6 lähtien aamulla käytetty tietopuoliseen opetukseen ja läksyjen lukemiseen. Syyslukukauden työjärjestys on sitävastoin ollut melkeen täydelleen sama kuin metsänvartijakoulussakin. Käytännöllisiä töitä on siten ollut neljänä päivänä.

Tietopuolista opetusta on talvikursseilla annettu eri lukukaisina seuraavissa aineissa:

O p p i a i n e.	Kevätluku-	Syysluku-	Yhteensä.
	kausi.	kausii.	
	Tuntia.	Tuntia.	
Metsänhoito-oppia	23	21	44
Metsätalousoppia	30	9	39
Luonnonoppia	20	14	34
Luonnonhistoriaa	11	11	22
Maanlaatuoppia	8	—	8
Metsäteknologiaa	16	7	23
Lakioppia	7	—	7
Maamittausoppia	8	7	15
Laskentaa	22	33	55
Kirjanpitoa	7	5	12
Piirustusta	30	31	61
Yhteensä	182	138	320

Talvikurssien oppilaitten tekemien harjoitustöitten laatu ja määrä käy selville allaolevasta luettelosta.

Työn laatu.	Päivätöitä		
	Kevätluku kaudella.	Syysluku- kaudella.	Yhteensä.
Apuharvennuksia ja taimistojen perkauksia.....	118 1/2	105	223 1/2
Metsänpuhdistusta	46	33	79
Halkojen teko	89 1/2	27	116 1/2
Hiomo- y. m puitten tekoa	33	115	148
Hakkuualojen perkausta	136 1/2	46	182 1/2
Kylvö- ja istutustöitä	49 1/2	—	49 1/2
Taimitarhatöitä	80	12	92
Puitten leimaamista	20	5	25
Koealojen ottoa	29	—	29
Metsänvartioimista ja maanmittausta	19	—	19
Miilutöitä	71 1/2	—	71 1/2
Tervanvalmistustöitä	49 1/2	20	69 1/2
Käsitöitä	19	1	20
Rakennustöitä	4	—	4
Metsämaan kuivattamistöitä	32	—	32
Maanviljelystöitä	38 1/2	18	56 1/2
Päivystystöitä	277 1/2	100	377 1/2
Puutavarain kuljetustöitä	12	—	12
Sekalaisia töitä	50	—	50
Yhteensä	1,175	482	1,657

Vuoden 1907—1908 metsänhoidollisia talvikursseja varten myönnettyistä opettajain ja palvelusväen palkkoihin käytettävistä 2,900 markasta oli edellisenä vuotena käytetty 1,280 markkaa 67 penniä, joten niitä kertomusvuoden osalle tuli 1,619 markkaa 33 penniä. Oppilaitten ruokarahoiksi myönnetystä 2,000 markasta oli taasen käyttämättä 1,200 markkaa. Viimeksi mainitut ruokarahat tilitettiin Keisarillisen Senaatin määräyksen mukaan Maanviljelyshallitukseen. Paitsi edellä mainittuja summia, oli kertomusvuonna käytetty Keisarillisen Senaatin kesäkuun 19 päivänä myöntämästä 4,900 markan rahamäärästä, josta oppilaitten osalle oli laskettava 1,800 markkaa, kaikkiaan 1,831 markkaa 55 penniä, joten tästä seuraavalle vuodelle siirtyi 3,068 markkaa 45 penniä.

Nikkarilan metsänvartijakoulu.

Nikkarilan metsänvartijakoulu, joka on perustettu Nikkarilan sotilasvirka-talopuistoon Pieksämäelle elokuun 26 päivänä 1904 annetun armollisen asetuk-

sen mukaisesti, alkoi toimintansa marraskuun 1 päivänä 1905 ja on siis vuoden 1908 päättyessä ollut toimessa alun neljättä vuotta.

Koulun opettajistossa ei ole kertomusvuoden kuluessa tapahtunut henkilövaihdoksia. Johtajana on ollut metsänhoitaja J. Oskari Peurakoski, opettajana metsänhoitaja Arvid Borg ja työnjohtajana sekä käsitöitten ohjaajana metsänvartija K. A. Kanervo.

Oppilaita on ollut 30, niistä 15 vanhemmalla ja toiset 15 nuoremmalla osastolla. Lokakuun 15 päivänä, jolloin koulussa oli päästötutkinto, päästettiin koulusta vanhemman osaston oppilaat. Marraskuun 1:nä päivänä saapui kouluun 15 uutta oppilasta, jotka oli valittu 125:stä hakijasta.

Kertomus-vuonna on noudatettu seuraavaa opetus- ja työjärjestystä.

Kevätlukukausi.

Aika.	Maanantai.	Tiistai.	Keskiviikko.	Torstai.	Perjantai.	Lauantai.
Vanhempi osasto.						
6—7 a. p.	Luonnonoppia.	Teknologiaa.	Metsänhoitoppia tai arvioimista.	Piirustusta.	Luonnonoppia.	Arvioimista.
7—8 "	Ainekirjotusta.	Laskentoa.	Luonnonoppia.	S:n.	Teknologiaa.	Laskentoa.
Aamiaisloma.						
9 a. p.—2,30 i. p.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.
Päivällisloma.						
3,30—4 i. p.	Käsitöitä.	—	—	—	—	Vapaata.
4—5 "	S:n.	Piirustusta.	Lakioppia.	Käsitöitä.	Arvioimista.	S:n.
5—6 "	S:n.	S:n.	Laskentoa.	S:n.	Kirjanpitoa.	S:n.
6—7 "	S:n.	S:n.	—	S:n.	—	S:n.
Nuorempi osasto.						
6—7 a. p.	Metsänhoitoppia.	Oikokirjotusta.	Luonnonoppia.	Metsänhoitoppia.	Metsänhoitoppia.	Luonnonoppia.
7—8 "	Laskentoa.	Luonnonoppia.	Laskentoa.	Laskentoa.	Maanmittansoppia.	Ainekirjotusta.
Aamiaisloma.						
9 a. p.—2,30 i. p.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.
Päivällisloma.						
3,30 i. p.—4 i. p.	—	—	Käsitöitä.	—	Käsitöitä.	Vapaata.
4—5 i. p.	Mittausoppia.	Piirustusta.	S:n.	Käsitöitä.	S:n.	S:n.
5—6 "	Laskentoa.	S:n.	S:n.	S:n.	S:n.	S:n.
6—7 "	—	S:n.	—	S:n.	S:n.	S:n.

Kesä-aika.

Kello 7,30 a. p.—12 päiv. käytännöllisiä töitä.

» 12 p.—1 i. p. päivällisloma.

» 1 i. p.—6 i. p. käytännöllisiä töitä.

Kesäkuun 29 p:n ja elokuun 6 p:n välisenä aikana, jolloin oppilaat olivat harjoitustöissä Joroisten hoitoalueessa, alkoivat työt 1/2 tuntia aikaisemmin ja loppuivat 1 tuntia myöhempään.

Syyslukukausi.

Aika.	Maanantai.	Tiistai.	Keskiviikko.	Torstai.	Perjantai.	Launntai.
Vanhempi osasto.						
6—7 a. p.	Luonnonoppia.	Teknologiaa.	Metsänhoitoppia.	Luonnonoppia.	Luonnonoppia.	Metsänhoitoppia.
7—8 a. p.	Ainekirjoitusta.	Laskentaa.	Luonnonoppia.	Arvioimista.	Teknologiaa.	Laskentaa.
Aamiaisloma.						
8,30—9,30 a. p.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	—	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.
9,30—10,30 a. p.	S:n.	S:n.	Lakioppia.	S:n.	S:n.	S:n.
10,30—11,30 a. p.	S:n.	S:n.	Laskentaa.	S:n.	S:n.	S:n.
11,30—2,30 i. p.	S:n.	S:n.	Piirustusta.	S:n.	S:n.	S:n.
Päivällisloma.						
4—5 i. p.	Käsitöitä.	Piirustusta.	Vapaata.	{ Laulus. Käsitöitä.	Arvioimista.	Vapaata.
5—6 i. p.	S:n.	S:n.	S:n.	S:n.	Kirjanpitoa.	S:n.
6—7 i. p.	S:n.	—	S:n.	—	—	S:n.
Nuorempi osasto.						
6—7 a. p.	Metsänhoitoppia.	Oikokirjoitusta.	Luonnonoppia.	Metsänhoitoppia.	Metsänhoitoppia.	Luonnonoppia.
7—8 a. p.	Laskentaa.	Luonnonoppia.	Laskentaa.	Maanmittausoppia.	Metsästysoppia.	Ainekirjoitusta.
Aamiaisloma.						
8,30—11,30 a. p.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Käsitöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.	Ulkotöitä.
11,30—2,30 i. p.	S:n.	S:n.	Piirustusta.	S:n.	S:n.	S:n.
Päivällisloma.						
4—5 i. p.	Mittausoppia.	Piirustusta.	Vapaata.	{ Laulus. Käsitöitä.	Luonnonoppia.	Vapaata.
5—6 i. p.	Laskentaa.	S:n.	S:n.	S:n.	Maaperäoppia.	S:n.

Kevätlukukauden työjärjestystä noudatettiin tammikuun 8 päivästä huhtikuun loppuun ja syyslukukauden työjärjestystä marraskuun 2 päivästä joulukuun 19 päivään sekä kesäajan työjärjestystä niitten välisenä aikana. Lukujen

takia olivat vanhemman osaston oppilaat vapaina käytännöllisistä töistä syyskuun 7 päivästä alkaen. Elokuun 14 ja 15 päivän työajan saivat he käyttää piirustamiseen. Toukokuussa annettiin saman osaston oppilaille sopivina aikoina tietopuolista opetusta 21 päivään asti. Kevätlukukautena oli samoin kuin syyslukukautena torstaisin iltapuolella laulua samalla kun oli käsitöitä niillä oppilailta, jotka eivät laulaneet.

Tietopuolinen opetus, jota pääasiallisesti annettiin tammikuun 8 päivän ja huhtikuun 30 päivän välisenä aikana kevätlukukaudella sekä marraskuun 2 päivän ja joulukuun 19 päivän välisenä aikana syyslukukaudella, jakaantui tuntimäärään nähden eri aineissa, eri osastojen kesken ja eri lukukausille seuraavalla tavalla:

Kevätlukukausi:

Vanhempi osasto:

Metsänhoito-oppia	11 tuntia.
Metsänarvioimista	35 »
Metsäteknologiaa	23 »
Laki-oppia	11 »
Laskentoa	50 »
Mittausoppia	6 »
Kirjanpitoa	20 »
Eläinoppia	6 »
Kasvioppia	39 »
Maanmittausoppia	2 »
Piirustusta ja karttatöitä	83 »
Ainekirjoitusta	4 »
	<u>290 tuntia.</u>

Nuorempi osasto:

Metsänhoito-oppia	39 tuntia.
Laskentoa	59 »
Mittausoppia	14 »
Luonnonoppia	14 »
Maaperäoppia	15 »
Eläinoppia	15 »
Metsästysoppia	6 »
Maanmittausoppia	22 »
Piirustusta ja karttatöitä	88 »
Ainekirjoitusta	5 »
Oikokirjoitusta	10 »
	<u>287 tuntia.</u>

Syyslukukausi:

Vanhempi osasto:

Metsänhoito-oppia	12 tuntia.
Metsänarvioimista	9 »
Metsäteknologiaa	14 »
Lakioppia	7 »
Laskentoa	23 »
Mittausoppia	6 »
Kirjanpitoa	6 »
Eläinoppia	26 »
Kasvioppia	3 »
Piirustusta ja karttatöitä	36 »
Ainekirjoitusta	3 »
	<u>145 tuntia.</u>

Nuorempi osasto:

Metsänhoito-oppia	17 tuntia.
Laskentoa	26 »
Mittausoppia	7 »
Luonnonoppia	28 »
Maaperäoppia	7 »
Metsästysoppia	5 »
Maanmittausoppia	6 »
Piirustusta ja karttatöitä	38 »
Ainekirjoitusta	6 »
Oikokirjoitusta	7 »
	<u>147 tuntia.</u>

Yhteensä on siis kummallakin osastolla annettu opetusta kertomusvuoden kuluessa 869 tuntia.

Käytännöllisiä töitä on kertomusvuonna tehty 7,372 1/2 päivätyötä, jakaantuen erilaisten töiden kesken seuraavalla tavalla:

Töiden laatu.	Töihin käytettyjen päivätöiden luku.
Apuharvennuksia	988
Metsänperkausta	126
Metsän vartioimista sekä työnjohtoa	231
Puiden hakkuuta ja ajoa	162
Halonhakkuuta, lajitusta ja ajoa	341
Sysipuiden tekoa	134

Töiden laatu.	Töihin käytettyjen päivätöiden luku.
Hiomopuitten tekoa	277
Hakkausalojen raivausta	48
Kylvöä ja istutusta	32
Taimitarhatöitä	241 1/2
Siementen keräämistä	4
Leimaamis- ja merkitsemistöitä	421
Metsänlukua	131
Metsänarvioimista ja koalojen ottoa	506
Maanmittaustöitä	667
Sysien polttoa	63
Parrun ja hirren veistoa	112 1/2
Kotitarvepuitten antoa	15
Käsi- ja veistotöitä	323
Suonkuivaustöitä	681
Rakennustöitä	667
Metsästyistä	3
Pihan siivousta	130
Maanviljelystöitä	202
Sekalaisia töitä, kuten päivystystä y. m.	866 1/2
Yhteensä	7,372 1/2

Vuoden aikana on muun muassa apuharvennuksia toimitettu noin 17,66 ha:n suuruisella alalla sekä hakattu huonokasvuiset kuuset erästä 8,84 ha:n suuruisesta korvesta, jota osaksi myös on ojitettu; mitattu, kartoitettu ja arvioitu 1,374,15 ha:n ala Joroisten kruununmaalla; kaivettu ojaa soiden kuivattamistarkoituksessa 1,840 m (josta viemäriä 590 m sekä niska- ja sarkaojia 1,250 m); poltettu pystymiilu, (josta saatiin 140 hl sysiä tehden noin 32 volymiprosenttia käytetystä puumäärästä) sekä hakattu parrun tekoa varten 193 hirttä ja 197 tukkia, (joista 81 kpl. oli koivusia sekä 81 pienempää hirsipuuta). Taimitarhaan on kylvetty: Pinus cembran siementä 4,00 kg, Pinus Banksianan siementä 0,25 kg, Pinus silvestris siementä 1,00 kg, Picea excelsan siementä 5,00 kg, Alnus incanan siementä 0,10 kg, Acer platanoides siementä 0,50 kg, Crataegus siementä 2,50 kg ja Sorbus aucuparian siementä 0,50 kg sekä kouluutettu Abies pichtan taimia 7,000 kpl., Picea excelsan taimia 4,000 kpl., Picea engelmannin taimia 4,000 kpl., Picea alban taimia 1,200 kpl., Picea sitchensis taimia 300 kpl., Pinus sylvestris taimia 1,500 kpl. ja Pinus strobus taimia 200 kpl.

Oppilaitten terveyden tila on ollut hyvä. Sairauspäiviä on ollut kaikkiaan 67.

Koulun entisten rakennuksien lisäksi on kertomusvuoden kuluessa rakennettu 2 uutta rakennusta, nimittäin eräs 14,5 m pitkä ja 6,0 m leveä ulkohuoneraennus, jossa johtajalle on varattu aitta, heinäsuoja, navetta, sikolätti, käymälä ja lantasuoja, sekä 6,5 m pitkä ja 5,6 m leveä pesutuparakennus, jonka rakentaminen kävi tarpeelliseksi, voidakseen sisustaa entinen pesutupa saunakamariksi oppilaita y. m. varten.

Maalaustöitä, jotka aloitettiin kesällä 1907 mutta jotka jäivät kesken syksyn tultua, jatkettiin kesällä 1908. Koulunrakennuksen ikkunat ja ovet ynnä niiden vuorilaudat maalattiin ulkoa öljyväriillä. Sitäpaitsi maalattiin ulkoa punaisella vesiväriillä aittarakennus, tallirakennus, halkosuoja, sikolätti, sauna ja opettajan ulkohuoneraennus.

Koulun harjoitusalueina on Nikkarilan sotilasvirkatalopuisto, joka on kahdessa palstassa, joista toinen on koululta noin 18 km:n päässä, ja Joroisten kruununmaa, joka on luovutettu koululle, erityisen hoitoalueen tavoin hoidettavaksi.

Koululle myönnettyjen määrärahojen suuruus sekä niistä käytetyt erät näkyvät seuraavasta taulusta:

	Myönnetty rahamäärä.	Kertomusvuonna käytetty.	Käyttämättä.
M a r k k a a.			
Palkkauksia 7 P. I. II, 12	10,650: —	10,650: —	—
Ruokarahoja 7 P. I. II, 13	10,980: —	10,980: —	—
Vaatetusapua 7 P. I. II, 14	900: —	900: —	—
Sekalaisia menoja 7 P. I. II 15	4,825: —	4,824: 99	0: 01
K. S. Senaatti $\frac{2}{3}$ 1907 (4,700: —) Rakennusten korjaukseen 14 P. I. III, 1. Käyttämättä jää- nyt v. 1907	886: 57	886: 13	0: 44
Yhteensä	28,241: 57	28,241: 12	0: 45

Rovaniemen metsänvartijakoulu.

Rovaniemen metsänvartijakoulu, joka niinkään Metsähallituksen esityksen johdosta perustettiin armollisen asetuksen nojalla elokuun 26 päivältä 1904, alkoi toimintansa marraskuun 1 p:nä 1905, jotenka koulu kertomusvuoden lopussa on ollut toimesta alun neljättä vuotta.

Kuten edellisinäkin vuosina on opettajistoon nytkin kuulunut johtaja, opettaja ja työnjohtaja. Henkilömuutoksia ei ole kertomusvuoden kuluessa opettajakunnassa ollut.

Opetusvelvollisuus on ollut jaettuna ohjesäännön määräämällä tavalla. Johtaja K. H. Heikel on siten antanut opetusta metsänhoito-opissa, metsän-

arvioimisessa ja jako-opin alkeissa, metsäteknologiassa, tärkeimpien metsätaloutta koskevien asetusten tuntemisessa, laskennossa sekä työluetteloiden teossa ja kirjanpidossa; opettaja T. Hakala metsäkasviopissa, metsäeläinopissa, metsäriistan hoidossa ja metsästyksessä, äidinkielen kirjallisessa käyttämisessä, maanmittausopissa sekä viivotinpiirustuksessa ja karttatöissä; työnjohtaja käsittäessä. Harjotustöitä on koulun läheisyydessä johtanut pääasiallisesti työnjohtaja, tavallisesti jonkun toisen osaston oppilaan, n. s. työnjohtajakokelaan avustamana. Pitemmillä matkoilla on aina ollut joko johtaja tahi opettaja mukana, väliin molemmatkin.

Koulussa on kertomusvuoden alussa ollut 30 oppilasta, 15 kummallakin osastolla. Näistä saivat kaikki toisen osaston oppilaat lokakuun 15 p. täydelliset päästötodistukset. Marraskuun 1 p. saapui kouluun 15 uutta oppilasta.

Oppilaat ovat edelleenkin muodostaneet yhteisen ruokakunnan, ja on tämä järjestelmä näyttäytynyt erittäin käytännölliseksi. Ruokarahan, joka on ollut 1 mk. päivää ja oppilasta kohti, on Keisarillinen Suomen Senaatti syyskuun 2 päivänä kertomusvuonna Metsähallituksen esityksestä korottanut, elantotavaraain korkeiden hintojen johdosta paikkakunnalla, 1 markkaan 20 penniin.

Syyskuun alkupuolelta ovat vanhemman osaston oppilaat 5 viikon ajan saaneet olla vapaina käytännöllisistä töistä ja käyttää aikansa eri aineiden oppiainojen kertaamiseen ja suorittamiseen.

Kertomusvuonna on noudatettu seuraavaa työjärjestystä:

Kevätlukukaudella:

klo 6—8 a. p. tietopuolista opetusta.

› 8—9 › › aamiaisloma.

› 9—2 p. käytännöllisiä töitä.

› 3—6 i. p. tietopuolista opetusta, paitsi lauantaisin, jolloin on ollut loma.

Kesällä:

klo 6—8 a. p. käytännöllisiä töitä.

› 8—9 › › aamiaisloma.

› 9—2 p. käytännöllisiä töitä.

› 2—3 i. p. päivällisloma.

› 3—6 › › käytännöllisiä töitä, paitsi lauantaisin, jolloin työ on lopetettu klo 4 i. p., kevätkesällä jo klo 2.

Maanmittaus- ja arvioimistöiden aikana:

klo 7 a.—1 p. käytännöllisiä töitä.

› 1—2 i. p. päivällisloma.

› 2—6 i. p. käytännöllisiä töitä, paitsi lauantaisin, jolloin työ on lopetettu jo klo 4 i. p.

Syyskukaudella:

klo 6—8 a. p. tietopuolista opetusta.

» 8—9 » » aamiaisloma.

» 9—2 p. käytännöllisiä töitä.

» 2—3 (4) i. p. päivällisloma.

» 3 (4)—6 » tietopuolista opetusta ja käsitöitä, paitsi lauantaisin, jolloin on ollut loma ja keskiviikkona, jolloin toinen osasto on ollut vapaana. Sitäpaitsi on maanantaisin ensimmäisellä osastolla ollut tietopuolista opetusta iltapäivällä 1 t., nim. kl. 3—4.

Tietopuolista opetusta on kaikkiansa kertomusvuoden kuluessa annettu 1,075 tuntia jakautuen eri aineissa ja eri osastoilla seuraavalla tavalla.

	I osasto.	II osasto.
Metsänhoito-oppia	69	50
Metsänarvioimista ja jako-opin alkeita	36	51
Metsäteknologiaa	7	23
Metsäkasvioppia	107	80
Metsäeläinoppia	—	19
Metsänriistanhoito- ja metsästysoppia	23	25
Tärkeimpien metsätaloutta kosk. asetusten tuntemista	—	35
Laskentoa	67	67
Äidinkielen kirjallista käyttämistä	52	35
Maanmittaus- ja punnitusoppia	25	4
Viivotinpiirustusta ja karttatöitä	128	162
Kirjanpitoa	—	10
Yhteensä	514	561

Käytännöllisiin töihin ja harjoituksiin käytetyt päivätyöt käyvät selville seuraavasta luettelosta:

Töiden laatu.	Töihin käytettyjen päivätöiden luku.
Apubarvennusta	59
Metsänperkansta ja puiden karsimista	432
Kotitarvepuiden luovutusta ja metsänvartioimista	83
Linjain avausta	2
Puiden hakkuuta	49
Halonhakkuuta	856
Hakkausalojen raivausta	353

Töiden laatu.	Töihin käytettyjen päivätöiden luku.
Kylvö- ja istutustöitä	120
Taimitarhatöitä	415 1/2
Käpyjen keräämistä ja siementen karistusta	75
Puutavaran mittausta ja leimaamista.....	232
Metsänlukua	62
Koealainottoa	89
Metsänarvioimista	351
Maanmittausta.....	513
Veistotöitä	600
Parrujen ja hirsien veistoa	50
Rakennustöitä.....	491 1/4
Vesiperäisten maitten kuivaamistöitä.....	219
Metsäpolkujen porrastusta ja teiden korjausta ..	17
Uittotöitä	18
Maanviljelystöitä	132 1/2
Koulupiirin siivousta y. m. sekalaisia töitä.....	518 1/2
Päivystystöitä.....	859
Työkalujen korjausta	27
Hevostöitä	319
Töiden johtoa ja työluetteloiden tekoa.....	131
Yhteensä	7,073 3/4

Töistä mainittakoon vielä että kertomusvuonna on hakattu 830 m³ 0,5 m pitkiä ja 328 m³ 1 m pitkiä halkoja, useamman suuruista ojaa kaivettu 1,633 m, kaadettu ja vedätetty satakunta suurempaa rakennuspuuta ja joukko pienempiä hirsii ja piiruja sekä mitattu, kartoitettu ja arvioitu noin 580 h:n ala. Koulua varten on veistotöinä tehty m. m. 28 tuolia, 4 pöytää, 15 pienempää kirjakaappia j. n. e. Koulun läheisyyteen on 1,46 ha:n alalle istutettu 10,000 2—3 v. mäntyjä, 75 kpl. 4 v. pihtakuusta ja 35 kpl. 4 v. sembramäntyä.

Puiden luovutus-, mittaus-, ja leimaustyöt ovat käsittäneet pääasiallisesti kotitarve- ja käsikauppapuita, mutta myöskin on oltu leimaamassa sahapuita yleistä tukkihuutokauppaa varten sekä rakennus- ja ratapölkkykaita Kemin—Rovaniemen rautatien tarpeeksi. Myös rakennustöissä ovat oppilaat saaneet harjoitusta.

Lisärakennuksia on kertomusvuoden kuluessa tehty halkovaja ja sikolätti sekä laitettu kivijalka uutta pajaa varten. Entiseen tapaan on korjailtu vanhoja rakennuksia. Syyskesällä tilkittiin vielä kerran johtajan ja opettajan asunnot, käsityö- ja keittiörakennus sekä suuremmaksi osaksi oppilasrakennus, kaikki

ulkopuolelta. Samoin tilkittiin talli ja sauna sisältä. Kevätpuoleen syvennettiin ja laitettiin kuntoon edellisenä vuonna tehty kaivo. Kesällä pantiin kuivaa täytemultaa johtajan asumuksen sekä keittiö- ja käsityörakennuksen välikatoille.

Koulua varten myönnettyt varat ja niiden käyttäminen ilmenee seuraavasta taulusta.

	Myönnetty rahamäärä.	Käytetty rahamäärä.	Käyttämätön rahamäärä.
M a r k k a a.			
Menosääntöön otetut määrärahat.			
Palkkauksia 7. P. L. II: 12	10,750: —	10,750: —	
Ruokarahoja 7. P. L. II: 13	10,980: —	10,950: —	30: —
Vaatetusapua 7. P. L. II: 14	900: —	900: —	
Sekalaisia menoja 7. P. L. II: 15	5,375: —	5,327: —	50: —
Ylimääräisiä määrärahoja.			
K. Senaatti myöntänyt 29.IV.08 toisen hevosen ostoon 7. P. L. II: 16	750: —	750: —	
Sama s:n s:n sen ruokaan 7. P. L. II: 16	300: —	300: —	
Sama s:n 20.VI.08 karistimoa ja uutta pajaa var- ten 14 P. L. III: 1	2,158: —	374: 57	1,783: 43
Sama myöntänyt 25.VIII.08 puhelinjohdon- ja puhelimien hankkimista varten 14 P. L. III: 1.	930: —	930: —	
Sama s:n 19.XI.08 puuvajaa ja kalustusäiliötä var- ten 14 P. L. III: 1	409: 20	409: 20	
Yhteensä	32,552: 20	30,690: 77	1,863: 43

Söderkullan metsänvartijakoulu.

Söderkullan ruotsinkielinen metsänvartijakoulu, joka Metsähallituksen esityksen johdosta on perustettu armollisen myönnytyksen nojalla 12 p. lokakuuta 1907 ja jolle Keisarillinen Senaatti 9 p. maaliskuuta 1908 on vahvistanut ohjesäännön, alkoi toimintansa 1 p. marraskuuta 1908, jolloin 87 hakijasta 12 oppilasta sisäänkirjoitettiin. Kouluun otetuista oppilaista oli 8 kotoisin Uudelta- maalta, 2 Varsinais-Suomesta ja 2 Pohjanmaalta. Hakijoista oli 49 uusmaa- laista, 30 pohjalaista, 7 länsisuomalaista ja 1 Savosta.

Koulu on 15 p. tammikuuta 1908 tehdyn kontrahdin mukaan 10 vuo- deksi sijoitettu O. Y. »Söderkulla Gård & Werkstäd» omistamalle Söderkullan tilalle Sipoon pitäjässä Uudenmaan lääniä. Koulukurssi on yksivuotinen. Ruuan- laitto oppilaita varten on ollut edellämaitun yhtiön toimena.

Koulun varsinaisena opettajana on toiminut koulun johtaja metsänhoitaja K. O. Elfving, joka on antanut opetusta metsänhoito-opissa, metsänarvioimisessa, metsäteknologiassa, luonnonopissa, maanmittausopissa, metsälakiopissa, metsästysopissa, oikokirjoituksessa ja piirustuksessa. Metsähallituksen ja Maanviljelysilhallituksen hyväksymän oppiainevaihdon kautta Söderkullan maanviljelyskoulun nuorempien opettajien kanssa, ovat viimeainitut opettajat sitäpaitsi metsänvartijakoulussa antaneet opetusta laskennossa ja maanviljelysopissa. Koulun työnjohtaja on ohjannut oppilaitten metsä- ja harjoitustöitä. Metsätyöt ovat yksinomaan suoritettut Söderkullan tilan metsissä.

Tietopuolisen opetuksen tuntimäärä kertomusvuoden aikaisena yhtenä lukukautena, samoin kuin tuntien jaotus eri oppiaineita kohti käy selville allaolevasta luettelosta.

Metsänhoito-oppia	28 tuntia
Metsänarvioimista	13 »
Metsäteknologiaa	6 »
Lakioppia	7 »
Luonnonoppia	28 »
Mittausoppia	7 »
Metsästysoppia	7 »
Kirjanpitoa	14 »
Ainekirjoitusta	16 »
Laskentaa	21 »
Maanviljelysoppia	7 »
Oikokirjoitusta	13 »
Piirustusta	35 »

Yhteensä 202 tuntia.

Sitäpaitsi on oppilailla johtajan ohjaamina ollut 5 laulutuntia. Koko tuntimäärä nousee siten 207. Käsiyö-opetus ei sisälly yllämainittuun tuntimäärään.

Käytännöllisiin töihin on mainittuna yhtenä lukuvuotena käytetty seuraava määrä päivätöitä:

Metsänperkaukseen	209 päivätyötä
Halonhakkuuseen	33 »
Sysipuunhakkuuseen	14 »
Puiden ajoon	3 »
Käpyjen kokoamiseen	1 »
Käsitöihin	30 »
Sekalaisiin töihin, päivystykseen y.m.	30 »

Yhteensä 320 päivätyötä.

Niinkuin edelläolevasta selviää, ovat metsätyöt pääasiallisesti olleet perkaustöitä, joka on johtunut siitä, että tilan metsät ovat aikaisemmin olleet

ankarien hakkuiden alaisina ja kaipaavat sentähden etupäässä toimenpiteitä uuden jälleenkasvun hankkimiseksi.

Koulun työjärjestys on ollut seuraava:

K:lo 6—8 a.-p. (keskiviikkoisin ja lauantaisin 6—7) tietopuolista opetusta.

» 8—9 » (» » 7—8) aamiainen.

» 9—3 i.-p. (» » 8—3) käytännöllisiä töitä.

paitsi maanantaisin ja torstaisin, jolloin tietopuolista opetusta on annettu myös viimeainittuina tunteina, 1 tunnin väliajalla k:lo 12—1 maanantaisin.

K:lo 3—6 i.-p. päivällinen ja läksyjen luku.

» 6—8 » (maanantaisin ja torstaisin 6—7) teoriaa.

Lauantaisin on oppilailta ollut vapaata k:lo 3:sta i. p.

Tuo verrattain korkea tietopuolisten opetustuntien luku johtuu siitä että kurssi on ainoastaan 1-vuotinen, jonkatähden oppilaat, jos tunnit vähennettäisiin ainoastaan aamu- ja iltatunneiksi, tuskin ehtisivät saada ne tietopuoliset tiedot, joita heiltä tullaan vaatimaan heidän vastaisessa toiminnassaan.

Oppilaitten käytös on kertomusvuonna ollut hyvä ja terveydentila samoin tyydyttävä. Sairauspäiviä on kaikkiaan merkitty 4.

Koulutilan pinta-ala on 1,267,51 ha, josta 359,62 ha on viljeltyä alaa, 907,28 ha metsämaata ja 0,61 ha hylky- ja joutomaita.

Metsäntuotteita ei ole kertomusvuonna myyty tilan metsistä, lukuunottamatta muutamaa sylvä hylkypuita.

Oppilaat ovat puhdistushakkuun kautta hakanneet 291 m³ latvuksia, 352 m³ oksapuita sekä 12 m³ sysipuita, eli yhteensä 655 m³.

Koulua varten myönnettyt määrärahat sekä niiden jaoitus ja käyttäminen käy selville allaolevasta taulusta:

	Myönnetty rahamäärät.	Käytetty rahamäärä.	Käyttämättä.
M a r k k a a.			
Menosääntöön merkityt määrärahat.			
Palkkauksia	1,541: 64	1,541: 64	
Ruokarahoja*) y. m. (Smk 3,600 vuodessa)	900: —	900: —	
Vuokratrahoja*) (Smk 3,800 vuodessa)	950: —	950: —	
Vaatetusapua*) (Smk 300 vuodessa)	75: —	75: —	
Hevosien ruokaan*) (Smk 300 vuodessa)	75: —	75: —	
Opetusvälineisiin, valaistukseen y. m. (Smk 1,000 vuodessa)	250: —	250: —	
Erityisesti myönnettyjä määrärahoja.			
Koulun perustamiseen, opetusvälineisiin y. m.	4,000: —	2,676: 85	1,323: 15

*) Maksetaan ilman tilintekovelvollisuutta »Aktiebolaget Söderkulla Gård & Werkstäder'ille».

Sotilas- ja siviilikunnan virkatalot.

Valtion virkatalojen lukumäärä on kaikkiaan 913, käsittäen sotilasvirkataloja ja sotilasuudistaloja, siviilikunnan tiloja, valtion pää- ja karjakartanoita, palkkatiloja, lahjoitusmaiden kantatiloja y. m.

Näiden virkatalojen lähin silmälläpito on annettu Kuvernöörien valvonnan alla toimiville 10 virkatalointarkastajalle, ja niiden metsänhoitoa varten on asetettu kolme Metsähallituksen alaista virkataloinmetsänhoitajaa sekä yksi kunkin virkatalointarkastajan piirissä toimiva metsänistuttaja.

Useimpien virkatalojen metsät ovat aikain kuluessa jaetut järkiperaistä metsänhoitoa varten. Järjestämättä on enää metsänhoito ainoastaan semmoisilla vuokralle annetuilla virkataloilla, joilla keskeneräinen isonjaon järjestely on pannut esteitä metsänhoitosuunnitelman laatimiselle. Metsänhoitajain toiminta näillä virkataloilla kohdistuu etupäässä joka kymmenentenä vuotena kullakin tilalla toimitettavaan metsänhoidontarkastukseen eli revisioniin, jossa otetaan selko metsän tilasta ja siihenastisesta hoidosta sekä laaditaan ehdotus metsän käyttämiseksi ja hoidoksi seuraavain kymmenen vuoden varalle. Näiden toimitusten yhteydessä on toisinaan valmistettava kokonaan uusi metsänjakoehdotus, joka toimenpide aiheutuu joko maanmittausten kautta tai muulla tavoin tapahtuneista muutoksista tilusten tai metsän suhteen.

Seuraavasta taulusta nähdään läänittäin sotilas- ja siviilikunnanvirkatalojen, virkatalopuistojen ja Viipurin läänin kantatilojen y. m. lukumäärä ja jakaantuminen eri maanluontoon nähden, kuin myös niiden virkatalojen y. m. lukumäärä, joiden metsät ovat jaetut järkiperaistä metsänhoitoa varten, samoinkuin myös niiden, joissa metsänhoito on järjestämättä.

Sotilas- ja siviilikunnan virkatalot, virkatalopuistot, Viipurin läänin kantatilat y. m.

Sotilasvirka- ja uudistaloja.	Siviilivirkataloja, Viipurin läänin kantatiloja y. m.												Yhteensä siviilivirkataloja y. m.				
	Virkatalopuistoja.												Joiden metsät ovat vielä jakamatta.	Joiden metsät ovat jaetut metsänhoitoa varten.	Summa.		
	Joiden metsät ovat jaetut metsänhoitoa varten.	Summa.	Asuntotiloja, nyk. ja entisist.	Hospitaali-tiloja.	Kanta-elihoivi-tiloja.	Karjakaaranta.	Kannikaankarantaita.	Linnostusalueita.	Prebendit eli palkkatiloja.	Postitiloja.	Rekognitiometsiä.	Takalikotiloja.	Vaivaiten niittuja.	Joiden metsät ovat vielä jakamatta.	Summa.		
L ä ä n i.																	
Uudenmaan	152	1 153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	4	23	—	—
Turun ja Porin	248	4 252	4	5	1	3	12	15	—	—	—	—	30	12	42	—	—
Hämeen	160	— 160	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	8	—	—
Mikkelin	93	— 93	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
Vaasan	84	1 85	5	—	—	—	5	—	—	—	—	—	9	2	11	—	—
Viipurin	—	—	—	2	1	2	—	—	1	—	—	—	7	4	11	—	—
Kuopion	27	— 27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulun	85	— 85	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	799	6 805	15	8	7	5	32	3	3	1	—	—	74	2	34 108	—	—

Sotilasvirkatalojen lukumäärään sisältyy myös Mustialan maanviljelysopisto Tammelan pitäjässä, Otavan maanviljelyskoulu Mikkelin pitäjässä sekä Tarvaalan entinen maanviljelyskoulu Saarijärven pitäjässä, joiden koulutilojen metsät ovat jaetut järkiperaistä metsänhoitoa varten.

Seuraavasta taulusta nähdään läänittäin niiden sotilasvirkatalojen lukumäärä ja tilusalat, joiden metsät ovat jaetut järkiperaistä metsänhoitoa varten tahi joilla metsänhoito on muuten järjestetty.

Sotilasvirkatalot.

L ä ä n i.	Lukumäärä virkataloja, joihin metsä on jaettu metsänhoitoa varten.	Viljeltyä tiluksia, kartanonpaikkoja y. m.	Kasvullista metsämaata.	Kehnokasvuista metsämaata.	Sotia ja muita hylkymaita.	Järvitä ja vesiä.	Yhteensä tilusalaa (vesineen).	Jakometsä.	Torpjien lukumäärä.
Uudenmaan	152	8,755,68	18,983,96	3,974,90	1,852,50	100,92	33,667,96	8,584,68	205
Turun ja Porin	248	16,164,55	30,203,33	4,532,19	4,586,81	343,24	55,835,17	17,435,73	604
Hämeen	160	9,846,59	39,895,46	7,319,51	3,780,57	1,887,48	62,729,61	21,139,38	403
Viipurin	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mikkelin	93	5,671,04	23,800,30	8,387,94	2,867,66	1,229,78	41,956,72	15,838,28	318
Vaasan	84	6,704,00	27,415,83	6,829,06	5,644,05	1,852,49	48,445,43	17,712,46	276
Kuopion	27	1,713,59	7,150,83	1,327,65	440,99	265,48	10,898,54	4,546,44	74
Oulun	35	2,251,75	7,572,53	2,420,88	2,470,83	85,86	14,801,85	6,101,76	31
Yhteensä	799	51,107,20	155,022,29	34,792,13	21,643,41	5,770,25	268,335,28	91,358,73	1,911

Edellä olevassa summassa on myöskin Pieksämäen pitäjässä sijaitsevasta Nikkarilan sotilasvirkatalosta lohkaistu virkatalopuisto, nykyään Nikkarilan metsänvartijakoulua varten oppilaiden harjoitusalueeksi erotettu metsä, joka on kahdessa palstassa ja alaltaan 1,783,24 hehtaaria, josta 704,56 hehtaaria jakometsää ja 34,73 hehtaaria viljeltyä maata ja luonnonniittyjä. Samaten sisältyy tähän summaan ennen mainitut Mustialan maanviljelysopiston maat, joihin kuuluu 511,65 hehtaaria syöttö- ja viljelysmaata, 2,793,65 hehtaaria jakometsää, 842,20 hehtaaria kehnokasvuista metsämaata, 516,88 hehtaaria hylkymaita ja 809,17 hehtaaria vesiä eli yhteensä 5,473,55 hehtaaria tilusalaa, ja Otavan maanviljelyskoulun maat, joihin kuuluu 298,29 ha viljeltyjä tiluksia, kartanon paikkoja y. m., 1,261,09 ha kasvullista metsämaata, 305,05 ha kehnokasvuista metsämaata, 94,41 ha hylkymaita ja 61,16 ha vesiä eli yhteensä 2,020,00 hehtaaria, josta jakometsää 715,50 hehtaaria, sekä Tarvaalan entisen maanviljelyskoulun maat, joihin kuuluu 135,27 ha viljeltyjä tiluksia, kartanon paikkoja y. m., 1,725,20 ha kasvullista metsämaata, 393,37 ha kehnokasvuista metsämaata, 196,23

ha hylkymaita ja 18,45 ha vesiä eli yhteensä tilusalaa 2,468,52 hehtaaria, josta 1,274,78 ha jakometsää.

Taulussa oleviin numeroihin sisältyvien sotilasvirkatalojen tiluksista erotettujen virkatalopuistojen lukumäärä oli kertomusvuoden lopussa 15 ja niiden yhteinen pinta-ala 15,860,16 hehtaaria.

Mainitut virkatalopuistot ja niiden pinta-alat jakaantuvat eri läänejä kohti seuraavalla tavalla.

L ä ä n i.	Puistojen luku.	Peltoa.	Luonnon- niittyjä.	Metsä- ja hylky- maata.	Järviä ja vesiä.	Yhteensä tilusalaa vesineen.
Turun ja Porin	4	8,90	50,74	2,107,65	108,20	2,275,49
Hämeen	3	7,90	25,11	3,588,97	379,09	4,001,07
Mikkelin	2	6,74	32,41	2,076,76	11,98	2,127,89
Vaasan	5	11,54	118,50	6,672,03	371,68	7,173,75
Oulun	1	—	69,13	212,83	—	281,96
Yhteensä	15	35,08	295,89	14,658,24	870,95	15,860,16

Valtion suoranaisten hoidon alaisena on siis sotilasvirkatalojen tiluksien koko alasta eli 268,335,28 hehtaaria vastaiseksi ainoastaan 5,91 %.

Siviilivirkataloja, valtion pää- ja karjakartanoita sekä Viipurin läänin kanta-tiloja, joiden metsät ovat jaetut järjestettyä metsänhoitoa varten tai joilla metsänhoito on muuten järjestetty, oli kertomusvuoden lopussa 74 ja jakaantuvat ne eri läänejä kohti seuraavasti:

Siviilivirkatalot, Viipurin läänin kantatilat y. m.

L ä ä n i.	Lukumäärä virkataloja, joilla metsä on jaettu metsänhoitoa varten.	Viijetäjiä tiluksien, kartanonpaikkoja y. m.	Kasvillisista metsämaasta.	Kehnokasvuista metsämaasta.	Soita ja muita hylkymaita.	Järviä ja vesiä.	Yhteensä tilusalaa (vesineen).	Jakometsä.	Torppien lukumäärä.
Uudenmaan	19	849,59	2,333,51	505,98	162,72	3,41	3,855,21	1,493,74	20
Turun ja Porin	30	2,095,67	3,242,16	1,695,64	478,74	48,92	7,561,13	1,784,16	78
Hämeen	8	543,55	1,588,45	260,48	176,14	120,44	2,689,06	770,32	14
Viipurin	7	1,317,33	3,341,88	767,45	284,44	82,95	5,794,05	2,088,70	34
Mikkelin	1	97,28	180,22	6,91	3,69	—	288,10	44,43	2
Vaasan	9	284,55	1,085,94	206,21	267,75	16,10	1,860,55	737,21	7
Kuopion	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oulun	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	74	5,187,97	11,772,16	3,442,67	1,373,48	271,82	22,048,10	6,918,56	155

Edellä olevassa summassa on myöskin Kurkijoen ylempään maanviljelyskoulun maat, joihin kuuluu viljeltyjä tiluksia, kartanon paikkoja y. m. 340,75 hehtaaria, kasvullista metsämaata 619,17 hehtaaria, kehnokasvuista metsämaata, 320,33 hehtaaria, soita ja muita hylkymaita 172,24 hehtaaria ja vesiä 8,71 hehtaaria eli yhteensä tilusalaa 1,461,20 hehtaaria, josta jakometsää 314,33 hehtaaria. Korsholman maanviljelyskoulun maat sitävastoin eivät sisälly tähän summaan, koska sen metsät, kuten edellä on mainittu, eivät vielä ole jaetut. Tuomarniemen entinen tuomarinvirka-Ätsäriin pitäjässä, joka armollisen määräyksen mukaan 26 p:ltä elokuuta 1903 ja Keis. Senaatin päätöksen nojalla mainitun vuoden syyskuun 18 p:ltä on luovutettu tälle tilalle perustetulle metsänvartijakoululle harjoitusalueeksi, ei sisälly edellämainittuun summaan, vaan esiintyy se erityisen hoitoalueen nimellä kruununmetsätilastossa. Pinta-ala tekee tasaluvussa 2,761 ha, mikä luku kuitenkin vielä tulee jonkunverran muuttumaan sittenkun tilalla par'aikaa toimitettavat mittaukset saadaan loppuunsa.

Rautjärven pitäjässä sijaitsevan Ilmeen kantatilan metsästä on Keis. Senaatin kirjeen mukaisesti 10 p:ltä marraskuuta 1902 lohkaistu melkein koko II hoitlohko kruununpuistoksi Metsähallituksen hoidon alaiseksi ja yhdistetty Laatokan hoitoalueeseen. Tämän puiston ala, yhteensä 365,65 ha, on poisvedetty edellä olevasta siviilivirkatalojen pinta-alasta.

Metsätoimituksien luku ja laatu sotilas- ja siviilivirkataloilla, virkatalo- puistoissa y. m. kertomusvuoden kuluessa näkyvä seuraavasta luettelosta.

L ä ä n i.	T o i m i t u k s i e n			
	l a a t u.			L u k u m ä ä r ä y h t e e n s ä.
	Metsän- jakotöitä.	Metsänhoi- dontarkas- tuksia.	Kaikenlai- sia tarkas- tuksia.	
Uudenmaan	4	13	1	18
Turun ja Porin	7	30	4	41
Hämeen.....	6	9	1	16
Viipurin.....	—	1	—	1
Mikkelin	—	5	—	5
Kuopion	—	4	—	4
Vaasan	4	14	—	18
Oulun.....	—	4	—	4
Yhteensä	21	80	6	107

Kuten edellä olevasta luettelosta käy selville, on toimituksien lukumäärä ollut yhteensä 107. Alottamattomia toimituksia on ilmoitettu 7, joista 3 määrittämättömien varalta ja 4 jäi tekemättä ajan vähyden takia. Luettelossa

mainituista töistä on 10 päättynyt sekä ulko- että sisätöittensä puolesta ja 90 saatu ainoastaan metsässä toimitetuiksi.

Sitäpaitsi on kertomusvuonna Metsähallitukseen lähetetty asiakirjat yhteensä 104 toimituksesta, jotka vuonna 1907 ovat metsässä suoritettut. Näistä on 17 toimitettu Uudenmaan, 54 Turun ja Porin, 13 Hämeen, 11 Mikkelin ja 9 Vaasan läänissä.

Yleiskatsauksen saamiseksi virkatalointarkastajain antamista tiedoista virkatalojen metsissä kertomusvuonna tapahtuneista luvattomista hakkauksista, sattuneista kulovalkeista, myrskyjen tuottamista vahingoista, toimitetuista metsänviljelyksistä sekä puitten leimaamisesta ja luovutuksesta otetaan tähän seuraavaa 3 taulua.

Tietoja luvattomasta hakkuusta ja kaskenpoltosta, metsänvalkeista, lumen-

Lääni.	Tarkastuspiiri.	Luvattomasti kaadet- tujen puiden luku- määrä.					Haas- kuun tehnyt.			Haas- kuun arvo.		Vuoden tuo- Korvaus.	
		Yli 25 cm rin- nantorkkendalella.	Alle 25 cm rin- nantorkkendalella.	Kuorvas aidak- sia.	Kuukomereitä polttopuita.	Vuokranaja.	Torppari.	Vieras henkilö.	Mk.	p.	Mk.	p.	
Sotilas-													
Uudenmaan lääni	Läntinen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190	—
S:a	Itäinen	—	—	—	14	1	1	—	—	—	—	35	—
Turun ja Porin l.	Ensimmäinen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S:a	Toinen	40	22	—	—	—	—	1	3	—	—	98	50
S:a	Kolmas	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—
Hämeen lääni	Läntinen	70	17	—	91	1	5	—	—	—	—	177	—
S:a	Itäinen	1	3	0.50	5	1	1	3	—	—	—	17	7
Mikkelin lääni	Mikkelin	93	124	—	—	—	2	5	—	—	—	377	886
Vaasan lääni	Vaasan läänin	67	1,601	—	—	—	2	—	1	—	—	548	500
Kuopion lääni	Kuopion—Oulun	5	4	—	—	—	—	—	1	—	—	12	—
Oulun lääni	S:a	—	—	—	19	1	—	—	4	—	—	33	25
	Yhteensä	276	1,771	0.50	135	6	11	16	—	—	—	1,297	25
													1,921
													60
Siviili-													
Uudenmaan lääni	Itäinen	8	8	0.10	—	—	—	—	1	—	—	40	—
Turun ja Porin l.	Ensimmäinen	30	—	—	—	—	—	—	—	1	—	90	—
S:a	Toinen	—	15	—	—	—	—	—	—	1	—	22	50
Hämeen lääni	Läntinen	—	4	—	—	—	—	—	—	1	—	4	—
S:a	Itäinen	—	—	—	0.25	—	—	—	—	1	—	2	—
	Yhteensä	38	27	0.10	0.25	1	—	—	—	—	—	158	50
													—
													—
Viipurin lää-													
Viipurin lääni	Uudenmaan läänin	—	21	—	—	—	—	—	1	—	—	21	—

Tietoja määrätystä ja toimitetuista metsänkylvöistä

Lääni.	Tarkastuspiiri.	Erityisesti toimitettavaksi määrätty.					
		Täydellinen kylvö.			Apukylvö.		
		Ala ha.	Määrä siem., kg.	Kuusen siem., kg.	Ala ha.	Määrä siem., kg.	Kuusen siem., kg.
Sotilas-							
Uudenmaan lääni	Läntinen tarkastuspiiri.....	—	—	—	69.1	—	—
S:a	Itäinen »	4.0	2.5	2.0	21.0	7.5	3.2
Turun ja Porin lääni....	Ensimmäinen »	—	—	—	20.65	—	—
S:a	Toinen »	—	—	—	—	—	—
S:a	Kolmas »	—	—	—	46.50	35.00	24.00
Hämeen lääni	Läntinen »	—	—	—	4.75	4.400	3.100
S:a	Itäinen »	1.70	—	—	24.95	—	—
Mikkelin lääni.....	Mikkelin »	2.50	4.50	—	24.0	16.50	8.25
Vaasan lääni.....	Vaasan läänin »	—	—	—	16.3	—	—
Kuopion lääni.....	Kuopion—Oulun tarkastusp.	—	—	—	1.85	—	—
Oulun lääni	S:a	—	—	—	3.00	—	—
	Yhteensä	8.20	7.00	2.0	232.10	63.40	38.55
Siviili-							
Uudenmaan lääni	Itäinen tarkastuspiiri.....	—	—	—	—	—	—
Turun ja Porin lääni....	Ensimmäinen »	—	—	—	8.95	—	—
Hämeen »	Läntinen »	—	—	—	—	—	—
S:a »	Itäinen »	—	—	—	3.00	—	—
Vaasan »	Vaasan läänin »	—	—	—	—	—	—
	Yhteensä	—	—	—	11.95	—	—
Viipurin lää-							
Viipurin lääni	Uudenmaan itäinen	—	—	—	13.0	6.7	2.0

ja istutuksista sotilas- ja siviilivirkataloilla v. 1908.

Toimitettu kylvö tai istutus.										Muistutuksia.
Täydellinen kylvö.			Apukylvö.			Istutus.				
Ala, ha	Määrä siemeniä, kg	Kuusen siemeniä, kg	Ala, ha	Määrä siemeniä, kg.	Kuusen siemeniä, kg	Ala, ha	Määrä siemeniä, kg	Kuusen talonin, lu- kumäärä.	Muuta puunkai- mia, luku- määrä.	
virkatalot.										
—	—	—	7.8	—	4.0	—	—	—	—	—
—	—	—	28.4	3.7	11.0	—	—	—	—	—
—	—	—	1.40	2.75	—	—	—	—	—	—
15.900	4.050	11.550	36.000	6.475	12.275	5.000	11,000	—	—	—
—	—	—	3.50	0.50	2.00	—	—	—	—	—
—	—	—	6.95	2.600	6.550	—	—	—	—	—
22.00	—	51.00	21.75	8.10	11.30	—	—	—	—	—
7.00	—	13.50	17.50	11.75	5.00	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	1.85	—	2.00	2.70	4,000	—	—	—
—	—	—	1.50	—	2.50	—	—	—	—	—
44.90	4.050	76.050	126.05	35.875	56.625	7.70	15,000	—	—	—
virkatalot.										
—	—	—	12.0	4.0	5.0	2.0	4,000	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	0.40	0.200	0.300	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7.00	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—
7.00	—	5	12.40	4.200	5.300	2.0	4,000	—	—	—
nin kantatilat.										
—	—	—	—	—	—	2.0	3,000	—	—	—

Tauluista käy selville, että kertomusvuonna on haaskattu 314 kappaletta rinnankorkeudelta 25 senttimetriä ja enemmän läpimitaten täyttäviä puita (edellisenä vuonna 820 kappaletta). Pienempiä eli mainitulta korkeudelta vähemmän kuin 25 senttimetriä täyttäviä puita on kertomusvuonna kaadettu luvattomasti 1,819 kappaletta (edellisenä vuonna 851 kappaletta). Aidaksia on kaadettu luvatta 0,60 kuormaa ja polttopuita 136,25 kuutiometriä (vuonna 1907 4 ja 1,114,08).

Haaskuun on tehnyt 7 tapauksessa vuokraaja, 12 tapauksessa torppari ja 20:ssä vieras henkilö. Haaskattujen puiden arvon ovat virkatalointarkastajat arvostelleet yhteensä 1,476 markaksi 75 penniksi. Kertomusvuoden kuluessa tuomittu korvaus on 1,921 markkaa 60 p:niä ja sakkorahat 273 markkaa. Suurin haaskuu on ollut Waasan läänin tarkastuspiirissä, jossa se käsitti 67 vähintään 25 senttimetrin paksuista puuta rinnankorkeudelta mitattuina ja 1,601 kappaletta alle 25 senttimetrin samalla korkeudella. Lähinnä tätä ovat haaskuut Mikkelin läänin tarkastuspiirissä, jossa 93 kappaletta vähintään 25 senttimetriä rinnankorkeudelta läpimitaten täyttäviä puita ja 124 kappaletta alle sanotun mitan paksuisia puita on haaskattu.

Muista virkatalojen metsille koituneista vahingoista on mainittava, että Hämeen läänin läntisessä tarkastuspiirissä on kulon kautta 26 hehtaarin ala kahden virkatalon metsässä pahoin vioittunut. Toisessa on metsäpalo raijottanut noin 24 hehtaarin alalla polttaen puut aivan piloille ja vahingoittaen maata tuntuvasti. Tarkastajan ehdotuksesta on Keis. Senaatti määrännyt paloalueelta metsän myytäväksi ja maan ensi tilassa kylvettäväksi kruunun kustannuksella. Palanut metsä onkin jo myyty kruunun laskuun ja kylvö lienee myös toimitettu tarkastajan toimenpiteestä. Toisessa taas on kulon polttama ala 2 hehtaaria, josta palosta vahingoittuneet 141 hirsipuuta tarkastaja on antanut vuokraajalle käytettäväksi erään torpan navettarakennukseen. Kulojen syyttäjäistä ei vielä ole saatu tietoa ja on tarkastaja niiden aiheuttamat vahingot arvostellut 3,850 markaksi. Kaikkiaan on kuloja kertomusvuonna tapahtunut 36,50 hehtaarin alalla, vastaten 37,87 hehtaarin alaa edellisenä vuonna, ja niiden aikaansaama vahinko on arvosteltu 3,948 markaksi. Edellisenä vuonna oli vahinko arvosteltu 1,817 markaksi.

Luvattoman kaskeamisen, lumen painon ja myrskyn kautta ei virkatalojen metsille kertomusvuonna ole tullut sanottavaa vahinkoa.

Metsänkylvössä on käytetty kaikkiaan 187,1 kiloa männyn ja kuusen siemeniä ja istutukseen 22,000 tainta. Edellisenä vuonna oli siemeniä käytetty 226,5 kiloa ja taimia 40,550 kappaletta.

Kuten puutavarain leimausta ja luovutusta koskevasta taulusta selville käy, on sotilas- ja siviilivirkatalojen metsistä kertomusvuonna luovutettu kaikkiaan 7,586 puuta, joista kruunun laskuun 189, vuokraajan laskuun 5,197 ja kruunun ja vuokraajan yhteiseen laskuun 2,200 kappaletta. Puiden raha-arvo

on yhteensä 43,201 markkaa 29 penniä, tehden noin 5 markkaa 70 penniä puuta kohti. Mainitusta summasta tulee valtion osalle 6,834 markkaa 89 penniä ja virkatalojen vuokraajain osalle 36,366 markkaa 40 penniä.

Leimattujen puiden lukumäärä on kaikkiaan 126,228 puuta, joista kruunun laskuun on leimattu 104,043 kappaletta, vuokraajan laskuun 10,084 kappaletta ja kruunun ja vuokraajan yhteiseen laskuun 11,703 kappaletta. Syy siihen, että näin suuresta määrästä leimatuita puuta on luovutettu kertomusvuonna ainoastaan mainitut 7,586 puuta riippuu siitä että leimaus useimmissa tapauksissa on toimitettu kesällä tai syksyllä ja myynti siten on jäänyt seuraavaan vuoteen, tahi että myydyistä puista tehtyjä tarjouksia ei ole vuoden kuluessa vielä vahvistettu, tahi joskin vahvistettu ovat puut luovuttamatta syystä että hakkausaika kestää kaksi vuotta. Sitäpaitsi vuosina 1907 ja 1908 valitsevien huonojen hintojen vuoksi puutavaramarkkinoilla useita huutokauppatarjouksia ei hyväksytty ja näinä vuosina leimatut puut siten ovat jääneet myymättä. Edellisenä vuonna oli virkatalojen metsistä luovutettu ainoastaan 928 puuta, kaikki yksinomaan vuokraajan laskuun, joiden puiden raharvo oli 2,950 markkaa 75 penniä eli 3 markkaa 18 penniä puuta kohti.

Kirkollisviraston virkatalot.

Suomen evenkelis-luterilaisten seurakuntain papiston virkatalojen metsänhoitoa varten on asetettu 3 Metsähallituksen alaista vakinaista kirkollisviraston metsänhoitajaa, jotka ensi kädessä toimittavat säädettyjä, joka 10:s vuosi tehtäviä metsänhoidontarkastuksia ja mikäli aikaa riittää, muitakin töitä, kuten uusia metsänjakoja, leimaamisia y. m. Näiden virkailijoiden lisäksi on, jotta kaikki papiston virkatalojen metsät saataisiin mahdollisimman pian jaetuiksi järkiperaistä metsänhoitoa varten, vuoden 1906 alusta toistaiseksi tällä alalla toiminnut vuosipalkkiolla 3 ylimääräistä kirkollisvirkatalojen metsänhoitajaa. Sitäpaitsi on tarpeen vaatiessa metsäkonduktöörejä käytetty metsänhoidollisiin toimiin näillä virkataloilla.

Kertomusvuoden kuluessa suoritettujen toimituksien luku ja laatu näkyy seuraavasta luettelosta.

Hiippakunta.	Papistön virkatalojen nykyinen lukumäärä.	Toimituksien											
		l a a t u.											
		Töitä luonnossa						Asiakirjoja Metsähallitukseen jätetty					
		ulkotöitä.	sisätyöitä.	valmistavia mitaus- ja arviointitöitä.	metsänjakojen hoitoamisia.	revisioneja.	suunnaisia tarkastuksia.	puiden leimaamista.	valmiita metsänjako-ehdotuksia.	metsänjakojen hjoittamisesta.	revisioni pöytäkirjoja.	muuta tarkastuskirjoja.	leimaamispyyhekirjoja.
Turun.....	261	16	13	4	1	8	2	1	3	1	6	2	1
Porvoon.....	158	24	14	9	1	8	4	2	1	3	5	4	1
Savonlinnan.....	161	34	35	5	10	13	—	6	3	12	14	—	6
Kuopion.....	123	13	5	4	5	—	—	4	—	—	1	—	4
Yhteensä	703	87 67 154		22	17	29	6	13	7	16	26	6	12

Tämän lisäksi on metsänjakoa varten valmistavia töitä tehty 3:lla lukkarinvirkatalolla sekä 1:llä sellaisella toimitettu sitävarten vahvistetussa metsänhoitosuunnitelmassa määrätty metsänhoidontarkastus.

Vuoden kuluessa vahvistettujen metsänhoitosuunnitelmien luku on 9 ja metsänhoidontarkastuksien 21.

Seuraava taulu osoittaa mitenkä monelle virkatalolle kussakin läänissä toistaiseksi on valmistettu metsänhoitosuunnitelmia, virkatalojen eri tiluslajit, jaon aikaisen puumäärän sekä torppien lukumäärän, mikäli siitä toimituskokouksissa on saatu tietää, siihen lukematta senkaltaisia mökkejä ja huviloita, joilla ei ole varsinaista maanviljelystä.

1 L ä ä n i.	2 Lukumäärä virkataloja, joiden metsä on jaettu.	3 Viljelyksiä, tonteja y. m.	4 Kasvullista metsämaata.	5 Kehnokasvuista metsämaata.	6 Hylkymaita.	7 Järviä ja vesiä.	8 Yhteensä tilusala.	9 Jakometsänt.	10 Jaon aikainen puumäärä virkatalolla.		12 Torppain luku.
									Kasvullisilla metsämailla m ³ .	Kehnokasvuisilla metsämailla m ³ .	
H o h t a a r i a.											
Uudenmaan	89	3,123,95	6,224,01	1,172,88	598,82	143,00	11,257,06	3,461,14	357,388	29,244	96
Turun ja Porin	87	7,452,87	15,024,40	4,498,49	1,735,51	164,88	28,875,65	10,199,90	1,066,398	115,839	269
Hämeen	58	3,982,08	10,582,67	2,035,07	731,38	845,94	18,157,04	7,399,00	815,711	88,904	131
Viipurin	72	5,442,68	21,056,42	4,993,64	1,989,59	2,718,40	36,150,73	14,387,9	1,582,514	194,398	210
Mikkelin	40	4,601,16	18,037,66	5,419,80	1,878,28	1,068,55	31,004,95	10,748,97	1,064,787	209,995	263
Vaasan	58	6,714,71	23,463,43	9,309,27	3,990,70	508,70	43,986,81	16,904,80	1,619,424	276,023	291
Kuopion	34	3,807,22	16,260,62	4,637,68	1,325,32	1,458,57	27,489,41	9,504,59	1,568,919	253,756	208
Oulun	2	307,44	319,68	376,65	265,25	9,59	1,278,61	268,16	1,851	2,717	2
Yhteensä	390	35,412,06	110,968,89	32,442,98	12,459,80	6,917,13	198,200,26	72,873,75	8,076,992	1,170,876	1,470
Suomenmaan papiston kaikkien virkatalojen koko pinta-ala, arviolta	—	—	—	—	—	—	340,000,00	—	—	—	—

Seuraavassa taulussa esitetään eräitä tilastollisia tietoja niistä kirkollisvirkataloista, joilla metsäntalous tähän asti on järjestetty. Näiden mukaan vaihtelevat virkalojen pinta-alat Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä 288,64:stä 313,05 hehtaariin ja ovat muissa lääneissä 2—3 kertaa suuremmat. Keskimääräinen pinta-ala koko maata kohti tekee 508,44 hehtaaria. Viljelyksiä on keskimäärin virkataloa kohti koko maassa 90,80 hehtaaria, vaihdellen Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen sekä Viipurin lääneissä 68,31:stä 83,37 hehtaariin ja ollen muissa lääneissä lähes 2 kertaa suurempi kutakin virkataloa kohti. Sama suhde Uudenmaan, Turun ja Porin sekä Hämeen lääneissä on olemassa myöskin kasvulliseen metsämaahan ja tämän puumäärään, samoin kuin kehnokasvuiseen metsämaahan ja tämän puumäärään nähden. Kasvullinen metsämaa vaihtelee nimittäin ensinmainituissa lääneissä 159,55:stä 482,46 hehtaariin ja sen puumäärä virkataloja kohti 9,164:stä 14,064 m³:iin, kun taas vastaavat luvut muissa lääneissä ovat 2—4 kertaa suuremmat. Suunnilleen sama suhde vallitsee kehnokasvuiseen metsämaahankin nähden. Jako metsän pinta-ala on niinkään lounais-Suomen virkataloissa ainoastaan $\frac{1}{3}$ — $\frac{1}{2}$ muissa osissa maata olevain virkalojen pinta-aloista. Virkalojen keskimääräisestä pinta-alasta, 508,44 hehtaarista, on jakometsää 186,86 hehtaaria, eli siis lähes 37 %. Kunkin virkatalon kasvullisella metsämaalla on keskimäärin 72,3 m³:n puumäärä hehtaaria kohti ja kehnokasvuisella maalla 35,8 m³:n puumäärä hehtaaria kohti.

Torppain luku kirkollisvirkataloa kohti tekee 3,5, vaihdellen etelä- ja lounais-Suomessa 2,3—3,1 ja muussa osassa maata 5,0—6,6.

Oulun lääninä ei edellä olevissa laskuissa ole huomioon otettu, koska siellä ainoastaan 2 virkatalolla on järjestetty metsätalous toimeenpantu.

L a a n i.	Virkataloja, joilla metsä on jaettu.	Viljeltyjä tiluksia, tontteja y. m. virkataloa kohti, ha.	Kasvullista metsämaata.		Kehnokasvuista metsämaata.		Soita ja hylkymaita.	Järviä ja vesiä.	Yhteensä tilusala.	Jakometsää.	Torppain lukumäärä virkataloa kohti.
			Pinta-ala virkataloa kohti, hehtaaria.	Nykyinen puumäärä virkataloa kohti, m ³ .	Pinta-ala virkataloa kohti, hehtaaria.	Nykyinen puumäärä virkataloa kohti, m ³ .					
Uudenmaan	39	80,10	159,55	9,164	30,06	750	15,23	3,67	288,64	88,75	2,5
Turun ja Porin	87	83,37	172,69	12,258	51,71	1,381	19,95	1,87	331,90	117,24	3,1
Hämeen	58	68,31	182,46	14,064	35,09	1,533	12,61	14,69	313,05	127,57	2,3
Viiipurin	72	75,59	292,45	21,979	69,36	2,700	26,94	37,76	502,09	199,32	2,9
Mikkelin	40	115,03	450,94	26,620	135,48	5,250	46,96	26,71	775,12	268,72	6,6
Vaasan	58	115,77	404,64	27,921	160,50	4,759	68,81	8,77	758,38	291,46	5,0
Kuopion	34	111,98	478,25	46,145	136,40	7,463	38,98	42,90	808,51	279,55	6,1
Oulun	2	153,73	159,84	926	188,33	1,358	132,63	4,80	639,32	134,08	1,0
Yhteensä virkataloja	390	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keskimäärin koko maata kohti	—	90,80	284,51	20,710	83,19	3,002	31,95	17,74	506,44	186,86	3,5

Metsänhoidonneuvojain toiminta.

Valtion palveluksessa kertomusvuonna olleet kaksi metsänhoidonneuvojaa ovat kertomusvuoden kuluessa, yksityisten maanomistajain tilausten johdosta, suorittaneet kaikkiaan 67 toimitusta. Näistä on metsänhoidonneuvojalla läntisessä piirissä, joka käsittää Uudenmaan, Turun ja Porin, Hämeen ja Vaasan läänit, ollut 27 toimitusta 15 eri tilaajan luona ja metsänhoidonneuvojalla itäisessä piirissä, johon muut läänit kuuluvat, 40 toimitusta 39 tilaajan luona, näistä 19 toimitusta Hämeen, Uudenmaan ja Turun—Porin lääneissä. Sitäpaitsi ovat metsänhoidonneuvojat talvikuukausina toimittaneet jonkun verran sisätöitä, niinkuin karttojen piirustamista, toimituskirjojen laatimista y. m.

Toimituksien lukumäärä eri lääneissä sekä niiden laatu ja laajuus käy seuraavasta taulusta selville:

Metsänhoidonneuvoja.	L ä ä n i .	Tilaajien lukumäärä.	Toimituspalkkiojen lukumäärä.	Toimituspalkkiojen lukumäärä.	Maakapivien lukumäärä.	Metsänjakotöitä.		Metsänhoidon järjestämistä.		Vuosihakkuulohkojen eroittamista.	Kaikenlaisia toimituksia.	Muita metsänhoidollisia toimituksia.		
						Toimituksien lukumäärä.	Pinta-ala, hehtaaria.	Toimituksien lukumäärä.	Pinta-ala, hehtaaria.				Hakkuulohkojen lukumäärä.	Pinta-ala, hehtaaria.
Läntisessä piirissä	Uudenmaan	16	46	—	—	—	—	5	500,6	—	—	—	9	1
» »	Turun ja Porin...	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
» »	Hämeen	15	8	27	10	—	—	3	900,0	—	—	—	4	1
» »	Vaasan	1	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Itäisessä	Viipurin	1	1	8	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1
» »	Mikkelin	16	16	49½	23	—	—	1	1,046,54	—	—	—	3	8
» »	Kuopion	2	3	11	9½	—	—	—	—	—	—	—	—	3
» »	Oulun	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
» »	Hämeen	17	17	16	19½	—	—	1	173,24	—	—	—	16	—
» »	Uudenmaan	1	1	11	2½	—	—	—	—	—	—	—	—	1
» »	Turun ja Porin...	1	1	4	3	—	—	1	437,085	—	—	—	—	—
		54	67	196½	70½	—	—	11	3,057,465	—	—	—	3	41
														11

Kuten siinä luvussa tätä kertomusta, joka käsitteli henkilökuntaa, lähemmin on mainittu, on Keis. Majesteetti, armollisessa määräyksessä 1 p:ltä tammikuuta 1909, määrännyt, että valtion palvelukseen asetettujen kahden metsänhoidonneuvojan virat ovat lakkautettavat. Viroista oli toinen avonainen sen haltijan siirryttyä toiseen toimeen ja lakkautettiin heti. Toinen lakkautetaan sen jouduttua avonaiseksi.

Suojelusmetsäkysymys pohjois-Suomessa.

Mietinnössään 9 p:ltä joulukuuta 1899 esitti n. s. kruununmetsäkomitea, käsitellessään kruununmaiden luovuttamista viljelystarkoituksia varten yksityisille pohjois-Suomessa, erinäisiä varokeinoja metsien säilyttämiseksi näillä seuduilla. Komitea ehdotti muun muassa että uudistaloja perustettaisiin Lappiin ja pohjoisempaan Suomeen ainoastaan mahdollisimman pienillä manttaalimäärillä; että uutisasutukselle metsärajaseduilla säädettäisiin poikkeavia muotoja siten että metsämaata luovutettaisiin ainoastaan sen verran kuin mitä tilan rajoitukselle on tarpeellista, mutta että tarpeelliset kotitarvepuut annettaisiin kruununmetsästä metsänhoidon periaatteiden mukaisesti; että pohjoisimmassa osassa erotettaisiin metsärajan varjelemiseksi erityinen n. s. »suojelusalue» ja että tämän alueen määrääminen jätettäisiin erään vartavasten asetettavan komitean tehtäväksi.

Lopullisesti käsitellessään edellämämainitun komitean mietintöä kehoitti Keis. Senaatti, kirjelmässä 17 p:ltä joulukuuta 1906, Metsähallitusta tekemään »ehdotuksia toimenpiteiksi, joita katsotaan tarpeelliseksi metsien suojelemiseksi ja säilyttämiseksi maamme pohjoisimmassa osassa sekä erittäinkin, jos katsotaan välttämättömäksi erottaa erityinen suojelusalue metsärajaseduilla, ehdottamaan tämän alueen rajat sekä esittämään määräyksiä alueella olevan metsän hoitoa varten». — Kirjelmässä Keis. Senaattiin 9 p:ltä maaliskuuta 1907 ehdotti sittemmin Metsähallitus:

että erityinen komissio asetettaisiin, joka saisi toimekseen ryhtyä tutkimaan metsärajasetuja sekä näkyvillä kivipaaluilla erottamaan ja, missä sitä ei itse ehdi tehdä, myös eroitettavaksi ehdoittamaan ja kartalle merkitsemään kaikki ne alueet, jotka vastedes ovat suojeltavat uudisasutukselta sekä muulta metsänhakuulta kuin myös tarpeellisilta puhdistus- ja nuorennushakuilta;

että sama komissio saisi tehdä ehdotuksia myös senkaltaisista kaikkia Lapinmaan asutusta, poronhoitoa, metsien leimaamista ja hoitoa koskevista asioista, mihin suojelusmetsäkysymyksen yhteydessä katsotaan olevan syytä;

että tähän komissioonin kuuluisi metsähallinnon puolesta kaksi pohjoisia oloja tuntevaa metsänhoitomiestä, joiksi jäseniksi Metsähallitus ehdotti Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitajan sekä sen hoitoalueen metsänhoitajan, jossa tutkimusta kulloinkin toimitetaan. Samalla ehdotti Metsähallitus että komissionin jäseneksi sitäpaitsi määrättäisiin ainakin yksi luonnontutkija yliopiston piireistä sekä Lapin oloja tunteva maanmittauksen ja maanviljelyksen edustaja.

Metsähallituksen edellämämainitun esityksen johdosta katsoi Keis. Senaatti hyväksi 16 p:nä huhtikuuta 1907 asettaa komissionin, jolle annettiin tehtäväksi jo seuraavan kesän (v. 1907) aikana itse paikalla toimittaa tarpeellisia tutkimuksia sekä niiden perusteella laatia ja Keis. Senaattiin antaa seikkaperäisen eh-

Oikaisu.

Sivu 218, 15 rivi alhaalta on: jotka vastedes ovat suojeltavat uudisasutukselta sekä muulta metsänhakuulta kuin myös tarpeellisilta puhdistus- ja nuorennushakuilta; *pitää olla:* jotka vastedes ovat suojeltavat uudisasutukselta sekä metsänhakuulta, paitsi tarpeellisilta puhdistus- ja nuorennushakuilta.

1. The first part of the document is a letter from the author to the editor of the journal, dated 10/10/1968. The letter discusses the author's interest in the journal and the possibility of publishing a paper in it. The author mentions that he has been working on a paper for some time and would like to know if the journal is interested in it. He also asks for the journal's policy on the length of papers and the format of references.

dotuksen edellä kerrotussa suhteessa. Komisionin puheenjohtajaksi kutsui Keis. Senaatti samalla Lapin tarkastuspiirin ylimetsänhoitajan Gustaf Emil Wichmannin sekä määräsi jäseniksi ylimääräisen professorin Johan Evert Rosbergin, vanhemman komisionimaanmittarin Olli Pajarin sekä sen hoitoalueen metsänhoitajan, jossa tutkimus kulloinkin tapahtuu. Myöhemmin valitsi komisioni sihteerikseen metsäkonduktööri Olli Heikinheimon.

Kesällä vuosina 1907 ja 1908 ovat komisioonin jäsenet tehneet useita matkoja Lapissa. Voidaksensa saada niin tarkan yleiskuvan Lapin metsäoloista kuin mahdollista, on komisioni koettanut saada kartalle merkityksi metsärajaseudulla esiintyvät tärkeimmät puu- ja metsävyöhykkeet. Tällä tavalla on huomattu aukeita tunturivyöhykkeitä ja tunturikoivua kasvavia vyöhykkeitä (regio alpina ja subalpina) olevan noin 13,150 neliökilom., hajallaan esiintyvien mäntyjen vyöhykettä (regio subsylvatica) 4,334 neliökilom. ja hajallaan tavattavien mäntymetsikköjen vyöhykettä 8,584 neliökilom. Seuraava parempiosainen vyöhyke on n. s. yhtenäisten mäntymetsikköjen vyöhyke, jossa mänty ja paikottain kuusikin alkavat esiintyä jotenkin säännöllisissä yhteiskunnissa. Ottamalla huomioon ylläolevien vyöhykkeitten jakaantumisen sekä seutujen suhteet asutukseen, poronhoitoon, metsänkäyttöön y. m., on komisioni noudattanut pääasiassa seuraavia näkökohtia suojelusalueitten rajoja suunnitellessaan.

1) Suojelusalueena on pidettävä kaikkia niitä pohjoisia metsä-, puu- ja tunturivyöhykkeitä, jotka ovat sen alueen pohjoispuolella, missä mänty taikka kuusi saavuttavat jotensakin säännöllisen kehityksen.

2) Suojelusalueen tarkoituksena ei ole pidettävä ainoastaan aukean tunturialueen levenemisen estämistä metsän kasvun puolesta parempiosaisille seuduille, vaan myökin metsätalouden kannalta katsoen täysiarvoisen metsän häviämisen ehkäisemistä sellaisilta tunturiseuduilta, missä sitä nyt on, taikka missä se sopimattoman hakkuun kautta voisi muuttua ala-arvoiseksi tunturimetsäksi.

3) Suojelusalueitten rajoiksi on koetettava saada luonnollisia rajoja niin paljon kuin mahdollista.

4) Sellaisilla seuduilla, missä alueen rajaseudut ovat yksinomaan valtion hallussa, ei suojelusalueen erityisempään supistamiseen ole katsottava syytä olevan, samaten kuin ei sielläkään, missä sen läheisyydessä on tunturimaisia maita, rämeitä, soita taikka järviä. Rajalla olevista yksityisten tiluksista on suojelusalueen sisään otettava etupäässä ne, joitten huolimaton käyttö voipi turmella niitä ja niitten ympäristöjä.

Tätä kirjoitettaessa on komisioni lopullisesti suunnitellut suojelusalueen rajat. Komisionin ehdottama suojelusalue jakaantuu kahteen osaan, joista pienempi ja eteläisempi tulee melkein kokonaan Kuolajärven pitäjän pohjois-

osaan. Pohjoisen alueen eteläraja lähtee Ruotsin rajalta pitkin Enontekiön kunnan etelärajaa itää kohti, yhtyen Venäjän rajaan Nuortijoen pohjoispuolella. Suuremman polvekkeen tekee raja etelään päin Kolarin ja Muonion itärajalla, jossa se kiertää tunturiselänteet Ylläsjärvelle asti. Sitävastoin jäisi Inarinjärven itäpuolella oleva osa suojelusalueesta pois. Suojelusalueitten yhteinen pinta-ala tekisi täten noin 3,52 milj. ha maata tahti vesistöineen 3,75 milj. ha eli kummassakin tapauksessa jotenkin 10 % maamme koko alasta. Alueen sisään tulisivat siten kokonaisuudessaan Utsjoen ja Enontekiön kunnat, 82,05 % Inarista, 12,42 % Muoniosta, 2,07 % Kolarista, 27,15 % Kittilästä, 23,49 % Sodankylästä ja 20,12 % Kuolajärvestä, jos komisionin ehdottamat kansallisuustotkin otetaan laskuun, 0,23 % Kemijärven pitäjistä. Kaikista niistä kunnista, joittenka sisään suojelusaluetta tulisi, tekisi suojattava ala yhteensä 48,01 %. Alueitten metsäoloista voitaisiin vielä mainita, että niistä olisi aukeaa tunturi- ja tunturikoivuöhykettä 37,51 %, hajallaan esiintyvien mäntyjen vyöhykettä 12,36 %, hajallaan esiintyvien mäntymetsikköjen vyöhykettä 24,49 % ja yhtenäisten mäntymetsikköjen vyöhykettä 25,64 %.

Suojelusalueitten rajoja ei komisioni ehdota, ainakaan aluksi, maalle merkittäviksi, sillä luonnon rajoja tulisi olemaan hyvin paljon. Niin on näistä 1,100,6 km. pituisista rajoista 56,83 % vesistöjä, 17,23 % aukeita soita ja notkoelmia, 11,93 % tilus- ja kunnanrajoja sekä 14,01 % osittaista metsäseutua.

Kuten luonnollista on, tulisi suurin osa suojelusalueita olemaan valtion maita. Niin onkin laskettu yksityisille eroitettujen maitten tekevän vaan 110,330 ha eli 3,13 %. Kuitenkaan ei tämäkään ole hetikään kaikki yksityisille lopullisesti kuuluvaa, sillä Inarissa ja Enontekiössä ovat maat väliaikaisesti jaettuina. Lopullisesti yksityisten haltuun jätettyä maata olisikin ainoastaan 0,20 %. Asumuksia tulisi suojelusalueelle kaikkiaan 315, joista kruununmetsätorppia 77 ja muut itsenäisiä tiloja, joitten manttaali on 21,24.

Poronhoidosta, asutuksesta ja metsien käytöstä suojelusalueilla on komisioni laatinut erityiset lähemmin perustelemansa asetusehdotukset.

Puutavaraliike.

Teollisuushallituksen kertomuksen mukaan on *sahojen* luku vuonna 1908 vähentynyt 611:sta 591:een ja työntekijäin luku 25,821 hengestä 23,945 henkeen. Tuotanto-arvo on myöskin vähentynyt 101,372,600 markasta 87,714,100 markkaan.

Sahateollisuuden kehityksen valaisemiseksi vuodesta 1885 julkaistaan seuraava taulu.

Vuonna.	Työntekijäin luku.	Lisäännys %.	Tuotanto-arvo. Smk.	Lisäännys %.	Sahattuja puutavaroita 1,000 m ³ .	Sahattujen puutavaroiden maasta-vienti 1,000 m ³
1885.....	7,284	—	21,950,400	—	957	1,486
1890.....	10,578	+ 45,1	33,913,400	+ 54,5	1,460	1,244
1895.....	12,091	+ 14,8	40,672,300	+ 19,9	1,772	1,858
1900.....	22,462	+ 85,4	79,549,600	+ 95,5	2,809	2,388
1905.....	21,640	+ 3,5	79,127,500	— 0,5	2,776	2,737
1906.....	23,772	+ 9,8	96,093,000	+ 21,4	3,097	3,049
1907.....	25,821	+ 8,6	101,872,600	+ 5,5	3,101	2,805
1908.....	23,945	— 7,3	87,714,100	— 13,4	2,838	2,695

Edelläolevat luvut osoittavat yleensä sahateollisuuden kehittyneen, vaikka taantumus on huomattavissa vuosien 1900 ja 1905 välillä. Vuosi 1908 osoittaa myös taantumusta, joka, kuten ennen tässä kertomuksessa on mainittu, riippuu epäedullisista puutavaramarkkinoista.

Puutavaroiden maastavienti vuonna 1908 tekee enemmän kuin puolet maamme viennistä eli 53,5 %. Vuoden kuluessa on sahalaitoksissa sahattu 28,336,380 tukkia (vuonna 1907, 31,988,319 tukkia).

Puusepänteollisuutta edusti kertomusvuonna 23 tehdasta, joissa oli 1,447 työntekijää ja joiden tuotanto-arvo oli yhteensä 4,913,900 markkaa, sekä 177 puusepäntyöpajaa, joissa oli 843 työntekijää ja joiden tuotantoarvo oli yhteensä 1,590,300 markkaa.

Rihmarullatehtaitten luku oli lisääntynyt 8:aan, työntekijöiden luku 1,228 hengestä 1,355 henkeen ja tuotanto-arvo 3,897,600 markasta 4,092,000 markkaan.

Suomen kauppatilaston mukaan on puuainesten ja puuteoksien vienti vuosina 1905—1908 ollut seuraava.

Suomesta vietyjä puuaineita ja puuteoksia vuosina 1905 - 1908.

	V. 1905.		V. 1906		V. 1907.		V. 1908.	
	Paljous.	Arvo Smk.	Paljous.	Arvo Smk.	Paljous.	Arvo Smk.	Paljous.	Arvo Smk.
	T a v a r a n l a j i.							
Puuaineita ja puuteoksia.								
<i>A. puuaineita:</i>								
<i>hankasia tai kuusisia valmistamattomia:</i>								
mastoja, riukuja, tukkeja ja sahabirsia..... m ³	131,821	1,977,315	139,521	2,302,097	215,727	3,667,359	294,793	4,421,895
päreputia	—	—	—	—	—	—	—	—
lennätinpylväitä	118	2,360	—	—	—	—	93	2,046
Hollannin pelkkoja	2,418	55,614	—	—	—	—	—	—
propsia eli kaivospölkkyjä (pitprops)..... »	1,115,815	7,531,751	1,040,820	9,297,011	1,090,133	10,519,783	1,503,995	15,491,149
paperi- eli hiomopuita..... »	746,142	5,596,065	484,952	4,699,610	419,488	4,467,015	377,559	4,304,173
polttopuita	434,872	1,304,616	360,918	1,443,672	323,242	1,454,589	327,599	1,474,196
muunlaisia	641	6,440	24	264	—	—	—	—
<i>s.m, veistettyjä tai osaksi sahattuja:</i>								
pelkkoja, tavallisia	63	2,268	569	22,760	1,007	42,294	—	—
parruja, nelisärmäisiä	128,296	2,886,660	161,957	3,725,011	176,950	4,062,950	218,128	4,798,816
ratapölkkyjä (sleepers)	20,713	258,913	32,298	419,874	86,305	508,270	31,049	403,637
kelteitä eli pintalautoja	2,995	7,488	855	2,351	1,049	2,885	976	2,440
rimoja, ruoteita ja listoja	112,095	2,802,375	10,411	114,521	5,687	69,666	4,682	55,464
kankia, airopuita y. m. »	1,021	12,763	174	2,306	112	1,568	5	70
<i>s.m, sahattuja ja puoleksi jalostettuja:</i>								
sabatuotteita, vähintään 2 metrin pituisia, höyläämättömiä:								
lankkuja	323,412	14,553,540	394,335	17,745,075	318,554	14,653,484	348,155	14,412,510
battensia..... »	903,703	33,888,863	950,931	38,037,240	837,190	34,743,385	778,653	27,252,855

lautoja..... m ³	1,258,878	42,801,852	1,303,544	51,814,672	1,988,071	51,522,840	1,243,384	42,275,056
parruja, sabattuja	2,659	71,253	3,829	107,212	4,247	118,916	2,881	72,025
lankun- ja laudanpäitä (firewood)	140,279	1,262,511	129,080	1,290,300	144,459	1,733,508	144,079	1,728,948
kimpiä, laita- ja pohja..... »	104,672	1,988,768	105,663	2,430,249	111,953	3,918,355	84,960	1,869,120
höylättyä puutavaraa	3,516	130,092	2,175	87,000	3,122	129,563	208	8,320
muunlaisia	93	1,395	100,077	2,652,041	97,368	3,407,880	97,878	2,740,584
<i>muista kotimaan puulaajeista:</i>								
haapapuita	4,595	90,700	8,215	180,730	19,571	450,133	3,849	88,527
polttopuita	616,993	1,850,679	521,849	2,087,396	529,145	2,381,153	553,315	2,489,918
koivukeppejä (sqwares)	30,249	1,209,960	30,733	1,382,985	28,831	1,383,888	43,134	1,984,164
kimpiä, laita- ja pohja..... »	84	2,940	845	33,800	1,328	57,104	2,986	95,440
muunlaisia, valmistam. tai veistett. »	9,465	141,975	9,697	160,001	6,847	107,899	5,690	91,040
s:n, sabattuja tai höylättyjä	440	15,400	1,406	49,210	2,206	81,622	689	24,115
B. puuteoksia:								
rakennuspuusepänteoksia	300,982	107,144	32,993	18,438	169,770	69,704	57,040	19,515
puusepäntö-, muunl. päällystäm..... »	757,336	349,902	395,911	227,124	58,562	96,380	97,388	127,018
s:n s:n, päällystettyjä	3,683	7,192	17,577	17,446	3,721	7,932	6,159	12,680
vuolinteoksia	732,405	478,730	459,880	259,688	312,849	172,618	168,695	105,970
kirvesmiehenteoksien	15,621	4,330	35,654	7,967	11,502	3,333	13,869	1,093
tyynyrintekijänteoksia..... »	2,342	1,738	9,640	2,141	2,519	856	1,631	429
lastuvillaa	198,244	23,789	319,988	38,387	39,849	4,782	38,058	4,567
puuribmaa, tulitrikkuaineita	—	—	71,805	27,286	—	—	—	—
päreitä ja pärekoreja	128,666	10,293	124,093	9,927	116,844	9,348	129,408	6,470
rihmarullia	5,700,478	2,880,239	6,123,560	3,061,780	6,254,787	3,127,394	7,181,055	3,672,066
Yhteensä								
	6,095,671	124,317,913	5,854,828	143,757,572	5,661,742	142,978,456	6,063,080	130,036,306
	m ³ ja		m ³ ja	m ³ ja	m ³ ja		m ³ ja	
	7,899,657		7,560,951	6,970,403	7,593,303		7,593,303	
	kg.		kg.	kg.	kg.		kg.	

Puuhioimien luku vuonna 1908 oli edelleen 42; työntekijäin luku on vähentynyt 3,028 hengestä 2,594 henkeen ja tuotannon arvo 14,429,100 markasta 11,871,200 markkaan.

Selluloosatehtaitten luku kertomusvuonna oli 13; työntekijäin luku on vähentynyt 1,552 hengestä 1,480 henkeen, mutta tuotantoarvo lisääntynyt 12,651,500 markasta 13,185,300 markkaan.

Paperitehtaitten luku oli muuttumaton eli 22; työntekijäin luku vähentynyt 8,512 hengestä 7,009 henkeen ja tuotantoarvo 24,174,500 mkasta 20,306,100 markkaan.

Paperiteollisuuden kehityksestä vuodesta 1885 antaa Teollisuushallituksen tietojen mukaan kuvan seuraava taulu:

Vuonna.	Työntekijäin luku.	Lisäennys %.	Tuotantoarvo, Smk.	Lisäennys %.	Maastavientin arvo, Smk.	Lisäennys %.	Käytetty mekaaninen kytinvoima (hevosvoimaa).
1885	2,058	—	9,024,400	—	7,965,800	—	6,980
1890	3,094	+ 50.3	12,351,900	+ 36.9	8,553,800	+ 7.4	14,206
1895	4,119	+ 33.0	16,622,200	+ 34.6	12,809,200	+ 49.8	20,092
1900	6,350	+ 54.2	27,743,700	+ 66.9	17,505,600	+ 36.7	34,188
1905	9,117	+ 43.6	40,924,200	+ 47.5	33,817,500	+ 93.1	52,015
1906	9,915	+ 8.8	42,116,900	+ 2.9	37,838,300	+ 11.8	58,296
1907	13,144	+ 32.6	51,390,100	+ 22.0	42,602,700	+ 12.6	73,181
1908	11,135	— 15.3	45,523,600	— 11.4	41,810,500	— 1.9	75,428

Allaolevasta taulusta taasen näkyy puuhioimien, selluloosatehtaitten valmistusmäärät sekä myöskin puuvanukkeen, selluloosan ja paperin maastavientimäärät:

V u o n n a.	Puuvanuketta ja pahvia.		Selluloosaa.		Paperia.	
	Valmistettu tonnia.	Maastaviety tonnia.	Valmistettu tonnia.	Maastaviety tonnia.	Valmistettu tonnia.	Maastaviety tonnia.
1885	16,458	5,748	383	—	16,201	13,899
1890	23,808	22,220	5,335	1,824	15,272	10,504
1895	40,754	33,124	9,527	2,051	23,862	17,732
1900	50,963	48,203	18,422	4,694	48,547	35,455
1905	113,816	89,526	29,599	8,876	70,484	54,876
1906	101,453	83,367	57,306	13,407	79,077	60,132
1907	146,181	67,860	63,560	30,259	101,956	75,934
1908	119,488	69,510	66,107	34,110	98,243	79,046

Muuta metsäntuotteista valmistettua tavaraa on kertomusvuonna maasta viety 34,695 hl *tervaa* 693,900: — mkan arvosta, 1,186 hl *terravettä* 5,930: — mkan arvosta, 37,747 kg *pajunkuorta* 3,775: — mkan arvosta sekä 10,397,796 kg *puuhiiliä* 270,343: — mkan arvosta.

Edellä on mainittu, että maamme sahalaiteokset käyttivät kertomusvuonna 28,336,380 saharhettä. Teollisuushallituksen antamien ilmoitusten mukaan on tästä määrästä valmistettu 2,838,000 m³ sahatavaraa. (Vuonna 1907 oli sahalaiteoksissa käytettyjen hirsien lukumäärä 31,988,319 kpl. ja niistä saatu sahatavaramäärä 3,101,000 m³). Jos otaksutaan että sahalaiteoksissamme sahuute-
tusta raaka-aineesta saadaan keskimäärin 60 % valmista sahatavaraa, vastaisi kertomusvuoden sahatavaramäärä (2,838,000 m³) noin 4,730,000 m³ kiinteätä mittaa sahapuita. Kun kruununmetsistä kertomusvuonna luovutettujen saha-
y. m. järeämpien puiden kuutiomäärä tekee yhteensä 727,035 m³ kiinteätä mit-
taa, mikä olisi jonkun verran enemmän kuin kuudes osa sahalaiteoksien käyttä-
mästä määrästä, voidaan otaksua että kruununmetsät ovat noin 16 %:lla ker-
tomusvuonna ottaneet osaa maamme sahaiteollisuuden raaka-ainetarpeen täyttä-
miseen. Vuonna 1907 oli mainittu prosenttimäärä sama (16 %), vuonna 1906
13 % ja vuonna 1905 noin 10 %.

Metsähallituksen edellisessä kertomuksessa on viitattu siihen että vaikka-
kin puheena ollut prosenttimäärä on viime aikoina noussut, on sitä kuitenkin
pidettävä verrattain alhaisena kun ottaa huomioon, että kruununmaiden kuivan
metsämaan pinta-ala on noin 35 % koko maamme kuivan metsämaan pinta-alasta
ja puumäärä hehtaaria kohti melkoisesti suurempi kuin yksityisten mailla.
Mutta samalla on myös osotettu, ettei kruununmetsistä kaupaksi tarjottujen
puumäärien menekki ole joka paikassa riittävän vilkas, riippuen osaksi siitä,
että kruununmetsät yleensä sijaitsevat verrattain kaukana liikeyhteyksistä ja
ovat monessa kohdin epäedullisessa asemassa vientisatamiin nähden. Tätä to-
distaa jossain määrin myös se että kruununmetsistä vuosittain jää verrattain
suuria määriä kaupaksi tarjottuja puumääriä myymättä. Vertaa tässä suhteessa
taulua sivulla 57.

Ennen on usein huomautettu että liikenneolojen kehittämisen kautta,
etenkin muutamilla seuduilla maassamme, voitaisiin menekkiolot saada kruunun-
metsissä melkoisesti parannetuiksi. Tällöinen varsin tärkeä toimenpide olisi
Saimaan ja Kyminjoen vesistöjen yhdistäminen valtion puolesta rakennettavalla uitto-
kanavalla, josta Metsähallitus onkin tehnyt esityksiä. Jo kauemmin ovat nimit-
tään puutavarahinnat Päijänteen vesistössä, paremman kilpailun ja vilkkaamman
kysynnän takia, olleet Saimaan vesistön hintoja korkeammat, jotenka syytä on
otaksua että puheenalaisen, kaikkien käytettävänä olevan uittokanavan kautta

saataisiin viimemainitun vesistön varrella oleville puumäärille parempi menekki ja korkeammat hinnat. — Tehokas keino puutavaraliikkeen elvyttämiseksi Oulujärven tarkastuspiirissä, Kajaanin kihlakunnan säästyneille kruununmetsille on rautatien rakentaminen *Oulujärvestä lähimpään sopivaan merisatamaan*. Myös Iin tarkastuspiirin puutavara-kaupalle olisi peräti tärkeätä saada *rautatie Kuusamosta Pudasjärven kautta Pohjanlahteen*. Viimemainitussa tarkastuspiirissä olisi vielä välttämätöntä saada *Kitkajärven ja muut Kuusamon vesistöt*, jotka nyt laskevat vetensä Venäjän puolelle *uittokanavoiden kautta yhdistetyiksi Iijoen vesistöön*. — Lapin tarkastuspiirin taloudelle on varsin tärkeätä että Metsähallituksen ehdottama *maantie Sodankylästä Inarin pitäjän Törmäsen kylään mitä pikimmin* saataisiin aikaan.

Metsähallituksen pyrintönä on saada kruununmetsien tuottavaisuus yhä kohotetuksi. Tämä saavutetaan jatkamalla niitä uudistustoimia, jotka tarkoittavat metsänhoidon järjestämistä ja metsien käytön ja hallinnon saattamista mikäli mahdollista voimaperäiselle kannalle, mutta tärkeätä tässä suhteessa on myös että liikenne- ja menekkiolot kruununmetsissä parannetaan ja kehitetään. Välttämätön ehto kaiken tämän toteuttamiseksi on luonnollisesti että kruununmetsätaloutemme kehitys saa häiriytymättä jatkua ja ettei tämän kehityksen vaatimia varoja metsähallinnolta kielletä.

Helsingissä, Metsähallituksessa huhtikuussa 1910.

P. W. HANNIKAINEN.

Onni Lönnroth.

Kruununmetsistä
luovutetut metsäntuotteet

ja
niistä saatu hinta

v. 1908.

Luovutetut metsän-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Luovutettuja									
	Arvopuita.			Viallisia sahapuita.		Rakennushirsit, kappaletta.	Kaloja ja tunkka- toja, kappaletta.	Kaikkalaisia vuh- arvoisia puita, kpl.	Ratapölkkyjä, kap- paleita.	Polto- ja syste- mipuita m ³ .
	Saha- puita.	Masto- ja pöytä- puita.	Vastaava kuu- tionäärä m ³ .	Kappaletta.	Vastaava kuu- tionäärä, m ³ .					
						Kappaletta.				
Turun—Hämeen läänien.										
Loppi.....	11,258	—	6,700,00	—	—	130	602	500	234	4,953,00
Yläne.....	2	—	0,60	—	—	753	335	700	—	2,506,00
Kankaanpää.....	7,385	—	3,652,00	—	—	1,260	—	369	—	9,526,00
Karvia.....	—	—	—	3,906	2,335,00	474	1,543	240	—	28,082,60
Parkano.....	30,874	—	12,922,00	6,525	3,000,00	3,602	1,112	334	—	55,243,55
Aure.....	13,889	11	6,751,90	—	—	2,356	9,512	155	4,127	37,913,30
Orivesi.....	8,547	—	5,157,90	—	—	1,212	8,579	388	3,917	17,463,00
Jämsä.....	11,441	—	2,456,00	227	91,05	83	32	1,117	401	24,772,50
Yhteensä	83,396	11	37,640,40	10,658	5,426,06	9,870	21,715	3,803	8,679	180,461,95
Valtion sahalaitos Siurossa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Evon—Vesijaon hoitoalue	588	5	148,52	306	77,33	365	288	1,850	—	2,550,80
Viipurin—Mikkelin läänien.										
Miehikkälä.....	—	—	—	5,365	3,884,70	8,716	73	4,275	—	3,711,17
Pällilä.....	7,148	501	4,395,79	—	—	666	1,574	72	316	22,781,00
Rajajoki.....	3	—	1,40	1	0,60	638	311	907	—	5,178,25
Laatokka.....	4,134	—	1,529,21	11	4,16	443	151	855	975	13,443,50
Uomaa.....	17,835	—	10,318,10	196	85,90	147	342	73	15,857	18,670,50
Loimala.....	20,020	—	10,019,40	—	—	11	390	74	—	4,460,00
Korpiselkä.....	45,580	—	32,578,00	—	—	568	3,088	3	—	490,00
Mikkeli.....	2	—	0,57	28	8,75	241	1,731	2,561	—	7,881,10
Yhteensä	94,722	501	58,842,47	5,601	3,984,11	11,430	7,660	8,820	17,148	76,615,52
Joroisten hoitoalue.....	—	—	—	—	—	998	82	86	—	2,103,50
Kuopion läänin.										
Ilomantsi.....	57,183	—	32,770,00	3,370	1,686,00	1,174	27	2	—	710,00
Suomusjärvi.....	39,980	—	21,216,00	—	—	—	283	400	—	549,00
Jongunjoki.....	31,971	—	16,672,00	71,227	28,500,00	51	94	8	—	267,00

tuotteet v. 1908.

metsäntuotteita.										Korvaus				
Tervaksia, m ³ .	Hiomo- ja propi- putta, m ³ .	Päre- ja kastopuita, m ³ .	Veistopuita m ³ .	Aitansputta m ³ .	Kankia, keksinvaria, vanhoja, yltsoja, y. m. tarpeita kpl.	Puunseinä kapp- paleita.	Heiniä, poronkätkä, sammalia, jehker- poja, havoja, savea, turpeita, kiviä y. m. kuormaa.	Tuotia, puunkuoria ja pilkkaa, kiloa.	Puunsiementä, kiloa.	Hiiniä, tervaa y. m. hekolitrasa.	arvopuista.		kaikista met- säntuotteista.	
											Smc.	mla.	Smc.	mla.
331,00	—	—	—	—	14,325	—	2,00	1,180	—	—	95,580	42	*) 166,458	50
40,00	—	—	0,25	—	—	—	7,00	—	—	—	7	—	5,317	55
304,00	—	139,50	385,50	373,50	—	—	161,64	—	—	—	60,136	54	69,272	04
406,00	5,763,00	55,00	—	76,50	7,975	25,000	96,50	—	—	—	—	—	37,204	53
73,00	11,678,00	70,50	5,00	—	3,915	—	15,00	—	—	—	265,100	35	341,984	10
25,00	11,222,50	91,00	19,80	11,00	4,650	—	168,25	—	—	—	115,257	38	188,360	26
—	—	110,00	2,00	108,00	26,350	—	164,00	2,025	—	—	85,536	85	118,130	36
12,00	—	10,50	—	248,38	1,750	—	121,00	215	—	2,00	18,175	85	33,295	18
1,191,00	28,663,50	476,50	412,55	817,38	58,965	25,000	735,39	3,420	—	2,00	639,794	39	894,325	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	166,458	50
3,50	—	55,51	3,00	184,05	4,495	133,726	48,66	—	20	508,61	3,661	31	11,734	52
—	6,00	—	—	89,50	11,405	57	173,00	—	—	—	—	—	48,348	88
15,00	—	—	15,50	237,30	1,800	—	18,50	—	—	—	46,057	19	109,252	83
176,00	—	—	9,00	151,00	12,050	—	145,00	—	—	—	13	—	9,371	80
12,00	2,323,00	82,00	5,00	102,00	200	—	33,00	—	—	—	15,730	—	42,121	90
16,00	—	2,00	3,00	—	1,612	—	7,00	10	—	—	123,572	95	140,041	71
2,00	—	—	—	2,00	1,986	—	32,00	—	—	—	117,585	85	119,325	80
2,00	5,074,00	50,00	1,00	—	8,080	20	8,00	40	—	—	211,646	50	220,743	—
100,00	—	3,00	—	7,00	4,810	—	2,00	—	—	—	9	—	9,601	92
323,00	7,403,00	137,00	33,50	588,80	41,943	77	418,50	50	—	—	514,614	49	698,807	84
—	—	—	1,00	66,50	5,965	—	—	—	—	—	—	—	3,924	79
—	—	—	—	—	894	—	27,5	—	—	—	281,604	77	287,037	81
—	—	—	4,00	12,00	26,000	—	—	—	—	—	197,434	33	199,031	03
—	—	—	—	2,00	6,741	—	88,00	—	—	—	118,827	33	172,726	60

*) Osa Valtion sahalaikoksesta Siurossa kertomusvuonna luovutettujen puutavarain arvo on huomattu Metsähallituksen tileissä vasta vuonna 1909. Vertaa muuten siv. 81 ja 86 kertomuksessa.

Luovutetut metsän-

Tarkustuspääiri ja hoitoalue.	L u o v u t e t t u j a									
	Arvopuita.			Viallisia saha- puita.		Rakennushirsit, kappaletta.	Keloja ja taulunkaa- toja, kappaletta.	Kalkunlaisia vaha- arvoisia puita, kpl.	Rakentokkyytiä, kap- paletta.	Potto- ja syys- puita, m ³ .
	Saha- puita.	Masto- ja parru- puita.	Vastaava kuu- tionkärk m ² .	Kappaletta.	Vastaava kuu- tionkärk m ² .					
						Kappaletta.				
Kuohatti	27,058	—	11,072,00	—	—	44	982	65	—	115,00
Halmejärvi	36,779	—	17,320,00	1	0,50	1,154	316	839	—	354,00
Palojärvi	28,013	—	10,354,00	—	—	—	6,892	797	—	1,316,17
Iisalmi	15,676	122	8,268,90	6	2,40	108	3,634	177	426	17,858,50
Yhteensä	236,660	122	117,672,90	74,604	30,188,90	2,531	12,228	2,288	426	21,169,67
Valtionsahal. Pielisjärvellä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan läänin.										
Pyhäjärvi	6,337	1	4,378,70	3,749	1,366,53	145	25,236	16,900	1,263	11,990,80
Saarijärvi	3,244	—	1,380,65	—	—	2,375	17,957	550	3,120	16,406,00
Multia	14,815	—	7,975,00	20	13,00	814	7,614	690	13,352	19,375,50
Virrat	1,893	34	543,45	6	2,00	5,048	354	3,143	5,850	16,319,50
Jalasjärvi	47	1	16,30	234	67,90	1,887	429	3,574	—	9,840,85
Alajärvi	10	—	8,00	—	—	174	281	135	—	2,454,50
Salamajärvi	10,322	—	4,833,07	14,192	3,510,98	455	15,793	62	—	1,771,00
Viitasaari	32,145	—	13,117,32	272	90,70	1,251	19,023	164	—	3,754,50
Lesti	829	1	262,49	—	—	55	8,359	111	—	2,859,50
Yhteensä	69,642	37	32,514,88	18,473	5,051,11	12,204	95,046	25,329	23,585	84,772,15
Tuomarniemen hoitoalue	917	—	310,00	4	1,70	1,669	291	677	—	4,380,15
Oulujärven.										
Haapajärvi	11,428	—	4,536,64	—	—	324	1,712	419	—	7,193,43
Kalajoki	4,416	—	1,440,00	5,191	1,063,00	960	37	1,265	6,023	18,055,00
Pyhäjoki	59	—	16,85	66	19,80	959	504	1,632	946	2,976,85
Siikajoki	9,966	—	3,196,00	—	—	1,825	227	—	—	1,700,00
Paltamo	10,240	—	4,082,00	—	—	250	1,443	164	—	3,454,75
Sotkamo	7	—	2,12	—	—	33	313	332	—	969,50
Kuhmo	35,222	—	14,573,26	—	—	14	1,327	227	—	1,147,20
Lentiira	13,900	—	5,560,00	223	89,20	23	3,791	123	—	2,060,44
Hyrnsalmi	304	—	75,00	1,869	1,226,90	825	8,866	148	—	5,454,50

tuotteet v. 1908.

metsäntuotteita.										Korvaus				
Tervakisa, m ³ .	Hiomo- ja propi- putta, m ³ .	Päre- ja kattoputa, m ² .	Vaihtoputa, m ² .	Aitansputa, m ² .	Kankia, keksinvarsia, vanneita, vihoja y. m., tarpeita, kpl.	Puuntainia, kap- paleita.	Heiniä, poronjalkilaa, sammalia, lehtiker- poja, havuja, savea, kurpeita, kiviä y. m., kuormaa.	Tuotia, puunkuoria ja pihkaa, kiloa.	Punnisemeniä, kiloa.	Hilliä, tervaa y. m., hehtolitrasa.	arvopuista.		kaikista met- säntuotteista.	
											Smk.	ptä	Smk.	ptä
123,00	—	—	2,00	—	9,099	—	8,00	—	—	—	74,409	50	75,247	43
—	—	1,00	—	—	1,300	—	13,00	—	—	—	169,643	99	172,783	59
20,00	—	—	—	4,00	58	—	5,25	—	—	—	108,209	35	120,243	89
—	—	1,60	0,50	12,30	3,532	—	58,50	1,205	—	—	91,414	76	105,563	62
143,00	—	2,50	6,50	30,30	47,624	—	200,25	1,205	—	—	1,041,544	03	1,132,633	97
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
81,00	1,30	59,76	10,00	60,00	38,513	—	304,50	492	—	—	73,948	92	128,759	08
88,00	10,041,10	2,104,52	12,27	248,00	13,320	2	445,50	90	—	—	8,507	08	61,704	44
133,00	—	117,00	3,00	—	6,857	—	76,00	230	—	—	148,977	94	194,348	93
145,50	2,636,00	642,25	27,50	408,50	7,590	—	65,00	—	—	—	5,715	62	54,548	81
586,00	—	59,30	1,30	611,95	7	—	23,00	—	—	—	204	30	11,929	89
41,00	—	76,00	13,00	23,50	478	—	36,00	—	—	127	60	—	2,430	48
—	—	65,70	7,50	112,50	3,940	—	92,70	—	—	—	88,251	01	164,231	14
100,00	—	53,33	0,50	8,00	8,125	—	3,00	1,985	—	—	209,634	32	232,664	94
19,00	—	27,95	7,95	60,00	450	—	40,50	500	—	—	4,225	18	12,890	04
1,193,50	12,678,40	3,205,86	88,02	1,532,45	79,280	2	1,086,20	3,297	—	127	539,524	37	863,507	75
—	776,32	—	4,00	0,80	454	136,843	85,00	54	1,5	47,9	4,585	—	15,641	74
83,00	—	73,50	1,77	12,00	880	—	31,80	830	—	—	35,254	94	41,021	33
—	—	194,00	3,50	179,00	250	—	—	—	—	—	13,404	80	41,162	41
16,00	1,022,00	135,00	—	94,00	52	—	0,30	—	—	—	183	25	8,210	45
58,50	—	38,00	0,40	100,50	32	—	440,00	430	—	—	33,669	32	37,859	04
26,00	—	76,00	68,18	91,50	9,445	—	96,65	3,329	—	—	30,764	—	35,674	05
136,00	—	4,00	0,45	50,00	3,540	—	93,50	1,000	—	—	29	70	1,039	55
407,00	—	28,50	2,04	28,00	5,060	—	217,50	—	—	—	181,279	18	183,881	38
1,376,00	—	6,00	2,50	130,25	3,380	—	212,00	116	—	—	83,539	—	90,774	42
1,104,00	475,00	72,17	41,81	7,50	7,982	—	245,45	—	—	—	608	—	19,461	17

*) Kevätinien sakalaitoksesta kertomusvuonna luovutettujen puutavarain arvo on debiteerattu tileissä vasta v. 1909.

Luovutetut metsän-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Luovutettuja									
	Arvopuita.			Viallisia saha- puita.		Rakennus- hirsit, kappaletta.	Keloja ja tuulenka- toja, kappaletta.	Käitelletäviä vhhä- arvoisia puita, kpl.	Rakapölkkyjä, kap- paleita.	Poltto- ja syys- puita, m ³ .
	Saha- puita.	Masto- ja paru- puita.	Vastaava kuu- tiomäärä, m ³ .	Kappaletta.	Vastaava kuu- tiomäärä, m ³ .					
						Kappaletta.				
Suomussalmi	16,891	—	6,756,40	3,473	1,728,10	783	2,136	336	—	1,229,00
Piispajärvi	18,460	—	9,257,40	8,040	3,999,31	1,690	10,843	3,071	—	1,426,35
Puolanka	5,293	—	3,754,00	252	123,30	379	2,307	130	—	2,004,50
Yhteensä	126,186	—	53,249,67	19,114	8,249,51	8,065	33,506	7,847	6,969	42,671,52
Iin.										
Utajärvi	2,254	—	1,100,00	—	—	—	199	154	—	2,622,00
Ii	80	—	24,00	62	18,60	26	159	46	—	1,269,00
Pudasjärvi	885	—	69,00	11,098	3,024,00	2,055	7,175	1,580	—	1,980,70
Puhos	19	—	5,70	9,213	2,763,90	2,227	11,999	1,935	—	4,732,00
Taivalkoski	13,548	—	9,945,25	12,534	5,812,50	412	15,547	515	—	2,107,00
Kuusamo	16,926	—	4,231,50	—	—	196	5,029	31	—	229,00
Kitka	56,143	—	28,028,75	—	—	295	8,196	29	—	245,00
Ranua	24,965	—	15,402,60	14,097	3,401,40	1,109	12 921	4,402	—	914,00
Kuivaniemi	282	2	70,34	316	93,10	893	264	862	89	8,707,00
Simo	5,220	—	1,566,00	—	—	177	44	1,248	5,279	5,676,80
Ylisimo	225	—	87,03	3,055	1,038,10	236	2,849	301	—	793,32
Yhteensä	120,547	2	60,530,17	50,375	16,151,60	7,626	64,382	11,103	5,368	29,275,82
Kemin.										
Kemi	6,176	20	2,290,00	4,275	1,025,00	17,552	205	1,915	—	12,877,20
Muurola	51,316	—	25,657,75	40,447	13,464,30	850	8,770	765	—	4,551,00
Ylitornio	20,121	—	9,853,00	2	1,00	752	3,641	2,957	—	2,835,00
Turtola	—	—	—	8,059	672,00	1,025	157	639	—	1,761,00
Kolari	3,789	—	1,341,00	62	16,30	1,050	1,845	1,075	—	1,169,00
Meltaus	2,140	—	1,071,00	7,698	2,311,00	20,285	8,817	124	—	5,892,00
Rovaniemi	29,522	—	14,762,00	11,674	3,568,00	913	18,497	756	—	2,879,00
Etelä-Kemijärvi	20,709	—	15,531,50	8	5,60	326	7,165	—	—	184,00
Pohjois-Kemijärvi	7,962	—	5,961,60	—	—	75	80	69	—	1,171,00

tuotteet v. 1908.

metsäntuotteita.											Korvaus			
Tervakiteä, m ³ .	Hiomo- ja propssi- puuta m ³ .	Päre- ja katto- puuta, m ³ .	Veistopuuta, m ³ .	Aitanspuuta, m ³ .	Kankia, keksinvarsia, vanteita, viitoja, y. m. tarpeita, kpl.	Puunkaimia, ksp- palletta.	Heiniä, poronjäkälää, sammalia, lehtiker- poja, hevoja, savea, turpeita, kiviä y. m., kuormaa.	Tuoheta, puunkuorta ja pilkkaa, kiloa.	Puunsiementä, kiloa.	Hiiliä, terveä y. m., hehtolitraa.	arvopuuta.		kaikista met- säntuotteista.	
											Smp.	%	Smp.	%
969,00	—	15,50	16,44	8,00	3,400	—	185,50	—	—	—	84,455	—	100,617	29
560,00	35,00	21,18	71,00	—	3,069	—	158,75	500,00	—	—	92,880	40	133,967	11
25,00	1,076,00	43,00	66,50	30,25	1,065	—	260,00	—	—	—	42,344	—	47,416	78
4,760,50	2,608,00	706,85	274,59	731,00	38,155	—	1,941,45	6,205,00	—	—	598,411	59	741,084	98
—	18,158,00	76,00	—	—	350	—	23,00	—	—	—	6,216	10	35,047	25
1,00	1,738,00	31,50	9,20	253,50	5,665	—	—	—	—	—	290	50	5,240	62
—	2,447,00	214,40	246,30	62,50	2,720	—	—	30,00	—	—	3,182	24	49,737	06
—	539,90	9,00	17,30	26,00	1,693	—	16,79	520,00	—	—	72	10	39,528	87
—	31,00	45,50	—	329,00	6,543	—	1,226,00	1,065,00	—	—	71,416	20	98,343	35
—	—	10,00	4,00	24,00	1,690	—	104,75	0,50	—	—	101,302	80	104,229	10
6,00	—	—	128,30	15,00	1,000	—	71,80	4,50	—	—	279,895	50	285,967	20
4,00	252,00	191,20	114,10	61,00	3,927	—	3,00	340,00	—	—	132,327	34	168,783	07
—	4,247,35	29,55	8,00	178,50	26,187	—	23,00	0,50	—	—	1,195	25	20,908	61
—	—	77,25	6,56	77,00	4,667	—	4,00	450,00	—	—	25,108	20	32,115	41
—	4,647,0	3,72	1,62	—	—	—	5,00	—	—	—	671	50	15,224	71
11,00	32,060,25	688,12	535,38	1,026,50	54,442	—	1,477,14	2,410,50	—	—	621,677	73	854,225	25
—	—	51,00	107,95	25,00	2,252	—	—	—	—	—	25,491	—	73,622	88
34,00	—	144,55	17,45	77,80	30,968	—	85,43	—	—	—	174,684	—	250,019	87
15,00	—	9,00	—	43,00	3,131	—	—	—	—	—	75,112	68	81,709	93
50,00	—	—	17,00	7,00	5,305	—	25,50	—	—	—	—	—	25,772	78
85,00	—	—	2,50	13,00	9,100	—	88,00	—	—	—	15,411	49	21,525	84
5,00	—	133,00	7,00	30,00	64,397	—	18,85	—	—	—	6,163	72	73,584	96
55,00	—	21,00	2,00	14,00	18,290	—	81,50	0,50	—	—	168,427	29	223,289	22
—	—	2,00	2,50	—	2,974	—	2,00	—	—	—	91,946	70	97,225	75
—	—	3,00	8,30	5,00	3,634	—	2,00	—	—	—	47,638	50	48,155	23

Luovutetut metsän-

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Luovutettuja									
	Arvopuita.			Viallisia saha- puita.		Rakennusmäärä kappaleita.	Keloja ja tuulekas- toja, kappaleita.	Kaikenlaisia vähä- arvoisia puita, kpl.	Ratapölkkyjä, kap- paleita.	Poltto- ja syys- puita, m ³ .
	Saha- puita.	Masto- ja paru- ja puita.	Vastaava kuu- tiomäärä m ³ .	Kappaleita.	Vastaava kuu- tiomäärä, m ³ .					
						Kappaleita.				
Salla.....	149,442	—	89,655,90	—	—	691	157	91	—	128,50
Tuntsa.....	101,083	—	55,981,00	10	4,00	302	760	22	—	72,75
Yhteensä	392,260	20	222,104,75	72,235	21,067,20	43,821	50,094	8,413	—	33,520,45
Lapin.										
Yläkemi.....	65,008	—	39,138,73	—	—	300	1,411	—	—	286,50
Luio.....	45,930	—	18,284,60	—	—	—	667	—	—	18,00
Sodankylä.....	67,614	—	21,705,00	—	—	81	700	7	—	663,00
Kitinen.....	7,662	—	2,496,10	—	—	15	157	2	—	544,00
Alakittilä.....	67,415	—	39,108,00	—	—	116	967	—	—	445,00
Ylikittilä.....	15	—	5,50	—	—	189	167	—	—	227,00
Muonio.....	40,354	—	21,303,00	543	196,00	329	5,526	26	—	1,524,50
Enontekiö.....	4,405	—	1,980,93	—	—	—	—	20	—	176,00
Inari.....	—	—	—	—	—	—	20	10,177	—	197,00
Utsjoki.....	—	—	—	—	—	—	684	—	—	1,039,50
Yhteensä	298,403	—	144,021,86	543	196,00	1,030	10,299	10,232	—	5,120,50
Yhteenveto.										
Turun—Hämeen läänien tkp... Valtion sahalaiteos Siurossa.... Evon—Vesijaon hoitoalue Viipurin—Mikkelin läänien tkp. Joroisten hoitoalue	83,396 — 588 94,722 —	11 — 5 501 —	37,640,40 — 148,52 58,842,47 —	10,658 — 306 5,601 —	5,426,05 — 77,33 3,984,11 —	9,870 — 365 11,430 998	21,715 — 288 7,660 82	3,803 — 1,850 8,820 86	8,679 — — 17,148 —	180,461,95 — 2,550,80 76,615,52 2,103,50
Kuopion läänin tkp	236,660	122	117,672,90	74,604	30,188,90	2,531	12,228	2,288	426	21,169,67
Valtion sahalaiteos Pielisjärvellä Vaasan läänin tkp..... Tuomarniemen hoitoalue..... Oulujärven tkp.	— 69,642 917 126,186	— 37 — —	— 32,514,88 310,00 53,249,67	— 18,473 4 19,114	— 5,051,11 1,70 8,249,51	— 12,204 1,669 8,065	— 95,046 291 33,506	— 25,329 677 7,847	— 23,585 — 6,969	— 84,772,15 4,380,16 42,671,52
lin	120,547	2	60,530,17	50,375	16,151,60	7,626	64,382	11,103	5,368	29,275,82
Kemin	392,260	20	222,104,75	72,235	21,067,20	43,821	50,094	8,413	—	33,520,45
Lapin	298,403	—	144,021,86	543	196,00	1,030	10,299	10,232	—	5,120,50
Yhteensä	1,423,321	698	727,035,62	251,913	90,393,51	99,609	295,591	80,448	62,175	482,642,03

tuotteet v. 1908.

metsäntuotteita.											Korvaus			
Terveisiä, m ³ .	Hiomo- ja propa- puita, m ³ .	Päre- ja katepuita, m ³ .	Vestopuita, m ³ .	Aitapuita, m ³ .	Kankia, keksinvarsia, vanhoja, viisoja y. m. tarpeita, kpl.	Puuntalinta, kap- paleita.	Heiniä, poronjakkia, sammalia, lehtiker- poja, havuja, savea, turpeita, kiviä y. m., kuornaa.	Tuolta, puunkuorta ja pihkaa, kiloa.	Puunsiementä, kiloa.	Hiilihä, tervaa, y. m., hehtolitraa.	arvopuista		kaikista met- säntuotteista.	
											Smf.	m ²	Smf.	m ²
108,00	—	—	1,65	1,50	13,985	—	10,50	—	—	—	496,989	64	498,633	39
—	—	—	1,16	—	1,150	—	2,00	—	—	—	431,488	91	432,373	93
352,00	—	363,55	167,51	216,30	155,186	—	324,78	0,50	—	—	1,533,353	93	1,825,913	28
—	—	—	0,59	—	5,667	—	9,00	—	—	—	314,806	25	316,976	74
—	—	—	—	—	12,550	—	29,50	—	—	—	152,950	10	153,642	45
45,00	—	27,00	2,20	—	27,460	—	100,00	—	—	—	233,341	82	235,018	33
—	—	5,00	—	55,00	359	—	98,00	—	—	—	23,795	70	24,238	05
33,00	—	—	2,00	—	16,120	—	150,00	—	—	—	297,394	78	298,523	17
—	—	—	3,50	—	—	—	48,00	—	—	—	57	—	1,234	45
47,00	—	—	1,85	—	7,990	—	66,50	—	—	—	163,117	11	167,760	71
40,00	—	—	—	15,00	3,120	—	428,25	—	—	—	13,204	—	13,430	30
—	—	—	0,20	14,00	—	—	15,00	—	—	—	—	—	4,301	10
—	—	—	1,75	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,037	33
165,00	—	32,00	12,09	84,00	73,266	—	944,25	—	—	—	1,198,666	76	1,216,162	63
1,191,00	28,663,50	476,50	412,55	817,38	58,965	25,000	735,39	3,420,00	—	2,00	639,794	39	894,325	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	166,458	50
3,50	—	55,51	3,00	184,05	4,495	133,726	48,66	—	20,00	508,01	3,661	31	11,734	52
323,00	7,403,00	137,00	33,50	588,80	41,943	77	418,50	50,00	—	—	514,614	49	698,807	84
—	—	—	1,00	66,50	5,965	—	—	—	—	—	—	—	3,924	79
143,00	—	2,00	6,50	30,30	47,624	—	200,25	1,205,00	—	—	1,041,544	03	1,132,633	07
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,193,50	12,678,40	3,205,86	83,02	1,532,45	79,280	2	1,086,20	3,297,00	—	127,00	539,524	37	863,507	75
—	776,32	—	4,00	0,80	454	136,843	85,00	54	1,50	47,90	4,585	—	15,641	74
4,760,50	2,608,00	706,85	274,59	731,00	38,155	—	1,941,45	6,205,00	—	—	598,411	59	741,084	98
11,00	32,060,25	688,12	535,38	1,026,50	54,442	—	1,477,14	2,410,50	—	—	621,677	73	854,225	25
352,00	—	363,55	167,51	216,30	155,186	—	324,78	0,50	—	—	1,533,353	93	1,825,913	28
165,00	—	32,00	12,09	84,00	73,266	—	944,25	—	—	—	1,198,666	76	1,216,162	63
8,142,50	84,189,47	5,667,99	1,533,14	5,278,08	559,775	295,648	7,261,62	16,642,00	21,50	684,91	6,695,833	60	8,424,420	39

Kruununmetsissä käytetyt apuripäivätyöt
sekä

Menot

hoitoalueiden pääkirjojen mukaan vuonna 1908.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Apuripäivätöitä käytetty											
	Puitten leimaukseen.	Leivutuksen karstomiseen ja hakkausalojen perkaamiseen.	Hakkuunvalvontaan.	Puitten hankintaan valtion laitoksille.	Metsänharjoitukseen.	Metsänhoidontarkastukseen ja jakotoihin.	Metsänviljelykseen.	Apurivernukseen.	Puitten ja lauteausväylien kunnoupanemiseen.	Rajankkyyntöihin.	Kaikkialaisin töihin.	Yhteensä päiväköt.
Turun—Hämeen läänien.												
Loppi	30	40	180	1,200	—	—	—	—	24	—	—	1,424
Yläne	156	—	4	—	—	923,5	277	—	—	—	—	1,361
Kankaanpää	30	184	194	—	—	—	745	—	—	112	—	1,265
Karvia	63,6	17	317,6	—	743	825,3	233,6	145	607,4	118,5	89,5	3,160,3
Parkano	77,0	2,688,7	646	—	—	199	20	209	417,5	280	—	4,537,2
Aure	35	925	263	12,413	6	—	—	259	—	—	90	13,991
Orivesi	105,5	215	518	5,820,5	—	—	1,955	—	—	—	252,5	8,866,5
Jämsä	43	448	—	3,917	—	—	46,5	236	—	—	—	4,690,5
Ylimetsänhoitaj. palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	540,1	4,517,7	2,072,5	23,350,5	749	1,947,8	3,277,0	849	1,048,9	510,5	432	39,295,5
Valtion sahalaitos Siurossa	—	—	—	91,999,3	—	—	—	—	—	—	—	91,999,3
Evon—Vesijaon hoitoalue	—	—	—	—	—	—	—	332	178	—	*)2,586	3,096
Viipurin—Mikkelin läänien.												
Miehikkälä	144	156	103	2,378,5	—	38	92,5	216	—	25	—	3,153
Pällilä	22	440	370	1,638	—	—	792	1,325	14	—	407	5,008
Rajajoki	38,3	269,2	20	—	—	—	167	744	347	—	34	1,619,5
Laatokka	20	250	262	2,447	—	—	93	191,5	—	—	124	3,387,5
Uomaa	130,5	787	880	—	—	—	24	622	887	—	39,7	3,370,2
Loimala	83,5	400	543	—	—	—	20	88,5	—	—	—	1,135
Korpiselkä	457	753,2	947	1,653,7	—	—	215,8	—	160	—	—	4,191,7
Mikkeli	58	—	111,1	—	—	466	143,8	894,4	593,7	—	431,9	2,698,9
Ylimetsänhoitaj. palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	953,3	3,060,4	3,236,1	8,117,2	—	504	1,548,1	4,081,4	2,001,7	25	1,036,6	24,563,8

*) Sahaukseen, uittoon ja ojitukseen.

Menot														Menot yhteensä.		
Päävaipalkkoja.		Metsänhoitajain ja metsäpuhailijain palkat.		Ylimääräisten metsähoitovierikkien palkkiot ja matkakustannukset.		Väkien ja ylläpidon metsäverojen palkat.		Metsäkasvuston palkkiot ja proviisioita.		Maanviljelyn kunnossapito.		Kaikenlaisia menoja.				
Smp.	712	Smp.	712	Smp.	712	Smp.	712	Smp.	712	Smp.	712	Smp.	712	Smp.	712	
4,240	30	6,150	—	—	—	880	06	329	81	671	50	198	67	12,470	34	
4,683	25	6,000	—	—	—	1,080	—	373	55	—	—	1,423	24	13,560	04	
2,623	50	5,066	60	—	—	5,704	25	1,137	29	3,747	22	1,207	88	19,486	74	
7,413	49	4,733	33	—	—	4,469	92	552	60	2,934	31	1,908	08	22,011	73	
11,753	02	6,150	—	2,397	24	3,457	54	719	28	2,434	45	872	08	27,785	61	
41,663	50	5,150	—	4,481	61	3,396	64	1,400	57	—	—	225	91	56,318	23	
32,788	65	5,650	—	—	—	1,900	60	1,112	90	2,540	22	211	25	44,203	62	
13,760	99	6,150	—	—	—	702	27	734	85	2,089	83	400	14	23,838	08	
—	—	8,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,764	36	9,764	36	
118,928	70	53,049	93	6,878	85	21,591	28	6,360	85	14,417	53	8,211	61	229,438	75	
275,998	05	11,710	51	—	—	—	—	—	—	—	—	**)	31,606	39	319,314	95
7,760	—	4,300	—	588	—	662	69	418	69	65	03	126	94	13,901	35	
9,046	95	—	—	3,032	38	1,666	67	356	40	25	—	254	38	14,381	78	
14,835	80	5,450	—	107	60	3,958	33	1,026	51	2,929	—	578	90	28,886	14	
4,874	07	5,191	66	—	—	6,476	67	560	17	858	23	608	76	18,569	56	
13,800	60	6,150	—	2,056	78	2,156	25	523	41	1,070	51	113	78	25,871	33	
8,263	60	7,450	—	—	—	3,641	68	556	78	2,702	25	4,722	86	27,337	17	
2,832	15	4,450	—	—	—	2,400	—	279	84	1,919	85	2,014	32	13,896	16	
10,152	16	4,650	—	1,252	42	2,491	68	618	04	3,109	—	767	26	23,040	56	
7,880	95	6,200	—	4,404	90	2,862	50	735	79	327	—	10,070	85	32,481	99	
—	—	9,473	88	248	—	—	—	—	—	—	—	192	05	9,913	93	
71,686	28	49,015	54	11,102	08	25,653	78	4,656	94	12,940	84	19,323	16	194,378	62	

**) Vertaa kertomuksessa siv. 85—86.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Apuripäivätoita käytetty											
	Puitten leimaamiseen.	Latvusten karstamiseen ja hakkausalojen perkaamiseen.	Hakkuunvalvontaan.	Puitten hankintaan valtuustoktsille.	Metsänarvioimiseen.	Metsänhoitontarkastukseen ja jakotoihin.	Metsänviljelykseen.	Apuharvennukseen.	Teitten ja lauttausviihtien kunntoonpanemiseen.	Rajankkyyntöihin.	Kaikemlaisiin töihin.	Yhteensä pkiivätoita.
Joroisten hoitoalue..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopion läänin.												
Ilomantsi	87	953	1,360	—	—	—	—	—	—	—	—	2,400
Suomusjärvi	314	554	511	—	—	10	—	—	10	—	—	1,399
Jongunjoki	108	998	540	—	—	3,105	—	—	—	—	—	4,751
Kuohatti	111,5	676	518	—	—	—	15	75	—	—	—	1,395,5
Halmejärvi	98	377	466	—	—	—	—	—	93	—	—	1,034
Palojärvi	133	407	557	—	—	—	—	50	—	—	—	1,147
Iisalmi	189	94	590,6	3,310	333	—	—	—	51	—	—	4,567,6
Ylimetsänhoitaj. palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1,040,5	4,059	4,542,6	3,310	333	3,115	15	125	144	10	—	16,694,1
Valtion sahalaitys Pielisjärvellä.....	—	—	—	40,698	—	—	—	—	—	—	—	40,698
Vaasan läänin.												
Pyhäjärvi	188	100	507	—	—	—	—	84	28	6	—	913
Saarijärvi	212	453	429	2,715	—	—	30	640	1,229	—	33	5,741
Multia	101	191	338	12,113	—	—	—	40	120	16	—	12,919
Virrat	117	247	—	10,155	—	—	—	1,000	7	—	2,166	13,692
Jalasjärvi	24	—	—	—	—	—	—	150	780	80	—	1,034
Alajärvi	61	—	—	—	—	—	—	491	182	—	—	734
Salamajärvi	125	910	1,014	—	—	1,592	—	—	280	—	—	3,921
Viitasaari	126	702	715	—	—	—	—	—	333	—	108	1,984
Lesti	64	14	154	—	—	—	—	—	1,063	—	—	1,295
Ylimetsänhoitaj. palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1,018	2,617	3,157	24,983	—	1,592	30	2,405	4,022	102	2,307	42,233
Tuomarniemen hoi- toalue	—	15	—	2,918	—	—	—	—	—	—	905	3,838

Menot														Menot yhteensä.	
Päiväpalkkoja.		Metsähoitoainin ja metsäpäälynteisten palkat.		Yhinkkisten metsähoitoyrityksien palkkiot ja matkakustannukset.		Väkinäisten ja ylläpitäjien metsävarojen palkat.		Metsäkasvurien palkkiot ja proviisioit.		Maanteiden kunnossapito.		Kaikenlaisia menoja.			
Smk.	mlä	Smk.	mlä	Smk.	mlä	Smk.	mlä	Smk.	mlä	Smk.	mlä	Smk.	mlä	Smk.	mlä
—	—	—	—	—	—	100	—	51	39	—	—	1,353	28	1,504	67
6,542	70	4,700	—	1,498	53	5,058	99	454	64	—	—	839	54	19,094	40
4,061	75	4,816	66	322	80	3,402	06	300	—	436	—	944	50	14,283	77
14,229	85	5,483	33	4,243	60	2,834	12	3,539	21	280	—	195	50	30,805	61
3,513	40	5,650	—	—	—	914	33	300	—	630	30	329	—	11,337	08
3,805	20	4,650	—	—	—	1,259	59	300	—	1,063	79	161	25	11,239	83
3,163	40	4,650	—	—	—	1,661	37	300	—	1,689	50	951	83	12,416	10
11,867	57	6,150	—	1,414	14	1,602	49	550	82	2,023	53	819	25	24,427	80
—	—	6,625	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,826	91	9,451	91
47,183	87	42,724	99	7,479	07	16,732	95	5,744	67	6,123	12	7,067	78	133,056	45
162,790	30	4,037	47	2,048	08	—	—	—	—	—	—	17,458	68	*) 186,334	53
2,814	45	4,733	34	840	93	1,863	12	835	61	176	50	173	69	11,437	64
16,273	74	4,650	—	239	72	2,439	16	1,003	12	129	—	913	47	25,648	21
45,945	33	6,150	—	2,557	66	1,405	84	1,296	31	—	—	187	80	57,542	94
41,076	12	6,150	—	—	—	2,725	59	1,380	65	—	—	572	14	51,904	50
1,580	41	4,650	—	—	—	3,601	90	519	06	—	—	706	03	11,057	40
1,807	25	4,650	—	—	—	2,389	—	300	—	—	—	118	02	9,264	27
12,075	18	5,566	65	2,423	32	3,359	90	494	55	8,094	52	829	43	32,843	55
5,980	77	5,400	—	1,519	35	1,897	34	374	16	—	—	834	64	16,006	26
3,697	85	5,150	—	—	—	2,965	87	353	37	—	—	1,079	46	13,246	55
—	—	8,984	14	343	—	—	—	—	—	—	—	250	—	9,577	14
131,251	10	56,084	13	7,923	98	22,647	72	6,556	83	8,400	02	5,664	68	238,528	46
11,512	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,512	40

*) Sahan menoista on Smk. 13,338: 78 jo v. 1907 huomattu Jongunjoen hoitoalueen tileissä. Vertaa muuten siv. 90.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Apuripäivätoita käytetty											
	Puitten leimaamiseen.	Lakusten karsimiseen ja hakkausalojen perkaamiseen.	Hakkuunvalvontaan.	Puitten hankintaan valtion laitoiksi.	Metsänarvioimiseen.	Metsänhoitontarkastukseen ja jakotoihin.	Metsänviihjelykseen.	Apuhaverennukseen.	Teitten ja lautausviihtien kuntoonpanemiseen.	Rajankynteihin.	Kaikenlaisiin toimiin.	Yhteensä päivittäin.
Oulujärven.												
Haapjärvi	72	197,5	161	—	—	—	—	—	—	—	—	430,5
Kalajoki	39,5	156	263	10,679,5	—	—	—	—	—	843	—	11,981
Pyhäjoki	34,5	—	81	1,811,7	131	—	—	—	—	—	—	2,058,2
Siikajoki	43,5	144	336,5	—	—	—	21	—	721	167,5	—	1,433,5
Paltamo	95,5	146,3	192	—	—	—	—	—	—	—	—	433,8
Sotkamo	289,6	—	—	—	—	—	—	—	1,764	—	4	2,057,6
Kuhmo	449,5	587	425	—	—	—	—	—	—	—	—	1,461,5
Lentiira	258	202	183	—	—	—	—	—	—	—	—	643
Hyrnsalmi	112,5	17	41	—	—	1,007	—	—	146	193	—	1,516,5
Suomussalmi	315	309	238	—	—	—	—	—	—	—	—	862
Piispajärvi	264,5	425	447	—	—	—	—	—	255	—	—	1,391,5
Puolanka	125	66	81	—	—	—	—	—	—	—	—	272
Ylimetsänhoitaj. palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	2,099,1	2,249,8	2,448,5	12,491,2	131	1,007	21	—	2,886	1,203,5	4	24,541,1
Iin.												
Utajärvi	32	—	237	—	—	—	—	—	—	50	—	319
Ii	99,5	—	143	—	—	—	—	105	100	42,5	1	491
Pudasjärvi	236	125	250	2,171,5	—	—	—	—	—	141	15,5	2,989
Puhos	182,5	112,5	131	—	—	—	—	75	—	119,5	9,5	630
Taivalkoski	378,4	314,5	470,5	—	—	872,4	—	100	—	—	—	2,135,8
Kuusamo	124	171	186	—	—	—	—	42,5	—	—	40	563,5
Kitka	441	561	848	—	—	—	—	48	—	—	70	1,968
Ranua	163,5	462	475	—	—	—	—	92	246	—	13	1,451,5
Kuivaniemi	22	36	122	4,141	—	—	—	94	75	—	—	4,490
Simo	47	—	33	8,497	—	—	—	—	—	—	38	8,615
Ylisimo	56	37,5	285,5	—	—	—	—	—	—	—	—	379
Ylimetsänhoitaj. palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1,781,9	1,819,5	3,181,0	14,809,5	—	872,4	—	556,5	421	353	187	23,981,8

Menot														Menot yhteensä.	
Päiväpalkkoja.		Mestarihoitajan ja metsäpalkkijymiesien palkat.		Ylimääräisten metsähoitovirkamiesten palkkiot ja matkakustannukset.		Vakinaisten ja ylimääräisten metsävarojen palkat.		Metsäkasvotien palkkiot ja proviisioita.		Maanuiden kunnossapito.		Kaikenlaisia menoja.			
Smp.	mlä	Smp.	mlä	Smp.	mlä	Smp.	mlä	Smp.	mlä	Smp.	mlä	Smp.	mlä	Smp.	mlä
1,275	80	6,416	65	420	—	3,808	34	403	85	2,282	50	72	06	14,679	20
46,200	79	5,000	—	—	—	3,900	—	1,280	46	2,510	—	274	72	59,165	97
6,160	95	5,000	—	—	—	2,700	—	406	49	2,102	76	508	16	16,878	36
3,771	25	5,000	—	—	—	3,640	—	325	—	—	—	114	84	12,851	09
1,564	10	6,000	—	—	—	3,500	—	487	51	—	—	2,316	14	18,867	75
5,554	52	5,100	—	172	62	1,866	67	317	62	—	—	818	01	13,829	44
5,282	35	5,000	—	289	14	3,900	—	300	—	265	—	1,906	83	16,943	32
2,158	15	2,350	—	3,835	28	3,158	34	328	15	—	—	308	47	12,138	39
5,741	75	4,808	33	1,809	17	2,770	—	459	82	—	—	1,496	55	17,085	62
3,068	75	2,350	—	4,606	01	2,600	—	446	41	—	—	1,346	81	14,417	98
4,504	20	5,000	—	228	41	3,200	—	751	54	—	—	783	35	14,467	50
1,088	95	2,300	—	3,959	04	4,050	—	357	64	—	—	336	26	12,091	89
—	—	8,000	—	657	50	—	—	—	—	—	—	1,141	83	9,799	33
86,371	56	62,324	98	15,977	17	39,093	35	5,864	49	7,160	26	11,424	03	228,215	84
1,276	—	6,500	—	—	—	3,100	—	335	64	2,894	—	880	26	14,985	90
1,763	—	5,100	—	—	—	3,240	—	324	55	918	69	1,260	35	12,606	59
11,777	50	2,350	—	5,123	26	7,177	—	1,157	67	—	—	863	52	28,448	95
2,516	15	5,500	—	—	—	5,509	—	878	62	—	—	382	86	14,786	63
8,542	90	5,000	—	1,860	49	4,353	56	958	48	—	—	1,124	09	21,839	52
2,639	30	5,000	—	—	—	2,326	—	300	—	—	—	231	30	10,496	60
10,167	15	5,350	—	810	39	3,830	—	489	43	—	—	201	30	20,848	27
5,821	—	5,000	—	1,851	38	5,826	70	996	94	—	—	898	72	20,394	74
17,974	20	5,000	—	—	—	5,828	34	824	39	2,062	63	686	07	32,375	63
34,458	79	5,000	—	—	—	4,575	—	1,035	70	—	—	194	72	45,264	21
1,511	45	5,000	—	787	75	3,260	—	360	29	—	—	908	40	11,827	89
—	—	9,110	03	969	38	—	—	—	—	—	—	408	—	10,487	41
98,447	44	63,910	03	11,402	65	49,025	60	7,661	71	5,875	32	8,039	59	244,362	34

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	Apuripäivätoita käytetty											
	Puitten leimaamiseen.	Leivusten karsimiseen ja hakkausalojen perkaamiseen.	Hakkuunvalvontaan.	Puitten hankintaan valtion laitoksille.	Metsänarvioimiseen.	Metsähoidontarkastukseen ja jakotoihin.	Metsänviljelykseen.	Apuharvennukseen.	Tuitten ja laittaus- vyyhien kuittoonpanemiseen.	Rajankäyttöihin.	Kaikenlaisiin töihin.	Yhteensä päivittäist.
Kemin.												
Kemi	128	131	345	—	—	—	—	—	—	—	—	604
Muurola	41	915,5	989	—	—	—	—	—	—	—	—	1,945,5
Ylitornio	111,5	251	268	—	—	3,927	—	—	—	20	—	4,577,5
Turtola	162	130	94	—	—	—	10	100	—	—	—	496
Kolari	406	56	124	—	—	—	—	150	—	—	—	736
Meltaus	230	121	477	—	—	—	—	100	—	—	—	928
Rovaniemi	569	504	653	—	—	1,434,5	—	254	—	—	—	3,414,5
Etelä-Kemijärvi	162	230	215	—	—	—	26,6	215	—	—	—	848,5
Pohjois-Kemijärvi	101	79,5	217	—	—	—	—	154	—	—	—	551,5
Salla	126	1,499	1,377	—	—	—	—	285	—	—	—	3,237
Tuntsa	586,5	1,009	1,051	—	—	—	—	—	—	—	—	2,646,5
Ylimetsänhoitaj. palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	2,623	4,926	5,810	—	—	5,361,5	36,5	1,208	—	20	—	19,985
Lapin.												
Yläkemi	557	364	1,098	—	—	—	—	—	—	—	—	2,019
Luiro	150	734	723,5	—	—	—	—	—	—	—	—	1,607,5
Sodankylä	151	619,5	1,086,5	—	—	—	—	—	145	—	—	2,002
Kitinen	88	76	139	—	—	—	—	—	—	—	—	303
Alakittilä	274,5	612	620	—	1,376,5	—	—	—	—	—	—	2,883
Ylikittilä	137	—	7	—	792	—	98	—	—	—	—	1,034
Muonio	188,5	406	338	—	—	—	1,5	—	—	—	—	934
Enontekiö	69,5	55	118	—	—	—	76,5	—	—	137,5	—	456,5
Inari	794,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	794,2
Utsjoki	—	—	—	—	—	—	20	—	—	5	—	25
Ylimetsänhoitaj. palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	2,409,7	2,866,5	4,130	—	2,163,5	—	196	—	145	5	137,5	12,058,2

Menot														Menot yhteensä.	
Päiväpalkkoja.		Metsänhoitoa ja metsäpöytäsmien palkat.		Ylimääräisten metsänhoito-työsmien palkat ja maksettu kassanrukkose.		Vahinkosten ja ylimääräisten metsä-työsmien palkat.		Metsäkasvuston palkat ja proviisioit.		Maanteiden kunnossapito.		Käsitöitä menoja.			
Smc.	mlä.	Smc.	mlä.	Smc.	mlä.	Smc.	mlä.	Smc.	mlä.	Smc.	mlä.	Smc.	mlä.	Smc.	mlä.
2,478	55	7,100	—	778	23	3,412	50	466	04	—	—	310	64	14,545	96
8,961	30	5,300	—	694	34	3,525	—	529	70	—	—	165	80	19,176	14
18,684	05	5,300	—	2,572	34	2,600	—	651	56	—	—	471	33	30,279	28
1,986	95	5,300	—	—	—	2,650	—	300	—	—	—	1,176	20	11,413	15
2,914	90	5,300	—	671	31	4,061	50	505	30	—	—	7,007	43	20,460	44
3,931	70	2,450	—	2,822	98	2,575	—	337	86	—	—	600	—	12,717	54
15,221	10	6,200	—	6,938	01	4,600	—	895	83	—	—	359	39	34,214	33
3,972	05	4,800	—	—	—	1,850	—	319	69	—	—	629	14	11,570	88
2,766	40	5,300	—	—	—	2,100	—	300	—	—	—	392	22	10,858	62
16,155	55	5,300	—	951	61	1,849	98	482	95	—	—	425	84	25,165	93
13,879	65	5,300	—	481	16	1,816	64	438	84	—	—	281	84	22,198	13
—	—	7,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,736	26	9,736	26
90,952	20	64,650	—	15,909	98	31,040	62	5,227	77	—	—	14,556	09	222,336	66
11,035	65	5,400	—	2,768	82	1,000	—	417	27	—	—	252	11	20,873	85
6,625	50	5,400	—	253	04	1,000	—	300	—	—	—	356	72	13,935	26
8,925	20	6,200	—	—	—	1,400	—	385	32	—	—	350	42	17,260	94
1,373	50	5,600	—	—	—	1,375	—	181	71	—	—	—	—	8,530	21
15,431	45	5,600	—	1,813	28	1,600	—	1,083	05	—	—	16,083	66	41,611	44
4,922	30	5,400	—	2,278	67	1,350	—	300	—	—	—	327	87	14,578	84
4,205	70	5,400	—	—	—	2,600	—	324	72	—	—	730	38	13,260	80
1,775	25	5,400	—	—	—	1,633	33	300	—	—	—	62	—	9,170	58
3,470	—	5,900	—	3,552	23	1,800	—	789	96	—	—	27,183	78	42,695	97
86	60	3,800	—	—	—	3,050	—	167	06	—	—	430	—	7,533	66
—	—	7,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,728	38	8,728	38
57,851	15	61,100	—	10,666	04	16,808	33	4,249	09	—	—	47,505	32	198,179	93

Tarkastuspiiri ja hoitoale.	Apuripäivätoita käytetty											
	Puitteen leimaamiseen.	Lakusten karsimiseen ja hakkusalojen perkaamiseen.	Hakkunuvavontaan.	Puitteen hankintaan valtion laitoille.	Metsänarvioimiseen.	Metsänhoitontarkastukseen ja jakotoihin.	Metsänviljelykseen.	Apulaveruunukseen.	Teitten ja lanttausväylien kunnonpunnemiseen.	Rajankäytöksiin.	Kaikkalaisiin töihin.	Yhteensä läivätoita.
Yhteenvedo.												
Turun—Hämeen läänin tkp.	540,6	4,517,7	2,072,5	23,350,5	749	1,947,8	3,277,0	849	1,048,9	510,5	432	39,295,5
Valtion sahalaitos Siurossa	—	—	—	91,999,3	—	—	—	—	—	—	—	91,999,3
Evon—Vesijaon hoitoalue	—	—	—	—	—	—	—	332	178	—	2,586	3,096
Viipurin—Mikkelin lään. tkp.	953,3	3,060,4	3,236,1	8,117,2	—	504	1,548,1	4,081,4	2,001,7	25	1,036,6	24,563,8
Joroisten hoitoalue	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuopion läänin tkp.	1,040,5	4,059	4,542,6	3,310	333	3,115	15	125	144	10	—	16,694,1
Valtion sahal. Pielisjärvellä	—	—	—	40,698	—	—	—	—	—	—	—	40,698
Vaasan läänin tkp.	1,018	2,617	3,157	24,983	—	1,592	30	2,405	4,022	102	2,307	42,233
Tuomarniemen hoitoalue	—	15	—	2,918	—	—	—	—	—	—	905	3,838
Oulujärven tkp.	2,099,1	2,249,8	2,448,5	12,491,2	131	1,007	21	—	2,886	1,203,5	4	24,541,1
Iin tkp.	1,781,9	1,819,5	3,181,0	14,809,5	—	872,4	—	556,5	421	353	187	23,981,8
Kemin tkp.	2,623	4,926	5,810	—	—	5,361,5	36,5	1,208	—	—	20	19,985
Lapin	2,409,7	2,866,5	4,130	—	2,168,5	—	196	—	145	5	137,5	12,058,2
Kaikkiaan	12,466,1	26,130,9	28,577,7	222,676,7	3,381,5	14,399,7	5,123,6	9,556,9	10,846,6	2,209,0	7,615,1	342,983,8

Menot														Menot yhteensä.	
Päiväpalkkoja.		Metsähoitoajain ja metsäpöytätyömiehen palkat.		Ylimääräisten metsähoitovirkkamiesten palkat ja matkakustannukset.		Vakinainen ja ylimääräisten metsähoitovirkkamiesten palkat.		Metsäassessorien palkat ja provisioit.		Maanlehtien kunnossapito.		Kaikkelaisia menoja.			
Smf.	ml.	Smf.	ml.	Smf.	ml.	Smf.	ml.	Smf.	ml.	Smf.	ml.	Smf.	ml.	Smf.	ml.
118,928	70	53,049	93	6,878	85	21,591	28	6,360	85	14,417	53	8,211	61	229,438	75
275,998	05	11,710	51	—	—	—	—	—	—	—	—	31,606	39	319,314	95
7,740	—	4,300	—	588	—	662	69	418	69	65	03	126	94	13,901	35
71,686	28	49,015	54	11,102	08	25,653	78	4,656	94	12,940	84	19,323	16	194,378	62
—	—	—	—	—	—	100	—	51	39	—	—	1,353	28	1,504	67
47,183	87	42,724	99	7,479	07	16,732	95	5,744	67	6,123	12	7,067	78	133,056	45
162,790	30	4,037	47	2,048	08	—	—	—	—	—	—	17,458	68	186,334	53
131,251	10	56,084	13	7,923	98	22,647	72	6,556	83	8,400	02	5,664	68	238,528	46
11,512	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,512	40
86,731	56	62,324	98	15,977	17	39,093	35	5,864	49	7,160	26	11,424	03	228,215	84
98,447	44	63,910	03	11,402	65	49,025	60	7,661	71	5,875	32	8,039	59	244,362	34
90,952	20	64,650	—	15,909	98	31,040	62	5,227	77	—	—	14,556	09	222,336	66
57,851	15	61,100	—	10,666	04	16,808	33	4,249	09	—	—	47,505	32	198,179	93
1,160,713	05	472,907	58	89,975	90	223,356	32	46,792	43	54,982	12	172,337	55	2,221,064	95
Muita menoja *)															
Metsähallitus														147,224	82
Evon-Metsäopisto ja metsänavartijakoulu														125,529	22
Virkatalojen hoitoon käytetty ja metsänhoidonneuvojat														36,554	53
Metsämaiden ostoon käytetty														300,000	—
Erinäisiä menoja (6 P. L. VIII 1; 7 P. L. II: 19; 7 P. L. II: 21; 7 P. L. IV: 1; 14 P. L. III 1.)														23,485	89
Kaikenlaisia kruununmetsien hoitoon käytettyjä Metsähallituksen kautta maksettavaksi määrättyjä menoja sekä erinäisiä menoraiteja														94,566	09
Kaikkiaan														2,948,425	50

*) Vertaa siv. 94—96 kertomuksessa.

Tulot

hoitoalueiden pääkirjojen mukaan vuonna 1908.

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	T u -																		
	Korvaus				Vuokralle annettu:						Vuokramaksut.		Torpan-						
	avopuisia.		kaikkia met- sittuotteista.		peltoja ja niittyjä, kyviä ja koskimaita.			hoitti- ja va- rustopaikkoja, palsas- ja muuta tiloja.			oikeuksia laimneen.					Rakitta.		Ohria.	
	Smk.	71ä	Smk.	71ä	heh- taaria.	heh- taaria.	luk. m.	lukumäärä.	Smk.	71ä	hl.	litr.	hl.	litr.					
Turun—Hämeen lääniän.																			
Loppi	95,580	42	100,761	12	39,09	2,00	3	56*)	1	1	819	10	54	72,20	—	—			
Yläne	7	—	5,317	55	3,01	—	—	50	—	—	37	—	—	—	—	—			
Kankaanpää	60,136	54	69,272	04	377,05	—	—	1,483	—	—	1,436	81	239	56,80	—	—			
Karvia	—	—	37,204	53	146,40	9,75	3	481	1	—	581	73	210	55,10	—	—			
Parkano	265,100	35	341,984	10	43,63	1,25	3	942	—	—	507	25	117	52,20	—	—			
Aure	115,257	38	188,360	26	15,60	—	—	495	—	—	244	40	53	18,50	—	—			
Orivesi	85,536	85	118,130	36	0,12	7,25	—	109	—	—	105	20	257	95,70	—	—			
Jämsä	18,175	85	33,295	18	2,69	12,90	10	245	—	—	248	50	210	64,3	—	—			
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Yhteensä	630,794	39	894,325	14	627,59	33,15	19	3,861	2	1	3,979	99	1,144	14,80	—	—			
Siuron sahalaitos	—	—	166,458	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Evon—Vesijaon hoito- alue	3,661	31	11,734	52	4,70	—	—	17	—	—	103	30	19	78,5	—	—			
Viipurin—Mikkelin lääniän.																			
Miehikkälä	—	—	48,348	88	19,53	—	—	545	—	—	307	50	—	—	—	—			
Pällilä	46,057	19	109,252	83	63,30	37,68	62	286	—	—	9,217	59	—	—	—	—			
Rajajoki	13	—	9,371	80	—	0,25	1	1,171	—	—	489	20	29	73,10	—	—			
Laatokka	15,730	—	42,121	90	116,91	0,74	16	538	—	—	1,017	23	—	—	—	—			
Uomaa	123,572	95	140,041	71	88,39	1,73	4	121	4	—	412	90	2	69,15	2	69,15			
Loimala	117,585	85	119,325	80	117,11	—	—	199	—	—	172	60	1	11,50	1	11,5			
Korpiselkä	211,646	50	220,743	—	393,22	—	—	54	16	—	746	20	—	—	—	—			
Mikkeli	9	—	9,601	92	6,00	2,39	10	316	—	—	1,326	33	54	03,20	54	03,2			
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Yhteensä	514,614	49	698,807	84	804,46	42,79	93	3,230	20	—	13,689	55	87	56,95	57	83,85			
Joroisten hoitoalue....	—	—	3,924	79	—	—	—	—	—	—	—	—	7	84,85	7	84,85			

*) Oikeus vuoren louhimiseen.

l o t.

verot.		Torpanverojen raho- arvo.		Korvaus								Korkoja maksa- mattoimain pun- tavarain hin- noista.		Kaikenlaisia tuloja.		Tulot yh- teensä.		Menot yh- teensä.		Säästö.			
Kasaa.	Päärahjoita.			valtion laitok- sille luovutet- tujen punnitti- mien hankki- muksista.		labvusten kar- simisesta.		hakkuun val- vonnasta.		Korkejoja maksa- mattoimain pun- tavarain hin- noista.										Tulot yh- teensä.		Menot yh- teensä.	
		Smc.	ml.	Smc.	ml.	Smc.	ml.	Smc.	ml.	Smc.	ml.	Smc.	ml.	Smc.	ml.	Smc.	ml.	Smc.	ml.	Smc.	ml.		
15	—	855	87	3,168	46	—	—	325	—	—	—	612	—	106,541	55	12,470	34	94,071	21	—	—		
1,803	—	1,803	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	7,169	55	13,560	04	—	—	6,390	49		
—	—	3,344	60	—	—	369	25	500	—	1,372	26	—	—	76,294	96	19,486	74	56,808	22	—	—		
—	—	2,947	71	—	—	42	55	832	25	—	—	—	—	41,608	77	22,011	73	19,597	04	—	—		
—	—	1,645	30	—	—	1,034	80	1,763	50	6,887	69	—	—	353,822	64	27,785	61	326,037	03	—	—		
—	—	824	37	32,179	47	681	90	823	—	2,973	36	—	—	226,086	76	56,318	23	169,768	53	—	—		
—	—	3,998	33	20,388	90	644	—	1,356	—	276	65	—	—	144,899	44	44,203	62	100,695	82	—	—		
211	—	3,475	97	9,697	02	—	—	27	50	—	—	—	—	46,744	17	23,838	08	22,906	09	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,764	36	—	—	—	—		
2,029	—	18,895	15	65,433	85	2,772	50	5,639	25	11,509	96	612	—	1,003,167	84	229,438	75	773,729	09	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,268	98	174,727	48	319,314	95	—	—	144,587	47		
296	—	602	66	—	—	—	—	—	—	59	13	770	40	13,270	01	13,901	35	—	—	631	34		
—	—	—	—	8,753	18	—	—	285	—	131	87	—	—	57,826	43	14,381	78	43,444	65	—	—		
—	—	—	—	5,805	79	357	40	1,005	—	105	79	6,062	95	131,807	35	28,886	14	102,921	21	—	—		
—	—	445	97	—	—	—	—	—	—	—	—	4	50	10,311	47	18,569	56	—	—	8,258	09		
—	—	—	—	8,725	80	206	45	537	—	109	28	—	—	52,717	66	25,871	33	26,846	33	—	—		
—	—	68	63	—	—	1,756	40	2,756	25	5,982	54	7,670	36	158,688	79	27,337	17	131,351	62	—	—		
—	—	28	43	—	—	1,000	90	1,157	50	3,130	80	—	—	124,816	03	13,896	16	110,919	87	—	—		
—	—	—	—	—	—	2,289	50	2,367	50	2,861	68	—	—	229,007	88	23,040	56	205,967	32	—	—		
—	—	1,282	10	—	—	—	—	—	—	3	91	14,702	85	26,917	11	32,481	99	—	—	5,564	88		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,913	93	—	—	—	—		
—	—	1,825	13	28,284	77	5,610	65	8,108	25	12,325	87	28,440	66	792,092	72	194,378	62	597,714	10	—	—		
95	—	283	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,208	18	1,504	67	2,703	48	—	—		

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	T u -															
	Korvaus				Vuokralle annettu :						Vuokran keut.		Torpan-			
	arvopuista.		kaikista met- sintuotteista.		peltoja ja mättäjä, kyto- ja kasvimaita.	heh- taaria.	heh- taaria.	lukk. n.	oikeuksia		met- sän- tykseen. kalastuk- seen.	Vuokran keut.	Rakitta		Ohria.	
									laimaen.	lukumäärä.			hl.	litr.	hl.	litr.
<i>Smf.</i>	<i>ml</i>	<i>Smf.</i>	<i>ml</i>							<i>Smf.</i>	<i>ml</i>	hl.	litr.	hl.	litr.	
Kuopion läänin.																
Ilomantsi	281,604	77	287,037	81	—	—	—	144	—	—	57	60	7	50,00	7	50,00
Suomusjärvi	197,434	33	199,031	03	—	—	—	—	—	—	—	—	28	35,85	28	35,85
Jongunjoki	118,827	33	172,726	60	27,50	—	—	—	—	—	82	15	35	01,10	35	01,10
Kuohatti	74,409	50	75,247	43	—	—	—	—	—	—	—	—	13	55,85	13	55,85
Halmejärvi	169,643	99	172,783	59	2,10	—	—	—	—	—	21	—	20	87,20	20	87,20
Palojärvi	108,209	35	120,243	89	—	1,50	1	—	1	—	13	—	19	35,40	19	35,40
Iisalmi	91,414	76	105,563	62	29,72	11,56	4	103	—	—	75	90	7	69,80	7	69,80
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	1,041,544	03	1,132,633	97	59,32	13,06	5	247	1	—	249	65	132	35,20	132	35,20
Valtion sahalaivos Pie- lissjärvellä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vaasan läänin.																
Pyhäjärvi	73,948	92	128,759	08	—	37,66	27	8	—	—	216	40	77	39,20	77	39,20
Saarijärvi	8,507	08	61,704	44	13,70	12,50	6	541	—	—	275	65	13	05,35	13	05,35
Multia	148,977	94	194,348	93	12,93	9,50	3	138	—	—	81	20	8	43,75	8	43,75
Virrat	5,715	62	54,548	81	87,78	41,50	13	129	—	—	419	94	67	25,65	67	25,65
Jalasjärvi	204	30	11,929	89	207,76	103,31	27	805	—	—	1,019	49	101	54,45	101	54,45
Alajärvi	60	—	2,430	48	100,86 ha. 56 ka.	—	—	1,203	—	—	732	82	80	21,50	72	70,10
Salamajärvi	88,251	01	164,231	14	4,57 ha. 105 ka.	—	—	260	—	—	215	68	25	03,35	25	03,35
Viitasaari	209,634	32	232,664	94	—	1,00	1	—	—	—	5	—	40	51,00	40	51,00
Lesti	4,225	18	12,890	04	143,00 ka.	—	—	538	—	—	310	55	17	28,60	17	28,60
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteensä	539,524	37	863,507	75	427,60 ha. 302 ka.	205,47	77	3,622	—	—	3,276	73	430	72,85	423	21,45
Tuomarniemen hoito- alue	4,585	—	15,641	74	—	0,55	2	—	—	—	69	—	—	—	—	—
Oulujärven.																
Haapajärvi	35,254	94	41,021	33	13,20	—	—	353	—	—	62	80	16	44,70	16	44,70
Kalajoki	13,404	80	41,162	41	—	—	—	326	—	—	32	60	36	52,50	36	52,50

lot.																							
verot.																							
Rahaa.	Päivittäisiä.	Torpanverojen rahaa-arvo.		Korvaus								Korkeoja maksamattomien puutavain hinnoista.		Kaikkienlaisia tuloja.		Tulot yhteensä.		Menot yhteensä.		Säästö.			
				valtion laitoksille luovutettujen puunkätkien hankkimiskustannuksista.		laskusten karstimisesta.		laskun vuonnasta.		+										-			
Smf.	mlk.	Smf.	mlk.	Smf.	mlk.	Smf.	mlk.	Smf.	mlk.	Smf.	mlk.	Smf.	mlk.	Smf.	mlk.	Smf.	mlk.	Smf.	mlk.	Smf.	mlk.		
—	—	195	—	—	—	3,051	70	3,967	75	5,842	99	—	—	300,152	85	19,094	40	281,058	45	—	—		
13	—	750	32	—	—	1,663	25	1,527	50	2,248	19	—	—	205,220	29	14,283	77	190,936	52	—	—		
—	—	910	28	—	—	1,510	30	1,522	50	3,108	70	94	65	179,955	18	30,805	61	149,149	57	—	—		
—	—	352	52	—	—	1,352	90	1,594	—	—	—	—	—	78,546	85	11,337	03	67,209	82	—	—		
—	—	542	68	—	—	1,885	20	1,605	—	—	—	—	—	176,837	47	11,239	83	165,597	64	—	—		
—	—	503	20	—	—	1,220	90	1,642	50	163	26	—	—	123,786	75	12,416	10	111,370	65	—	—		
—	—	200	15	10,850	90	887	75	983	50	2	94	28	74	118,593	50	24,427	80	94,165	70	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,451	91	—	—	—	—		
13	—	3,454	15	10,850	90	11,572	—	12,842	75	11,366	08	123	39	1,183,092	89	183,056	45	1,050,036	44	—	—		
—	—	—	—	166,444	82	—	—	—	—	—	—	—	—	166,444	82	186,334	53	—	—	19,889	71		
2,784	50	—	—	4,603	21	—	—	1,207	30	1,439	—	7,731	94	143,956	93	11,437	64	132,519	29	—	—		
—	—	—	—	306	76	—	—	1,501	91	1,287	—	1	84	65,077	60	25,648	21	39,429	39	—	—		
3	—	201	28	34,283	78	763	40	2,445	03	199	58	—	—	232,323	20	57,542	94	174,780	26	—	—		
—	—	7	1,599	78	34,815	72	89	45	—	—	—	—	—	91,473	70	51,904	50	39,569	20	—	—		
—	—	—	—	2,386	30	—	—	—	—	—	—	14	80	15,350	48	11,057	40	4,293	08	—	—		
—	—	103	2,261	91	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,425	21	9,264	27	—	—	3,839	06		
—	—	—	588	28	—	—	—	2,156	75	3,043	50	694	78	170,930	13	32,843	55	138,086	58	—	—		
—	—	—	951	98	—	—	—	2,090	67	2,145	—	—	—	237,857	59	16,006	26	221,851	33	—	—		
—	—	4	417	22	—	—	—	41	45	462	—	208	07	15,020	65	13,246	55	1,774	10	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,577	14	—	—	—	—		
2,787	50	114	13,316	72	69,099	50	7,850	93	10,821	53	8,836	21	706	12	977,415	49	238,528	46	738,887	03	—	—	
—	—	—	—	—	9,130	15	45	85	—	—	—	—	—	24,886	74	11,512	40	13,374	34	—	—		
—	—	—	411	18	—	—	—	592	30	463	50	32	03	42,583	14	14,679	20	27,903	94	—	—		
—	—	—	913	13	29,404	92	467	60	789	—	25	43	—	72,795	09	59,165	97	13,629	12	—	—		

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	T u -																	
	Korvaus				Vuokralle annettu:						Vuokramakset.		Torpan-					
	arvonnista.		kaikkista met- sintuotteista.		Paloja ja mitkkyä, kyto- ja kaskimaitta.			tontti- ja va- rastopalkkoja, palsia- ynnä mutta tiloja.			oikeuksia laitumeen.		metsä- tykseen kalastuk- seen.		Ruukita.		Ohria.	
	Smp.	7/10	Smp.	7/10	heh- taaria.	heh- taaria.	luk- m.	lukumäärä.	Smp.	7/10	hl.	litr.	hl.	litr.				
Pyhäjoki	183	25	8,210	45	51,00	—	604	—	—	114	80	13	62,30	13	62,30			
Siikajoki	33,669	32	37,859	04	—	1	1,268	—	—	147	40	29	52,90	29	52,90			
Paltamo	30,764	—	35,674	05	—	10,60	7	830	4	347	25	24	75,75	49	51,75			
Sotkamo	29	70	1,039	55	—	0,60	2	171	1	36	90	52	12,70	104	25,40			
Kuhmo	181,279	18	183,881	38	—	—	—	—	4	14	—	37	47,92	72	89,48			
Lentiira	83,539	—	90,774	42	—	—	—	—	—	—	—	32	43,20	64	86,40			
Hyrnsalmi	608	—	19,461	17	0,69	0,50	1	21	—	10	16	26	07,20	52	14,40			
Suomussalmi	84,455	—	100,617	29	—	—	—	—	—	—	—	18	18,08	36	36,12			
Piispajärvi	92,880	40	133,967	11	—	—	—	—	—	—	—	17	95,20	28	87,90			
Puolanka	42,344	—	47,416	78	—	4,00	2	312	—	43	20	46	83,45	54	08,30			
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Yhteensä	598,411	59	741,084	98	64,89	15,70	13	3,885	9	809	11	351	95,90	559	12,15			
Iin.																		
Utajärvi	6,216	10	35,047	25	—	28,00	14	40	—	128	—	28	92,06	30	07,74			
Ii	290	50	5,240	62	—	—	—	—	—	—	—	23	0,70	23	0,70			
Pudasjärvi	3,182	24	40,737	06	4,00	—	—	—	—	—	40	22	78,65	22	78,65			
Puhos	72	10	39,528	87	—	—	—	—	—	—	—	21	42,00	21	42,00			
Taivalkoski	71,416	20	98,343	35	—	—	—	23	1	12	50	41	75,25	41	75,25			
Kuusamo	101,302	80	104,229	10	—	—	—	—	—	—	—	9	13,50	9	13,50			
Kitka	279,895	50	285,967	20	—	0,50	1	—	—	2	—	10	40,50	11	55,50			
Ranua	132,327	34	163,783	07	—	—	—	—	—	—	—	20	97,90	20	97,90			
Kuivaniemi	1,195	25	20,008	61	—	—	—	—	—	—	—	34	06,40	34	06,40			
Simo	25,108	20	32,115	41	3,00	—	—	—	1	50	—	17	21,45	17	21,45			
Ylisimo	671	50	15,224	71	—	1,00	1	—	—	2	—	23	96,95	23	96,95			
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Yhteensä	621,677	73	854,225	25	7,00	29,50	16	63	1	194	90	253	65,36	255	96,04			
Kemin.																		
Kemi	25,491	—	73,622	38	23,00 k.a.	—	2	131	—	317	35	—	—	7	11,40			
Muurola	174,684	—	250,019	87	—	2,00	2	590	3	106	50	—	—	22	77,60			
Ylitornio	75,112	68	81,709	93	35,50 k.a.	—	—	433	—	121	15	—	—	21	82,30			
Turtola	—	—	25,772	78	14,50 k.a.	—	—	670	—	116	60	—	—	25	03,70			

l o t.																											
verot.		Torpan verojen rahat.		Korvaus								Korkoja maksetun puolesta verojen hinnoista.		Käteen tulot.		Tulot yhteensä.				Menot yhteensä.				Säästö.			
Rahaa.	Päiväkotiä.			valtion laitoksille luovutettujen puunkirien hankkimiskustannuksista.		lajusten karstamisesta.		hakkuna valvomasta.		Korkeita maksetun puolesta verojen hinnoista.														Käteen tulot.		+	
Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.						
—	—	340	58	5,608	60	—	—	202	50	—	—	8	—	14,484	93	16,878	36	—	—	2,393	43						
—	—	738	23	—	—	433	60	828	50	1,012	74	—	—	41,019	51	12,851	09	28,168	42	—	—						
—	—	9	930	69	—	512	10	672	—	7,410	25	—	—	45,546	34	13,867	75	31,678	59	—	—						
—	—	—	1,902	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,978	65	13,829	44	—	—	10,850	79						
20	—	—	1,364	25	—	1,761	10	1,275	—	3,048	92	—	—	191,344	65	16,943	32	174,401	33	—	—						
—	—	—	1,183	77	—	706	15	549	—	9	34	—	—	98,222	68	12,138	39	81,084	29	—	—						
—	—	10	981	65	—	85	75	123	—	3	45	—	—	20,665	18	17,085	62	3,579	56	—	—						
—	—	10	693	60	—	927	—	822	—	—	—	—	—	103,059	89	14,417	98	88,641	91	—	—						
—	—	8	598	53	—	1,275	65	1,564	50	191	64	—	—	137,597	43	14,467	50	123,129	93	—	—						
—	—	—	1,254	21	—	264	95	324	—	38	81	3	—	49,344	95	12,091	89	37,253	06	—	—						
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,799	33	—	—	—	—						
20	—	37	11,312	02	35,013	52	7,026	20	7,613	—	11,772	61	11	814,642	44	228,215	84	586,426	60	—	—						
—	—	10	766	32	—	—	—	1,049	—	2,044	06	—	—	39,034	63	14,985	90	24,048	73	—	—						
—	—	—	575	16	—	—	—	424	—	21	33	65	—	6,326	11	12,606	59	—	—	6,280	48						
—	—	—	569	66	—	500	20	880	—	132	21	362	—	52,181	53	28,448	95	23,732	58	—	—						
—	—	—	535	50	—	450	65	520	—	107	38	—	—	41,142	40	14,786	63	26,355	77	—	—						
—	—	—	1,043	81	—	1,258	—	2,103	40	33	30	—	—	102,794	36	21,839	52	80,954	84	—	—						
—	—	2	234	42	—	846	30	903	—	4	80	—	—	106,217	62	10,496	60	95,721	02	—	—						
—	—	10	303	36	—	2,807	15	4,300	—	24,061	33	—	—	317,441	04	20,848	27	296,592	77	—	—						
—	—	2	529	23	—	1,855	15	1,848	—	53	43	—	—	173,068	88	20,394	74	152,674	14	—	—						
—	—	—	857	20	15,044	38	144	25	677	50	22	90	3	36,757	84	32,375	63	4,382	21	—	—						
—	—	—	430	36	23,567	51	—	—	—	540	52	—	—	56,703	80	45,264	21	11,439	59	—	—						
—	—	—	599	24	—	149	45	830	—	2,467	35	81	—	19,353	75	11,827	89	7,525	86	—	—						
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,487	41	—	—	—	—						
—	—	24	6,444	26	38,611	89	8,011	15	13,534	90	29,488	61	511	951,021	96	244,362	34	706,659	62	—	—						
—	—	—	81	81	—	522	55	980	—	163	17	—	—	75,637	26	14,545	96	61,141	30	—	—						
—	—	—	261	92	—	4,120	30	4,432	—	1,794	08	47	50	260,782	17	19,176	14	241,606	03	—	—						
—	—	—	250	95	—	1,004	30	1,072	—	249	11	2,000	—	86,407	44	30,279	28	56,128	16	—	—						
—	—	—	287	92	—	402	95	376	—	35	71	—	—	26,991	96	11,413	15	15,578	81	—	—						

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	T u -																
	Korvaus				Vuokralle annettu:						Vuokranmaksut.		Torpan				
	arvopuista.		kalkista met- sintuotteista.		peltoja ja niittyjä, kyö- ja kasvimaata.			konsti- ja vä- rasoppeita, pasta- ja muuta tiloja.			oikeuksia			Rakitta.		Olmia.	
					laimunseen.			metsä- tyksen kalastus- seen.									
Smp.	7/10	Smp.	7/10	heh- taaria.	heh- taaria.	Ink- m.	lukumäärä.			Smp.	7/10	hl.	litr.	hl.	litr.		
Kolari.....	15,411	49	21,525	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35 17,80	
Meltaus.....	6,163	72	73,584	96	—	3,50	5	522	6	—	129	20	—	—	—	64 35,20	
Rovaniemi.....	168,427	29	223,289	22	—	5,08	7	120	5	—	87	—	—	—	—	56 22,50	
Etelä-Kemijärvi.....	91,946	70	97,225	75	10,00	0,75	1	—	—	—	43	—	—	—	—	6 46,00	
Pohjois-Kemijärvi.....	47,638	50	48,155	23	19,00	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	15 33,00	
Salla.....	496,989	64	498,633	39	83,00	—	—	—	—	—	106	—	—	—	—	5 52,00	
Tuntsa.....	431,488	91	432,373	93	92,50	—	—	—	—	—	125	50	—	—	—	2 02,00	
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Yhteensä	1,533,353	93	1,825,913	28	73,50 k. a. 204,50 ha.	11,83	17	2,466	14	3	1,186	30	—	—	—	261 83,50	
Lapin.																	
Yläkemi.....	314,806	25	316,976	74	—	—	—	33	—	—	3	30	—	—	—	1 42,70	
Luiro.....	152,950	10	153,642	45	—	—	—	96	—	—	9	60	—	—	—	90,60	
Sodankylä.....	233,341	82	235,018	33	—	—	—	245	—	—	38	10	—	—	—	3 47,00	
Kitinen.....	23,795	70	24,238	05	5,00	—	—	278	—	—	63	80	—	—	—	—	
Alakittilä.....	297,394	78	298,523	17	—	—	—	464	—	—	84	—	—	—	—	2 11,40	
Ylikittilä.....	57	—	1,234	45	—	—	1	152	—	—	20	20	—	—	—	—	
Muonio.....	163,117	11	167,760	71	3,50	1,25	—	—	—	—	6	50	—	—	—	—	
Enontekiö.....	13,204	—	13,430	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Inari.....	—	—	4,301	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 51,00	
Utsjoki.....	—	—	1,037	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 64,00	
Ylimetsänhoitajan palkka y. m.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Yhteensä	1,193,666	76	1,216,162	63	8,50	1,25	1	1,268	—	—	225	50	—	—	—	14 06,70	
Yhteenveto.																	
Turun—Hämeen läänien tkp.....	639,794	39	894,325	14	627,59	33,15	19	3,861	2	1	3,979	99	1,144	14,80	—	—	
Valtion sahalaitos Siu- rossa.....	—	—	166,458	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Evon—Vesijaon hoitoalue	3,661	31	11,734	52	4,70	—	—	17	—	—	103	30	19	78,50	—	—	
Viipurin—Mikkelin läänin tkp.....	514,614	49	698,807	84	804,46	42,79	93	3,230	20	—	13,689	55	87	56,95	57	83,85	

I o t.																						
verot.		Torpanverojen raha-aryo.		Korvaus						Korjoja maks- matonain puu- kavain hin- noista.		Kaikenlaisia tuloloja.		Tulot yh- teensä.		Menot yh- teensä.		Säätö.				
Rahaa.	Pitvättöistä.			valtion laitok- sille luovutat- tujen puunka- rien pankki- maksusta.		laturusten kar- simisesta.		hakkuun val- vonnasta.										+		-		
Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	Smc.	mlä	
—	—	404	55	—	—	177	45	496	—	171	64	500	—	23,275	48	20,460	44	2,815	04	—	—	
—	—	740	05	—	—	486	20	1,909	—	209	35	—	—	77,058	76	12,717	54	64,341	22	—	—	
—	—	2	652	59	—	2,016	90	2,612	—	5,016	59	—	—	233,674	30	34,214	33	199,459	97	—	—	
—	—	—	74	29	—	1,035	05	860	—	—	—	—	—	99,238	09	11,570	88	87,667	21	—	—	
—	—	—	176	33	—	397	40	976	50	—	—	—	—	49,739	46	10,858	62	38,880	84	—	—	
—	—	—	63	48	—	7,495	55	6,937	50	—	—	—	—	513,235	92	25,165	93	488,069	99	—	—	
—	—	—	23	28	—	5,047	15	5,255	—	16	26	—	—	442,841	07	22,198	13	420,642	94	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,736	26	—	—	—	—	
—	—	2	3,017	12	—	22,705	80	25,906	—	7,655	91	2,547	50	1,888,931	91	222,336	66	1,666,595	25	—	—	
—	—	—	16	41	—	3,249	65	4,837	50	334	99	—	—	325,418	59	20,873	85	304,544	74	—	—	
—	—	—	10	42	—	3,136	10	2,742	—	7,518	40	—	—	167,058	97	13,935	26	153,123	71	—	—	
—	—	—	39	92	—	2,969	70	4,346	—	13,096	83	—	—	255,508	88	17,260	94	238,247	94	—	—	
—	—	—	—	—	—	377	50	556	—	—	—	—	—	25,235	35	8,530	21	16,705	14	—	—	
—	—	—	24	31	—	3,059	70	2,998	50	4,126	65	—	—	308,816	33	41,611	44	267,204	89	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	31	50	—	—	20	—	1,306	15	14,578	84	—	—	13,272	69	
—	—	—	—	—	—	2,024	40	1,352	—	—	—	—	—	171,143	61	13,260	80	157,882	81	—	—	
—	—	—	—	—	—	220	25	472	—	—	—	—	—	14,122	55	9,170	58	4,951	97	—	—	
—	—	—	40	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,341	50	42,695	97	—	—	38,354	47	
—	—	—	30	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,067	73	7,533	66	—	—	6,465	98	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,728	38	—	—	—	—	
—	—	—	161	86	—	15,037	30	17,335	50	25,076	87	20	—	1,274,019	66	198,179	93	1,075,839	73	—	—	
2,029	—	—	18,895	15	65,433	85	2,772	50	5,639	25	11,509	96	612	1,003,167	84	229,438	75	773,729	09	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,268	98	174,727	48	319,314	95	—	—	144,587	47	
296	—	—	602	66	—	—	—	—	—	59	13	770	40	13,270	01	13,901	35	—	—	631	34	
—	—	—	1,825	13	23,284	77	5,610	65	8,108	25	12,325	87	28,440	66	792,092	72	194,378	62	597,714	10	—	—

Tarkastuspiiri ja hoitoalue.	T u -															
	Korvaus				Vuokralle annettu:						Vuokramaksut.		Torpan-			
	arvoista.		kaikista met- sintuotteista.		Peltoja ja niittyjä, kylä- ja kaskimaitta.			oikeuksia					Rakitta.		Ohria.	
								laitumeen.			nests- tykseen.					
Smc.	mk.	Smc.	mk.	heh- taaria.	heh- taaria.	luk- m.	lukumäärät.	Smc.	mk.	hl.	litr.	hl.	litr.			
Joroisten hoitoalue	—	—	3,924	79	—	—	—	—	—	—	—	—	7 84,85	7 84,85		
Kuopion läänin tkp.	1,041,544	03	1,132,633	97	59,32	13,06	5	247	1	—	249	65	132 35,20	132 35,20		
Valtion sahalaitos Pielis- järvellä	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Vaasan läänin tkp.	539,524	37	863,507	75	427,60 ha. 302 k. a.	205,47	77	3,622	—	—	3,276	73	430 72,85	423 21,45		
Tuomarniemen hoitoalue	4,585	—	15,641	74	—	0,55	2	—	—	—	69	—	—	—		
Oulujärven tkp.	598,411	59	741,084	98	64,89	15,70	13	3,885	9	—	809	11	351 95,90	559 12,15		
Iin tkp.	621,677	73	854,225	25	7,00	29,50	16	63	1	1	194	90	253 65,36	255 96,04		
Kemin tkp.	1,533,353	93	1,825,913	28	204,50 ha. 73,90 k. a.	11,33	17	2,466	14	3	1,186	30	—	261 83,50		
Lapin tkp.	1,198,666	76	1,216,162	63	8,50	1,25	1	1,268	—	—	225	50	—	14 06,70		
Yhteensä	6,695,833	60	8,424,420	39	2,208,56 ha. 375,60 k. a.	352,80	243	18,659	47	5	23,784	03	2,428 04,41	1,712 23,74		

verot.		Torpanverojen raha-vero.		Korvaus								Korkoja maksa- mattomien puu- tuvarain hin- noista.		Kaikenlaisia tuloja.		Tulot yh- teensä.		Menot yh- teensä.		Stäistö.			
Rahaa.				Valtion laito- sille luovutet- tien puunkui- mien pankki- maksusta.		lätvusten kar- simisesta.		hakkuun val- vonnasta.		Korkeita maksa- mattomien puu- tuvarain hin- noista.										+ —			
Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.	Smf.	ptä.		
95	—	283	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,208	15	1,504	67	2,703	48	—	—		
13	—	3,454	15	10,850	90	11,572	—	12,842	75	11,366	08	123	39	1,183,092	89	133,056	45	1,050,03 ⁶	44	—	—		
—	—	—	—	166,444	82	—	—	—	—	—	—	—	—	166,444	82	186,334	53	—	—	19,889	71		
2,787	50	114	13,316	72	69,099	50	7,850	93	10,821	53	8,836	21	706	12	977,415	49	238,528	46	738,887	03	—	—	
—	—	—	—	—	9,130	15	45	85	—	—	—	—	—	—	24,886	74	11,512	40	13,374	34	—	—	
20	—	37	11,312	02	35,013	52	7,026	20	7,613	—	11,772	61	11	—	814,642	44	228,215	84	586,426	60	—	—	
—	—	24	6,444	26	38,611	89	8,011	15	13,534	90	29,488	61	511	—	951,021	96	244,362	34	706,659	62	—	—	
—	—	2	3,017	12	—	—	22,705	80	25,906	—	7,655	91	2,547	50	1,888,931	91	222,336	66	1,666,595	25	—	—	
—	—	—	161	86	—	—	15,037	30	17,335	50	25,076	87	20	—	1,274,019	66	198,179	93	1,075,839	73	—	—	
5,240	50	177	59,312	43	417,869	40	80,632	38	101,801	18	118,091	25	42,011	05	9,267,922	11	2,221,064	95	7,046,857	16	—	—	
Erinäisiä muita metsähallinnon menoja (vertaa liite II).....														—	—	727,360	55	—	—	—	—		
Kaikkiaan														9,267,922	11	2,948,425	50	6,319,496	16	—	—		